

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE MALATYA
DOĞUMLU MEMURLAR (1879 – 1909)

Hazırlayan
Ramazan Çelem

Tarih Ana Bilim Dalı
Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Necati Çavdar

TOKAT – 2014

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE MALATYA
DOĞUMLU MEMURLAR (1879 – 1909)

Hazırlayan
Ramazan Çelem

Tarih Ana Bilim Dalı
Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Necati Çavdar

TOKAT – 2014

SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE MALATYA
DOĞUMLU MEMURLAR (1879 – 1909)

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 07 / 08 / 2014

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

Başkan : Yrd. Doç. Dr. İbrahim AYKUN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Necati ÇAVDAR

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ali Osman SOLMAZ

İmza

Bu tez, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 23/07/2014 tarih ve 07 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Ali AÇIKEL

İmza

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak toplanıp sunulduğunu, bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçlara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.

(15/07/2014)

Ramazan ÇELEM

TEŞEKKÜR VE İTHAF

Bu alıőmamızda hiçbir zaman benden yardım ve desteğini esirgemeyen, sürekli olarak bana yön veren çok değerli ve kıymetli hocam Yrd. Doç. Dr. Necati avdar'a, yüksek lisans eğitimimdeki katkılarından dolayı değerli hocam Yrd. Doç. Dr. İbrahim Aykun'a, çalıőmam esnasında yardımlarını esirgemeyen Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nden değerli hocalarım Doç. Dr. Metin Akis, Yrd. Doç. Dr. Murat Fidan ve Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali Yıldırım'a, Tunceli Üniversitesi'nden değerli dostum Öğretim Elemanı Arő. Gör. İhsan Satıő'a, değerli büyüğüm Mehmet Tektuna'ya ve 3 yıl süren yüksek lisans eğitimim ve yaptığım bu çalışma esnasında gösterdiği büyük sabır ve hoőgörü nedeniyle kıymetli eőim Aysel Çelem'e sonsuz teşekkür ediyorum.

ÖZET

II. Mahmud dönemi ile Tanzimat döneminde bürokrasi alanında yaşanan önemli değişim ve gelişim neticesinde memur sayısında büyük artış olmuştur. Memur sayısının artması denetimde zorluklar yaşanmasına neden olmuştur. Bu durumun ortadan kaldırılması için II. Abdülhamid döneminde Sicill-i Ahvâl Defterleri tutulmaya başlanmıştır.

Memurların isimlerini, lakaplarını, babalarının isimlerini ve mesleklerini, hangi sülaleye mensup olduklarını bu defterler aracılığıyla öğrenmek mümkündür. Ayrıca memurların hangi görevlerde buldukları, aldıkları maaşlar ve bildikleri diller hakkında da bilgi sahibi olabiliriz.

Bu çalışma ile Osmanlı Devleti içerisinde görev yapmış Malatya doğumlu memurlar tanıtılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, Malatya, Memur, Maaş, Tercüme-i Hâl, Sicill-i Ahvâl Defterleri.

ABSTRACT

II. Mahmud and Tanzimat Era became a big increase in the numbers of the officials because of significant development and change in bureaucracy area. There were some difficulties because of a big increase in the numbers of the officials in this era. Sicill-i Ahvâl records were began to record in II. Abdülhamid Era for removing this situation.

It has been that these records includes lots of information about names, and nicknames of the officials, names and jobs of their father and their familiar. Also, records give information about officials' work, their salary and the languages they speak.

In this study, we have tried to introduce the officials borned in Malatya and worked in Ottaman Empire.

Key Words: Ottaman Empire, Malatya, Official, Salary, Biography, Sicill-i Ahvâl Records.

İÇİNDEKİLER

ETİK SÖZLEŞME.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
TEŞEKKÜR VE İTHAF	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ.....	xv
EKLER LİSTESİ	xvi
KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ.....	xvii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	5
1. SİCİLL-İ AHVÂL KOMİSYONUNUN KURULUŞU VE İŞLEVİ	5
1. 1. Osmanlı Devleti'nin Memur Politikası	5
1. 2. Sicill-i Ahvâl Komisyonu	9
1. 3. Sicill-i Ahvâl Defterleri.....	12
İKİNCİ BÖLÜM.....	18
2. TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE MALATYA	18
2. 1. İdari Yapı	21
2. 2. Nüfus.....	23

2. 3. Ekonomi	26
2. 4. Eğitim.....	28
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	30
3. SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE MALATYA DOĞUMLU MEMURLAR HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER	30
3. 1. Malatya Doğumlu Memurların İsimleri	30
3. 2. Malatya Doğumlu Memurların Unvanları, Babalarının İsimleri, Unvanları ve Meslekleri.....	34
3. 3. Malatya Doğumlu Memurların Eğitim Gördüğü Okullar	49
3. 4. Malatya Doğumlu Memurların Meslekleri	53
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	76
4. MALATYA DOĞUMLU MEMURLARIN ALDIKLARI RÜTBE, NİŞAN, MADALYA VE CEZALAR	76
4. 1. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Madalyalar	81
4. 1. 1. Hamidiye – Hicaz Demiryolu Madalyası	81
4. 1. 2. Tahlisiye Madalyası.....	84
4. 1. 3. Liyakat Madalyası	85
4. 1. 4. İftihar Madalyası	86
4. 1. 5. Yunan Muharebe Madalyası.....	86
4. 2. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Nişanlar	87
4. 2. 1. Mecidi Nişanı	87

4. 2. 2. Nişan-ı Âl-i Osmani	88
4. 3. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Rütbelere	89
4. 4. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Ödüller	90
4. 5. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Cezalar	90
BEŞİNCİ BÖLÜM	95
5. SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE MALATYA DOĞUMLU MEMURLAR	95
5. 1. Abdullah Arifi Efendi	95
5. 2. Abdullah Efendi	96
5. 3. Abdullah Hulusi Efendi	97
5. 4. Abdullah Kâzım Efendi	98
5. 5. Abdullah Muhlis Efendi	100
5. 6. Abdullah Ragıp Efendi	102
5. 7. Abdullah Ragıp Efendi	105
5. 8. Abdullah Şükrü Efendi	107
5. 9. Abdurrahman Efendi	108
5. 10. Abdülbaki Efendi	109
5. 11. Abdülkadir Kadri Efendi	115
5. 12. Abdülkerim Efendi	116
5. 13. Abdülkerim Fazıl Efendi	117
5. 14. Abdülvahab Vehbi Efendi	118

5. 15. Abdürreşid Sabit İzzet.....	119
5. 16. Agop Efendi	121
5. 17. Ahmed Cemal Efendi.....	123
5. 18. Ahmed Cemal Efendi.....	124
5. 19. Ahmed Efendi	127
5. 20. Ahmed Halis Efendi.....	129
5. 21. Ahmed Hamdi Efendi	130
5. 22. Ahmed Hamdi Efendi	132
5. 24. Ahmed Hamid Efendi	135
5. 25. Ahmed Hamid Efendi	138
5. 26. Ahmed Kâmil Efendi	140
5. 27. Ahmed Mansur Efendi	141
5. 28. Ahmed Naim Efendi	143
5. 29. Ahmed Sadi Efendi	147
5. 30. Ahmed Şevki Efendi	148
5. 31. Ahmed Turan Efendi.....	152
5. 32. Ali Avni Efendi	153
5. 33. Ali Muhlis Efendi.....	155
5. 34. Ali Rıza Efendi.....	156
5. 35. Ali Rıza Efendi.....	160
5. 36. Ali Rıza Efendi.....	161

5. 37. Ali Rıza Efendi.....	163
5. 38. Bağdasar Efendi	164
5. 39. Bekir Efendi	165
5. 40. Bekir Nuri Efendi	167
5. 41. Bekir Sıdkı Efendi.....	168
5. 42. Bogos Gündibegyan Efendi	171
5. 43. Burhaneddin Efendi	171
5. 44. Cemil Efendi	173
5. 45. Ferhad Efendi	174
5. 46. Ferhad Fehmi Efendi.....	175
5. 47. Feyzullah Efendi	176
5. 48. Fikri Efendi	178
5. 49. Hacı Abdülvahab Azmi Efendi	180
5. 50. Hacı Ali Necib Efendi	182
5. 51. Hacı Hasan Tahsin Efendi.....	185
5. 52. Hacı İbrahim Talat Efendi.....	186
5. 53. Hacı Mehmed Arif Efendi.....	187
5. 54. Hacı Mehmed Efendi	188
5. 55. Hacı Mehmed Emin Efendi.....	189
5. 56. Hacı Mehmed Sabit Efendi	191
5. 57. Hacı Osman Ramiz Efendi.....	192

5. 58. Hacı Ömer Avni Efendi	195
5. 59. Halil Avni Efendi	198
5. 60. Halil Sabri Efendi.....	199
5. 61. Hasan Ağa	200
5. 62. Hasan Efendi	201
5. 63. Hasan Samih Efendi	203
5. 64. Hasan Tahsin Efendi	203
5. 65. Hüseyin Efendi.....	207
5. 66. Hüseyin Faik Efendi.....	208
5. 67. Hüseyin Hami Efendi.....	210
5. 68. Hüseyin Hüsnü Efendi	211
5. 69. Hüseyin Hüsnü Efendi	213
5. 70. İbrahim Edhem Efendi	214
5. 71. İbrahim Hakkı Efendi.....	215
5. 72. İbrahim Halil Efendi	216
5. 73. İbrahim Hulusi Efendi.....	218
5. 74. İbrahim Necmeddin Efendi	219
5. 75. İbrahim Niyazi Efendi.....	223
5. 76. İbrahim Nizami Efendi.....	229
5. 77. İbrahim Sırrı Efendi	231
5. 78. İbrahim Şevki Efendi	232

5. 79. İbrahim Talat Efendi	235
5. 80. İbrahim Talat Efendi	236
5. 81. İbrahim Zihni Efendi.....	239
5. 82. Kiyork Efendi.....	240
5. 83. Lütfullah Lütfi Nuri.....	241
5. 84. Mahmud Bedri Bey	244
5. 85. Mahmud Fahreddin Efendi	246
5. 86. Mahmud Ferid Efendi	247
5. 87. Mahmud Hâki Efendi.....	248
5. 88. Mahmud Hamdi Efendi.....	249
5. 89. Mahmud Namık Efendi.....	250
5. 90. Mahmud Nedim Efendi.....	251
5. 91. Mahmud Nedim Efendi.....	252
5. 92. Mehmed Ali Efendi.....	253
5. 93. Mehmed Âmil Efendi.....	254
5. 94. Mehmed Arif Efendi	255
5. 95. Mehmed Arif Efendi	256
5. 96. Mehmed Arif Efendi	257
5. 97. Mehmed Atıf Efendi	258
5. 98. Mehmed Beşir Efendi	262
5. 99. Mehmed Cemil Efendi	263

5. 100. Mehmed Efendi	265
5. 101. Mehmed Efendi	266
5. 102. Mehmed Efendi	267
5. 103. Mehmed Emin Efendi	269
5. 104. Mehmed Emin Efendi	275
5. 105. Mehmed Esad Efendi	278
5. 106. Mehmed Faik Efendi	280
5. 107. Mehmed Faik Efendi	281
5. 108. Mehmed Fevzi Efendi	282
5. 109. Mehmed Fuad Efendi	283
5. 110. Mehmed Hamdi Efendi	284
5. 111. Mehmed Hâzım Efendi	285
5. 112. Mehmed İzzet Efendi	286
5. 113. Mehmed Naci Efendi	287
5. 114. Mehmed Nuri Efendi	288
5. 115. Mehmed Reşid Efendi	289
5. 116. Mehmed Said Bey	291
5. 117. Mehmed Said Bey	292
5. 118. Mehmed Said Efendi	293
5. 119. Mehmed Şevki Efendi	294
5. 120. Mehmed Tahir Efendi	299

5. 121. Mehmed Tevfik Efendi	302
5. 122. Mehmed Tevfik Efendi	305
5. 123. Mehmed Tevfik Efendi	306
5. 124. Mehmed Zekâi Efendi.....	307
5. 125. Mehmed Zeki Efendi.....	309
5. 126. Mehmed Zeki Efendi.....	310
5. 127. Muhammed Nazif Efendi	311
5. 128. Mustafa Fazlı Efendi	312
5. 129. Mustafa Fehmi Efendi.....	314
5. 130. Mustafa Hayri Efendi.....	315
5. 131. Mustafa Kâmil Efendi	316
5. 132. Mustafa Kâmil Efendi	317
5. 133. Mustafa Sabri Efendi.....	318
5. 134. Mustafa Sabri Efendi.....	319
5. 135. Osman Efendi.....	320
5. 136. Osman Nuri Efendi	321
5. 137. Osman Remzi Efendi	324
5. 138. Ömer Sabri Efendi.....	325
5. 139. Sun`ullah Galib Efendi.....	328
5. 140. Yusuf Cemil Efendi.....	329
5. 141. Yusuf Ziyaeddin Efendi	331

5. 142. Zülkifl Agâh Efendi	333
SONUÇ.....	335
EKLER.....	339
KAYNAKÇA.....	348
ÖZGEÇMİŞ	355

TABLULAR LİSTESİ

Tablo: 3. 1. 1. Malatya Doğumlu Memurların İsimlerini Gösterir Tablo

Tablo: 3. 2. 1. Malatya Doğumlu Memurların Unvanları, Babalarının Unvanlarını ve Mesleklerini Gösterir Tablo

Tablo: 3. 3. 1. Malatya Doğumlu Memurların Eğitim Gördüğü Okulları Gösterir Tablo

Tablo: 3. 4. 1. Eğitim Alanında Görev Almış Malatya Doğumlu Memurları Gösterir Tablo

Tablo: 3. 4. 2. Malatya Doğumlu Mebus, Mutasarrıf, Kaymakam ve Nahiye Müdürlerini Gösterir Tablo

Tablo: 3. 4. 3. Hukuk Alanında Görev Almış Malatya Doğumlu Memurları Gösterir Tablo

Tablo: 3. 4. 4. Malatya Doğumlu Emniyet Mensuplarını Gösterir Tablo

Tablo: 3. 4. 5. Malatya Doğumlu Tabipleri Gösterir Tablo

Tablo: 4. 1. 1. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Rütbe, Nişan ve Madalyaları Gösterir Tablo

EKLER LİSTESİ

Ek: 1. Hicaz – Demiryolu Madalyası Örneği

Ek: 2. Tahlısiye Madalyası Örneği

Ek: 3. Liyakat Madalyası Örneği

Ek: 4. İftihar Madalyası Örneği

Ek: 5. Yunan Muharebe Madalyası Örneği

Ek: 6. Beşinci Rütbeden Mecid-i Nişanı Örneği

Ek: 7. Dördüncü Dereceden Osmanlı Nişanı Örneği

Ek: 8. Ahmed Şevki Efendi'ye Ait Sicil Kaydı Örneği

Ek: 9. Kiyork Efendi'ye Ait Sicil Kaydı Örneği

KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ

BOA	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
BOAR	Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi
C.	Cilt
DH. SAİD	Dahiliye Nezareti Sicill-i Ahval İdare-i Umumiyyesi
DH. SAİD d.	Dahiliye Nezareti Sicill-i Ahval Defterleri Fihristi
DH. SAİD MEM.	Dahiliye Nezareti Sicill-i Ahval İdaresi Memurin Kalemî
H.	Hicri
M.Ö.	Milattan Önce
R.	Rumi
s.	Sayfa
S.	Sayı
TDVİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

GİRİŞ

Araştırmanın İçeriği ve Kapsamı

Araştırmanın konusu, son dönem Osmanlı bürokrasisinin çeşitli birimlerinde görev yapmış Malatya doğumlu memurların biyografilerinin (tercüme-i hâl) ortaya konulmasıdır. Bu araştırmanın hazırlanmasında başvurulana ana kaynak, Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) içerisinde yer alan Sicill-i Ahvâl Defterleridir. 1879 yılından itibaren tutulmaya başlanan bu defterlerde sadece meşhur isimler değil Osmanlı Devleti sınırları içerisindeki resmi kurumlarda memurluk yapmış şahısların da özgeçmişleri mevcuttur.

Memurlara ait bu defterlerde, öncelikle memurun adı, baba adı ve varsa unvanları ile doğum yerleri kaydedilmiştir. Doğum yerleri esas alınarak yapılan bu çalışmada, Malatya merkez ve merkeze bağlı nahiye ve karyelerde doğmuş olan 142 memur kaydı ortaya çıkmıştır. Malatya'ya bağlı bulunan Arapkir, Hekimhan, Pütürge gibi ilçeler çalışmamıza dahil edilmemiştir. Belgelerin çevirisi yapılarak bu çalışmanın daha da anlaşılır olması sağlanmıştır. Açıklanması gereken kelime ve terimler dipnotlarla belirtilmiştir.

Yapılan katalog taraması esnasında 148 kayıta ulaşılmıştır. Bu kayıtlardan ikisinin Arapkir doğumlu (Bekir Sıdkı Efendi, BOA. DH. SAİD., 145/130, s. 255; İzzet Bey, BOA. DH. SAİD., 110/084, s. 165), birinin Hekimhan doğumlu (Cafer Efendi, BOA. DH. SAİD., 169/078, s. 153), birinin Pütürge doğumlu (Hasan Hayrullah Efendi, BOA. DH. SAİD., 201/244, s. 897) ve birinin de o tarihlerde Malatya'ya bağlı bulunan Kâhta doğumlu (Mustafa Vasıf Efendi, BOA. DH. SAİD., 042/223, s. 463 – 464) olduğu görülmüştür. Ayrıca Malatya doğumlu bir memura ait 2 kayıt olduğu (Mehmed Said Efendi, BOA. DH. SAİD., 176/038, s. 73; BOA. DH. SAİD., 155/236, s. 465) tespit edilmiş ve daha çok bilgi ihtiva eden belge değerlendirmeye alınmıştır. Mehmed Atıf Efendi (BOA. DH. SAİD., 010/493, s. 981 - 982), Mehmed Şevki Efendi (BOA. DH. SAİD., 022/141, s. 269 - 270) ve Mehmed Tahir Efendi' (BOA. DH. SAİD., 072/223, s. 981 - 982) nin kayıtlarına daha sonra zeyl (ek) yapıldığı kayıtlarda tespit edilmiştir. Sonuçta 142 Malatya merkez doğumlu memurun sicil kayıtları incelenmiştir. Bu memurlardan 138'i Müslüman, 4'ü ise gayrimüslimdir.

Bu çalışmadaki amaç, doğduğum şehir olan Malatya'nın yerel tarih araştırmalarına ve şecere ilmiyle uğraşan araştırmacılara katkı sağlamaktır. Bu konuda yapılmış olan Yunus Yiğit'in Osmanlı Dönemi Malatyalı Devlet Adamları adlı eseri, belgeler hakkında derinlemesine tahlili yapılmadan sadece günümüz Türkçesi'ne çevrilerek oluşturulmuş bir çalışmadır. Bu çalışmamızda, Yunus Yiğit'in yaptığı çalışmadan farklı olarak Malatya doğumlu 11 memurun daha Sicill-i Ahvâl kayıtları yer almaktadır. Diğer bir fark da, bu çalışmada sadece Malatya merkez ve merkeze bağlı nahiye ve karyelerde doğmuş olan memurlar ele alınmıştır.

Altı bölümden oluşan bu çalışmanın birinci bölümünde, Osmanlı Devleti'nin Tanzimat öncesi ve sonrası memur alım politikası, Sicill-i Ahvâl Komisyonu'nun kuruluşu ve işlevi ile bu komisyon tarafından tutulan Sicill-i Ahvâl Defterleri'nin içeriği anlatılmaktadır.

İkinci bölümde, Malatya'nın tarihsel süreç içerisindeki idari yapısı, ekonomisi, nüfusu ve eğitimi gibi alanlar hakkında kısaca bilgi verilmektedir.

Üçüncü bölümde, Sicill-i Ahvâl Defterleri esas alınarak yapılan incelemeler neticesinde Malatya doğumlu memurlar hakkında tespit edilen değerlendirmeler tablolar halinde gösterilmektedir.

Dördüncü bölümde, Sicill-i Ahvâl Defterlerine göre Malatya doğumlu memurların görev süreleri boyunca başarılı hizmetleri neticesinde almış oldukları rütbe, nişan, madalya ve ödüller ile işlemiş oldukları suçlar kapsamında kendilerine verilmiş olan cezalar hakkında bilgi verilmektedir.

Beşinci bölümde, Malatya doğumlu Müslüman ve gayrimüslim tüm memurların biyografileri alfabetik olarak ve günümüz Türkçesi'ne çevrilerek açıklanmaktadır.

Altıncı bölüm yani sonuç kısmında ise genel bir değerlendirme yapılarak çalışma tamamlanmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. SİCİLL-İ AHVÂL KOMİSYONUNUN KURULUŞU VE İŞLEVİ

1. 1. Osmanlı Devleti'nin Memur Politikası

Osmanlı Devleti'nde teşkilat yapısının omurgasını kendisinden önce tarih sahnesinde yer almış olan bazı devletlerin teşkilat yapıları oluşturmuştur. Gazneliler ve Selçuklulardan tımar sistemi, İlhanlılardan mali usuller ve mali işlerde kullanılmış olan siyakat yazısı, divani yazı ve tayin fermanlarının yazılış formülleri alınmıştır. Yine saray teşkilatının büyük kısmı Memlûklerden örnek alınarak uygulanmıştır (Terzi, 2012: 35).

Osmanlı Devleti'nde toplum, sosyal hayatın sağlıklı işlemesi için gerekli olduğuna inanılan iki büyük sınıfa ayrılmıştır. Bunlardan ilki “Askeri” denilen sınıftır. Bu sınıf fiilen askerlik anlamından öte, Padişahın verdiği özel bir beratla herhangi bir devlet hizmetine tayin edilmiş, vergiden muaf tutulan saray memurları, mülki memurlar ve ulemayı kapsamaktadır. İkinci sınıf ise reaya'dır. Reaya, idareye hiçbir şekilde katılmayan ve vergi veren Müslüman – Gayrimüslim tüm halkın meydana getirdiği sınıftır (Aslan-Yılmaz, 2001: 288).

Yönetici grup olan ve Osmanlı bürokrasisini meydana getiren Askeri sınıf seyfiye, kalemiye ve ilmiye olmak üzere üç alt gruptan meydana gelmektedir. Seyfiye, yönetici kadronun asker kısmını; İlmiye, eğitim ve hukuk alanında görevli olan kadıları, müderrisleri ve diğer din adamlarını; Kalemiye ise devletin bürokratik işlerini yürüten diğer bütün memurları ifade etmektedir.

Osmanlı'da orduyla beraber en güçlü ve kendine has nitelikleri olan kurum kuşkusuz bürokrasi olmuştur. Bürokrasinin dokusu, devşirme yoluyla toplanan ve yetiştirilen Osmanlı topraklarında yaşayan azınlıkların çocuklarından oluşmuştur. Bunların yetiştirilmesi ve eğitilmesi tamamen Osmanlı Devleti'nin örf ve geleneklerine göre yapılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren seyfiye ve ilmiye kalemleri üstünlüğü elinde bulundurmuşken daha sonraları bu sınıflarda yaşanan bozulma ve güç kaybı, yönetici sınıf içerisinde güç dengelerinin değişmesine neden olmuş ve XVII. ve XVIII. yüzyıllarda kalemiye sınıfı idari alanda daha çok etkili olmuştur. II. Mahmud döneminde yapılan düzenlemeler neticesinde bu yapılanma güçlü bir sivil bürokrasiye dönüşmüştür.

Osmanlı'nın Devleti'nin sınırlarının genişlemesiyle beraber idari işlerin artışı ve merkeziyetçiliğin gelişmesi neticesinde memur ihtiyacı daha da artmıştır. XVI. yüzyılın başlarında birkaç bürodan oluşan Osmanlı bürokratik yapısı XVII. yüzyılda üç ana daire

ve 60 civarında alt bürodan oluşan büyük bir organizasyon haline gelmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nda merkezde bürokratik işler, Divan-ı Hümayun, Defterdarlık ve Defterhane-i Amire tarafından gerçekleştirilmiştir. Yasama ve yürütme görevlerini Divan-ı Hümayun, maliye ile ilgili işleri Defterdarlık ve Tımar sistemini idare görevini ise Defterhane-i Amire yapmıştır.

Tanzimat öncesinde, devlet dairelerinin ihtiyacı olan memurlar, otodidaktik denilen bir sistemle yetiştirilmekteydi. Yani her daire aynı zamanda memur yetiştiren birer mektep özelliği taşırdı. Genellikle memur ve devlet ricalinin çocukları kalemlere çırak (şakird) olarak alınırlardı. Çıraklar on iki yaşına gelince kalemlere (dairelere) devam ederlerdi. Evde özel olarak okuma yazma öğrenirler, camilerdeki derslere devam ederler; ancak Türkçe yazı yazmayı ve yazı çeşitlerini, hesap ve defter tutmayı bu kalemlerde öğrenirlerdi (Özger, 2010: 18).

Memur adayları, söz konusu eğitim sisteminin yetersiz kaldığı durumlarda açıklarını kapamak için zaman zaman gerek Bâbıâli'de gerekse Bâb-ı Defteri' de bazı hocalardan düzenli dersler alır; kalemlerde hocaları durumunda olan kâtiplerin karşısında hasır üzerinde oturur ve zamanla yavaş yavaş kalemdeki bazı önemsiz yazıları yazmaya başlarlardı. Meşk usulü ile kalemdeki bilgileri öğrenen bu öğrenci-memurlar ilk memuriyete girdiklerinde maaş almaz; üç- beş sene sonra düşük bir maaşla mülazım olur (Kırıcı-Yiğit, 2011: 12) ve zamanla kıdemiyle orantılı olarak kalem gelirlerinden pay alırlardı. Bu sistem, yani memur adaylarının kalemlerde

görevlendirilerek yetiştirilmeleri usulü bütün devlet dairelerinde uygulanılırdı (Akyıldız, 2004: 26).

Tanzimat döneminde ise, büyük bir değişim yaşanmış ve yeni personel alım politikasının temelleri II. Mahmud döneminde atılmıştır. Modernleşme sürecinin temellerinin atıldığı Tanzimat Fermanı sonrasında memur kadrolarında bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bu süreçte birçok yenilik gerçekleşmiş ve bazı meclisler açılmıştır. Modern mektepler açılmış (Mekteb-i Maarif-i Adliye, Mekteb-i Ulûm-ı Edebiye) ve buradan mezun olan öğrencilerin imtihanla memur kadrolarına yerleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu yeni sistemin doğal sonucu olarak da memurları ilgilendiren vesikaların yazılış biçiminde ve bürokratik işlemlerin usulünde de yenilikler yapılmıştır. Mesai günleri, maaş usulleri, yargılanma şekilleri bir sisteme oturtulmuştur (Uğurlu, 2013: 4).

Tanzimatla başlayan bu süreç Meşrutiyet döneminde de sürmüştür. Bu dönemde özellikle memurların sicil kaydının tutulması yolunda çok önemli teşebbüslerde bulunuldu. 1879 ve 1887 yıllarında yayımlanan talimatnamelere göre imparatorluktaki memurlar, sahib-i rey (vekâletler, meclis veya mahkeme reislikleri, daire müdürlükleri gibi mevkileri elinde bulunduran) ve diğer bütün mülki memurlar olmak üzere iki kısma ayrıldı. Birinci sınıftan olan memurların sicili doğrudan kontrol edilip, gerektiğinde denetlendiği ve sonra da özel defterlere geçirildiği Bâb-ı Âli'deki merkezi Sicill-i Ahvâl Komisyonu'na gönderildi. İkinci sınıftan olan memurların sicili ise ilk olarak çeşitli

vekâletlerde ve vilayetlerde kurulan personel sicil sisteminin şubelerinde kaydedilir veya bazen asıl şekliyle muhafaza edilirdi (Özger, 2010: 21-22).

Meşrutiyet döneminde tevcihat (verilmiş rütbelere) ve tayin sisteminde yapılan değişikliklerle, önceleri yüksek dereceli memurlar için uygulanan bir yıllığına atanma usulü kaldırılarak atamalar ve görevden almaların yalnızca gerektiğinde yapılması esası getirildi.

1. 2. Sicill-i Ahvâl Komisyonu

II. Mahmud ve onu izleyen Tanzimat dönemi; idari, siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik olarak son derece önemli değişmelerin ve gelişmelerin olduğu bir süreçtir. 19. yüzyıl idari reformları, ülke çapında idarenin mülki, askeri bütün alanlarında merkeziyetçi bir düzenleme getirdi. Dönemin dikkat çeken önemli özelliklerinden birisi de sivil bürokrasinin idarede söz sahibi olmaya başlamasıdır. Merkezileşme, devlet teşkilatında meydana gelen genişlemeler ve büyümeye bağlı olarak bürokratik kadrolar da her geçen gün biraz daha genişledi. 18. yüzyıl sonlarında merkez ve taşra teşkilatının toplamı yaklaşık olarak 2 000 kişi olarak tahmin edilirken, bu sayı II. Abdülhamid döneminde 35 000'e ulaşmıştır (Sarıyıldız, 2004: 1).

Sayıları 35 000'i bulan sivil bürokrasiyi temsil eden bu memurların etkin bir şekilde siyasi kontrol altına alınabilmesi için devlet personeli sicillerinin ilk defa resmi

bir kurum tarafından tutulması uygulamasına geçilerek şer'i ve askeri sınıf haricindeki bütün memurlara tercüme-i hâl varakası doldurup ilgili nezarete göndermeleri mecburiyeti getirilmiştir. Osmanlı Devleti'nde 1879 yılına gelinceye kadar devlet kademelerinde görev yapanların sicilleri belirli bir plan doğrultusunda düzenli olarak bir defterde toplanmamıştır. Devlet, bu uygulama neticesinde istihdam ettiği personel hakkında bilmesi gereken tüm bilgilere rahatlıkla ulaşabilecekti (Soyluer, 2006: 6-7).

1879 yılında Dahiliye Nezareti bünyesinde kurulan Sicill-i Ahval Komisyonu ile başlayan sicil çalışmaları, 1896'da bu komisyonun kaldırılması ile yerine kurulan Memurin-i Mülkiye Komisyonu'nca hiçbir daireye bağlı olmadan yürütülmüştür. 1908 yılında II. Meşrutiyetin ilanından sonra Memurin-i Mülkiye Komisyonu kaldırılmış Sicill-i Ahvâl Dairesi adı altında yeniden teşkilatlandırılmıştır. İlk iki komisyon, Sultan II. Abdülhamid dönemi boyunca Sicill-i Umumi Defterleri'ni müşterek usul ve esaslara göre hazırlamışlardır. Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar devam eden Dahiliye Nezareti Memurin ve Sicill-i Ahvâl İdaresi, tescil işlemlerini bu defterlere zeyl (ek) olacak şekilde ilave etmemiş, Memurin Muamelat Dosyaları halinde tanzim edilerek saklanmıştır (Gültepe, 2009: 309).

Sicill-i Ahvâl Komisyonu ilk kurulduğunda reis, iki aza ve bir başkâtipten oluşan 4 kişi ile çalışmalara başlamıştır. Daha sonra merkezi daireler ve vilayetlerde oluşturulan şubeler ve hususi komisyonlar tescil işlemlerini yapmaya başlamıştır. Komisyona başkanlık yapan İrfan Paşa'nın görevi 1304 (1886) yılına kadar sürmüştür.

Sicill-i Ahvâl Komisyonu yerine kurulan Memurin-i Mülkiye Komisyonu'nun kuruluşuyla yayımlanan 1314 (1896) tarihli nizamnamede komisyonun hiçbir daireye bağlı olmadan görev yapacağı ve kapatılan Sicill-i Ahvâl Komisyonu görevlilerinin de burada görev yapacağı belirtilmiştir (Gültepe, 1999: 253-254).

Memurin-i Mülkiye Komisyonu, doğrudan doğruya padişah tarafından atanan bir başkan ve altı azadan oluşmuştur. Komisyon üyelerinin görevleri ise şöyledir:

- Memurların intihablarının nizamnameye uygunluğuna dair görüş bildirmek
- Memurların hal ve hareketlerine dair icra kılınacak teftiş evrakının tetkik edilmesi
- Memurların muhakemesine ait ilk tahkikatı yapmak, netice ve iktizasını takip etmek

Bunlardan başka memur intihabındaki Sadaretten gelen takrirlerin Sicill-i Ahvâl kaydına müracaat edilerek görüş bildirilmesi, ayrıca idari mahkemelerden memurlar adına çıkan ilanların Sicill-i Ahvâl'e kaydettilmesi komisyonun görevleri arasındadır (Gültepe, 1999: 254).

1914 tarihli sicil talimnamesi ile memurların ellerine, tasdikli tercüme-i hâl varakaları yerine sicil cüzdanları vermeye başlanmıştır. Sicill-i Ahvâl Memurin Komisyonu 1922 yılına kadar görevini sürdürmüştür.

Sicill-i Ahvâl Komisyonu, kurulduğu 1879 yılından kaldırıldığı 1909 yılına kadar zor şartlar altında görevini sürdürmüştür. Mekân, örgütlenme, görevlilerin yeterli derecede eğitime sahip olamamaları, yazışmalarda karşılaşılan güçlükler, yeterli tahsisatın (ödenek) ayrılmaması gibi nedenlerle Sicill-i ahvâl evraklarının düzenlenmesinde bazı olumsuzluklarla karşılaşmıştır. Hâl tercümelerinin merkeze ulaştırılması zor bir süreç içerisinde gerçekleşebilmiştir. Komisyondaki bu gibi eksikliklerden başka memurlardan bazılarının özgeçmişlerini vermek istememeleri gibi olumsuzluklara da rastlanmıştır. Bunun yanında bazı bilgileri saklama veya yanlış bilgi verme gibi durumlarda görülmüştür. Tüm bu sebeplerden dolayı 1888'den itibaren hâl tercümelerindeki bilgilerin doğruluğu resmi belgelere bakılarak tasdik ve tescil edilmeye başlanmıştır (Daşcıoğlu, 2006: 563).

1. 3. Sicill-i Ahvâl Defterleri

Sicil kelime olarak “resmi belgelerin kaydedildiği kütük, devlet memurlarının resmi vukuatlarını ihtiva eden defter; Sicill-i ahvâl de “memurların tercüme-i hâllerinden resmiyete intikal eden hususlar” anlamına gelir (Sarıyıldız, 2009: 134). Memurların vazifeleri süresince hâl tercümelerine konu olan özel veya memuriyet sırasındaki haller, tarihi seyir, ahlak ve gidişat gibi durumların, resmi belgelerin kaydedildiği defterlere ise Sicill-i Ahvâl defterleri denir.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi bünyesinde bulunan ve Osmanlı bürokrasisinin son elli yılına ışık tutabilecek bir özelliğe sahip Sicill-i Ahvâl Defterleri, dönemin önemli

devlet adamı Ahmet Cevdet Paşa'nın çabalarıyla tutulmaya başlandı. Bundan dolayı ilk tutulan defter Ahmet Cevdet Paşa'ya aittir (Sürmen, 2011: 24 - Sunay, 2007: 11). Önceleri “Sicill-i Ahlak” tabiri kullanılan bu kayıtların adı daha sonra “Sicill-i Ahvâl” olarak değiştirilmiştir.

Sicill-i Ahvâl defterleri memur adlarına göre alfabetik olarak düzenlenmiştir. Bu şekilde oluşturulmuş 17 adet fihrist bulunmaktadır. Sicil kaydı aranılan memurun baba ismi ve doğum tarihi bilindiği takdirde fihrist vasıtasıyla hangi defterde kayıtlı olduğu kolayca öğrenilebilmektedir (BOAR, 2010; 237). Memurun baba adı ile doğduğu tarih bilinmediği takdirde ise aynı ismi taşıyan başka memurlarla karışıklıklar yaşanabilir.

Sicill-i Ahvâl ile ilgili olarak kaleme alınan talimatnameden başka sicil işlerini yürütmekle görevli daire ile ilgili de bir düzenleme yapılmış ve nizamname yayınlanmıştır. Bu nizamname 3 fasıl ve 12 maddeden oluşmuştur ve birde zeyli mevcuttur. İlk fasıl Sicill-i Ahvâl'in kuruluşu, ikinci fasıl Sicill-i Ahvâl İdaresi'nin özel görevleri ve üçüncü fasıl da Sicill-i Ahvâl merkez daireleri ve taşra şubeleri hakkında bilgi vermektedir (Uğurlu, 2013: 14).

Sicill-i Ahvâl dairesi, “Tedkikat”, “Tescilat” ve “Evrak” kalemleri olarak üç şubeye ayrılmıştır. Tescilat Kalemi'nin görevleri; vukuat görevi gereğince göreve başlayan bir memurun meslek serüveni boyunca terfî, rütbe, nişan, ceza, maaş artış veya azalması, görev değişikliği, ilave görevler, azil, istifa gibi tüm gelişmeleri takip edilir.

Tescilat kaleminin diğerk bir görevi ise bütün tercüme-i hâl varakalarını ve vukuat zeyllerini numaralandırılarak esas defterlerine aynen yazmak ve memurların sayı, sınıf, derece, milliyet ve tabiiyyetleri hakkında istatistik (hülastü'l – kuyud) tutmaktır. Bu şubenin diğerk bir görevi ise; zeyller üzerine memurun rütbe, nişan, memuriyet tayinleri, değışiklikleri gibi baba isimlerine kadar yazılan “fihrist muamelesini” ni hazırlamaktır. Son görevi ise tercüme-i hâllerin onaylı suretlerini kopyalamaktır. Tedkikat Kalemi; tüm tercüme-i hâl kayıtlarının araştırılması, özetlenmesi ve bilgilerin resmi kayıtlara uygun olup olmadığının kontrol edilmesi görevini yürütmektedir. Evrak Kalemi ise, gelen ve giden evrakı kaydetmek, ilgili yerlere sevk etmektedir (Uğurlu, 2013: 14-15).

Memurların özgeçmişini niteliğinde olan bu belgeler, zaman içinde ufak bazı değışikliklere uğrasalar da genel olarak cevaplanması istenen sorular beş başlıktan oluşmaktaydı:

- 1- Memurun ismi, varsa şöhreti, babasının adı ve mesleğı,
- 2- Doğum yeri ve tarihi,
- 3- Okuduğı okullar, aldığı dersler, diploması olup olmadığı, konuştuğı dilleri varsa basılan esreleri ve bunların konuları,
- 4- Devlet hizmetine girdiğı yaş ve tarihi, maaşlı olarak mı yoksa stajyer olarak mı başladığı, bulunduğu makamlar, aldığı rütbe ve nişanlar, her bir görevinde ne kadar maaş aldığı, ne kadar süreyle görev dışında kaldığı, bu süre içerisinde mazuliyet (azledilmiş olma) aylığı alıp almadığı, eğer aldıysa miktarı, tekaüt (emekli) maaşı bağlandıysa miktarı,

5- Çalıştığı kalemden ayrılma (infisal) nedeni, varsa hakkındaki şikâyetleri, yargılandıysa suçlu olup olmadığı, cezalandırılıp cezalandırılmadığı, beraatine dair belgenin olup olmadığı gibi oldukça geniş kapsamlı malumatları içerir (Sunay, 2007: 12).

Bu şekilde sorulan soruları memurlar kendi el yazılarıyla doldurmak zorundaydı. Bunun dışında varakanın sağ alt kısmında bulunan mülahazat bölümünün karşısındaki boş alana varaka sahibinin amirleri tarafından kendisi hakkındaki düşünceleri yazılmaktaydı. Tercüme-i hâl varakasinda belirtilen Hicri tarihlerin yanında parantez içerisinde Rumi karşılıklarının da verilmesi gerektiği tercüme-i hâl varakasının arkasında bulunan ihtar kısmında belirtilmiştir. Varakanın, ilgili memur tarafından doldurma işlemi tamamlandıktan sonra altına beş kuruşluk pul yapıştırılırdı. Varaka sahibi bu işlemi yaparken görevde olduğu yeri ve memuriyeti de pulun altına yazmak zorundaydı (Yadi-Yılmaz, 2013: 4).

Tercüme-i hâl varakasının arkasında bulunan uyarı kısmında bir memurun sadece bir tercüme-i hâl vermesi gerektiği belirtilmiştir. Memurun, hangi memuriyette kaç defa tercüme-i hâl varakası doldurduğu, nereye ve kime teslim ettiğini bu son tercüme-i hâl varakasinda belirtmesi gerekiyordu (Yadi -Yılmaz, 2013: 4).

Sicill-i Ahvâl defterlerinde her memur için iki sayfa ayrılmıştır. Ancak bazı memurların bilgileri yarım sayfada biterken bazı memurlara da bu iki sayfa yetmeyip

zeyiller yazılmıştır. Böyle bir durumda devamının hangi cild veya sayfada olduğu, ikinci sayfanın kenarına not alınmıştır. Bazı biyografiler tek kalemde çıkmıştır. Bazılarına ise sonradan ilaveler yapıldığı, başka bir kâtip tarafından yazıldığı yazının çeşidi ve mühürden anlaşılmaktadır (Kütükoğlu, 1998: 142).

Sicill-i Ahvâl Komisyonu'nun kurulmasından itibaren 1909 yılına kadar mülki ve adli memurlardan 92.000 memurun sicil kaydı 201 defterde toplanmıştır. Defterlerin nasıl tutulacağına dair birçok tarifname ve nizamname hazırlandı. Sicill-i Ahvâl Kanun-i Umumisi 8 fasıl ve 39 maddeden oluşmaktaydı. Talimatnamelerde, tercüme-i hal evraklarının nasıl kaydedileceği, tercüme-i hal ve mevcut evrakların nelerden oluştuğu, tercüme-i hâl evraklarının Sicill-i Ahvâl dairesinde ne tür işlem görüleceğine, sicile geçirmelerin nasıl olacağı, memuriyete geçişte yanlış beyanda bulunanlar hakkında ne gibi işlemler yapılacağı, gerek maaşla ve gerek mülazemetle yeniden memuriyete geçmek isteyenlerin hangi aşamalardan geçeceği gibi çeşitli hususlar anlatılmıştır. Zeyl kısmında ise Sicill-i Ahvâl reisi ile genel müdürünün bu kanunnamenin muhafazası hususunda sorumluluk sahibi olduğu belirtilmiştir (Özger, 2010: 24-25).

Sicill-i Ahvâl defterleri sadece memurların biyografi kaynakları olmayıp, diğer pek çok alanla ilgili önemli verilere sahip dokümanlardır. Öncelikle defterler sayesinde bazı kurumların tesis tarihi veya kurumun lağvediliş zamanı hakkında bilgi alınması mümkündür. Ayrıca, bahsedilen herhangi bir tarihte veya dönemde söz konusu şehirlerdeki mevcut eğitim kurumlarının varlığı da tespit edilebilir. Eğitim kurumları gibi o dönemdeki tuzlaların sayıları, işletme düzenleri ve buldukları yerler hakkında

da bilgi sağlanabilmektedir. Yine o d6nemdeki ekonomik, sosyal ve siyasal durum hakkında da bilgi sahibi olabiliriz.

İKİNCİ BÖLÜM

2. TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE MALATYA

Eskiçağlardan beri Anadolu ve Orta Doğu'nun geçit veren kavşak noktasında bulunan Malatya, tarih içerisinde önemli bir askeri üs, bazı devirlerde de ticari önemi olan bir şehir olmuştur.

Kuruluş ve isim itibariyle başlangıçtan zamanımıza kadar büyük bir değişikliğe uğramadan gelen Anadolu şehirlerinden birisi olan Malatya (Battalgazi Kültür Envanteri, 2008: 20) şehrinin adının Hitit çivi yazılarında ilk olarak ‘‘Maldiye/Maldiya’’ olarak geçtiği bahsedilmektedir (Göyünç, 1985: 3 – Çulcu, 1986: 76 – Şentürk, 1984: 16). İlk kez çivi yazısı uzmanı Çek bilgini B. Hrozmy, Hitit tüccarları ile Asur ticaret adamları arasındaki yazışmalarda Hititçe okunuşunu ‘‘Melit-Melid’’ olarak tespit etmiştir ve bu kelimenin Hititçe de ‘‘bal’’ anlamına geldiğini saptamıştır (Karagülle, 2007: 1).

Eski Malatya şimdikinden farklı bir yerde kurulmuştur. Şehrin ilk tespit edilen alanı olan yer, Bugünkü Malatya'nın 4 km kadar kuzeydoğusunda bulunan Orduzu adlı bir belde arazisi dâhilinde bulunan Arslantepe adı verilen höyüktür (Göğebakan, 2003: 469 – Göyünç, 1985: 3 – Karagülle, 2007: 26). Romalıların bölgeye gelmesinden sonra İmparator Titus devrinde (M.S. 79-81) XII. Fulminata lejyonunun daimi karargâhını

Arslantep'e'nin 4 km kuzeyine taşınmasıyla yeniden ortaya çıkmış ve ilk yer değiştirme hadisesinin gerçekleşmesiyle bugünkü Eski Malatya (günümüzdeki adıyla Battalgazi) şehri oluşmuştur.

Malatya'nın ikinci yer değiştirme hadisesi XIX. yy.da olmuştur. 1838'de Hafız Paşa'nın askeri karargâhını Elazığ (Mezraa)'dan Malatya'ya taşıma kararını almasıyla, Malatya ahalisi yaz aylarında Aspuzu'daki yazlık evlerinde iken, ordu buraya gelmiş ve askerler evlere yerleştirilmiştir. Kış geldiğinde askerler evlerde oturmakta olduğundan Malatyalılar, Aspuzu'daki evlerinde kalmak zorunda kalmışlar, askerlerin gidişinden sonra tahrip edilmiş olan durumdaki kışlık evlerine dnemeyip Aspuzu'yu daimi ikametgh olarak kabul etmişlerdir. Daha önce bir köy konumunda olup, bağ ve bahçelerin güzelliği ile nl Aspuzu giderek büyümüş, yeni mahalleler kurulmuş, Eski Malatya'da bulunan medrese, cami gibi eserler aynı adlar verilerek yeniden burada kurulmuş, vakıfları da bunlara bağlanmıştır (Gögebakan, 2004: XIV).

Malatya ve çevresi ilkçağlardan itibaren çeşitli kültür ve medeniyet izlerini taşıyan yerler arasında yer alır. Yöredeki kazılar ve buluntular, Malatya'nın yerleşim tarihini M.. 8000 yıllarına kadar uzatmamızı mümkün kılmaktadır. Hitit devrinde Hattuşaş'tan Urfa'ya uzanan yol üzerinde yer alan Malatya, uzun süre Hitit yönetimi altında kalmış, Hititlerin yıkılması ile M.. 1200-700 arasında ortaya çıkan Geç Hitit şehir devletlerinden birisi olmuştur. Asur krallığına haraç veren Malatya şehir devleti bir süre Kargamış krallığına daha sonra da Urartu topraklarına katılmıştır. Urartuların Asurlara karşı yenilgiye uğramaları ile Melit başşehir olarak Asurlara bağlı Kommanu

eyaletinde yer alacaktır (Gögebakan, 2004: XIV). Pers idaresinde Malatya şehri Kapadokya Satraplığının on valiliğinden biri oldu ve sırasıyla Selevkoslar, Pontus ve Kommagene krallıklarına bağlandıktan sonra Roma İmparatorluğu'nun bir lejyonu haline gelmiştir (Aras, 2006: 76).

Ardından Bizans-Sasani savaşlarına ve Bizans İmparatorluğu ile Müslüman Araplar arasındaki mücadeleye sahne olan Malatya (Yılmaz, 2007: 14) şehrinin durumu Anadolu'nun Türkleşmesine kadar bu şekilde devam etmiştir (Malatya Valiliği, 2000: 85). Malazgirt zaferinden sonra Alparslan tarafından Anadolu fetihlerine devam etmekle görevlendirilen Türk beyleri Malatya'yı aldılarsa da şehir daha sonra tekrar Bizanslıların eline geçti. Anadolu Selçuklu Sultanı I. Kılıçarslan ile Danişmendliler arasında hakimiyet mücadelesine neden olan Malatya, 1152 yılına kadar Danişmend toprağı olarak kaldı (Aras, 2006: 77). Sultan Mesud tarafından Anadolu Selçuklu devleti egemenliği altına giren Malatya, Anadolu Selçuklularının yıkılmasıyla önce Moğol valileri tarafından idare edilmiş, daha sonra Memlüklerin yönetimine geçmiştir. 1399 yılında Yıldırım Beyazıt tarafından kuşatılan şehrin idaresi Beyazıt tarafından bir Türkmen beyliği olan Dulkadiroğullarının başındaki Nasreddin Bey'e verilmiştir (Gögebakan, 2004: XV). 1400 yılında Anadolu'ya giren Timur Malatya'yı işgal ve tahrip etmiş, Timur'un Malatya yöresinden ayrılmasından sonra tekrar Dulkadiroğulları hakimiyet sağlamıştır. 1516 tarihinde Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi öncesi Osmanlı topraklarına dahil edilmiştir.

2. 1. İdari Yapı

Malatya ilinin idari yapısını incelerken, Malatya'nın ‘‘il (vilayet)’’ oluncaya kadar geçirdiği evrelere ilişkin olarak bakılabilecek en doğru kaynak Osmanlı dönemine ait Devlet Salnameleri (Devlet Yıllığı) dir. Osmanlı döneminde ilk Salname Hicri 1263 (Miladi 1847) yılında yayınlanmış H. 1326 (M. 1908)' ya kadar düzenli olarak çıkmıştır. Devlet Salnameleri'nin yanı sıra Diyarbekir (Diyarbakır) ve Mamüretü'l-aziz (Elazığ) İl salnamelerinde Malatya Sancağı'ndan detaylıca bahsedilmektedir (Malatya Valiliği, 2000: 36).

Malatya ve yöresi Osmanlı hâkimiyetine girdikten sonra 1517 tarihli olduğu tahmin edilen bir sancak listesinde Malatya, Yahya Paşaoğlu Mehmed Bey'in yönetiminde Arap Vilayeti içinde yer alan bir sancak olarak zikredilmiştir (Gögebakan, 2003: 472). 1521 yılında Maraş (Dulkadiriye) eyaleti kurulduğunda bu eyalete bağlı bir sancak olan Malatya (Malatya Valiliği, 2000: 87), 1522'den itibaren Rum-ı Hadis eyaletine bağlanmıştırdır. 1559'da Malatya ve Bozok Sancağı sefer sebebiyle Dulkadir Eyaletine bağlanmışsa da tekrar Rum Eyaletine iade edilmiştir. 1568 yılından itibaren yeniden Dulkadir'e bağlanmış, doğuya yapılan seferlerden dolayı 1578-1588 arasında bazı arşiv kayıtlarında hem Dulkadir hem de Rum Eyaleti içinde gösterilmiş, bu tarihlerden XIX. yüzyıla kadar kısa bir dönem hariç Maraş Eyaleti içerisinde yer almıştır (Malatya Valiliği, 2000: 473).

Malatya Sancağında 1717-1718 yıllarında malikâne sistemine geçilmiş ve şehir bu durumunu daha sonraki yıllarda da muhafaza etmiştir. Uzun yıllar gerek mütesellim gerekse malikâne sahibi olarak Rişvanzâdeler'in yönetiminde kalmış, bunlar halkın şikâyeti sebebiyle zaman zaman görevlerinden alınmıştır.

Başbakanlık Arşivi, Maliyeden Müdevver 9590 nolu deftere göre, 1777-1787 yıllarında Malatya, Rakka (Suriye şehri) eyaletine bağlıydı. Bu tarihte Malatya Sancağının kazaları şunlardı: Kâhta, Taşabad, Şuuremaa Bucak, Gerger, Besni, Maşra, Hısnımansur, Samsat, Dostibirke'dir. Bu dönemde Arapkir, Sivas Eyaletine bağlı bir sancaktı. Darendede ise Sivas Eyaletine bağlı Divriği Sancağının kazası idi (Malatya Valiliği, 2000: 87).

Malatya, 1839-1845 arasında Diyarbekir Eyaletine bağlı kazalar arasında yer almıştır. 1867 yılındaki Vilayet nizamnamesi ile Malatya sancak olmaktan çıkmış (Malatya Valiliği, 2000: 87) ve Harburut Eyaletinin Harburut Sancağına bağlı bir kazaya dönüşmüştür (Demirbağ- Fırad, 2013: 36).

1874 tarihli Devlet Salnamesi'nde Diyarbekir vilayetine bağlı ve Akçadağ, Behisni, Hısnımansur ve Kâhta kazalarından müteşekkil bir sancak olan Malatya, 1883'te Mamüretü'l-aziz (Elazığ) vilayetine bağlı bir sancak olmuştur.

Bu tarihten itibaren Devlet Salnameleri'nde ve sene-i maliye (Bütçe Yılı) olarak H. 1333-1334 (M. 1917-1918) yılına ait son Devlet Salnamesi'nde Malatya, Mamüretü'l-aziz vilayetine bağlı sancak durumundadır.

Cumhuriyet döneminde Anayasanın 89. Maddesi ile 20 Nisan 1924 tarihinde il olan Malatya'nın bu yıllarda sınırları daha geniş olmasına rağmen 1934 yılında Kemaliye ilçesinin, 1954 yılında ise Adıyaman, Kâhta ve Besni'nin Malatya'dan ayrılmasıyla il sınırı bugünkü durumunu almıştır (Demirbağ - Fırad, 2013: 38 – Karagülle, 2007: 36).

Malatya ilinde 2004 yılı itibariyle merkez ilçe dâhil 14 İlçe, 10 Bucak, 54 Belediye, 497 Köy, 825 Mezra-Oba ve 326 Mahalle bulunmaktadır.

2. 2. Nüfus

Osmanlı idaresi altına girdikten hemen sonra yapılan bir tahrirde göre (1519) Malatya'da yirmi yedisi Müslüman, dördü Gayrimüslim iskânına açık otuz bir mahalle vardı. Toplam hane sayısı 1 132 olup bunun 947'sini Müslümanlar, 185'ini Hristiyanlar oluşturuyordu. Bu rakamlara göre şehirde 6 000 – 6 500 dolayında bir nüfus bulunuyordu. Fiziki yapı ve nüfus hacmiyle Malatya, orta büyüklükteki şehirler kategorisinin alt seviyelerinde yer almaktaydı (Göğebakan, 2003: 471). 1560 sayımına göre şehirde yirmi dokuz Müslüman, dört Hristiyan mahallesinde toplam 1 563 hane

vardı ve bunun 1233'ünü Müslümanlar teşkil ediyordu. Toplam nüfus ise tahminen 8 700 (Malatya Valiliği, 2000: 87) dolaylarındaydı ve bunun 1 300 kadarını Ermeniler oluşturuyordu (Göyünç, 1985: 18).

XVI. yüzyıl boyunca şehrin fiziki yapısı ve nüfusu durgun bir seyir izlemişti. Şehrin bu dönemdeki en büyük mahalleleri Cami-i Kebir, Mescid-i Atabey, Mescid-i Hasanbey, Mescid-i Kûçek, Bâb-ı Meşak adlarını taşıyordu.

Malatya ve civarına dair en geniş bilgiyi veren Evliya Çelebi, 1655'te gördüğü Malatya'yı yedisinde Ermeniler'in ikamet ettiği otuz iki mahallesinin bulunduğunu belirtmiştir (Göğebakan, 2003: 472 - Aras, 2006: 80). 1657 tarihli bir Şer'iyye Sicil defterinde yer alan bilgiler, Evliya Çelebi'nin verdiği bilgileri teyit eder şekildedir ve ilaveten nüfusun 18 000 olduğu belirtilir.

Malatya'nın XIX. yüzyıldaki durumu hakkında çok sayıda seyyah veya görevli bilgi vermektedir. 1835'te Anadolu'da yaptığı gezi sırasında Malatya'ya uğramış olan İngilizler'in Erzurum Konsolonsu J. Brant. 2 800'ü Türk, 1 123'ü Ermeni olan 3 923 hanesi bulunduğunu belirtmiştir. 1838'de Hafız Paşa ile birlikte uzun süre Malatya'da kalan Alman Mareşali Moltke, şehirde 5 000 ev bulunduğunu söylemiştir. Yine, aynı yıl şehre gelen Ainsworth, 8 000 Türk ile 3 000 Ermeni'den müteşekkil 11 000 nüfusun bulunduğunu kaydetmiştir. Poujoulat, aynı yıllarda, uçsuz bucaksız bahçelerin içerisinde gizlenmiş görünümde olan şehrin 15 000 Türk, 5 000 Ermeni nüfusu

barındırdığını ve geniş Malatya ovasının dağınık Türkmen çadırları ile dolu olduğunu ifade etmiştir. Charles Texier ise Malatya'daki nüfusun 30 000 olduğunu ve bunun da üçte bire yakınının Ermeni nüfus olduğunu yazmıştır.

XIX. yüzyıl sonlarında Vital Cuinet, 30 000 olan şehir nüfusunun 26 880'inin Müslüman, 3 000'inin Gayrimüslim olduğunu belirtir.

1871-1872 yılına ait resmi Osmanlı yıllıklarına göre ise Malatya'da 44 mahalle, 2 967 hane vardı. 1883-1884'te ise şehirde 24 771 kişi yaşıyordu. Eski Malatya'nın nüfusu 4 542 idi (Göğebakan, 2003: 472 - Aras, 2006: 81).

1881-1893 yılları arasında Malatya Merkez kazasının 133 244 kişi nüfusu vardı. Cuinet, 1892 yılında Malatya sancağının toplam nüfusunun 216 280 olduğunu belirtmiştir (Malatya Valiliği, 2000: 87).

Cumhuriyet döneminin başlarında il merkezi durumuna gelen Malatya şehri, hem mekânsal büyüme olarak hem de nüfus miktarı bakımından hızlı bir gelişme sürecine girmiştir. 1927 yılında yapılan ilk nüfus sayımında Malatya şehrinin nüfusunun 20 399 (Tuncer, 2003: 473) olduğu, bazı kaynaklarda ise nüfus miktarının 20 700 (Karagülle, 2007: 35) ve 305 785 (Demirbağ - Fırad, 2013: 83) olduğu belirtilmiştir. Bundan sonra, nüfus sayısında önce yavaş, sonra gittikçe hızlanan bir artış olmuştur.

Nüfus 1935'te 27 300, 1940'ta 36 300, 1945'te 41 500, 1950'de 49 100'e (Karagülle, 2007: 35; Tuncer, 2003: 473 göre ise 1950'de nüfus 48 621'dir) yükselmiştir.

1955'te yapılan nüfus sayımına göre nüfus 64 880'e yükselmiştir. 1960 yılında 83 692 olan nüfus 1965'te ilk defa 100 000'i (104 428) aşmıştır.

Malatya'nın nüfusu 1985 yılında 243 138, 2000 yılında yapılan nüfus sayımına göre ise 381 081 (Tuncer, 2003: 474) olarak gerçekleşmiştir. (Demirbağ - Fırad, 2013: 83 ise 2000'deki nüfusu Malatya Merkez için 853 658 olarak vermiştir.)

2. 3. Ekonomi

Malatya şehri etki alanı itibariyle Roma döneminde Kral yolunun, Selçuklu devrinden itibaren Basra'dan Bağdat yoluyla Malatya-Sivas-Tokat üzerinden Samsun'a (kuzey-güney yolu), Malatya-Sivas-Ankara üzerinden İstanbul'a ulaşan (doğu-batı yolu) çeşitli ticari kervan yollarının Malatya'dan geçmesi, şehrin her dönemde ticari etkinliğinin fazla olmasını sağlamıştır. Ticaret yollarının merkezinde olması Malatya şehrinde bir takım ticari yapıların meydana gelmesine sebep teşkil etmiştir.

Bu yapılardan önemli olanları Alaaddin Keykubad devrinde yapılmış olan Çingene Hanı, Malatya-Arapgir yolu üzerinde bulunan bir han, Yazıhan, Kesikköprü

Han, Kızılca Han, Pirot Han, Tepehan, Şahnahan, Sarıhacı Han, Haydar Han'dır (Göğebakan, 2002: 101).

Malatya şehrinin ticari-iktisadi canlılığı XVI. ve XVII. yüzyıl boyunca devam etmiştir. IV. Murad'ın silahtarları olan Mustafa Paşa'nın yaptırmış olduğu Silahtar Mustafa Paşa Han'ı o dönemlerde kervansaraylar içerisinde ticari fonksiyonunun yanı sıra askeri özelliğiyle de dikkat çekmiştir.

Selçuklu devrinde yünlü, pamuklu bez ve halı dokumacılığının belli başlı merkezlerinden biri olan Malatya, Osmanlı döneminde de bu özelliğini korumuştur.

Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren Malatya'nın ekonomisi ve ticareti ülke genelindeki gelişmelere paralel olarak gelişme göstermiştir. Özellikle yurt çapında başlatılan kalkınma faaliyetlerinin bir örneği olarak, 15 Temmuz 1928'de Malatya'ya ilk elektrik santrali açılmıştır. 1939'da tütün, iplik ve bez, 1956'da şeker fabrikalarının açılması şehirde tarımın, sanayinin gelişmesi, iş istihdamının sağlanması açısından önemli olmuştur. 13 Şubat 1931'de Mustafa Kemal Atatürk'ün de Malatya'ya gelmesine vesile olan, Fevzipaşa - Malatya demiryolu hattının açılması Malatya ekonomisinin canlanmasını sağlamıştır. 1969'da Sürgü, 1975'de Medik barajlarının açılması, 1950'lerden itibaren özel teşebbüs faaliyetlerinin başlaması, Malatya'da meyveciliğin özellikle kayısıcılığın gelişmesini sağlamıştır (Göğebakan, 2004: XVII).

2. 4. Eğitim

Osmanlı Devleti'nin hemen hemen tüm köy ve kasabalarında karşılaşılabilecek ilk eğitim kurumu sıbyan mektepleridir. Muallimliğini imam, müezzin veya okuma yazması olan hanımların yaptığı bu okullardaki eğitimin asıl amacı çocuklara dini ve ahlaki kuralları öğretmek olmuştur. Kuruluş döneminden Tanzimat Dönemi'ne kadar mülki ve askeri sahadaki idarecileri, uzmanları, devlet adamlarını yetiştiren kurum ise medreseler olmuştur. Buradaki eğitmen müderrisler olmuştur. Bu iki temel eğitim kurumunun üzerine, 1773' te Askeri okullar, 1846'da Rüşdiye'ler, 1847'de Ziraat Okulu, 1848'de Darü'l-muallimin-i Rüşdi, 1859'da Mekteb-i Mülkiyye, 1870'de Darü'l-muallimat ve Darü'fünun, 1873'de İdadiler ve Darüşşafaka gibi eğitim kurumları açılmıştır. 1869'da yayınlanan ve II. Meşrutiyet'e kadar geçerli olan Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ile okullar, sıbyan- rüşdiyye- idadi- sultani ve yüksekokullar şeklinde beş kısma ayrılmıştır (Uğurlu, 2013: 30).

Malatya'da Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinden kalan birkaç medrese kalıntısı vardır. Bunlardan Halfetih ve Hüseyin Gazi medreselerinin yalnızca adları kalmıştır. Günümüze yalnızca yarı yıkık haldeki Şihabiye-yi Kübra Medresesi gelebilmiştir.

1905 yılı başlarında Malatya'nın bazı mahallelerinde Sıbyan ve İbtidaiye Mektepleri mevcuttur. Belediye İşhanı'nda Emirahmetoğlu Medresesi, Battalgazi ilçesinde 1906 yılında açılmış olan Kız Okulu, İzzetiye Mektebi Başmuallimliği bunlara örnektir.

1909 tarihli Arapgir Rüşdiyye Mektebi'nin diploma defterinden Arapgir'de bir rüşdiyye (ortaokul) olduğunu görüyoruz. Bu okulun diploma defterine bakıldığında Kur'an-ı Kerim, Ulum-ı Diniye (Ahlak), Sarf-ı Osmani (Osmanlıca çeviri), İmla, Arabi (Arapça), Hesap, Sarf-u Nahiv (Dilbilgisi) ve Hüsn-i Hat (Güzel yazı) derslerinin okutulduğu görülmektedir (malatya.gov.tr).

Cumhuriyet'ten sonra 1940'lı yıllarda Akçadağ Köy Enstitüsü açılmış ve 1953 yılında Öğretmen Lisesi'ne dönüştürülmüştür. Malatya'da 1954-1955 öğretim yılına kadar yalnızca lise olarak Malatya Lisesi eğitim ve öğretim vermiştir. 1960'da klasik lise sayısı 2'ye, 1980'de 20'ye ulaşır. İnönü Üniversitesi ise 1975'te açılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE MALATYA DOĞUMLU MEMURLAR HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER

Sicill-i Ahvâl defterlerindeki Malatya doğumlu memurların biyografileri, onların sosyal statülerini, eğitim durumlarını, bildiği dilleri, görev yaptığı yerleri, hangi görevlerde bulduklarını, memuriyetleri süresince almış olduğu rütbe, nişan, madalya ve başkaca ödülleri ve görev yerlerinin değişmesine neden olan durumları gösteren önemli bilgileri ihtiva etmektedir. Bu bilgilere dayanarak memurlar hakkında çeşitli başlıklar altında bir değerlendirme yapmak mümkündür.

3. 1. Malatya Doğumlu Memurların İsimleri

Sicill-i Ahvâl defterlerindeki kayıtlara göre tespit edilen Malatya doğumlu 142 memurdan 138'i Müslüman, 4'ü Gayrimüslim'dir. Kayıtlarda Gayrimüslim memurlardan 3'nün (Agop Efendi, Bağdasar Efendi, Kiyork Efendi) Ermeni olduğu belirtilmiş sadece Bogos Gündibegyan Efendi'nin hangi milletten olduğu belirtilmemiştir. Malatya doğumlu memurların isimleri ile birlikte kullanılmış olan Efendi, Bey ve Ağa gibi unvanlar da kayıtlar da mevcuttur.

Tablo: 3. 1. 1. Malatya Doğumlu Memurların İsimleri

Abdullah Arifi Efendi	1	Ahmed Naim Efendi	1
Abdullah Efendi	1	Ahmed Sâdi Efendi	1
Abdullah Hulusi Efendi	1	Ahmed Şevki Efendi	1
Abdullah Kâzım Efendi	1	Ahmed Turan Efendi	1
Abdullah Muhlis Efendi	1	Ali Avni Efendi	1
Abdullah Ragıb Efendi	2	Ali Muhlis Efendi	1
Abdullah Şükrü Efendi	1	Ali Rıza Efendi	4
Abdurrahman Efendi	1	Bağdasar Efendi	1
Abdülbaki Efendi	1	Bekir Efendi	1
Abdülkadir Kadri Efendi	1	Bekir Nuri Efendi	1
Abdülkerim Efendi	1	Bekir Sıdkı Efendi	1
Abdülkerim Fazıl Efendi	1	Bogos Gündibegyan Efendi	1
Abdülvahab Vehbi Efendi	1	Burhaneddin Efendi	1
Abdürreşid Sabit İzzet	1	Cemil Efendi	1
Agop Efendi	1	Ferhad Efendi	1
Ahmed Cemal Efendi	2	Ferhad Fehmi Efendi	1
Ahmed Efendi	1	Feyzullah Efendi	1
Ahmed Halis Efendi	1	Fikri Efendi	1
Ahmed Hamdi Efendi	3	Hacı Abdülvahab Azmi Efendi	1
Ahmed Hamid Efendi	2	Hacı Ali Necib Efendi	1

Ahmed Kâmil Efendi	1	Hacı Hasan Tahsin Efendi	1
Ahmed Mansur Efendi	1	Hacı İbrahim Talat Efendi	1
Hacı Mehmed Arif Efendi	1	İbrahim Sırrı Efendi	1
Hacı Mehmed Efendi	1	İbrahim Şevki Efendi	1
Hacı Mehmed Emin Efendi	1	İbrahim Talat Efendi	2
Hacı Mehmed Sabit Efendi	1	İbrahim Zihni Efendi	1
Hacı Osman Ramiz Efendi	1	Kiyork Efendi	1
Hacı Ömer Avni Efendi	1	Lütfullah Lütfi Nuri	1
Halil Avni Efendi	1	Mahmud Bedri Bey	1
Halil Sabri Efendi	1	Mahmud Fahreddin Efendi	1
Hasan Ağa	1	Mahmud Ferid Efendi	1
Hasan Efendi	1	Mahmud Hâki Efendi	1
Hasan Samih Efendi	1	Mahmud Hamdi Efendi	1
Hasan Tahsin Efendi	1	Mahmud Namık Efendi	1
Hüseyin Efendi	1	Mahmud Nedim Efendi	2
Hüseyin Fâik Efendi	1	Mehmed Ali Efendi	1
Hüseyin Hami Efendi	1	Mehmed Âmil Efendi	1
Hüseyin Hüsnü Efendi	2	Mehmed Arif Efendi	3
İbrahim Edhem Efendi	1	Mehmed Atıf Efendi	1
İbrahim Hakkı Efendi	1	Mehmed Beşir Efendi	1
İbrahim Halil Efendi	1	Mehmed Cemil Efendi	1
İbrahim Hulusi Efendi	1	Mehmed Efendi	3
İbrahim Necmeddin Efendi	1	Mehmed Emin Efendi	2

İbrahim Niyazi Efendi	1	Mehmed Esad Efendi	1
İbrahim Nizami Efendi	1	Mehmed Fâik Efendi	2
Mehmed Fevzi Efendi	1	Muhammed Nazif Efendi	1
Mehmed Fuad Efendi	1	Mustafa Fazlı Efendi	1
Mehmed Hamdi Efendi	1	Mustafa Fehmi Efendi	1
Mehmed Hâzım Efendi	1	Mustafa Hayri Efendi	1
Mehmed İzzet Efendi	1	Mustafa Kâmil Efendi	2
Mehmed Naci Efendi	1	Mustafa Sabri Efendi	2
Mehmed Nuri Efendi	1	Osman Efendi	1
Mehmed Reşid Efendi	1	Osman Nuri Efendi	1
Mehmed Said Bey	2	Osman Remzi Efendi	1
Mehmed Said Efendi	1	Ömer Sabri Efendi	1
Mehmed Şevki Efendi	1	Sun'ullah Galib Efendi	1
Mehmed Tahir Efendi	1	Yusuf Cemil Efendi	1
Mehmed Tevfik Efendi	3	Yusuf Ziyaeddin Efendi	1
Mehmed Zekâi Efendi	1	Zülkifl Agâh Efendi	1
Mehmed Zeki Efendi	2		

Malatya doğumlu memurların isimlerine göre yapılan değerlendirmede ortaya çıkan bir takım özellikler dikkat çekmektedir. Memurlardan 119'u çift isme, 21'i tek isme sahipken 2 memurun ise 3 ismi bulunmaktadır. Bu durum Gayrimüslim memurlarda ise 3 kişi tek isim, 1 kişi çift isim olarak görülmüştür. Memurların 136'sı

Efendi, 3'ü Bey ve 1'i de Ağa sıfatını kullanmıştır. Gayrimüslim memurların hepsi Efendi sıfatıyla anılmışlardır. Hacı unvanını kullanan 10 kişi olmuştur.

Osmanlı klasik döneminde “Bey” sıfatı Seyfiye sınıfına mensup şahıslar için kullanılmış iken “Efendi” sıfatı İlmiye sınıfında bulunanlar için geçerlidir. Mülkiye sınıfının gelişmesi ile birlikte “Efendi” sıfatını iki sınıfa mensup kişiler kullanmaya başlamışlardır (Uğurlu, 2013: 37).

Malatya doğumlu memurların 39 tanesi Mehmed, 15 tanesi Ahmed, 13 tanesi İbrahim, 8'er tanesi Abdullah ve Mahmud, 7 tanesi de Mustafa isimlerine sahiptir. Çift isimli memurlardan en çok kullanılmış olan isim 4 kişiyle Ali Rıza Efendi'dir. Daha sonra ise 3'er kişinin kullanmış olduğu Ahmed Hamdi Efendi, Mehmed Arif Efendi, Mehmed Tevfik Efendi isimleri gelir. Tek isimli memur isimlerinden Mehmed Efendi ismi ise 3 kişi tarafından kullanılmıştır.

3. 2. Malatya Doğumlu Memurların Unvanları, Babalarının İsimleri, Unvanları ve Meslekleri

Memurlara ait unvan ve lakaplara bakarak kişinin babasının adı, hangi sülaleye mensup olduğu, nerede doğmuş olduğu, nerede görev yaptığı ve hangi meslekle uğraştığı bilgilerine ulaşmak mümkündür.

Tablo: 3. 2. 1. Malatya Doğumlu Memurların Unvanları, Babalarının İsimleri, Meslekleri ve Unvanları

Memurun Adı	Memurun Unvanı	Babasının Adı	Babasının Mesleği	Babasının Unvanı
Abdullah Arifi Efendi		Ali Necib Efendi		
Abdullah Efendi		Hacı Abdullah Efendi		
Abdullah Hulusi Efendi		Mustafa Ağa		Harangoluzade
Abdullah Kâzım Efendi		Ahmed Ağa	Asakir-i Redife Mülazımı	
Abdullah Muhlis Efendi		İbrahim Ağa	Esnaf	Kürdizade
Abdullah Ragıb Efendi		Hacı İbrahim Ağa	Esnaf	Hızırağazade
Abdullah Ragıb Efendi	Kayısoğlu	Ahmed Efendi	Kaza Sertahsildarı	
Abdullah Şükrü Efendi		Şeyh Hacı Hüseyin Efendi		
Abdurrahman Efendi		Mehmed Efendi	Müderris	

Abdülbaki Efendi		Hacı İbrahim Efendi		Vaizzade
Abdülkadir Efendi		Osman Efendi	Esnaf	
Abdülkerim Efendi		Hüseyin Efendi		
Abdülkerim Fazıl Efendi		Hasan Efendi		
Abdülvahab Efendi		Ahmed Efendi	Tüccar	Tortunluzade
Abdürreşid Sabit İzzet		Hacı Hasan Ağa	Esnaf	
Agop Efendi		Avidis Jaj Zanyan Ağa		
Ahmed Cemal Efendi	Şeyh Hacı Halil ve Vezirzade	Mehmed Necati Efendi	Kuleli Kışlası İmam-ı Sanisi	
Ahmed Cemal Efendi		Hacı Mehmed Necati Efendi	Hassa Ordu-yı Hümayunu Kuleli Kışlası Adamlığı	
Ahmed Efendi		Ahmed Efendi	Esnaf	
Ahmed Halis Efendi		İsmail Zühdi Efendi	Konya Vilayeti Telgraf ve	

			Posta Başmüdüriyeti Başkâtibi	
Ahmed Hamdi Efendi		Hüseyin Ağa		Güzelzade
Ahmed Hamdi Efendi		Mehmed Ağa	Esnaf	
Ahmed Hamdi Efendi		Hacı Hasan Efendi		
Ahmed Hamid Efendi	Battalzade	Hacı Mustafa Ağa	Belediye Meclisi Azalığı	
Ahmed Hamid Efendi		Mustafa Ağa	Tüccar	Şilvanzade
Ahmed Kâmil Efendi		Abdullah Efendi		
Ahmed Mansur Efendi		Mustafa Bey		
Ahmed Naim Efendi		Said Efendi	Ulema	
Ahmed Sadi Efendi		Hacı Mehmed Efendi		
Ahmed Şevki Efendi		Hacı Emin Efendi	Kaymakam	
Ahmed		Hacı İbrahim		Avşaroğlu

Turan Efendi		Efendi		
Ali Avni Efendi		Kevser Efendi	Tüccar	
Ali Muhlis Efendi		Halil Hakkı Efendi	Tüccar	
Ali Rıza Efendi		Ali Efendi	Tüccar	Çepnizade
Ali Rıza Efendi		Mehmed Münir Efendi	Belediye Reisi	
Ali Rıza Efendi		Kasım Efendi		Hacı Halilzade
Ali Rıza Efendi	Aksoğanzade	Hacı Mehmed Ağa	Tüccar	
Bağdasar Efendi		Bağdasaryan Dipanovi Ağa	Vergi Dairesi Mümeyyizi ¹	
Bekir Efendi		Hüseyin Ağa		
Bekir Nuri Efendi		Süleyman Ağa		
Bekir Sıdkı Efendi		Mehmed Ağa		
Bogos Gündibegyan Efendi		Serkis Ağa	Meclis-i İdare Azalığı	
Burhaneddin		Mehmed	Meclis-i	Kazancızade

¹ **Mümeyyiz:** 1. Temyiz eden, seçen, ayıran. 2. Bir dairede yazıcıların yazdıkları yazıları düzelten kâtip (Devellioğlu, 1993: 723).

Efendi		Efendi	Temyiz ² Kâtibi	
Cemil Efendi				
Ferhad Efendi		Bektaş Ağa		
Ferhad Fehmi Efendi		Bektaş Ağa		
Feyzullah Efendi		Veli Efendi		Yeğen Ağazade
Fikri Efendi		Zeynelabidin Efendi	Ketebe ³	
Hacı Abdülvahab Azmi Efendi	Vaizzade	Hacı Mehmed Efendi	Tabur Kâtibi	
Hacı Ali Necib Efendi		Bekir Efendi		Leblebicizade
Hacı Hasan Tahsin Efendi		Hacı Mehmed Said Efendi	Tüccar	
Hacı İbrahim Talat Efendi		Cumali Ağa		Hamamcızade
Hacı Mehmed Arif Efendi		Hacı Mehmed Emin Efendi	Mülkiye Kaymakamı	
Hacı Mehmed Efendi		Mustafa Ağa	Reçber	Azaboğlu

² **Temyiz:** Tanzimat'tan sonra bir davanın üçüncü ve son görülme derecesi (Devellioğlu, 1993: 1075).

³ **Ketebe:** Kâtipler (Devellioğlu, 1993: 512).

Hacı Mehmed Emin Efendi		Abdülvahab Efendi		Vahabzade
Hacı Mehmed Sabit Efendi		Osman Efendi		
Hacı Osman Ramiz Efendi		Hacı Mehmed Ağa		Vaizzade
Hacı Ömer Avni Efendi	Haskizade	Hacı Mehmed Efendi		
Halil Avni Efendi		İsmail Ağa		
Halil Sabri Efendi		İbrahim Ağa		
Hasan Ağa				
Hasan Efendi		Abdülbaki Efendi	Vaiz	
Hasan Samih Efendi		Mehmed Dilaver Efendi		
Hasan Tahsin Efendi		Hafız Mehmed Emin Efendi	Mal Müdürü	
Hüseyin Efendi		Hasan Efendi	Esnaf	
Hüseyin Faik Efendi		Hacı Mehmed Efendi	Tüccar	
Hüseyin Hami Efendi		Mehmed Efendi		

Hüseyin Hüsni Efendi		Hüseyin Ağa		
Hüseyin Hüsni Efendi		İsmail Ağa	Tüccar	Şekeroğlu
İbrahim Edhem Efendi		Mehmed Ağa	Destgâh ⁴	
İbrahim Hakkı Efendi		Mehmed Ağa	Esnaf	
İbrahim Halil Efendi		Yusuf Efendi		Muhzırzade ⁵
İbrahim Hulusi Efendi	Leblebicizade	Abdulvahab Ağa	Bakkal	
İbrahim Necmeddin Efendi		Hasan Efendi		Silozade
İbrahim Niyazi Efendi		Hacı Ömer Timur		
İbrahim Nizami Efendi		Halil Ağa		Şiroluzade ⁶
İbrahim Sırrı Efendi		Ali Efendi		

⁴ **Destgâh:** Tezgâh, dokuma, aleti; atölye (Devellioğlu, 1993: 179).

⁵ **Muhzır:** Eskiden şariat mahkemelerinde mübaşir hizmetini gören kimse (Devellioğlu, 1993: 676).

⁶ **Şiro:** Günümüzde Malatya ilçesi Pütürge'de bulunan çay'ın adıdır. Muhtemelen Halil Ağa bu bölgede yaşadığı için bu lakabı almış olabilir.

İbrahim Şevki Efendi		Hüseyin Bey		
İbrahim Talat Efendi		Mehmed Efendi		Kalaycızade
İbrahim Talat Efendi		Hacı Osman Efendi	Tüccar	Yazıcızade
İbrahim Zihni Efendi		Hacı Ömer Efendi		Leblebicizade
Kiyork Efendi		Na'bus Ağa	Kâhta Kazası İdare Meclisi Azası	
Lütfullah Lütfi Nuri		Hacı Salih Efendi		Evliyazade
Mahmud Bedri Bey		Ali Rıza Efendi		
Mahmud Fahredden Efendi		Ali Efendi		
Mahmud Ferid Efendi		Abdullah Kemal Efendi	Nüvvab ⁷	
Mahmud Hâki Efendi		Hacı Mehmed Efendi	Ulema	
Mahmud		Hasan Efendi	Tüccar	Barutçuzade

⁷ **Nüvvab:** Naib. Mekteb-i Nüvvab: Naip yetiştiren mektep (Devellioğlu, 1993: 849).

Hamdi Efendi				
Mahmud Namık Efendi		Ömer Efendi	Tüccar	
Mahmud Nedim Efendi		Ahmed Ağa		Kalelioğlu
Mahmud Nedim Efendi		Münir Efendi	Belediye Dairesi Sandık Kâtibi	
Mehmed Ali Efendi		Hacı Hasan	Esnaf	
Mehmed Âmil Efendi		Halil Ağa		
Mehmed Arif Efendi		Rahmi Efendi	Mekteb-i İbtidai Muallimi	
Mehmed Arif Efendi		Mustafa Lütfi Efendi	Bölük Emni	
Mehmed Arif Efendi		Mustafa Ağa	Zürra ⁸	
Mehmed Atıf Efendi		Mustafa Ağa		Benderlizade
Mehmed Beşir Efendi		Abdullah Şükrü Efendi	Vergi Memuru	

⁸ **Zürra**: Ziraatçiler, çiftçiler, ekinciler (Devellioğlu, 1993: 1195).

Mehmed Cemil Efendi	Haytaoğulları	Mustafa Efendi		
Mehmed Efendi		Ahmed Ağa		Sûfizade
Mehmed Efendi		Süleyman Efendi		
Mehmed Efendi		İbrahim Ağa		
Mehmed Emin Efendi		Osman Efendi		Battalzade
Mehmed Emin Efendi		Hacı Mehmed Ağa		Hemikzade
Mehmed Esad Efendi		Ali Asım Efendi		
Mehmed Faik Efendi		Hacı Ali Efendi	Devriye Müderrisi	Leblebicizade
Mehmed Faik Efendi		Mehmed Behçet Efendi	Nevşehir Naibi	
Mehmed Fevzi Efendi		Hacı Ahmed Efendi		
Mehmed Fuad Efendi		Hüseyin Ağa	Zürra'	
Mehmed Hamdi Efendi		İbrahim Efendi		

Mehmed Hâzım Efendi		Hacı Hasan Efendi		
Mehmed İzzet Efendi		Hacı Bekir Efendi	Tüccar	Atmalızade
Mehmed Naci Efendi		Mahmud Ağa	Tüccar	
Mehmed Nuri Efendi		Mustafa		
Mehmed Reşid Efendi		Sofu Abdulfettah Efendi	Tüccar	
Mehmed Said Bey		Haşım Bey	Mülkiye Kaymakamı	
Mehmed Said Bey	Arpaeminizade	Mahmud Hilmi Bey	Miralay ⁹	
Mehmed Said Efendi		Halil Efendi	Tüccar	
Mehmed Şevki Efendi				
Mehmed Tahir Efendi		Zeynelabidin Efendi		Zeynelbeyzade
Mehmed Tevfik Efendi		Hasan Efendi		

⁹ **Miralay:** Askeri rütbe karşılığı albaydır (Devellioğlu, 1993: 651).

Mehmed Tevfik Efendi		Bekir Efendi	Rüşdiyye Muallimi	
Mehmed Tevfik Efendi		Hüseyin Efendi	Cami Müderrisi	Cennetzade
Mehmed Zekâi Efendi		Ahmed Ağa		
Mehmed Zeki Efendi		Hacı Hüseyin Efendi		Kavukçuzade
Mehmed Zeki Efendi	Kazancızade	İbrahim Tahir Efendi	İlmiyye Mensubu	
Muhammed Nazif Efendi		Abdullah Efendi		
Mustafa Fazlı Efendi		Timur Ağa		
Mustafa Fehmi Efendi		Hafız Mehmed Emin Efendi	Mal Müdürü	
Mustafa Hayri Efendi		Mehmed Münir Efendi	Nafia ¹⁰ Kâtibi	Vaizzade
Mustafa Kâmil Efendi		Ali Efendi		Şahinbeyzade
Mustafa Kâmil Efendi		Hüseyin Bey		Sarıbeyzade
Mustafa Sabri		Hacı	Delilbaşı	

¹⁰ **Nafia:** Bayındırlık işleri (Devellioğlu, 1993: 796).

Efendi		Mustafa Ağa		
Mustafa Sabri Efendi		Mehmed Efendi		Kazancızade
Osman Efendi		Mehmed Efendi		
Osman Nuri Efendi		Ahmed Efendi	Çiftlikat-i Hümayun Dava Vekâleti Memuru	Battalzade
Osman Remzi Efendi		Ali		Kazancızade
Ömer Sabri Efendi		Halil Efendi	Nüfus Memuru	Vaizzade
Sun'ullah Galib Efendi		Abdülbâki Efendi		
Yusuf Cemil Efendi		Mehmed Ali Efendi	Asakir-i Şahane Yüzbaşısı	
Yusuf Ziyâeddin Efendi		Hacı Mustafa Ağa		
Zülkifl Ağâh Efendi	Fındıklızade	Hasan Tahsin Efendi	Jandarma Tabur Kâtibi	

Malatya doğumlu memurların tercüme-i hâl evraklarında 11'inin unvanı, 43'ünün babasının unvanı, 70'inin de baba mesleği belirtilmiştir. 4 Gayrimüslim memurdan 3'ünün baba mesleği gösterilmiştir.

Memur babalarının en çok kullanmış oldukları unvan 4 taneyle Vaizzade, 3'er taneyle de Kazancızade ve Lelebicizade'dir. Ahmed Cemal Efendi'nin Şeyh Hacı Halil ve Vezirzade olmak üzere iki lakabı olduğu kayıtlarda mevcuttur.

Memurlardan Cemil Efendi, Hasan Ağa ve Mehmed Şevki Efendi'nin babalarının isimleri kayıtlarda yer almamıştır. Mehmed Nuri Efendi ile Osman Remzi Efendi'nin babalarının isimleri (Mustafa ve Ali) hiç bir unvan ve sıfat olmadan “..... nam kimesne” ifadesiyle yazılmıştır.

Sicill-i Ahvâl kayıtlarında memur babalarının 87 tanesinde Efendi, 43 tanesinde Ağa ve 5 tanesinde de Bey sıfatı olduğu belirtilmiştir. 2 memur babasının ise Hacı unvanı olduğu ifade edilmiştir. Gayrimüslim memurların babalarının hepsi Ağa sıfatını kullanmışlardır.

Belgelerde görülen diğer bir ayrıntı da memurların babalarının meslekleridir. Baba mesleği olarak en çok tüccar (16 kişi) ve esnaf (9 kişi) grubu ağırlıktadır. Ahmed Hamid Efendi'nin babası Belediye Meclis Azalığı, Ahmed Şevki Efendi'nin

babası Kaymakamlık, Ali Rıza Efendi'nin babası Belediye Başkanlığı, Hacı Mehmed Arif Efendi ile Mehmed Said Bey'in babaları Mülkiye Kaymakamlığı görevinde bulunmuşlardır.

3. 3. Malatya Doğumlu Memurların Eğitim Gördüğü Okullar

Memurluk vazifesiyle görevlendirilmiş olan Malatyalı memurların hangi kademelerde ve hangi okullarda eğitim aldıkları bilgilerine kayıtlardan ulaşabilmek mümkündür.

Tablo: 3. 3. 1. Malatya Doğumlu Memurların Eğitim Gördüğü Okullar

Sıbyan Mektebi ¹¹	17
Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi ¹²	33
Sıbyan Mektebi, Medrese ¹³	16
Sıbyan Mektebi, Özel Hocadan Eğitim	14
Sıbyan Mektebi, Özel Hocadan Eğitim, Telgraf Mektebi	1
Sıbyan Mektebi, Mekteb-i Rüşdiyye-i Askeri	1

¹¹ **Sıbyan Mektebi:** İslam'ın ilk devirlerinde açılan küttablara benzeyen ve büyük şehirlerin her mahallesinde açılmış, okuma çağına gelen 5-6 yaşındaki çocukların devam ettikleri yerler (Özger, 2010: 36).

¹² **Rüşdiyye Mektebi:** Ortaokul derecesinde altı yıllık bir eğitim kurumudur (Aslan, 2006: 13).

¹³ **Medrese:** Arapça ders yapılan yer, öğrencinin içinde oturup ders okuduğu bina anlamına gelmektedir (Aslan, 2006: 11).

Sıbyan Mektebi, Mekteb-i Sultani ¹⁴	1
Sıbyan Mektebi, Özel Hocadan Eğitim, Süleymaniye Cami-i Şerifi' Darü'l-Hadis Medresesinde Eğitim, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane ¹⁵	1
Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Malatya Mekteb-i İdadi-yi Mülkisi	1
Sıbyan Mektebi, Söğütlü Cami-i Şerifi'nde Eğitim, Darü'l Hadis Medresesi ¹⁶	1
Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Bayezid Cami-i Şerifi'nde Eğitim, Mekteb-i Hukuk, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane	1
Milel-i Muhtelif ¹⁷ Sıbyan Mektepleri, Latin Kapuçin Mektebi	1
İbtidai Mektebi ¹⁸	7
İbtidai Mektebi, Rüşdiyye Mektebi	6
İbtidai Mektebi, Medrese	2
İbtidai Mektebi, İdadi Mektebi ¹⁹	1
İbtidai Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Özel Hocadan Eğitim	1
İbtidai Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Ma'arif Müfettişliği'nde Eğitim, Mekteb-i Müşdi, Mekteb-i Nüvvab	1
İbtidai Mektebi, Söğütlü Cami-i Şerifi'nde Eğitim	1
İbtidai Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Medrese, Bayezid Cami-i Şerifi'nde Eğitim, Mekteb-i Mülkiye-i Tıbbiye, Menş'a'i- Muallimin İdadisi	1
Medrese	7
Medrese, Süleymaniye Cami-i Şerifi'nde Eğitim	1

¹⁴ **Mekteb-i Sultani:** Galatasaray lisesi (Devellioğlu, 1993: 963).

¹⁵ **Mekteb-i Mülkiye-i Şahane:** İdare amiri yetiştirmek için kurulmuş olan mektep. Siyasal Bilgiler Okulu (Devellioğlu, 1993: 606).

¹⁶ **Darü'l- Hadis:** Hadis ve bununla ilgili şeyleri öğretme yurdu (Devellioğlu, 1993: 167).

¹⁷ **Milel-i Muhtelif:** Muhtelif milletler (Devellioğlu, 1993: 648).

¹⁸ **İbtidai Mektebi:** Avrupai tarzda eğitim vermek üzere açılan ilkokullardır (Aslan, 2006: 12).

¹⁹ **İdadi Mektebi:** Rüşdiyeden sonra gidilen ve yüksek mekteplere hazırlayan mektep, lise (Devellioğlu, 1993: 606).

Medrese, Mekteb-i Hukuk-ı Şahane	1
Medrese, Mekteb-i Mülkiye	1
Medrese, İdadi-i Mülkiye Mektebi	1
Rüşdiyye Mektebi	5
Rüşdiyye Mektebi, İdadi Mektebi	2
Rüşdiyye Mektebi, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane	1
Rüşdiyye Mektebi, Mekteb-i Hukuk, Özel Hocadan Eğitim	1
Hekimhan Rüşdiyye-i Askerisi, Kuleli İdadisi, Mekteb-i Harbiye	1
Mamüretü'l-aziz Mekteb-i Rüşdiyye-i Askerisi, İdadi-yi Mülki, Özel Hocadan Eğitim, Rüşdiyye Mektebi	1
Maskata Re'sinde Eğitim, Medrese, Ayasofya Cami-i Şerifi'nde Eğitim, Mekteb-i Hukuk-ı Şahane	1
Mekteb-i İdadi-yi Mülki	2
Ermeni Mekteb-i İdadisi	1
Tahsili Yok	1
Babasından Aldığı Eğitim	2
Özel Hocadan Aldığı Eğitim	2
Özel Hocadan Eğitim, Mekteb-i Hukuk-ı Şahane	1
Bazı Mekatibde Aldığı Eğitim	2

Memurlardan 88'i eğitimine sıbyan mektebinde, 20'si ibtidai mektebinde, 11'i medresede ve yine 11'i de rüşdiye mektebinde başlamıştır. 17 kişinin eğitimi sıbyan

mektebiyle, 7 kişinin ibtidai mektebi, 7 kişinin medrese ve 5 kişinin eğitiminin de rüşdiye mektebiyle sınırlı kaldığı görülmüştür.

Memurlardan sadece Hasan Ağa'nın tahsili olmadığı görülmüştür. Abdurrahman Efendi ile Mehmed Arif Efendi ise eğitimlerini babalarından almıştır. Özel hocalardan eğitimini almış memurlar Hacı Abdülvahab Azmi Efendi ile İbrahim Necmeddin Efendi'dir.

Mehmed Reşid Efendi, Adliye Nezareti'nden müstantiklik diploması alırken İbrahim Zihni Efendi ise Mekteb-i Nüvvab ile Mekteb-i Müşdi'den diploma almıştır.

Gayrimüslim memurlardan Agop Efendi, eğitimini Latin Kapuçin Mektebi'nde; Bağdasar Efendi ise Ermeni Mekteb-i İdadi'sinde almıştır.

Memurların büyük çoğunluğunda eğitim bilgileri kısmında ilk olarak “Mukaddemat-ı Ulum” veya “Esas-ı İslamiye olan Mukaddemat-ı Ulum-ı Diniye” ibaresi yer almaktadır. Bununla kastedilen İslam dininin esasları olan İlmihal, Kur'an-ı Kerim gibi ilk dini bilgiler ve Gramer, Sentaks, Vaaz, İştikak, Geometri, Hesap, Münazara, Mantık gibi ilimlere giriş derslerinin okutulduğudur (Uğurlu, 2013: 50).

İlk eğitim aldıkları yerlerde genellikle Arapça eğitimi için Sarf ve Nahiv derslerini, Farsça için Gülistan, Bend-i Attar ve Divan-ı Hafız adlı eser ve derslerini okumuşlardır. Ayrıca Hesap, Tarih, Coğrafya, Hadis, Fıkıh, Matematik derslerini de almışlardır. Rüşdiye mektebinde eğitim görmüş kişiler için “müretteb dersleri tahsil ve ikmal eylemiş” ifadesine sıkça rastlanmaktadır.

3. 4. Malatya Doğumlu Memurların Meslekleri

Malatya doğumlu memurlar, Osmanlı Devleti sınırları içerisinde birçok bölgede çeşitli memuriyetlerde görev almışlardır. Daha fazla önem arz eden bazı meslek grupları ve bu meslekte üst düzeylerde görev alan memurlar 4 başlıkta tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo: 3. 4. 1. Eğitim Alanında Görev Almış Malatya Doğumlu Memurlar

Memurun Adı	Eğitim Durumu	Görev Yaptığı Yerler ve Branşları
Agop Efendi	Milel-i Muhtelif Sıbyan Mektepleri, Latin Kapuçin Mektebi	- Malatya Sancağı Latin Kapuçin Mekteb-i Lisan-i Osmani Muallimliği (2 kez)

Ahmed Cemal Efendi	Mekteb-i Rüşdiyye	- Hısnımansur ²⁰ Kazası Mekteb-i Rüşdisi Hüsni Hat Muallimliği
Hacı Ali Necib Efendi	Medresede eğitim, Süleymaniye Cami-i Şerifinde eğitim	- Edirne Müderrisliği
İbrahim Zihni Efendi	İbtida-i Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Diyarbakir Vilayeti Ma'arif Müfettişliği'nden eğitim, Özel Hocadan eğitim, Mekteb-i Nüvvab'da eğitim almıştır.	- Edirne Müderrisliği
Mehmed Tevfik Efendi	Maskat-i Re'sinde eğitim, Medresede eğitim, Ayasofya Cami-i Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Hukuk-ı Şahane	- Malatya Mekteb-i İdadi İlm-i Eşya Muallimliği Vekâleti - Malatya Ma'arif Kitabeti ve Sandık Eminliği - Mekteb-i İdadi Malumat-ı Ziraiyye ve Sıhhiye Muallimliği Vekâleti
Osman Remzi Efendi	Mekteb-i İbtidai, Malatya Rüşdiyye Mektebi, Medresede	- Gülhane Rüşdiye-i Askeriyesi Kavaid-i Osmani ve İlmihal Hocalığı - Beşiktaş Rüşdiye-i Askeriyesi Arabi

²⁰ **Hısnımansur:** Günümüzdeki Adıyaman ilidir (Sezen, 2006: 247).

	eğitim, Bayezid Cami- i Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Mülkiye-i Tıbbiye, MenŐa'i Muallimin İdadisi	Muallimliği
--	--	-------------

Malatya doğumlu memurların 1'i gayrimüslim olmak üzere 6'sı eğitim alanında görev almıştır. Bu memurlardan Ahmed Cemal Efendi dıŐındakiler en az iki okul okuduktan sonra muallimlik görevinde bulunmuşlardır. Ahmed Cemal Efendi sadece Mekteb-i Rüşdiye'de eğitim alıp öğretmenlik görevinde bulunmuştur.

Agop Efendi, Sıbyan Mektebi ve Latin KapuŐın Mektebi'nde tahsil gördükten sonra Malatya Sancağı Latin KapuŐın Mekteb-i Lisan-i Osmani Muallimliği görevinde bulunmuştur. Hacı Ali Necib Efendi ile İbrahim Zihni Efendi Edirne Müderrisliği yapmıŐlardır.

Tablo: 3. 4. 2. Malatya Doğumlu Mebus, Mutasarrıf, Kaymakam ve

Nahiye Müdürleri

Yöneticinin Adı	Eğitim Durumu	Görev Yaptığı Yerler
Abdullah Ragıb Efendi	Mahalli İbtidai Mektebi, Rüşdiyye Mektebi	- Behisni ²¹ Kazası ²² Şamyadi ²³ Nahiyesi ²⁴ Müdürlüğü
Abdülbaki Efendi	Sıbyan Mektebi, Özel Hocadan eğitim	- Dersim, Havran ²⁵ Mutasarrıflıkları ²⁶ Vekâleti - Nablus ²⁷ Sancağı Ma'arif Meclis-i Riyaseti - Mardin Sancağı Mutasarrıflığı - Cizre Kazası Kaymakamlığı Vekâleti
Ahmed Cemal Efendi	Rüşdiyye Mektebi, Adana Mekteb-i İdadi	- Tut Nahiyesi Müdür Vekâleti
Ahmed Hamid Efendi	Mekatib-i İbtidai	- Akçadağ, Hısnımansur Kazaları Kaymakamlık

²¹ **Behisni:** Günümüzde Adıyaman iline bağlı Besni ilçesidir (Sezen, 2006: 90).

²² **Kaza:** Bir kadı'nın idaresi altında bulunan yer (Devellioğlu, 1993: 498). Günümüzdeki karşılığı ilçe statüsüdür

²³ **Şamyadi:** Günümüzde Adıyaman iline bağlı Şambayat ilçesidir.

²⁴ **Nahiye:** Küçük yer, bölge (Devellioğlu, 1993: 798).

²⁵ **Havran:** 1865 yılında Suriye'ye bağlı sancak (Sezen, 2006: 240).

²⁶ **Mutasarrıf:** Bir sancağın en büyük idare amiri (Devellioğlu, 1993: 691).

²⁷ **Nablus:** 1900-1912 yıllarında Beyrut vilayetine bağlı sancak merkezi (Sezen, 2006: 389).

		Vekâleti - Malatya Meclis-i İdare Azalığı
Ahmed Hamdi Efendi	Sıbyan Mektebi, Özel Hocalardan eğitim	- Hasankeyf, Hazro, Bacirye, Cezin, Satnik, Lodi, Habab (2 kez) ve Silopi (2 kez) Nahiye Müdürlüğü - Barınç Nahiyesi Müdürlüğü Vekâleti
Ahmed Naim Efendi	Sıbyan Mektebi, Özel Hocadan eğitim, Süleymaniye Cami-i Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane	- İvraca, Plevne ²⁸ , Ahiçelebi, Divriği, Tenos ²⁹ , Palanka ³⁰ , İştib ³¹ , Yakova ³² , Keşan, Eğridere, Mekri ³³ ve Eğin Kazaları Kaymakamlığı - Koçgiri, Zile Kazaları Kaymakamlığı Vekâleti
Ahmed Şevki Efendi	Diyarbakir Rüşdiyye Mektebi, Mekteb-i	- Hizan, Bulanık ve Ahlat Kazaları Kaymakamlığı

²⁸ **Plevne:** 1908 yılında Bulgaristan'a bağlı bir il'dir (Sezen, 2006: 421).

²⁹ **Tenos:** Günümüzdeki adı Sivas Şarkışla'dır
(<http://tr.wikipedia.org/wiki/%C5%9Eark%C4%B1%C5%9Fla>).

³⁰ **Palanka:** 1877 yılında Üsküp'e Kosova'ya bağlı kaza (Sezen, 2006: 410).

³¹ **İştib:** Kosova'ya bağlı kaza (Sezen, 2006: 271).

³² **Yakova:** 1846 yılında Üsküp eyaletine bağlı kaza (Sezen, 2006: 529).

³³ **Mekri:** Günümüzde Muğla'nın Fethiye ilçesidir (Sezen, 2006: 370).

	Mülkiye-i Şahane	- Varto Kazası Kaymakamlığı (2 kez) - Bulanık Kazası Kaymakamlığı Vekâleti - Muş Mutasarrıflığı Vekâleti
Ali Rıza Efendi	Malatya Medresesi	- Malatya Belediye Başkanlığı - Malatya Sancağı ³⁴ İdare Meclisi Azalığı - Erzurum Vilayeti Pasin-i Süfla ³⁵ ve Aras Nahiyeleri Müdürlüğü
Hacı Osman Ramiz Efendi	Sıbyan Mektebi, Malatya Rüşdiyye Mektebi	- Malatya Sancağı Meclis-i İdare Azalığı
Hasan Efendi	Malatya Hacı Yusuf Medresesi'nde eğitim	- Malatya İdare Meclisi Azalığı
Hüseyin Hüsnü Efendi	Sıbyan Mektebi	- Avniye ³⁶ , Behisni ve Hısnımansur Kazaları Kaymakamlığı - Kâhta Kazası Kaymakamlığı (2 kez)

³⁴ **Sancak:** Osmanlı yönetim teşkilatında illerle ilçeler arasında yer alan yönetim bölümüdür

³⁵ **Pasin-i Süfla:** Günümüzde Pasinler'e bağlı bir köy (Sezen, 2006: 412).

³⁶ **Avniye:** 1924 yılında Mardin'e bağlı kaza. Diğer adı Savur'dur (Sezen, 2006: 60).

		- Kâhta Kazası Kaymakamlığı Vekâleti
İbrahim Necmeddin Efendi	Özel Hocadan eğitim	- Ebu-Âriş ³⁷ ve Zir ³⁸ Kazaları Kaymakamlığı - Hudeyde ³⁹ Mutasarrıflığı Vekâleti
İbrahim Niyazi Efendi	Kâin Hafız Bekir Efendi Sıbyan Mektebi, Söğütlü Cami-i Şerifi'nde eğitim	- Hersek Sancağı Lubin Kazası Kaymakamlığı - Gaçka ⁴⁰ Sancağı Mutasarrıflığı Vekâleti
İbrahim Niyazi Efendi	Sıbyan Mektebi, Medresede eğitim	- Lice Kazası Kaymakamlığı Vekâleti - Alaçatı, Opar ⁴¹ , Horişne, Safercik, Ayazmend ⁴² , Birgi ⁴³ , Parga ⁴⁴ ve Edremit Nahiyeleri Müdürlüğü Meryan, Avniye ve Akçehisar Kazaları Kaymakamlığı

³⁷ **Ebu-Âriş:** 1899 yılında Yemen'e bağlı kaza (Sezen, 2006: 172).

³⁸ **Zir:** 1990 yılında Ankara Sincan'a bağlı nahiye (Sezen, 2006: 551).

³⁹ **Hudeyde:** 1871 yılında Yemen'e bağlı sancak (Sezen, 2006: 253).

⁴⁰ **Gaçka:** 1878 yılında Avusturya-Macaristan'a bağlı sancak. Günümüzdeki Bosna vilayetidir (Sezen, 2006: 198).

⁴¹ **Opar:** 1874'de Manastır vilayetine bağlı bir nahiyedir (Sezen, 2006: 401).

⁴² **Ayazmend:** Günümüzde Balıkesir Ayvalık'a bağlı nahiye (Sezen, 2006: 62).

⁴³ **Birgi:** 1924 yılında İzmir Ödemiş'e bağlı nahiye (Sezen, 2006: 97).

⁴⁴ **Parga:** 1867 yılında Yanya vilayetine bağlı nahiye. Günümüzde Yunanistan'da bulunan bir şehirdir (Sezen, 2006: 412).

Kiyork Efendi	Ermeni Sıbyan Mektebi, Mekteb-i Rüşdiye	- Kâhta Kazası İdare Meclisi Azalığı
Lütfullah Lütfi Nuri	Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Bayezid Cami-i Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Hukuk, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane	- Serkandi, Nikodim ⁴⁵ , Pravišta ⁴⁶ , Kesendire ve Cihanbeyli Nahiyeleri Müdürlüğü - Pah ⁴⁷ , Çarsancak ⁴⁸ , Behisni, Keskim, Arapkir, Pasinler, Köprü ve Malazgird Kazaları Kaymakamlığı
Mehmed Atıf Efendi	Sıbyan Mektebi, Medresede eğitim	- Tokad Kaymakamlığı Vekâleti - Ürgüp, Akçadağ, Hısnımansur, Zir, Yalvaç, Beni-Savb ve Boğazlıyan Kazaları Kaymakamlığı - Ankara Vilayeti Keskin Kazası Kaymakamlığı (2 kez)
Mehmed Efendi	Sıbyan Mektebi	- Akçadağ Kazası Kürne

⁴⁵ **Nikodim:** 1877 yılında Kosava'ya bağlı bir nahiyedir (Sezen, 2006: 395).

⁴⁶ **Pravišta:** 1913 yılında Yunanistan'a bağlı nahiye (Sezen, 2006: 424).

⁴⁷ **Pah:** 1888 yılında Elazığ'a bağlı nahiye (Sezen, 2006: 410).

⁴⁸ **Çarsancak:** Dört sancak (Çemişgezek, Pertek, Sağman, Mazgird) anlamına gelmektedir. 1888 yılında Elazığ'a bağlı kaza. Diğer adı Akpazar'dır (Sezen, 2006: 130).

		Nahiyesi Müdürlüğü
Mehmed Emin Efendi	Sıbyan Mektebi	- Şatra ⁴⁹ , Derne ⁵⁰ , Nasıra ⁵¹ ve Sevkişşuh ⁵² Kazaları Kaymakamlığı
Mehmed Emin Efendi	Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi	- Keban Madeni ⁵³ , Islahiye, Osmaniye, Kars-ı Zülkadiriye ⁵⁴ ve Haçin ⁵⁵ Kazaları Kaymakamlığı Vekâleti
Mehmed Said Bey	Mekatib-i İbtidai	- Mardin Sancağı Mebusluğu - Geyve ⁵⁶ Kazası Kaymakamlığı
Mehmed Şevki Efendi	Malatya Cami-i Kebir'de eğitim, Dersaadet'te Medrese eğitimi, Mekteb-i Mülkiye	- Çine, Bozüyük, Karacasu ve Subice ⁵⁷ Nahiyeleri Müdürlüğü - Diyardin, Gürün, Tenos,

⁴⁹ **Şatra:** 1896 yılında Ammare sancağına bağlı kaza'dır.

⁵⁰ **Derne:** 1883 yılında Bingazi vilayetine bağlı sancak (Sezen, 2006: 158).

⁵¹ **Nasıra:** 1888 yılında Beyrut vilayetine bağlı kaza. Hz. İsa (a.s.) uzun süre burada ikâmet ettiğinden dolayı Hristiyanlarca kutsal sayılmıştır. Diğer adı Nazareth'tir (Sezen, 2006: 392).

⁵² **Sevkişşuh:** 192 yılında Basra vilayetine bağlı kaza'dır.

⁵³ **Keban Madeni:** 1887 yılında Elazığ vilayetine bağlı kaza.

⁵⁴ **Kars-ı Zülkadiriye:** 1869 yılında Adana vilayetine bağlı kaza'dır. Günümüzdeki adı Osmaniye'ye bağlı Kadırlı'dır (Sezen, 2006: 299).

⁵⁵ **Haçin:** 1866 yılında Adana vilayetine bağlı bir kaza'dır. 1925'te ismi Saimbeyli olarak değiştirilmiştir. (Sezen, 2006: 226).

⁵⁶ **Geyve:** 1874 yılında İzmit sancağına bağlı bir kaza'dır (Sezen, 2006: 207).

⁵⁷ **Subice:** 1882 yılında Aydın sancağına bağlı nahiyedir.

		Söke, Çine, Buldan, Mihalıççık ⁵⁸ ve Nalluhan ⁵⁹ Kazaları Kaymakamlığı
Mehmed Tahir Efendi	Mekteb-i İbtidai, Medresede eğitim,	- Siird Sancağı Mutasarrıflığı Vekâleti
Mehmed Tevfik Efendi	Maskat-i Re'sinde eğitim, Medresede eğitim, Ayasofya Cami-i Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Hukuk-ı Şahane	- Malatya Sancağı Meclis-i Mebusan Azalığı
Mehmed Zeki Efendi	Rüşdiyye Mektebi	- Kâhta Kazası Kaymakam Vekâleti
Mustafa Sabri Efendi	Sıbyan Mektebi, Ulu Cami-i Şerifi'nde eğitim	- Maktara Nahiyesi Müdürlüğü - Beriyyetü'l- Kamame Nahiyesi Müdürlüğü Vekâleti
Ömer Sabri Efendi	Mekteb-i İbtidai, Dersim Rüşdiyye Mektebi	- Tabaklı Nahiyesi Müdürlüğü Vekâleti
Zülkifl Agâh Efendi	Mamüretü'l-aziz Mekteb-i Rüşdiyye-i Askerisi, İdadi- yi Mülki, Özel Hocalardan	- Celikan ⁶⁰ Nahiyesi Müdürlüğü

⁵⁸ **Mihalıççık:** 1867 yılında Ankara vilayetine bağlı bir kaza'dır (Sezen, 2006: 380).

⁵⁹ **Nalluhan:** 1867 yılında Ankara vilayetine bağlı bir kaza'dır (Sezen, 2006: 391).

⁶⁰ **Celikan:** 1877 yılında Elazığ'a bağlı nahiyedir. Adı daha sonra Çelikhan olarak değişmiştir (Sezen, 2006: 391).

	eğitim, Rüşdiyye Mektebi	
--	--------------------------	--

Malatya doğumlu memurlardan 13'ü Malatya içerisinde yöneticilik yapmıştır. İdare alanında görev almış memurlar 58 Kaymakamlık, 15 Kaymakamlık Vekâleti, 33 Nahiye Müdürlüğü, 4 Nahiye Müdürlüğü Vekâleti, 1 Mutasarrıflık, 6 Mutasarrıflık Vekâleti, 5 İdare Meclis Azalığı görevlerinde bulunmuşlardır.

Ali Rıza Efendi, Malatya Belediye Başkanlığı; Mehmed Tevfik Efendi, Meclis-i Mebusan Azalığı; Mehmed Said Bey, Mardin Sancağı Mebusluğu; Abdülaki Efendi, Mardin Sancağı Mutasarrıflığı ve Kiyork Efendi de Kâhta Kazası İdare Meclisi Azalığı görevini yapmıştır.

Tablo: 3. 4. 3. Hukuk Alanında Görev Almış Malatya Doğumlu Memurlar

Memurun Adı	Eğitim Durumu	Görev Yaptığı Birimler
Abdullah Hulusi Efendi	Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi	- Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi ⁶¹ İstintak ⁶²

⁶¹ **Bidayet Mahkemesi:** Eskiden asliye mahkemelerine verilen ad (Devellioğlu, 2010: 113).

⁶² **İstintak:** Sorguya çekme (Devellioğlu, 1993: 461).

		Dairesi Mukavelat Muharrirliği ⁶³ Refakati
Abdülbaki Efendi	Sıbyan Mektebi, Özel Hocadan eğitim	- Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi Zabıt Kitabeti - Dersim Meclis-i İdaresi Müdde'i Umumiliği ⁶⁴ (9 kez) - Nablus Mülkiye Müdde'i Umumiliği - Mülkiye Mahkemesi Müdde'i Umumiliği
Abdülkadir Kadri Efendi	Sıbyan Mektebi, Medresede eğitim	- Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi Hukuk Kısmı Zabıt Kâtipliği
Abdülkerim Fazıl Efendi	Mahalli İbtidai Mektebi, Malatya Rüşdiyye Mektebi	- Kâhta Kazası Müstantik ⁶⁵ Muavinliği
Ahmed Hamid Efendi	Mekatib-i İbtidai	- Diyarbekir Vilayeti Merkez Bidayet Mahkemesi Müstantikliği
Ahmed Naim Efendi	Sıbyan Mektebi, Özel Hocadan eğitim, Süleymaniye Cami-i	- Divan-ı Temyizi Hukuk-ı Cinayet Kâtib-i Sâniligi

⁶³ **Mukavelat Muharriri:** Noter.

⁶⁴ **Müdde'i Umumi:** Savcı, umumi haklar adına dava açan hâkim (Devellioğlu, 1993: 707).

⁶⁵ **Müstantik:** Sorgu hâkimi (Devellioğlu, 1993: 745).

	Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane	
Bekir Sıdkı Efendi	Sıbyan Mektebi, Özel Hocadan eğitim	- Kâhta ve Hısnımansur Kazaları Bidayet Mahkemesi İkinci Kitabeti - Akçadağ Kazası Bidayet Mahkemesi Müstantik-i Sâniliği - Kâhta Kazası Bidayet Mahkemesi Birinci Kâtipliği - Mamuretü'l-aziz ⁶⁶ Vilayeti İstinaf Mahkemesi Müdde'i Umumiliği Kâtipliği - Adana ve Lülebergos ⁶⁷ Bidayet Mahkemesi Müdde'i Umumi Muavinliği

⁶⁶ **Mamuretü'l-aziz:** Günümüzdeki Elazığ ilinin eski adıdır. 1937'de bu isim kaldırılmıştır (Sezen, 2006: 361).

⁶⁷ **Lülebergos:** 1891 yılında Edirne vilayetine bağlı bir kaza'dır. Günümüzdeki ismi Lüleburgaz'dır (Sezen, 2006:355).

Hacı Ali Necib Efendi	Medresede eğitim, Süleymaniye Cami-i Şerifinde eğitim	- Akçadağ, Lice, Çermik, Hısnımansur ve Çapakçur ⁶⁸ Kazaları Niyabeti
Hacı Osman Ramiz Efendi	Sıbyan Mektebi, Malatya Rüşdiyye Mektebi	- Behisni Kazası Müdde-i Umumi Muavinliği
Hacı Ömer Avni Efendi	Kâin Hafız Bekir Efendi Sıbyan Mektebi, Söğütlü Cami-i Şerifi'nde eğitim	- Hersek Meclis-i Temyizi Riyaseti - Edirne Vilayeti Dimetoka Bidayet Mahkemesi Sermüstantikliği - Tekfurdağı Sancağı Bidayet Mahkemesi Müdde'i Umumi Muavinliği - Hüdavendigâr ⁶⁹ Vilayeti Merkez Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi Riyaseti
Hüseyin Hami Efendi	Sıbyan Mektebi, Medresede eğitim	- Kâhta Kazası Bidayet Mahkemesi Müstantik Muavini - Malatya Bidayet

⁶⁸ **Çapakçur:** 1878 yılında Bitlis vilayetine bağlı bir kaza'dır. 1944'te adı Bingöl olmuştur (Sezen, 2006: 391).

⁶⁹ **Hüdavendigâr:** Günümüzdeki Bursa ilinin adıdır (Sezen, 2006: 253).

		Mahkemesi Hukuk Dairesi Zabıt Kâtipliği
İbrahim Zihni Efendi	İbtida-i Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Diyarbakir Vilayeti Ma'arif Müfettişliği'nden eğitim, Özel Hocadan eğitim, Mekteb-i Nüvvab'da eğitim almıştır.	- Tortum, Keskim, Tavas, İstanköy ve Şarköy Kazaları Niyabeti
Lütfullah Lütfi Nuri	Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi, Bayezid Cami-i Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Hukuk, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane	- Cezayir-i Bahri Sefid ⁷⁰ Vilayeti Pilmar Kazası Bidayet Mahkemesi Başkâtipliği - Aydın Vilayeti Dava Vekâleti
Mahmud Ferid Efendi	Sıbyan Mektebi, Medresede eğitim	- Mamüretü'l-aziz Vilayeti Bidayet Mahkemesi Temyiz Dairesi Kâtipliği - Mamüretü'l-aziz Vilayeti Bidayet Mahkemesi Aza Mülazımlığı - Urfa ve Mersin

⁷⁰ **Cezayir-i Bahr-i Sefid:** 1867 yılında Gelibolu, Çanakkale, Sakız ve Rodos sancaklarından oluşmuş bir vilayettir (Sezen, 2006: 120).

		Sancakları Bidayet Mahkemesi Müstantikliği
Mehmed Arif Efendi	Rüşdiyye Mektebi, Mekteb-i Hukuk, Özel Hocadan eğitim	- Gemlik Kazası Bidayet Mahkemesi Müdde'i Umumi Muavinliği
Mehmed Esad Efendi	Malatya Rüşdiyye Mektebi	- Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi Kalemi - Adıyaman Kazası Bidayet Mahkemesi İkinci Kâtipliği - Akçadağ Kazası Müstantik Muavinliği - Elazığ Vilayeti ve Besni Kazası Bidayet Mahkemesi Başkâtipliği - Niğde Sancağı, Antalya Sancağı ve Pütürge Kazası Bidayet Mahkemesi Müstantikliği
Mehmed Tevfik Efendi	Maskat-i Re'sinde eğitim, Medresede eğitim, Ayasofya Cami-i Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Hukuk-ı Şahane	- Gelibolu Sancağı Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi Riyaseti - Lülebergos Kazası Bidayet Mahkemesi Riyaseti

		<p>- Dedeğaç Bidayet Mahkemesi Riyaseti</p> <p>- Manastır Vilayeti Merkez Bidayet Mahkemesi Hukuk Dairesi Riyaseti</p> <p>- Trabzon Vilayeti İstinaf Mahkemesi Müdde'i Umumiliği</p>
Mehmed Tevfik Efendi	Dersaadet'te Özel Hocadan eğitim, Mekteb-i Hukuk-ı Şahane	<p>- Edirne Vilayeti Ahtapoli Kazası Bidayet Mahkemesi Müdde'i Umumi Muavinliği</p>
Mustafa Kâmil Efendi	Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi	<p>- Akçadağ Kazası Meclis-i Deavi Kitabeti</p> <p>- Malatya Bidayet Mahkemesi Zabıt Kâtipliği</p> <p>- Malatya Bidayet Mahkemesi Aza Mülazımlığı</p> <p>- Diyarbakir Vilayeti Bidayet Mahkemesi Sermüstantıklığı</p> <p>- Kerbala Sancağı Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi</p>

		Riyaseti
--	--	----------

Malatyalı memurlardan 19'u hukuk alanında görev yapmıştır. 13 kez Müddei-i Umumilik (Savcılık), 6 kez Müstantiklik (Sorğu Hâkimi), 10 kez Niyabetlik ve 6 kez de Başkanlık görevlerinde bulunmuşlardır.

Abdülbaki Efendi, değişik tarihlerde 9 kez Dersim İdare Meclis Müddei-i Umumiliği görevinde bulunmuştur. Mehmed Tevfik Efendi, Manastır Vilayeti ve Luleburgas Kazası Bidayet Mahkemesi Riyaseti'nde görev yapmıştır.

Tablo: 3. 4. 4. Malatya Doğumlu Emniyet Mensupları

Görevlinin Adı	Eğitim Durumu	Görev Yerleri
Abdullah Hulusi Efendi	Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi	- Mamüretü'l-aziz Polis Neferliği - Açıktan İkinci ve Üçüncü Sınıf Polis Komiserliği - Üçüncü Sınıf Polis Komiserliği
Abdullah Ragıb Efendi	Mahalli İbtidai Mektebi,	- Malatya Sancağı

	Rüşdiyye Mektebi	Jandarma Taburunun Birinci Piyade Bölüğü Bölük Eminliği - Serçavuşluk - Mamüretü'l-aziz Vilayeti Üçüncü Sınıf Polis Komiserliği
Abdülkerim Fazıl Efendi	Mahalli İbtidai Mektebi, Malatya Rüşdiyye Mektebi	- Mamüretü'l-aziz Üçüncü Komiserliği - Mamüretü'l-aziz Komiser Muavinliği - Üçüncü Komiserlik
Ahmed Mansur Efendi	Sıbyan Mektebi, Rüşdiyye Mektebi	- Bahr-i Sefid Boğazı Topçu İkinci Alay Üçüncü Tabur Dördüncü Bölüğü Neferliği - Mevaki'i İstihkâmiye Askeri Telgrafhanesi Onbaşı - Aydın Vilayeti Polis Memurluğu
Hacı Ömer Avni Efendi	Kâin Hafız Bekir Efendi Sıbyan Mektebi, Söğütlü Cami-i Şerifi'nde eğitim	- Arabistan Ordu-yı Hümayunu Birinci Alayının Birinci

		<p>Taburunun Altıncı Bölüğünün Beşinci Onbaşısı Birinci Neferliği - Arabistan Ordu-yı Hümayunu Birinci Alayının Birinci Taburunun Altıncı Bölüğünün Başçavuşluğu</p>
Mehmed Cemil Efendi	Mekatib-i İbtidai	<p>- Erzurum Vilayeti Polis Neferliği - Üçüncü Komiserlik - Tortum Kazası Üçüncü Komiserliği - İstanbul Süvari Bir Numara Çavuşluğu - Üsküdar Süvari Bir Numara Üçüncü Sınıf Komiserliği</p>
Mehmed Zekâî Efendi	Mekteb-i İbtidai, Malatya Söğütlü Cami-i Şerifi'nde eğitim	<p>- Atık Zabtiye Birinci Bölüğü Beşinci Çavuşluğu Beşinci Neferliği - Tertib-i Cedid Onyedinci Devair Bölüğü İkinci Neferliği</p>

		- Açıktan İkinci ve Üçüncü Sınıf Polis Komiserliği - Birinci ve Yirmibirinci Bölük İkinci Çavuşluğu - Birinci Komiserlik - Yedinci Bölük Üçüncü Komiserliği
Mustafa Sabri Efendi	Sıbyan Mektebi, Ulu Cami-i Şerifi'nde eğitim	- Mısır'da Bölükbaşılık - Hudeybiye Zabtiye Taburunun Üçüncü Bölüğü Başçavuşluğu
Zülkifl Agâh Efendi	Mamüretü'l-aziz Mekteb-i Rüşdiyye-i Askerisi, İdadi-yi Mülki, Özel Hocalardan eğitim, Rüşdiyye Mektebi	- Malatya Sancağı Jandarma Taburunun Birinci Süvari Bölüğü Eminliği ve İkinci Çavuşluğu - Malatya Sancağı Jandarma Taburunun Piyade Bölüğü İkinci Çavuşluğu

Emniyet alanında görev yapmış olan Malatyalı 9 memur vardır. Abdullah Hulusi Efendi, Abdullah Ragıb Efendi, Abdülkerim Fazıl Efendi, Mehmed Cemil Efendi,

Mehmed Zekâi Efendi görevlerindeki başarıları neticesinde komiserliğe terfi edilmişlerdir.

Tablo: 3. 4. 5. Malatya Doğumlu Tabipler

Tabibin Adı	Eğitim Durumu	Görevi
Osman Remzi Efendi	Mekteb-i İbtidai, Malatya Rüşdiyye Mektebi, Medresede eğitim, Bayezid Cami-i Şerifi'nde eğitim, Mekteb-i Mülkiye-i Tıbbiye, Menşâ'i Muallimin İdadisi	- İstanbul Polis Müdüriyeti Tababeti ⁷¹

Malatya doğumlu tek tabip olan Osman Remzi Efendi, Mülkiye-i Mekteb-i Tıbbiye'de iyi bir eğitim aldıktan sonra İstanbul Polis Müdüriyeti doktorluğuna tayin edilmiştir.

⁷¹ **Tababet:** Hekimlik, doktorluk (Devellioğlu, 1993: 1010).

Yukarıda adı geçen meslek alanları dışında farklı memuriyetlerde bulunmuş olan Malatya doğumlu memurların görev yaptığı meslekleri şöyle sıralayabiliriz:

Telgraf ve Posta Merkezi Muhabirliği, Mal Müdürlüğü, Tahrirat Kâtipliği, Tahsilat Müfettişliği, Ağnam Tahrir Kâtipliği, Fırka-i Seyyare Messahlığı, Vukuat Kâtipliği, Taşra Senedat Kalemi memurluğu, Emlak Komisyonu Başkâtipliği, Masarifat Başkâtipliği, İhale-i Aşar memurluğu, Tedarik-i Vesait-i Nakliye-i Askeriye Teftiş Komisyonu Azalığı, Nüfus memurluğu, Emti'a-yı Ecnebiye Gümrüğü memurluğu, Aded-i Ağnam Başmüdürlüğü, Arazi ne Tahrirat Kalemleri memurluğu, Kalem-i Umur-ı Tahririyye memurluğu, Tahrir-i Emlak Dairesi memurluğu, Mesalih-i Cariye Kâtipliği refekati, Kol memurluğu, Duhan Fabrikası memurluğu, Aşar Başkâtipliği, Selahat Kumandanlığı Mühimme Kâtipliği.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. MALATYA DOĞUMLU MEMURLARIN ALDIKLARI RÜTBE, NİŞAN, MADALYA VE CEZALAR

Madalya ve nişanla ödüllendirme geleneği, Ortaçağ'a kadar dayanmaktadır. Madalya ve nişan ödül sistemi Avrupa kültürüne ait olması nedeniyle Osmanlı Devleti'nde çok geç kullanılmaya başlanmıştır. Osmanlılar aynı nedenlerle kılıç, sorguç, tuğ, çelenk ve kaftan verirlerdi. Bununla beraber İslam tarihinde Abbasi halifeleri ve Anadolu Selçukluları bir anlamda madalyalara benzer “atiyye dinarları” bastırmışlardır. Askeri, mülki ve idari personele, halktan kişilere ve üst düzey yabancılara, devlet adına göstermiş oldukları yararlılık ve üstün başarıdan dolayı padişah emriyle verilirdi (Sunay, 2007: 123).

Madalya, resmi veya gayri resmi çeşitli alanlarda üstün başarı gösterenlere takılan madeni nişandır. Kelime anlamı “medaglia”dan gelir. Altın, gümüş, bakır ve nikelden yapılmış çeşitleri vardır (Artuk, 2003: 301).

Osmanlılar'da madalya nişandan önce olup ilk Osmanlı madalyasının ihdası 1143 (1730-1731) yılındadır. “Ferahi” denilen altın madalyanın hangi amaçla çıkarıldığı bilinmemektedir. Bu tarihten itibaren devletin yıkılışına kadar 60'a yakın madalya çıkarılmıştır (Gündüz, 2012: 128 - Artuk, 2003: 301).

Madalyaları nişanlardan ayıran en önemli fark, görünüm olarak nişanlardan daha küçük ve iki taraflı olarak yapılmış olmalarıdır. Madalyanın ön yüzünde çoğu kez olayı vurgulayan rölyefler veya Osmanlı arması, bazen de hükümdarın tuğrası konmuştur. Arka yüzleri ise verilen kişinin adının yazılacağı ince bir şerit ile olayı açıklayacağı yazılara ayrılmıştır.

Nişan, devlet tarafından üstün hizmet karşılığı verilen, genellikle süslü ve değerli taşlarla bezeli bir çeşit madalyondur. Sözlükte “‘alamet, işaret” gibi anlamlara gelen nişan kelimesi Farsça olup Osmanlı bürokrasisinde değişik mânalarda kullanılmıştır (Artuk, 2007: 154).

III. Selim zamanında 1213 (1798)’te İngiliz Amiral Nelson’un Fransız donanmasını Ebukir’de yakması haberi İstanbul’da büyük bir sevinçle karşılanmış ve Nelson’a mücevherli bir çelenk gönderilmiştir. Arşiv kayıtlarında Nelson’a ve diğer İngilizler’e yollanan hediyeler arasında çelenk yanında nişanların da mevcut olduğu dikkat çeker. Ayrıca Nelson’un taktığı ‘hilal nişanı’ denilen bir madalya daha vardır ve bu hilal nişanı genellikle ilk Osmanlı nişanı olarak kabul edilir. Memurlara verilen ilk nişan ise II. Mahmud döneminde 1832 tarihinde çıkarılmıştır (Uğurlu, 2013: 72).

Nişanlar, Üla, saniye, salise ve rabia rütbelerine mahsus olmak üzere dört çeşittir ve mücevherlidir.

Rütbe, devlet memurları ile halktan bazı kimselere paye ve unvanlar için kullanılan bir tabirdir. Osmanlılarda rütbe, Yeniçeri teşkilatıyla meydana gelmiş, sonradan mülkiye sınıfına ve Kanuni Sultan Süleyman döneminde de ulemaya verilmeye başlanmıştır. Mülkiye rütbeleri ilk zamanlarda üç-dört dereceye münhasır idi ve bunlar Hocalık, Kapıcıbaşılık, Mirimanlık ve Vezirlik idi. II. Mahmud döneminde modernleşen bürokratik kadrolar için düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan değişiklikler yukarıdan aşağıya doğru şu şekilde olmuştur: Vezir, Bâlâ, Üla Evveli, Üla Sanisi, Saniye Sınıf-ı Mütamayizi, Saniye, Salise, Rabia, Hacegânlık ve Hamise (Gündüz, 2012: 133).

Malatya doğumlu memurların aldığı madalya, nişan ve rütbeler aşağıda tablolar şeklinde verilmiş ve tümü hakkında açıklama yapılmıştır.

Tablo: 4. 1. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Rütbe, Nişan ve Madalyalar

Memurun Adı	Aldığı Rütbe, Nişan ve Madalya
Abdullah Kâzım Efendi	- Rütbe-i Salise ⁷²
Abdülbaki Efendi	- Rütbe-i Hamise ⁷³

⁷² **Rütbe-i Salise:** Rütbe-i saniye'den küçük, Rütbe-i rabia'dan büyük bir mülkiye rütbesidir. Askeri rütbede karşılığı binbaşı'dır (Gündüz, 2011: 133).

⁷³ **Rütbe-i Hamise:** Mülki rütbelerin ilk derecesidir. "Hamiyetlü" elkabı kullanılır. Askeri rütbelerdeki karşılığı Mülazımlık'tır (Gündüz, 2011: 133).

	- 4. Rütbeden Nişân-ı Âli Osmani - Hamidiye- Hicaz Demiryolu Madalyası (Nikel)
Ahmed Cemal Efendi	- Hamidiye- Hicaz Demiryolu Madalyası
Ahmed Cemal Efendi	- Hamidiye- Hicaz Demiryolu Madalyası (Nikel)
Ahmed Hamid Efendi	- Rütbe-i Rabia ⁷⁴
Ahmed Şevki Efendi	- Rütbe-i Rabia
Bekir Efendi	- Hamidiye- Hicaz Demiryolu Madalyası (Nikel)
Burhaneddin Efendi	- Rütbe-i Salise
Hacı Osman Ramiz Efendi	- Rütbe-i Saniye ⁷⁵ Sınıf-1 Sanisi - Rütbe-i Salise - 4. Rütbeden Mecidi Nişanı
İbrahim Talat Efendi	- 5. Rütbeden Mecidi Nişanı - Rütbe-i Salise
Mehmed Cemil Efendi	- Tahlisiye Madalyası - 5. Rütbeden Mecidi Nişanı - Hamidiye- Hicaz Demiryolu Madalyası (Nikel) - Liyakat Madalyası

⁷⁴ **Rütbe-i Rabia:** Mülki rütbelerin dördüncü derecesidir. Askeri rütbelerdeki karşılığı Yüzbaşılık'tır (Gündüz, 2011: 133).

⁷⁵ **Rütbe-i Saniye:** Mülki derecelerin beşincisidir Rütbe-i Salise'den büyük, Ula Sanisi'nden küçüktür. Askeri rütbelerden Miralay'a eşittir. "Saniye sınıf-1 sanisi" ve "saniye sınıf-1 mütemayizi" olmak üzere iki dereceye ayrılmıştır (Gündüz, 2011: 133).

	- İftihar Madalyası
Mehmed Efendi	- 5. Rütbeden Mecidi Nişanı
Mehmed Emin Efendi	- Rütbe-i Salise - Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Sanisi
Mehmed Emin Efendi	- Rütbe-i Salise
Mehmed Reşid Efendi	- Rütbe-i Salise
Mehmed Şevki Efendi	- Rütbe-i Salise
Mehmed Tahir Efendi	- Rütbe-i Rabia - Rütbe-i Salise - Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Sanisi - Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Mütamayizi
Mehmed Zekâi Efendi	- 5. Rütbeden Mecidi Nişanı - 4. Rütbeden Nişan-1 Âli Osmani - Yunan Muharebe Madalyası - Liyakat Madalyası (Gümüş) - Tahlisiye Madalyası
Osman Nuri Efendi	- Rütbe-i Rabia
Osman Remzi Efendi	- Rütbe-i Rabia
Sun'ullah Galib Efendi	- Rütbe-i Salise - Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Sanisi - Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Mütamayizi - 4. Rütbeden Nişan-1 Âli Osmani

Malatya doğumlu memurlardan 22'si yaptığı hizmetler ve memuriyetlerinde göstermiş olduğu başarılar neticesinde çeşitli rütbe, nişan ve madalyalarla ödüllendirilmiştir. Toplam 22 rütbe, 8 nişan ve 11 madalya almışlardır. En çok ödüllendirilmiş olan memurlar 4 madalya ve 1 nişan ile Mehmed Cemil Efendi ve 3 madalya ve 2 nişan ile Mehmed Zekâi Efendi olmuştur.

4. 1. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Madalyalar

Malatya doğumlu memurlar hizmetleri dolayısıyla Hamidiye Hicaz Demiryolu, Tahlısiye, Liyakat, İftihar ve Yunan Muharebe madalyaları olmak üzere toplam 5 çeşit madalya almışlardır.

4. 1. 1. Hamidiye – Hicaz Demiryolu Madalyası

Sultan II. Abdülhamit döneminde yapımına başlanan ve Hicaz'a kadar uzanan demiryoluna yardımda bulunanlara verilmek üzere 1900 yılında çıkarılan madalyadır. Yardımın miktarına göre, 5-50 altın yardım edenler için nikelden, 50-100 altın için gümüşten, 100 ve daha fazlası için altından bastırılan madalyaların ön yüzünde defne dalından bir çelenk içinde II. Abdülhamit'in "el-Gazi" tuğrası, altta lokomotif resmi, arka yüzünde ise 'Hamidiye-Hicaz Demiryolu'na hizmet eden hamiyetmedana mahsus madalyadır" yazısı ve basım tarihi yer almaktadır (Gündüz, 2012: 129). Malatya doğumlu memurların 5'i Hamidiye – Hicaz Demiryolu madalyası ile ödüllendirilmiştir.

Abdülbaki Efendi'ye görevi boyunca göstermiş olduğu üstün hizmetlerden dolayı 11 Rebiülevvel 1310 (3 Ekim 1892) tarihinde Rütbe-i Hamise verilmiştir. Bu madalyaya dair verilen bilgiler Abdülbaki Efendi'nin sicil kaydında şu şekilde kaydedilmiştir: “*Mm-ileyh vezif-i memuriyetinin hüsn-i ifsında ikdam ve mesasine mebn 1210 senesi Rebî'u'l-evvelinin 11'inde rütbe-i hmise tevcih buyrulmuştur.*”

(BOA. DH. SAD. 00026.00144)

Ahmed Cemal Efendi, 24 Cemaziyelahir 1314 (30 Kasım 1896) tarihinde 160 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Yazı İşleri Kâtipliği'ne tayin olmuş, 14 Cemaziyelahir 1315 (10 Kasım 1897) tarihinde ayrıca 85 kuruş maaşla ve ilave memuriyet olarak Malatya Mekteb-i Rşdsi Hüsn-i Hat (Güzel Yazı) Muallimliği kendisine verilmiş ve yine ilave memuriyet olarak 18 Ramazan 1317 (20 Ocak 1900) tarihinden 11 Rebiülevvel 1319 (28 Haziran 1901) tarihine kadar başkaca 10 kuruş maaşla Malatya Nüfus memuru vekâletinde bulunarak yerine asaleten başkası tayin edilince bu görevden ayrılmış ve 18 şaban 1320 (20 Kasım 1902) tarihinde kendisine Hicaz Demiryolu Madalyası takdim edilmiştir. Ahmed Cemal Efendi'ye madalya verildiğine dair kayıtlarda şu bilgi geçmektedir: “*1314 senesi Cemziye'l-hir'inin 24'nde 160 kuruş maaşla Hsnmansr Kazası Tahrrat Kitâbeti'ne bi't-tayin 1315 senesi Cemziye'l-hir'inin 14'nde ayrıca 85 kuruş maaşla ve ilave-i memuriyet suretiyle kaza-i mezkûr Mekteb-i Rşdsi Hüsn-i Hat Muallimliği uhdesine tefviz ve yine ilave-i memuriyet veçhile 1317 senesi şehr-i Ramazan'ının 18'inden 1319 senesi şehr-i Rebî'u'l-evvelinin 11'ine kadar başkaca 50 kuruş hums maaşla kaza-i mezbr nfs memuru vekâletinde istihdam olunarak yerine asaleten diğeri tayin edilmesine mebn infkk ile*

1320 senesi Şaban'ının 18'inde Hicaz Demiryolu Madalyası ihsan buyrulmuştur.”

(BOA. DH. SAİD. 00171.00036)

Ahmed Cemal Efendi, 2 Haziran 1327 (15 Haziran 1911) tarihinde Gelengeç Nahiyesi Müdüriyeti'nde görevine başlamış, 600 kuruş maaşla Korucuk Nahiyesi Müdüriyeti'ne atanması nedeniyle 16 Mart 1329 (29 Mart 1913) tarihinde Gelengeç'den ayrılmış ve 20 Mart 1329 (2 Nisan 1913) tarihinde Korucuk'da görevine başlamış ve 18 Şaban 1329 (14 Ağustos 1911) tarihinde nikelden mamul Hicaz Demiryolu Madalyası kendisine takdim edilmiştir. Sicill-i Ahvâl kayıtlarında bu durum şöyle ifade edilmiştir: “*2 Haziran 1326 tarihinde Gelengeç Nahiyesi Müdüriyetinde ifayı vazifeye mübaşeretle 600 kuruş maaşla Korucuk Nahiyesi Müdüriyeti'ne tahvili cihetiyle 16 Mart 1329 tarihinde Gelengeç'den infikâk ve 20 Mart 1329 tarihinde Korucuk'da vazifesine mübaşeret etmiş ve 18 Şaban 1320 tarihinde nikelden ma'mûl Hicaz Demiryolu Madalyası i'ta kılınmıştır.*” (BOA. DH. SAİD. 00188.00216)

Bekir Efendi'ye 14 Şaban 1321 (5 Kasım 1903) tarihinde nikelden mamul Hamidiye Hicaz Demiryolu Madalyası verilmiş ve 12 Receb 1322 (22 Eylül 1904) tarihinde 850 kuruş maaşla Mektubi Kalemi Kâtip Muavinliği'ne terfi edilmiştir. Bekir Efendi'nin sicil kaydında bu durum şöyle yazılmıştır: “*Mûmâ-ileyhin 1321 senesi Şaban'ının 14'ünde nikelden ma'mûl Hamidiye Hicaz Demiryolu Madalyası ihsan buyrulup 1322 senesi Receb'inin 12'sinde maâş-ı halîsiyle kalem-i mezkûr mümeyyiz muavinliğine terfi ....*” (BOA. DH. SAİD. 00049.00003)

Mehmed Cemil Efendi'ye hizmetlerinden dolayı 20 Zilkade 1318 (11 Mart 1901) tarihinde nikelden mamul Hicaz Demiryolu madalyası verilmiştir. Bu durum kayıtlara şöyle geçirilmiştir: “.....sene-i mezkûre Zilkade'sinin 20'sinde nikelden ma'mûl Hicaz Demiryolu .....” (BOA. DH. SAİD. 00193.00073)

4. 1. 2. Tahlisiye Madalyası

Genellikle belli bir hadisenin, bir savaşın, tamirin, açılışın vs. hatırasına çıkarılan madalyalar daha genel maksatlarla da verilmiştir. Bunlar arasında en dikkat çekici olanlardan biri, Sultan Abdülmecit döneminde çıkarılan ve “tahlisiye” veya “tahlis-i can” isimleriyle anılan madalyadır. Tahlisiye madalyası Malatya doğumlu 2 memura verilmiştir.

Mehmed Cemil Efendi'ye hizmetlerinden dolayı 20 Cemaziyelahir 1318 (15 Ekim 1900) tarihinde Tahlisiye Madalyası verilmiştir. Belgelerde bu durum şöyle ifade edilmiştir: “1318 senesi Cemâziyelâhir'inin 20'sinde Tahlisiye Madalyasına .....” (BOA. DH. SAİD. 00193.00073).

Mehmed Zekâi Efendi, görevlerindeki hizmetlerden dolayı 23 Muharrem 1324 (19 Mart 1906) tarihinde Tahlisiye Madalyası ile ödüllendirilmiştir ve bu durum kayıtlarda şöyle ifade edilmiştir: “1324 senesi Muharrem'inin 23'ünde Tahlisiye Madalyası .....” (BOA. DH. SAİD. 00173.00186)

4. 1. 3. *Liyakat Madalyası*

Sadakat ve kahramanlık gösterenlerin, bu iyi hareketlerini takdir etmek ve emsallerini buna teşvik etmek amacıyla II. Abdülhamid devrinde 1890 yılında ihdas edilmiştir. Liyakat madalyası altın ve gümüş olmak üzere iki madenden yapılmıştır. Osmanlı Devleti'nde amme (kamu) hizmetinde bağlılık, üstün hizmet ve kahramanlık gösterenlere verilen bu madalya devlete faydası dokunan yabancılara da verilmiştir (Gündüz, 2012: 128-129). Liyakat madalyası Malatyalı 2 memura verilmiştir.

Mehmed Cemil Efendi, hizmetlerinden dolayı 29 Receb 1303 (3 Mayıs 1886) tarihinde Liyakat madalyası ile ödüllendirilmiştir. Bu durum kayıtlarda şöyle geçmektedir: “ ..... 1303 senesi Receb'inin 29'unda Liyâkat .....” (BOA. DH. SAİD. 00193.00073).

Mehmed Zekâi Efendi, başarılı hizmetlerinden dolayı 9 Receb 1323 (9 Eylül 1905) tarihinde Gümüş Liyakat madalyası almaya hak kazanmıştır ve bu durum belgelerde şöyle ifade edilmiştir: “ .....1323 senesi Receb'inin 9'unda Gümüş Liyâkat .....” (BOA. DH. SAİD. 00173.00186)

4. 1. 4. İftihar Madalyası

Padişaha sadakat gösterenlere, tarım ve sanatın ilerlemesi için çalışanlara, yangın ve bulaşıcı hastalık anında devlete ve millete büyük hizmetleri bulunan kişilere verilmek üzere II. Abdülhamid'in irade-i seniyyesiyle altın ve gümüş olmak üzere çıkarılan madalyadır. Bu madalya sahibinin ölümü durumunda vereseye intikal etmez, hükümete iade edilirdi (Gündüz, 2012: 130). İftihar madalyası ile ödüllendirilmiş olan tek memur Mehmed Cemil Efendi'dir.

Mehmed Cemil Efendi, yaptığı hizmetlerden dolayı 16 Safer 1325 (31 Mart 1907) tarihinde İftihar madalyası almaya nail olmuştur. Kayıtlarda bu durum şöyle geçmektedir: “ .....1325 senesi Safer'inin 16'sında İftihar madalyalarına .....” (BOA. DH. SAİD. 00193.00073)

4. 1. 5. Yunan Muharebe Madalyası

1828 - 1829 Osmanlı – Rus savaşı sonunda imzalanan Edirne Antlaşmasıyla Yunanistan Devleti kurulmuştu. Ancak Osmanlı Devleti'nden ayrılıp kendi devletlerini kurdukları halde Yunanlılar, isyan hareketlerine devam etmişlerdir. İngiltere, Fransa ve Rusya'nın destekleriyle Girit'de isyanlar çıkarmışlar, bu isyanlar 1897 Osmanlı – Yunan savaşına neden olmuştu. Yunan Muharebe Madalyası işte bu savaşa katılmış olanlara ve savaşta gayreti görülenlere verilmek üzere Sultan II. Abdülhamid zamanında

çıkarılmıştır (Gündüz, 2012: 129). Yunan Muharebe madalyası ile ödüllendirilmiş olan tek Malatyalı memur Mehmed Zekâi Efendi olmuştur.

Mehmed Zekâi Efendi'ye üstün hizmetleri nedeniyle 13 Rebiülevvel 1316 (1 Ağustos 1898) tarihinde Yunan Muharebe Madalyası almıştır. Kayıtlarda bu durum şöyle yazılmıştır: “ ..... sene-i merkûme Rebî'u'l-evvelinin 13'ünde Yunan Muharebe Madalyası .....” (BOA. DH. SAİD. 00173.00186)

4. 2. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Nişanlar

4. 2. 1. Mecidi Nişanı

18 Eylül 1852 tarihinde Sultan Abdülmecid'in adına düzenlenmiş olan bu nişan, beş dereceli olarak hazırlanmıştır. Birinci ve ikinci derecedeki nişanlar şemselidir. Şemse, nişandan daha büyük, göğsün sol tarafına iğnelenen parçadır. Mecidiye nişanlarının kılıçlı olanları, savaşta üstün başarı gösterenlere verilmiştir (Uğurlu, 2013: 80-81).

Layık olan kişiye kayd-ı hayat şartıyla verilen Mecidi Nişanı'nın her rütbesinin toplam adedi 10.000'dir.

Malatya doğumlu memurlardan 5 kişi Mecidi Nişanı almıştır. Memurlardan 4'ü 5. Rütbeden, 1'i ise 4. Rütbeden Mecidi Nişanıyla ödüllendirilmiştir.

İbrahim Talat Efendi (DH. SAİD. 00147.00209), Mehmed Cemil Efendi (DH. SAİD. 00193.00073), Mehmed Efendi (DH. SAİD. 00055.00176) ve Mehmed Zekâi Efendi (DH. SAİD. 00173.00186) 5. Rütbeden; Hacı Osman Ramiz Efendi (DH. SAİD. 00055.00045) ise 4. Rütbeden Mecidi Nişanı almışlardır.

4. 2. 2. Nişan-ı Âl-i Osmani

1862 yılında Sultan Abdülaziz döneminde çıkarılmış olup dört derecesi vardır. Yüksek görevlilere verilen en yüksek nişandır. Kadınlara verilmezdi. Osmani nişanı, Mecidi'den daha değerli ve yüksek sayılırdı. Yabancı hükümdarlara, şehzadelere, yabancı devlet adamlarına da derecelerine göre verilirdi (Öztuna, 1994: 97).

Malatyalı memurlardan 3 kişi Nişan-ı Âli Osmani ile ödüllendirilmiştir ve hepsi de 4. Rütbedendir: Abdülbaki Efendi (DH. SAİD. 00026.00144), Mehmed Zekâi Efendi (DH. SAİD. 00173.00186) ve Sun'ullah Galib Efendi (DH. SAİD. 00081.00061).

4. 3. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Rütbeler

Malatya doğumlu memurlardan 16 kişi 5 farklı dereceden 19 rütbe almışlardır. Rütbe alan memurların isimleri ve dereceleri şöyledir:

Abdullah Kâzım Efendi (DH. SAİS. 00167.00021) Rütbe-i Salise; Burhaneddin Efendi (DH. SAİD. 00051.00250) Rütbe-i Salise; Hacı Osman Ramiz Efendi (DH. SAİD. 00055.00045) Rütbe-i Salise ve Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Sanisi; İbrahim Talat Efendi (DH. SAİD. 00147.00209) Rütbe-i Salise; Mehmed Emin Efendi (DH. SAİD. 00129.00047) Rütbe-i Salise; Mehmed Emin Efendi (DH. SAİD. 00004.00338) Rütbe-i Salise ve Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Sanisi; Mehmed Reşid Efendi (DH. SAİD. 00094.00173) Rütbe-i Salise; Mehmed Şevki Efendi (DH. SAİD. 00022.00141) Rütbe-i Salise; Mehmed Tahir Efendi (DH. SAİD. 00072.00223) Rütbe-i Salise, Rütbe-i Rabia, Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Sanisi ve Rütbe-i Saniye Sınıf-1 Mütemayizi; Abdülbaki Efendi (DH. SAİD. 00026.00144) Rütbe-i Hamise; Ahmed Hamid Efendi (DH. SAİD. 00128.00250) Rütbe-i Rabia; Ahmed Şevki Efendi (DH. SAİD. 00076.00129) Rütbe-i Rabia; Osman Nuri Efendi (DH. SAİD. 00116.00005) Rütbe-i Rabia; Osman Remzi Efendi (DH. SAİD. 00075.00136) Rütbe-i Rabia.

Madalya, nişan ve rütbe alan Malatya doğumlu memurlardan en çok dikkati çekenler 4 madalya ve 1 nişan almış olan Mehmed Cemil Efendi ile 3 madalya ve 2 nişan ile ödüllendirilmiş olan Mehmed Zekâi Efendi olmuştur.

4. 4. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Ödüller

Memurun Adı	Aldığı Ödül
Mehmed Tevfik Efendi	Mahreç Kuds-i Şerif Payesi

Mehmed Tevfik Efendi, 30 Ağustos 1324 (13 Eylül 1908) tarihinde 2 700 kuruş maaşla Trabzon Vilayeti İstinaf Mahkemesi Müddei-i Umumiliği'ne nakledilmiştir. Trabzon'da bulunduğu müddetçe üstün hizmet ve dürüstlikle görevini yaptığı Mahalli Encümen-i Adliyesinin 25 Mart 1326 (7 Nisan 1910) tarihli belgesinde belirtilmiş ve kendisine 21 Şaban 1329 (17 Ağustos 1911) tarihinde mahreç Kuds-i Şerif Payesi verilmiştir.

4. 5. Malatya Doğumlu Memurların Aldıkları Cezalar

Osmanlı bürokrasisinin klasik döneminde olduğu gibi Tanzimat ve sonrası dönemde de devlet memurları, başarılarından dolayı ödüllendirildikleri gibi işledikleri suçlar nedeniyle de cezalandırılmışlardır. Tanzimat'ın ilanından sonra yapılmış olan kanunlarla memurların istihdamı ile birlikte işledikleri suçlar ve buna karşılık verilmesi gereken cezaları da belirten bir takım nizamnameler düzenlenmiştir. Burada asıl amaç, memurların rüşvet ve yolsuzluk suçlarına bulaşmalarına engel olmaktır.

Memurlara verilen cezalar genellikle görev yerinin değiştirilmesi ya da daha düşük konumdaki bir memuriyete tayin edilmesi şeklinde olmuştur. Bunun yanında memurun işlediği suçun ağırlığına göre maaş kesintisi, hapis cezası, emekliliğe ayrılma, memurluktan uzaklaştırılma ve memurluktan atılma gibi durumlarla da sonuçlanmıştır.

Malatyalı memurların işledikleri bazı suçlar ve aldıkları cezalar şöyledir:

Abdullah Ragıp Efendi, 14 Rebiülevvel 1298 (14 Şubat 1881) tarihinde 150 kuruş maaşla Muhasebe-i liva Mesâlih-i Cârîye Kitâbeti'ne alınıp 4 Cemaziyelevvel 1300 (13 Mart 1883) tarihinde maaşı 300 kuruşa artırılmış ise de 45 yük küsur kuruşluk bir zahire ücretinin nakliyesinden dolayı mahkemeye alınmış ve ayrıca amirinin emrine itaatsizliği nedeniyle bir aylık maaşının kesilmesi ile 23 Rebiülahir 1303 (29 Ocak 1886) tarihinde azledilmiştir. Abdullah Râgıb Efendi, aldığı emenet paraları yalan söyleyerek çiftçilere borç olarak vermek, borçlarına karşı evlerine ipotek koymak ve lirayı bazı mutasarrıflardan 100 kuruşa alıp diğer mutasarrıflara 103 kuruşa vermesinden ve bazı kişilere daha fazla akçe borç geri ödeme yaptırması ve mültezimlerden geciken paralar nedeniyle faiz istemesi ve bu gibi birçok yolsuzluğundan dolayı 23 Şaban 1311 (1 Mart 1894) tarihinde azledilmiştir.

Ahmed Hamid Efendi, 5 Kanunuevvel 1307 (17 Aralık 1891) tarihinde 1 240 kuruş maaşla Malatya Sancakları Yazı İşleri Müdürlüklerine memur olarak atanmış ve görevini yerine getirdiği dönemde ahlaksızlık yapmış olması nedeniyle Sancak

İdaresi'ni kötü bir duruma düşürmesinden dolayı 20 Nisan 1308 (3 Mayıs 1892) tarihinde Vilayet yönetimince azledilmiştir.

Ali Rıza Efendi, 3 Safer 1316 (23 Haziran 1898) tarihinde Günay Nahiyesi Müdüriyeti'nde işe başlamış ve disiplinsiz hareketlerinden dolayı mahkemeye çıkarılarak 13 Cemaziyelevvel 1318 (8 Eylül 1900) tarihinde Vilayet idaresi tarafından azledilmesine gerek duyulmamıştır. Ali Rıza Efendi'nin görev süresi içerisinde fuhuş olayı nedeniyle tutuklanan kişileri para alarak tahliye ettiği ihbarı üzerine Denizli Sancağı İdare Meclis tarafından yapılan sorgulama neticesinde bu suçu işlediğine dair yeterli kanıt olmadığı görülmüş, görevi başında tavla oynaması suçu nedeniyle tayin cezası verilmesi istenmişse de suçundan dolayı af dilemesi nedeniyle bu ceza uygulanmamıştır.

Fikri Efendi'nin görevine devamsızlığıyla beraber asi tavırlarda bulunması ve bazı haberleşmeleri zamanında yapmamasından dolayı 15 Zilhicce 1323 (10 Şubat 1906) tarihinde 400 kuruş maaşla Erzurum Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Posta Kâtipliği'ne nakledilmiştir.

Hacı Abdülvahab Azmi Efendi, 13 Nisan 1327 (26 Nisan 1911) tarihinde Akçadağ Kazası Nüfus Memuriyeti'ne atanmış, Elazığ Vilayeti Nüfus Müdüriyeti'nin yaptığı araştırma sonucu belgesinden nüfus belgelerinin yıpranmış olduğu, izinsiz

nikâhlar yapanlar hakkında soruşturma açmadığı nedenleriyle azledilerek 25 Mayıs 1327 (2 Haziran 1911) tarihinde görevinden ayrılmıştır.

Mehmed Emin Efendi, 20 Rebiülevvel 1326 (22 Nisan 1908) tarihinde Şatratulamâra Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir. Bu görevde iken devam eden göçebelik hareketlerinden ve Şatre yolunun aşiretler tarafından tutulması olayında hiçbir şekilde bu durumu engelleyememesi ve yollar açıldığı halde elçileri boş yere sorgulaması nedeniyle Vilayetçe işten el çektirilerek 1 Rebiülahir 1330 (20 Mart 1912) tarihinde azledilmiştir.

Mehmed Reşid Efendi, 26 Rebiülevvel 1300 (4 Şubat 1883) tarihinde 600 kuruş maaşla İzmir Bidayet Mahkemesi İcra Memurluğu'na tayin edilmiştir. Görevi esnasında İstinaf Mahkemesi Ceza Kısmı İcra Dairesi'nde korunan 210 aded sîm Mecidiye'yi eski Savcı Mihâil Efendi'ye vermesinden dolayı 19 Ramazan 1300 (24 Temmuz 1883) tarihinde görevinden alınmış ise de görevinden alınmasının hukuksuz olduğu Mahallî Encümen-i Adliyesince bildirilmiş ve 210 sim Mecidiye'nin eski Savcı'dan alınmasıyla 2 Şaban 1301 (28 Mayıs 1884) tarihinde 100 kuruş maaş ve 500 kuruş aylık ile Mukavelat Muharrirliği göreviyle birlikte İzmir mülhakatından Foçateyn Kazası Bidayet Mahkemesi Birinci Kâtipliği'ne tayin olmuştur.

Mehmed Şevki Efendi, 28 Receb 1316 (12 Aralık 1898) tarihinde Aydın Vilayeti Çine Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir. Memuriyeti esnasında Hicaz Demiryolu iane biletlerinin dağıtılması ve parasının tahsilinde meydana gelen yolsuzluk hakkında yapılan sorgulama neticesinde kendisinin suçu olmadığı görülmüş fakat halk

ile aralarında uyuşmazlık olduğu için görev yapamayacağı nedeniyle Buldan Kazası Kaymakamıyla yer değiştirmesi Aydın Vilayeti'nden gelen yazıda belirtilmiş ve Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen karar üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 22 Zilhicce 1319 (1 Nisan 1902) tarihinde Buldan Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Tahir Efendi, 24 Rebiülevvel 1309 (28 Ekim 1891) tarihinde Cezayir-i Bahr-i Sefid Vilayeti Kalemî Mümeyyizliği'ne nakledilmiş ve 25 Cemaziyelahir 1309 (26 Ocak 1892) tarihinde görevine başlamıştır. Görevini ifa ettiği dönemde sağlık sorunlarından dolayı etibba tarafından görülen lüzum üzerine tedavi edilmesi için Dersaâdet'e gönderilerek izinli sayılmak istendiğini söylemesine rağmen geri dönmemesinden dolayı 12 Safer 1317 (22 Haziran 1899) tarihinde görevden alınmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE MALATYA DOĞUMLU MEMURLAR

5. 1. Abdullah Arifi Efendi

Ali Necib Efendi'nin oğludur. H. 1288 (1871 - 1872) tarihinde Malatya'da doğdu. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Sancağı Rüşdiye Mektebi'nde Arapça ve Farsça eğitimi almış, hesap ve coğrafya derslerini almıştır. Türkçe okuyup yazmaktadır.

H. 1311 (1893 - 1894) senesinde Askeriye'ye girip Dördüncü Ordu-yı Hümayun'a ait Telgraf-ı Askeri Bölüğü'nde ilk eğitimini tamamlayarak çavuş olmuş, H. 1316 (1898 -1899)' da yerine bir başkası alınınca işten çıkarılmış ve önce Malatya Telgrafhanesi'ne stajyer olarak girmiş, daha sonra 14 Rebiülevvel 1319 (1 Temmuz 1901)' da 300 kuruş maaşla Konya Vilayeti Ürgüp Telgraf ve Posta Merkezi'nde muhabir olarak göreve başlamıştır.

Memuriyet yaptığı Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarında mevcuttur. Nüfus bilgilerinin ve Askeriye'den çıkarılıp yerine başkasının alındığına dair olan belgelerinin asıllarıyla beraber bağlı bulunduğu birimin Sicil Şubesi'nde kayıtlıdır.

Abdullah Efendi'nin 17 Ramazan 1319 (28 Aralık 1901) tarihinde 380 kuruş

maaşla geçici olarak Harput Telgraf ve Posta Merkezi Memurluğu'na terfi edildiği Telgraf ve Posta İdaresi Sicil Şubesi'nin 3 Receb 1320 (6 Eylül 1902) tarihli vukuat pusulasında gösterilmiştir. 20 Şevval 1320 (20 Ocak 1903)
(DH. SAİD.00109.00088, s. 173)

5. 2. Abdullah Efendi

Hacı Abdullah Efendi'nin oğludur. H. 1283 (1866 - 1867) yılında Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve İstanbul'da Mekteb-i Sultani'de eğitim görmüş ve 4. Sınıfta tasdikname alarak Mekteb-i Sultani'den ayrılmıştır. Türkçe okur yazar, Farsça ve Fransızca bilmektedir.

8 Rebiülevvel 1318 (6 Temmuz 1900) tarihinde 350 kuruş maaşla Beykoz Kazasında Tadilat-ı amilesinde Seyyar Fırkası Mukayyidliği'ne⁷⁶ tayin olunmuştur. Tahrir-i Vergi İdare-i Umumiyesi Müdüriyetliğinden gönderilen yazıya atfen Maliye Nezareti Celilesine tarafında görevini yapmaya uygun olduğu beyan edilmiştir.

Nüfus tezkire-i Osmanisi, Mekteb-i mezkurdan Fransızca tasdiknamesiyle tebsiresi Rüsumat-ı⁷⁷ hazinesine tayin tarihi ve aldığı maaş miktarını gösteren Tahrir-i

⁷⁶ **Mukayyid:** Kayıt memuru (Devellioğlu, 1993: 680).

⁷⁷ **Rüsumat:** Gümrük idaresi (Devellioğlu, 1993: 902).

Vergi İdare'sinin 26 Haziran 1316 tarihli belgesi tercüme-i hâl evrakıyla beraber kaydedilmiştir. 24 Nisan 1324 (8 Mayıs 1908)

(DH. SAİD.00133.00192, s. 281)

5. 3. Abdullah Hulusi Efendi

Harangoluzade Mustafa Ağa'nın oğludur. H. 1292 (1875 – 1876) yılında Malatya kasabasında doğmuştur. Mahalle sıbyan mektebinde ilk dini bilgiler ve Rüşdiye mektebinde müfredattaki dersleri alarak 9 Temmuz 1304 (3 Nisan 1887) tarihinde orta derecede diploma almıştır. Türkçe okur yazardır.

Bir müddet stajyer olarak Malatya Sancağı Asliye Mahkemesi İstintak Dairesi'nde ve H. 1306 Zilhicce'sinden (Ağustos 1889) H. 1314 Cemaziyelahir'ine (Kasım 1896) kadar aida noterlik vekâletinde bulunduktan sonra 21 Zilhicce 1306 (18 Ağustos 1889) tarihinde 250 kuruş maaşla Mamuretülaziz (Elazığ) vilayetine polis olarak atanıp 22 Cemaziyelahir 1323 (24 Ağustos 1905) tarihinde açıktan üçüncü ve H. 1325 Şaban'ında (Eylül 1907) açıktan ikinci sınıf polis komiserliklerine atanmış ve 2 Cemaziyevvel 1326 (2 Haziran 1908)' da 300 kuruş maaşla Elazığ'da üçüncü sınıf Polis Komiserliği'ne terfi edilmiştir. Elazığ vilayeti Başkomiserliği ve Valiliğinden tercüme-i hâl varakası içeriğinde ve Zabtiye Nezareti'nden memuriyeti onaylanmıştır.

Polislik mesleğine başlangıç tarihi ve maaşı, terfisi ve görev yaptığı dönemde adliye hizmetindeki üstün hizmet ve güvenilirliğini açıklayan Zabtiye Nezareti

Muhasebesi'nin 3 Kanunusani 1324 (16 Ocak 1909) tarihli belgeleriyle Malatya Sancağı Asliye Mahkemesi Heyeti'nin 26 Kanunuevvel 1312 (7 Ocak 1897) tarihli mazbatasının ve nüfus bilgi evraklarıyla, okul diplomasıyla ve komiserliği kazandığını bilgilendiren yazıların asıllarıyla, asıl tercüme-i hâl kâğıdıyla birlikte Sicill-i Ahvâl Genel Müdürlüğü tarafından kaydedilmiştir. 5 Muharrem 1327 (27 Ocak 1909)

Abdullah Hulusi Efendi'nin 1327 Zilkade'sinin (Kasım 1909) başlarında Vilayetçe yapılan düzenlemelerle 600 kuruş maaşla memuriyette kadrolu olarak görevlendirildiği Emniyet Genel Müdürlüğü Sicil Şubesi'nin 12 Teşrinievvel 1326 (25 Ekim 1910) tarihli vukuat pusulasında gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00156.00068, s. 133)

5. 4. Abdullah Kâzım Efendi

Asakir-i Redife mülâzımlarından Ahmed Ağa'nın oğludur. H. 1281 (1864 – 1865) senesinde Malatya kasabasında doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini bilimlere giriş derslerini aldığı ve Arapça ve Farsça öğrendiği tercüme-i hâl varakasında mevcuttur. Türkçe okuyup yazmaktadır.

22 Receb 1296 (12 Temmuz 1879) tarihinde 80 kuruş maaşla Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve 21 Şevval 1297 (26 Eylül 1880) tarihinde 160 kuruş maaşla Liva İdare Meclisi İkinci Kâtipliği'ne ve 2 Safer 1310 (26 Ağustos 1892) tarihinde 200 kuruş maaşla Kâhta Kazası Mal Müdürlüğü vekâletine ve tekrar 12 Şevval 1310 (29 Nisan 1893) tarihinde Kâhta Kazası Yazı İşleri Kâtipliği'ne tayin

edilmiştir.

8 Rebiülevvel 1311 (19 Eylül 1893) tarihinde 160 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne tayin olunmuş ve 27 Rebiülevvel 1315 (26 Ağustos 1897) tarihinde istifa etmiş, 18 Rebiülahir 1316 (5 Eylül 1898) tarihinde 132 kuruş maaşla Malatya Hapishanesi Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve yirmi iki gün sonra tekrar Akçadağ Kazası Yazı İşleri Kâtipliği'ne karşılıklı yer değiştirme usulüyle yerleşmiştir.

10 Şaban 1317 (14 Aralık 1899) tarihinde istifa ederek görevden ayrılmış ve 4 Receb 1320 (7 Ekim 1902) tarihinde 400 kuruş aylıkla Kâhta Kazası Tahsilat Müfettişliği'ne tayin edilmiş, 15 Zilhicce 1320 (15 Mart 1903) tarihinde 400 kuruş maaşla Hısnımansur (Adıyaman), 21 Zilhicce 1321 (9 Mart 1904) tarihinde Behisni (Besni), 6 Muharrem 1323 (13 Mart 1905) tarihinde Akçadağ ve 18 Muharrem 1324 (14 Mart 1906) tarihinde Mazgird Kazaları Müfettişliklerine ataması yapılmış, fakat isteksizliği nedeniyle Mazgird kazasına gitmemiş, 400 kuruş maaşla tekrar Adıyaman Kazası Tahsilat Müfettişliği'ne atanarak 21 Rebiüllahir 1324 (14 Haziran 1906) tarihinde vazifesine başlamıştır.

Tahsilat müfettişliğinin 9 Muharrem 1325 (22 Şubat 1907) tarihinde kaldırılmasıyla açığa kalmış ve vilayetçe yapılan sınav sonundada 27 Cemaziyelahir 1325 (7 Ağustos 1925) tarihinde 400 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Tahsilat memuriyetine tayin olunarak bu vazifesine başlamış ve 11 Safer 1326 (5 Mart 1908) tarihinden itibaren yol masrafı miktarı olarak 100 kuruş daha verilmek üzere 400 kuruş maaşla işe başlamış ve memuriyet görevini en iyi şekilde yapmasından dolayı 25

Zilkade 1329 (17 Kasım 1911) tarihinde kendisine Rütbe-i Salise verilmiştir.

Adıyaman Kazası Mal Müdürlüğü ile Kaymakamlığı'ndan, Dersim Sancağı Muhasebeciliği'nden, Liva⁷⁸ Tahsil Memurluğu'ndan ve Maliye Nezaret-i Celilesi'nden yazılan cevap belgelerinde görevlerine layık olduğu beyan edilmiştir.

Nüfus bilgilerinin, vilayetçe icra kılınan imtihanda aldığı başarı belgesinin ve Rütbe-i Salise belgesinin, görev yaptığı süre içerisindeki hizmeti, aldığı maaşı ve layıkıyla görevini yaptığı Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 6 Haziran 1323 (19 Haziran 1907) ve Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 10 Mayıs 1323 (23 Mayıs 1907) tarihli belgeleri ile Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 6 Haziran 1323 (19 Haziran 1907) tarihli zeyl (ek) mazbatasının aslı ile memurluğa başladığı tarih ve maaşına dair Elazığ Vilayeti Defterdarlık Vekâletinin 29 Mayıs 1324 (11 Haziran 1908) tarihli ve 53 numaralı yazısıyla Varidat Muhasebesi'nin 8 Teşrinisani 1324 (21 Kasım 1908) tarihli belgesinin aslı şubece kaydedilmiştir. 19 Teşrinievvel 1325 (1 Kasım 1909) (DH. SAİD.00167.00021, s. 39)

5. 5. Abdullah Muhlis Efendi

Esnaftan Kürdizade İbrahim Ağa'nın oğludur. H. 1275 (1858 – 1859) yılında Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş ve Malatya Rüşdiye Mektebi'nde Arapça ve Farsça eğitimi almıştır. Türkçe okuyup yazabilmektedir.

⁷⁸ **Liva:** Mülkiye sınıfından olan mutasarrıfların idaresinde bulunan memleket parçasına da Liva denilirdi. Ancak bunun yerine daha çok sancak kullanılırdı.

H. 1292 (1875 – 1876) yılında 17 yaşındayken stajyer olarak Malatya Sancağı Tahrirat⁷⁹ Kalemî'ne girmiş ve sonradan Evrak Kalemî'ne devam ederek H. 1293 (1876 – 1877) ve H. 1294 (1877 – 1878) senelerinde 150'şer kuruş maaşla 3'er ay Alaman ve Talebin Kolu Aşar Kâtipliği'nde ve H. 1295 Rebiülevvel'inden (Mart 1878) H. 1295 Cemaziyelahir'inin (Haziran 1878) sonuna kadar 500 kuruş maaşla Kâhta Kazası Mürüs ve Zergan Nahiyeleri Ağnam Tahrirat Kâtipliği'nde görev almıştır.

H. 1295 (1878 – 1879) başlarında 150 kuruş maaşla yine 3 ay Kâhta Kazası Balyan Kolu Duhan Tahrirat Kâtipliği'nde bulunduktan sonra 25 Ramazan 1296 (12 Eylül 1879) tarihinde 200 kuruş maaşla Diyarbakır Vilayeti Fırka-i Seyyaresi Messahlığı'na tayin olunarak 3 Rebiülahir 1297 (15 Mart 1880) tarihinde fırka-i mezkurenin kapatılmasıyla açıkta kaldığından ücretsiz olarak Malatya Sancağı Tahrirat Kalemî'ne devam ederek 11 Zilhicce 1297 (14 Kasım 1880) tarihinde 250 kuruş maaşla Malatya Sancağına bağlı Mürüs Nahiyesi Vukuat Kâtibi olmuştur.

19 Zilkade 1298 (13 Ekim 1881) tarihinde maaşı 300 kuruşa çıkarılarak Tahrir ve Vergi Kâtipliği'ne, 4 Zilhicce 1302 (14 Eylül 1885) tarihinde aynı maaşla Has Nahiyesi Vergi Kâtipliği'ne atanmıştır.

Memuriyeti boyunca hakkında hiçbir şikâyet olmamış ve soruşturma açılmamıştır.

Adıyaman Kazası Kaymakamlığı'ndan gönderilen yazıda Abdullah Muhlis

---

⁷⁹ **Tahrirat:** Bir dairece yazılan resmi mektuplar (Devellioğlu, 1993: 1021).

Efendi'nin güvenilir olduğu belirtilmiş ve Vergi Dairesi'nden alınan bilgilerinin teyidiyle 4 Muharrem 1303 (13 Ekim 1885) tarihinde 300 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti'ne bağlı Havas Vergi Kâtipliği'ne memur olarak atanmıştır. 22 Şevval 1306 (21 Haziran 1889)
(DH. SAİD.00024.00246, s. 488)

5. 6. Abdullah Ragıb Efendi

Esnaftan Hızır Ağazade Hacı İbrahim Ağa'nın oğludur. 14 Muharrem 1276 (13 Ağustos 1859) tarihinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Sıbyan mektebinde Kur'ân-ı Kerîm okuduktan sonra bazı müderrislerden Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe okuyup yazabilmektedir.

30 Cemaziyelahir 1291 (14 Ağustos 1874) tarihinde 15 yaşındayken Malatya Sancağı Vergi Dairesi'nde ücretsiz fakat kadrolu olarak işe başlamış, 25 Ramazan 1293 (14 Ekim 1876) tarihinde özel olarak 100 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Mal Sandığı Kâtipliği'ne alınmıştır. 15 Şevval 1295 (28 Eylül 1878) tarihinde işiyle ilgili bilgi sahibi olmak için yeteri kadar ücretle Muhasebe Kalemi'ne girmiş ve 25 Şaban 1296 (14 Ağustos 1879) tarihinde 475 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin olmuş, 27 Ramazan 1297 (2 Eylül 1880) tarihinde maaşı 450 kuruşa çıkarılmış ve 7 Safer 1298 (9 Ocak 1881) tarihinde istifa ederek görevinden ayrılmıştır.

14 Rebiülevvel 1298 (14 Şubat 1881) tarihinde 150 kuruş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi Mesâlih-i Cârîye Kâtipliği'ne alınıp 4 Cemaziyellevvel 1300

(13 Mart 1883) tarihinde maaşı 300 kuruşa artırılmış ise de 45 yük kûsür kuruşluk bir zahire ücretinin nakliyesinden dolayı mahkemeye alınmış, ayrıca amirinin emrine itaatsizliği nedeniyle bir aylık maaşının kesilmesi ile 23 Rebiülahir 1303 (29 Ocak 1886) tarihinde azledilmiştir. Bu görvinde iken 27 Cemaziyelevvel 1302 (14 Mart 1885) tarihinden 17 Şaban 1302 (1 Haziran 1885) tarihine kadar 1 320 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Muhasebeciliği'ne vekâlet etmiş, asil kadrolu memurun gelmesi üzerine ayrılmıştır.

4 Muharrem 1304 (3 Ekim 1886) tarihinden 14 Safer 1305 (19 Ekim 1887) tarihine kadar 300 kuruş maaşla Sultansuyu Çiftlik-i-Hümayunu İkinci Kâtipliği'nde bulunmuş fakat buranın havasına alışamadığından dolayı istifa ederek ayrılmıştır. Akçadağ Kazası Mahalli Mukavelat Muharrirliği'nde bulunup 5 466 kuruş aylık almış ve 1 Rebiülevvel 1305 (17 Kasım 1887) tarihine kadar çalışmış, 14 Teşrinisani 1305 (26 Kasım 1889) tarihinde 600 kuruş maaşla Malatya Sancağı Ziraat Bankası Şubesi Memuriyeti'ne atanmıştır.

Tercüme-i hâl evrakında, Malatya mutasarrıfı Mehmed Ali Paşa Hazretleri ile Elazığ Valisi Mikâil Efendi Hazretleri tarafından vazifesi boyunca gayretli olduğu belirtilmiştir.

Abdullah Ragıb Efendi'nin Akçadağ Kazası Yazı ve Vergi Dairesi'ne girişi ve Sandık Kâtipliği'ndeki görev süresi, maaşı ve Muhasebe kalemine girişi, işten kendi isteğiyle ayrılması durumu Akçadağ Kazası Tahrir ve Vergi İdarelerinin kayıtlarında yer almış, 30 Kanunusani 1306 (12 Şubat 1891) ve Malatya Sancağı Başkâtibi İbrahim

Talat Efendi'nin 31 Kanunusani 1306 (13 Şubat 1891) tarihli şahadetnamelerinde ve Akçadağ Mal Müdürlüğü'nde görev süresi ve aldığı maaş, buradan istifa ederek ayrılması, Kaza İdare Meclisi'nin 31 Kanunusani 1306 (13 Şubat 1891) ve Mesâlih-i Câriye Kâtipliğiyle Muhasebecilik Vekâleti'ndeki görev süreleri ve aldığı maaşlar, görevinden kendi isteğiyle ayrılması, kâtiplik ve vekâletlikten hiçbir suçu olmadığı 19 Mart 1307 (31 Mart 1891) tarihli iki adet belgesinde ve Sultansuyu Çiftlik-i Hümayun Kâtipliği'nde görev süresi ve aldığı maaş, istifa olayı ve beraatı Hara Heyet-i Memuriyetinin 17 Kanunuevvel 1306 (29 Aralık 1890) tarihli belgesinde ve mezkur Mahkeme-i Hukuk Dairesi'ne mülazemet süresinin bitmesiyle oradan istifa ederek ayrılması, Kaymakam Yardımcısı el-Hac Ali Rıza Efendi'nin 30 Kanunusani 1306 (12 Şubat 1891) tarihli şahadetnamesinde ve noterlik görevinde aldığı maaş miktarıyla bulunduğu süre, görevden ayrılışı ve memuriyet görevine nakledilmesi Mahkeme-i mezkure heyetinin 21 Mart 1307 (2 Nisan 1891) tarihli belgesinde tasdik olunmuştur. 28 Safer 1309 (3 Ekim 1891)

Abdullah Ragıb Efendi, aldığı emanet paraları yalan söyleyerek çiftçilere borç olarak vermek, borçlarına karşı evlerine ipotek koymak ve lirayı bazı mutasarrıflardan 100 kuruşa alıp diğer mutasarrıflara 103 kuruşa vermesinden ve bazı kişilere daha fazla akçe borç geri ödeme yaptırması ve mültezimlerden geciken paralar nedeniyle faiz istemesi ve bu gibi birçok yolsuzluğundan dolayı 23 Şaban 1311 (1 Mart 1894) tarihinde azledildiği Ziraat Bankası İkinci Müdürlüğü'nün 10 Mart 1321 (23 Mart 1905) tarihli cevabında belirtilmiştir.

Söz konusu görevini suistimal etmesinden dolayı hakkında açılan dava üzerine yapılan mahkeme neticesinde Malatya Sancağı Müstantikliği'nden verilen kararnamenin

feshiyle suçsuz olduğu Elazığ Vilayeti İdare Meclisi heyeti tarafından verilen belgenin şahsi davalardan ve halk adına açılmış davaların temyiz olunması üzerine Tedkikat temyizine icra edilmiş, bazı kanunsuz davranışlarından dolayı söz konusu kararlar feshedilerek dava dosyası Malatya'ya iade edilmiş ve sonradan heyet tarafından verilmiş olan karar mahalli Ziraat Bank Şubesi Memuriyeti tarafından temyiz edilmesiyle o konuda verilen temyiz kararı neticesinde tahkikata gerek olmadığına ve suçsuz olduğuna karar verilmiştir. Ayrıca belirtilen 200 kuruşun Ziraat Bankası Müdürü Sabık İzzet Efendi'ye geri verilmek üzere kendisinden alınmasına 24 Zilhicce 1319 (3 Nisan 1902) tarihinde oy birliğiyle karar verildiği Şûra-yı Devlet Riyaseti'nin 24 Ağustos 1320 (7 Eylül 1904) tarihli yazısına binaen Temyiz Mahkemesi'nin o konudaki kararında gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00035.00039, s. 75 - 76)

5. 7. Abdullah Ragıb Efendi

Kaza Sertahsildarlığı'nda bulunmuş olan Ahmed Efendi'nin oğludur. Kayısoğlu denilmekle meşhurdur. H. 1278 (1861 – 1862) yılında Malatya'da Kavaklıbağ Mahallesi'nde doğmuştur. Mahalli İbtidai ve Rüşdiye mekteblerinde okuduğu ve Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâl belgesinde kayıtlıdır.

27 Rebiülevvel 1296 (21 Mart 1879) tarihinden 2 Safer 1298 (4 Ocak 1881) tarihine kadar 190 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Tahrirat Kâtipliği'nde, 27 Kanunuevvel 1296 (8 Ocak 1881) tarihinden 19 Eylül 1300 (31 Eylül 1884) tarihine kadar 300 kuruş maaşla Hekimhan Nahiyesi Vergi Kâtipliği'nde, 1 Nisan 1302 (13

Nisan 1886) tarihinden 31 Teşrinievvel 1302 (12 Kasım 1886) tarihine kadar 100 kuruş maaşla Malatya Sancağı Jandarma Taburu'nun Birinci Piyade Bölüğü Bölük Eminliği'nde , 31 Teşrinievvel 1302 (12 Kasım 1886) tarihinden 30 Eylül 1312 (11 Ekim 1896) tarihine kadar 120 kuruş maaşla Serçavuşluk görevinde bulunarak 15 Teşrinisani 1312 (27 Kasım 1896) tarihinde 350 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Üçüncü Sınıf Polis Komiserliği'ne tayin olmuştur. Akçadağ, Adıyaman ve Kâhta Kazalarıyla Malatya Sancağı'nda çalışarak 1 Teşrinievvel 1325 (14 Ekim 1909) tarihinde Vilayetçe uygulanan düzenlemeler neticesinde kadro haricinde bırakılıp 26 Kanunuevvel 1325 (8 Ocak 1910) tarihinde 400 kuruş maaşla Besni Kazasında yeni kurulmuş olan Şamyadi Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin edilmiştir.

Tercüme-i hâl evrakında başarılı, güçlü kişilikli, güven veren ve vazifesinde üstün olduğu Besni Kazası Kaymakamlığı ile Malatya Sancağı Mutasarrıflığı ve Elazığ Vilayeti tarafından onaylanmıştır.

Görevlerindeki hizmetler ve aldığı maaşında zimmet olmadığı, jandarma mesleğinde üstün hizmet gösterdiğine kefil olan Akçadağ ve Adıyaman Kazalarıyla Malatya Sancağı İdare Meclislerinin ve eski Zabtiye Nezareti heyeti tarafından Malatya Sancağı Jandarma heyetinin 23 ve 26 Kanunuevvel 1312 (4 – 7 Ocak 1897), 17 Kanunusani 1312 (29 Ocak 1897), 6 Mayıs 1314 (18 Mayıs 1898), 17 Ağustos 1315 (29 Ağustos 1899), 5 Teşrinisani 1316 (18 Kasım 1900) ve 26 Kanunuevvel 1316 (8 Ocak 1901) tarihli belgeleriyle Komiserlik kabul belgesi, nüfus bilgileri dosyasıyla birlikte Genel Müdürlük tarafından elde edilmiş ve memurluk sonrası hayatı da kayıtlı olduğu gibi onaylarla doludur. 28 Şevval 1328 (2 Kasım 1910)

(DH. SAİD.00167.00207, s. 411)

5. 8. Abdullah Şükrü Efendi

Şeyh Hacı Hüseyin Efendi'nin oğludur. H. 1258 (1842 – 1843) yılında Malatya'da doğmuştur. Malatya'da medresede Arapça ve Farsça öğrenmiş, Türkçe okuyup yazmaktadır.

H. 1281 (1864 – 1865) senesi Zilkadesi'nde 24 yaşında iken Vakıflar Müdürlüğü'nün Taşra Senedât Kalemî'ne stajyer olarak dahil olmuştur. H. 1286 Rebiülahir'inde (Temmuz 1869) 250 kuruş maaşla Diyarbakır Vilayeti'nin Tahrir-i Emlâk Fırka-i Seyyaresi Mukayyidliği'ne tayin edilip, H. 1286 Receb'inde (Ekim 1869) maaşı 200 kuruşa çıkarılarak Diyarbakır Vilayeti Vukuat Kâtipliği'ne ve H. 1288 Receb'inde (Eylül 1871) Fırka-i mezkure Refakat Kâtipliği'ne memur olarak atanmıştır. H. 1288 Receb'i (Eylül 1871) sonlarında 477 kuruş maaşla Elazığ Emlak Tahrirat Komisyonu Başkâtipliği'ne tayin edilmiş ve H. 1290 Cemaziyelahir'inde (Ağustos 1873) 450 kuruş maaşla Malatya Emlak Tahrirat Komisyonu Başkâtipliği'ne geçiş yapmıştır. H. 1297 (1879 – 1880) senesinde maaşı 500, H. 1298 (1880 – 1881) senesi sonlarında Vergi yazıcılığı memuriyetine geçişiyle 600 kuruşa çıkarılmıştır.

Şimdiye kadar memur olduğu görevlerden nakil ve değiştirme suretleriyle ayrılarak memuriyetinden dolayı sorguya alınmamış ve şüpheli olmamıştır.

Malatya Mutasarrıfı saadetlü Şakir Bey Efendi tarafından Vergi Dairesi'nden yazılan cevaplarda belgelerinin gerçek olduğu tasdik edilmiştir. 3 Ramazan 1301 (27

Haziran 1884)

(DH. SAİD.00003.00319, s. 634)

5. 9. Abdurrahman Efendi

Müderri⁸⁰ Mehmed Efendi'nin oğludur. H. 1301 (1883 – 1884) senesinde Malatya kasabasında doğmuştur. Babasından Arapça ve Farsça öğrenmiştir.

Malatya Ziraat Bankası Şubesi'ne bir müddet stajyer olarak devam ettikten sonra 19 Receb 1323 (19 Mayıs 1905) tarihinde 200 kuruş maaşla Adıyaman Bank Sandığı'na geçici kâtib unvanıyla tayin olunarak 23 Cemaziyelahir 1324 (14 Ağustos 1906) tarihinde 250 kuruş maaşla Bank Sandığı memur yardımcılığına getirilmiş ve 29 Muharrem 1325 (14 Mart 1907) tarihinde 25 kuruş maaşla ek vazife olarak memur vekâletine tayin olunmuştur. 9 Zilkade 1325 (14 Aralık 1907) tarihinde 400 kuruş maaşla kadroya geçirilmiş ve 9 Zilkade 1325 (14 Aralık 1907) tarihinden 11 Rebiülevvel 1326 (13 Nisan 1908) tarihine kadar 62,5 kuruş maaşla Sandık memuriyeti yardımcılığı görevinde vekâleten bulunmuş ve daha sonra ayrılmıştır.

Malatya Sancağı Mutasarrıf Vekâleti'nden Abdurrahman Efendi'nin tercüme-i hâl evrakının içeriği tasdik edilmiş ve Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü tarafından başarılı hizmet etmekte olduğu belirtilmiştir.

Görev kayıtlarında çalıştığı süre, aldığı maaşlar, ayrılma sebepleri ve suçsuz

---

⁸⁰ **Müderri:** Ders veren, medrese dersi okutan Profesör (Devellioğlu, 1993: 708).

olduğu Adıyaman Bank Sandığı İdare Meclisi'nin 6 Mayıs 1325 (19 Mayıs 1909) tarihli belgesinde kayıtlı olup, stajyer olarak görev yaptığı dönemdeki üstün hizmetler nedeniyle Malatya şube memuriyetinin tasdikname ve nüfus belgelerinin asılları aynen görülüp iade kılınmış ve çalıştığı tarihler, aldığı maaşlar ve birini kendi yerine bırakarak ayrıldığı cevap belgesinden anlaşılmıştır. 8 Zilkade 1328 (11 Kasım 1910) (DH. SAİD.00178.00013, s. 33)

5. 10. Abdülbaki Efendi

Malatya Sancağı hanedanından⁸¹ Vaizzade Hacı İbrahim Efendi'nin oğludur. H. 1271 Receb'inin (Mart 1855) ilk günlerinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Arapça ve Farsça eğitimi almıştır. Türkçe yazabilmektedir. Arapça, Farsça ve Ermenice konuşabilmektedir.

17 Rebiülevvel 1288 (6 Haziran 1871) tarihinde 17 yaşında iken Canik Sancağı Telgrafhanesi'nde çıraklık eğitimi almış ve H. 1289 Muharrem'inin (Mart 1872) başlarında Malatya Sancağı Tahrirat Kalemî'ne stajyer olarak girmiş, 17 Zilkade 1290 (6 Ocak 1874) tarihinde 125 kuruş maaş ile Canik Sancağı Muhasebe Kalemî'ne memur olarak atanmıştır. H. 1292 Zilkade'sinin (Şubat 1875) ortalarında maaşı 300 kuruşa çıkarılmış ve 10 Ramazan 1296 (28 Ağustos 1879) tarihinde istifa ederek İstanbul'a gelip maaş almadan bir sene kadar Rüsûm-ı Sitte Nezareti Muhasebe Kalemî'ne devam etmiştir.

⁸¹ **Hanedan:** Soyu büyük ve asil aile (Devellioğlu, 1993: 325).

4 Ramazan 1299 (20 Temmuz 1882) tarihinde 600 kuruş maaş ile Canik Sancağı Muhasebe Kalemi Masarıfat Başkâtipliği'ne girip 14 Receb 1301 (10 Mayıs 1884)' de istifa ederek ayrılmış, 4 Muharrem 1302 (24 Ekim 1884) tarihinde 300 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi Zabıt Kâtipliği'ne alınmıştır. 14 ay Ceza ve 10 ay Hukuk Dairelerinde çalışarak 14 Safer 1304 (12 Kasım 1886) tarihinde buradan ayrılarak İstanbul'a gelmiş fakat mezun olduğunu ispatlayamamasından dolayı 30 Cemaziyelahir 1304 (26 Mart 1887) tarihinde görevinden ayrılmak durumunda kalmıştır. 29 Muharrem 1305 (17 Ekim 1887) tarihinde 100 kuruş maaş ile Mazgird Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne memur olarak atanmış ve 2 Şaban 1305 (14 Nisan 1888) tarihinde Malatya Sancağı'nın lağvedilmesi nedeniyle 16 Şaban 1305 (28 Nisan 1888) tarihinde 1 250 kuruş maaşla Dersim Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne tayin olunmuştur.

Görevlerinden dolayı hakkında hiçbir soruşturma açılmamış ve şüpheli olmamıştır.

Dersim Sancağı Mutasarrıflığı'ndan yazılan cevapta Abdülbaki Efendi'nin güvenilir ve dürüst bir kişi olduğu, Mazgird Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ndeki görevini layıkıyla yerine getirdiği Elazığ Valiliği'nin yazısı ve Mutasarrıflığın onayı tasdik edilmiştir.

Abdülbaki Efendi'nin, Malatya Bidayet Mahkemesi Hukuk ve Ceza Daireleri Zabıt ve Canik Sancağı Muhasebe Kalemi Yevmiye ve Masarıfat Kâtiplikleriyle, kaldırılmış olan Mazgird Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'nde bulunduğu ve hiçbir suç

olmadığı Malatya, Canik ve Dersim Sancakları İdare Meclislerinin ve Malatya Sancağı Adliye Komisyonu'ndan verilen 1 ve 17 Teşrinisani 1302 (13 ve 29 Kasım 1886) tarihli belgelerinin asıllarında gösterilmiştir.

Ayrıca Üçüncü Sınıf Mal Memurluğu ve Yazı İşleri Müdüriyeti'nde görev yaptığına dair Maliye Meclisi ve İntihab-ı Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan alınan 29 Temmuz 1303 (10 Ağustos 1887) ve 3 Kanunusani 1302 (15 Ocak 1887) tarihli iki adet belgenin asıyla birlikte kaydedilmiştir. 27 Safer 1317 (7 Temmuz 1899)

Abdülbaki Efendi'ye görevi boyunca göstermiş olduğu üstün hizmetlerden dolayı 11 Rebiülevvel 1310 (3 Ekim 1892) tarihinde Rütbe-i Hamise verilmiştir.

Abdülbaki Efendi, 9 Cemaziyelevvel 1310 (29 Kasım 1892) tarihinde 1 200 kuruş maaş ve yer değiştirme suretiyle Beyrut Vilayetinde Nablus Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne geçiş yapmış ve 13 Receb 1310 (31 Ocak 1893) tarihinde yeni işine başlamıştır.

Abdülbaki Efendi, Dersim Yazı İşleri Müdürlüğü'nde bulunduğu müddetçe İdare Meclisi Müdde'i-Umumiliği'ni para almadan ve işinin hakkını vererek yaptığına ve 14 Safer 1306 (20 Ekim 1888) - 23 Temmuz 1305 (4 Ağustos 1889), 15 Temmuz 1305 (27 Temmuz 1889) - 20 Rebiülevvel 1308 (3 Kasım 1890), 22 Teşrinievvel 1306 (3 Kasım 1890) – 27 Kanunuevvel 1306 (8 Ocak 1891), -31 Kanunuevvel 1306 (12 Ocak 1891) - 11 Mayıs 1307 (23 Mayıs 1891), 21 Mayıs 1307 (2 Haziran 1891) - 30 Mayıs 1307 (11 Haziran 1891), 20 Haziran 1307 (2 Temmuz 1891) - 28 Haziran

1307 (10 Temmuz 1891), 12 Muharrem 1309 (18 Ağustos 1891)- 10 Ağustos 1307 (22 Ağustos 1891), 11 Teşrinisani 1307 (23 Kasım 1891) - 20 Teşrinisani 1307 (2 Aralık 1891) tarihleri arasında olmak üzere toplam 9 defa yine ücretsiz olarak Nablus Sancağı Mutasarrıflığı Vekâletini en iyi şekilde yapmış ve Emval-i Emiriye ve Tekaüd Sandığı maaşıyla geçindiği ve suçsuz olduğu Nablus Sancağı Benî-Savb Kazası'nın 7 Zilhicce 1310 (22 Haziran 1893) - 11 Muharrem 1311 (25 Temmuz 1893), 12 Temmuz 1309 (24 Temmuz 1893) -10 Ağustos 1309 (22 Ağustos 1893), 14 Zilhicce 1311 (18 Haziran 1894) – 5 Temmuz 1310 (17 Temmuz 1894), 24 Zilhicce 1312 (18 Haziran 1895) - 18 Muharrem1313 (11 Temmuz 1895) tarihleri arasında olmak üzere üç defa da 60 kuruş yevmiye ve saatte 6 kuruş yol masrafı ile İhale-i Aşar Memuriyeti'nde bulunup en iyi şekilde memuriyetini yaptığı Elazığ Vilayetiyle Belka Sancağı İdare Meclisleri tarafından tasdik edilmiştir.

Dersim Sancağıyla Beni-Savb Kazası İdare Meclislerinin 5 Cemaziyelevvel 1309 (7 Aralık 1891), 9 Cemaziyelevvel 1310 (29 Kasım 1892), 10 Safer 1311 (23 Ağustos 1893), 9 Temmuz 1310 (21 Temmuz 1894) ve 29 Haziran 1311 (11 Temmuz 1895) tarihli beş adet belgelerinin asıllarıyla beraber Nablus Mutasarrıflığı'nın 22 Temmuz 1311 (3 Ağustos 1895) tarihli ek tasdiki Sicili-i Ahvâl Genel Müdürlüğü tarafından kaydedilmiştir.

Abdülbaki Efendi, Dahiliye Nezareti tarafından 25 Safer 1313 (17 Ağustos 1895) tarihinde aynı maaşla Havran Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne nakledilmiştir.

Abdülbaki Efendi'nin maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde 1 125

kuruşa düşürülmüştür.

Abdülbaki Efendi, Nablus Yazı İşleri Müdüriyetinde iken 1 Kanunusani 1309 (13 Ocak 1894) tarihinden 14 Rebiülevvel 1313 (4 Eylül 1895) tarihine kadar Nablus Sancağı Eğitim Meclisi Başkanlığı'nda bulunarak üstün hizmet gösterdiği Eğitim Meclisi ile Nablus Sancağı ve Beyrut Vilayeti İdare Meclisi'nin 9 Eylül 1311 (21 Eylül 1895) tarihli belgesiyle belirtilmiştir. Abdülbaki Efendi'nin 19 Kanunuevvel 1311 (31 Aralık 1895) tarihinden 31 Ağustos 1313 (13 Eylül 1897) tarihine kadar bulunduğu Nablus Müdüriyetince Emekli Sandığı maaşından başka parası olmadığı, kendisine ilaveten verilmiş olan Mülkiye Savcılığı görevini başarıyla yaptığı ve Tedarik-i Vesait-i Nakliye-i Askeriye Teftiş Komisyonu Azalığı'nda da çok başarılı olduğu Nablus Sancağı ile Beyrut Vilayeti İdare Meclisi'nin 9 Eylül 1313 (21 Eylül 1897) tarihli belgelerinde ifade edilmiştir.

Abdülbaki Efendi, Havran Tahrirat Müdüriyeti'nde iken 24 Muharrem 1314 (5 Temmuz 1896) tarihinden 2 Rebiülevvel 1314 (11 Ağustos 1896) tarihine kadar fahri olarak Nablus Sancağı Mutasarrıflığı vekâletinde bulunduğu Nablus Sancağı ile Suriye Vilayeti İdare Meclisi'nin 18 Mayıs 1314 (30 Mayıs 1898) tarihli belgesinde belirtilmiştir.

Abdülbaki Efendi'nin 19 Safer 1315 (20 Temmuz 1897) tarihinde 1 240 kuruş maaşla Mardin Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne nakledildiği Memurin Kalemî Müdüriyeti'nin 7 Eylül 1316 (20 Eylül 1900) tarihli cevap yazısında gösterilmiştir.

Abdülbaki Efendi, 13 Eylül 1311 (25 Eylül 1895) tarihinden 16 Temmuz 1313 (28 Temmuz 1897) tarihine kadar bulunduğu Havran Tahrirat Müdüriyeti'nde devlet mallarını koruma ve Şahsi suçlamalardan temiz olduğu Suriye Vilayeti İdare Meclisi'nin 26 Temmuz 1313 (7 Ağustos 1897) tarihli belgesinde tasdik kılınmış ve kaydedilmiştir.

Abdülbaki Efendi'nin 2 Kanunusani 1313 (14 Ocak 1898) tarihinde Mardin Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'nde işe başladığı Mardin Sancağı ile Diyarbakır Vilayeti İdare Meclisi'nin 9 Haziran 1320 (22 Haziran 1904) tarihli belgesinde belirtilmiştir.

Abdülbaki Efendi, 15 Haziran 1314 (27 Haziran 1898) tarihinden 29 Temmuz 1314 (10 Ağustos 1898) tarihine kadar 210 kuruş maaşla Mardin Sancağı Mutasarrıflığı ve 12 Nisan 1318 (25 Nisan 1902) tarihinden 2 Haziran 1318 (15 Haziran 1902) tarihine kadar 270 kuruş maaşla Cizre Kazası Kaymakamlığı Vekâleti'nde bulunarak başarıyla görevini yaptığı, herhangi bir suç işlemediği Cizre Kazası ile Diyarbakır Vilayeti İdare Meclisi'nin 23 Haziran 1321 (6 Temmuz 1905) tarihli 2 adet belgesinde gösterilmiştir.

Abdülbaki Efendi'ye görevindeki başarılı ĉalıŐmaları sebebiyle 10 Rebiülevvel 1319 (27 Haziran 1901) tarihinde Dördüncü Rütbeden Nişan-ı Âli Osmani, 22 Safer 1320 (31 Mayıs 1902) tarihinde nikelden mamul Hamidiye Hicaz Demiryolu Madalyası verildiği Padişah beratlarından anlaŐılmıŐtir.

Abdülbaki Efendi'nin 270 kuruş maaşla Malatya Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne

nakledilmesi nedeniyle 6 Rebiülahir 1322 (20 Haziran 1904) tarihinde görevinden ayrıldığı ve sonraki memuriyetlerinde de gerek asli görevi, gerekse de geçici olarak çalıştığı birimlerde işini başarıyla yaptığı, zimmetine herhangi bir şey geçirmediği Mardin Sancağı ile Diyarbakır Vilayeti İdare Meclisi'nin 9 Haziran 1320 (22 Haziran 1904) tarihli belgesinde beyan edilmiştir.

Abdülbaki Efendi'nin 15 Haziran 1320 (28 Haziran 1904) tarihinde Malatya Tahrirat Müdürlüğü'nde işe başladığı, 1 125 kuruş maaş ve becayiş sureti ile Gelibolu Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne nakledilmesine binaen 22 Rebiülahir 1324 (15 Haziran 1906) tarihinde memuriyetten ayrıldığı ve sonraki memuriyetlerinde de gerek asli görevi, gerekse de geçici olarak çalıştığı birimlerde işini başarıyla yaptığı, zimmetine herhangi bir şey geçirmediği Gelibolu Sancağı ile Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 17 Temmuz 1322 (30 Temmuz 1906) tarihli belgesinde beyan ve tasdik edilmiştir.

Abdülbaki Efendi'nin 10 Şevval 1325 (16 Kasım 1907) tarihinde 1 125 kuruş maaşla Urfa Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne nakledildiği Sicill-i Ahvâl Memurin Komisyonu'nun 17 Şubat 1324 (30 Şubat 1909) tarihli cevap belgesinde gösterilmiştir. (DH. SAİD.00026.00144, s. 283 - 284)

5. 11. Abdülkadir Kadri Efendi

Osman Efendi'nin oğludur. H. 1275 (1858 – 1859) yılı ortalarında Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve medresede Arapça'dan Sarf ve Nahv, Farsça'dan Bend-i Attar, Gülistan ve Divan-ı Hafız oku-

muştur. Türkçe okur yazar.

21 Cemaziyelevvel 1296 (13 Mayıs 1879) tarihinde 21 yaşında iken stajyer olarak Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi Kalemi'ne girmiş ile 4 Cemaziyelahir 1297 (14 Mayıs 1880) tarihinde 300 kuruş maaşla Bidayet Mahkemesi Hukuk Kısmı Zabıt Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Bidayet Mahkemesi Başkanlığı ile Elazığ Valiliği'nden yazılan cevaplarda Abdülkadir Kadri Efendi'nin başarılı olduğu ve görevini layıkıyla yaptığı Adliye Nezaret-i Celilesi tarafından onaylanmıştır. 6 Şaban 1308 (17 Mart 1891) (DH. SAİD.00033.00045, s. 87)

5. 12. Abdülkerim Efendi

Esnaftan Hüseyin Efendi'nin oğludur. H. 1287 (1870 - 1871) yılında Malatya'da doğmuştur. Mekteb-i İbtidaide dini ilimlere giriş derslerini almıştır. Türkçe yazabildiği tercüme-i hâlinde yazılıdır.

9 Nisan 1329 (22 Nisan 1913) tarihinde 400 kuruş maaşla geçici olarak Anadolu Hisarı Kavvaslığı'na⁸² tayin edilmiştir.

---

⁸² **Kavvas:** Banka, konsoloshane, sefarethane gibi yerlerde kapıcılık, bekçilik yapan kimse (Devellioğlu, 1993: 498).

Daire kavvaslarından Abdullah Efendi'nin ölümü nedeniyle göreve alınmış ve kavvas maaşıyla 9 Nisan 1329 (22 Nisan 1913) tarihinde Anadolu Hisarı Dairesi Muhasebeciliği'nde göreve başladığı Anadolu Hisarı Dairesi Muhasebeciliği'ndeki tercüme-i hâl evrakında yazılı olduğu 8 Mart 1330 (21 Mart 1914) tarihli derkenarında gösterilmiş ve nüfus tezkeresi evrakı bu belgelerle birlikte kaydedilmiştir. 13 Nisan 1330 (26 Nisan 1330)

(DH. SAİD.00199.00109, s. 213)

5. 13. Abdülkerim Fazıl Efendi

Hasan Efendi'nin oğludur. H. 1290 (1873 – 1874) yılında Malatya'da doğmuştur. Mahalli İbtidai mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Rüşdisi'nde verilen dersleri alarak ve başarılı olarak 9 Temmuz 1304 (21 Temmuz 1888) tarihli Rüşdiye diplomasını almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

4 Kanunusani 1305 (16 Ocak 1890) tarihinde stajyer olarak Malatya Bidayet Mahkemesi'ne devam ederek 25 Şubat 1311 (6 Mart 1895) tarihinde 300 kuruş maaşla Kâhta Kazası Sorgu Hâkimi Yardımcılığı'na tayin olarak bir buçuk ay kadar görev yapmış fakat Kâhta Kazası mahkemesinin Pütürge'ye nakledilmesi nedeniyle görevden ayrılmıştır. 15 Teşrinisani 1312 (27 Kasım 1896) tarihinde 250 kuruş maaşla Malatya'da polislik mesleğine kabul olunarak 7 Mayıs 1321 (20 Mayıs 1905) tarihinde

aynı maaşla açıktan Üçüncü Komiserliğe ve daha sonra Polis Tensikat-ı⁸³ Umumiyesinde Elazığ Vilayeti Tensik Komisyonu'nun 1 Teşrinisani 1325 (14 Kasım 1909) tarihli kararıyla ve 500 kuruş maaşla Komiser muavinliğine tayin edilmiştir. Elazığ İntihab komisyonu kararıyla 15 Kanunuevvel 1326 (28 Aralık 1910) tarihinde 600 kuruş maaşla Üçüncü Komiserliğe terfi ederek Emniyet Genel Müdürlüğü heyeti tarafından 3 Kanunusani 1326 (16 Ocak 1911) tarihinde memuriyeti kabul edilmiştir.

Polis memuriyetleri görevinde muvafık olup nüfus belgeleriyle okul diploması ve ehliyeti Malatya Bidayet Mahkemesi Başkanlığı'nın 27 Temmuz 1313 (8 Ağustos 1897) tarihli belgelerinin asılları dosyasında kayıtlıdır. 9 Şevval 1328 (14 Ekim 1910) (DH. SAİD.00186.00014, s. 14)

5. 14. Abdülvahab Vehbi Efendi

Tüccardan Tortunluzade Ahmed Efendi'nin oğludur. 15 Şubat 1278 (27 Şubat 1863) tarihinde Malatya'da doğduğu nüfus bilgilerinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini okumuş ve Mekteb-i Rüşdi'de fen ve ilim derslerini okumuştur. Türkçe okuyup yazar.

21 Rebiülevvel 1301 (20 Ocak 1884) tarihinde 20 yaşında iken Malatya Sancağı Emlak Tahrir Dairesi'nde stajyer olarak işe girmiş, 21 Muharrem 1303 (30 Ekim 1885) tarihinde kurasız Askeriye'ye girmiş ve çavuş olarak görev yapmıştır. 30 Kanunuevvel 1305 (11 Ocak 1890) tarihinde buradan ayrılarak yine Malatya Sancağı

⁸³ **Tensikat:** Düzen verme, düzenleme (Devellioğlu, 1993: 1080).

Emlak Tahrir Dairesi'nde stajyer olarak görev almış, 26 Receb 1307 (18 Mart 1890) tarihinde 250 kuruş maaş ile Keysun Nahiyesi Vergi İşleri Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Besni Kaymakamlığıyla Mal Müdüriyeti Vekâleti'nden, Malatya Sancağı Vergi Memuriyetiyle Mutasarrıflığından, Elazığ Vilayeti ile Vergi İşleri Müdüriyeti'nden ve Vergi İşleri Genel Müdürlüğü'nden gönderilen cevap yazıları ile Maliye Bakanlığı'ndan vazifesini yapabilecek kapasitede olduğu beyan edilmiştir. Askerden çıkarılması ve nüfus belgesinin asılları ve memuriyete tayini, göreve başladığına dair Vergi İşleri Genel Müdürlüğü'nün belgeleri ile Elazığ Vilayeti'nin 21 Haziran 1309 (3 Temmuz 1893) tarihli cevabı tercüme-i hâl belgesiyle birlikte kaydedilmiştir.

14 Şevval 1316 (25 Şubat 1899)

Abdülvahab Vehbi Efendi aynı maaş ve yer değiştirme suretiyle Samsad Nahiyesi Vergi Kâtipliği'ne nakledilmesinden dolayı 8 Cemaziyelevvel 1310 (28 Kasım 1892) tarihinde Keysun'dan ayrıldığı ve 20 Teşrinisani 1308 (2 Aralık 1892) tarihinde Samsad'da vazifesine başladığı Maliye Sicil Şubesi'nin 2 Temmuz 1318 (15 Temmuz 1902) tarihli durum belgesiyle beyan edilmiştir.

(DH. SAİD.00089.00011, s. 19)

5. 15. Abdürreşid Sabit İzzet

Esnaftan Hacı Hasan Ağa'nın oğludur. H. 1271 (1854 – 1855) yılında Malatya'da doğduğu nüfus belgelerinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş

ve özel hocalardan Arapça ve Farsa öğrenmiştir. Türkçe okur yazar.

H. 1289 (1872 – 1873) senesinde Telgraf Mektebi'ne girip 21 Şevval 1291 (1 Aralık 1874) tarihinde 400 kuruş maaşla Niğde Merkezi Muhabere memuriyetine tayin kılınmış ve 19 Muharrem 1294 (3 Şubat 1887) tarihinde bazı düzenlemeler sırasında açıkta kalıp 8 Cemaziyelahir 1297 (18 Mayıs 1880) tarihinde 285 kuruş maaşla Selanik Merkezi Muhabere memuriyetine tayin edilerek mezkur Merkez memurluğu görevine yetersiz olduğunun bildirilmesiyle 10 Şaban 1297 (18 Temmuz 1880) tarihinde tekrar açığa çıkarılmıştır.

18 Cemaziyelahir 1304 (14 Mart 1887) tarihinde 350 kuruş maaşla Malatya Merkez Muhabere memurluğuna tayin edilmiş ve maaşı H. 1305 Şaban'ının (Nisan 1888) ilk günlerinde 400 kuruşa yükseltilerek Postahane'ye teslim olunan 4 liralık emanet akçesiyle iki kıta taahhütlü mektubun kaybolmasından dolayı 16 Zilhicce 1306 (13 Ağustos 1889) tarihinde Malatya Merkez Müdürüyle beraber mahkemeye çıkarılarak ilk olarak yapılan sorgulamada ikisinin de üçer ay hapsiyle memuriyetlerinden uzaklaştırılmasına ve Abdürreşid Sabit İzzet'ten cezasına karşılık bir Mecidiye altını alınmış ve 815 kuruş zimmetinin ve dört liralık emanetin geri ödenmesiyle ve mahkeme masraflarının yarı yarıya ödenmesine dair verilen kararın Abdürreşid Sabit İzzet tarafından kabul edilmemesi üzerine Adana Vilayeti İdare Meclisi nezdinde oluşturulan heyet-i hakime tarafından yapılan mahkeme ve araştırmalar neticesinde Abdürreşid Sabit İzzet'in mahkumiyetine karar verilen iki durumun olduğu belirtilmiş fakat yapılan mahkemeler sonucunda hepsinden aklanmış ve 18 Ramazan 1307 (8 Mayıs 1890) tarihinde beraatine karar verilmiştir. 26 Zilhicce

1307 (13 Ağustos 1890) tarihinde aynı maaşla Gülnar Telgraf Deposu Merkezi Müdüriyeti'ne nakledilmiştir.

Telgraf ve Posta Nezareti'nden vazifesine devam etmesi tasdik edilmiştir. Memuriyetleri Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygun olup şubece aynen görülen nüfus bilgilerinin kendisine iade edildiğini gösteren kayıtları tercüme-i hâliyle birlikte kaydedilmiştir. 7 Zilhicce 1325 (11 Ocak 1908)
(DH. SAİD.00144.00199, s. 395)

5. 16. Agop Efendi

Ermeni halkından, Katolik milletinden olan Avidis Jaj Zanyan Ağa'nın oğludur. H. 1293 (1876 – 1877) yılında Malatya kasabasında doğduğu nüfus bilgilerinde kayıtlıdır. Malatya'da kendilerine ait olan Sıbyan mekteplerinde ilim derslerini almış ve Latin Kapuçin Mektebi'nde verilen dersleri almış, diploma alarak okulu bitirdiği Latin Reis-i ruhanisinin 11 Ağustos 1312 (23 Ağustos 1896) tarihli tasdiknamesinden anlaşılmıştır.

19 Şaban 1314 (23 Ocak 1897) 150 kuruş maaşla Malatya Sancağı Latin Kapuçin Mektebi Lisan-ı Osmani Muaallimliği'ne tayin olunup 17 Rebiülevvel 1303 (24 Aralık 1885) tarihinde 300 kuruş maaşla Malatya Sancağı ve 24 Şevval 1307 (13 Haziran 1890) tarihinde aynı maaşla Mardin Sancağı Reji Muhasebeciliklerine atanmış ise de 29 Rebiülahir 1310 (20 Kasım 1892) tarihinde memuriyet yerinin kapatılmasıyla açıkta kalmıştır.

2 Şaban 1310 (19 Şubat 1893) tarihinde 300 kuruş maaşla tekrar Latin Mektebi Lisan-ı Osmani ve Hesab Muallimliği'ne tayin olunduğu halde 16 Cemaziyelevvel 1313 (4 Kasım 1895) tarihinde mektebin yangın nedeniyle kapatılmasından dolayı buradan ayrılmıştır. 25 Cemaziyelahir 1313 (13 Aralık 1895) tarihinde kendi isteğiyle Malatya Ziraat Bankası Şubesi İdare Meclisi Azalığı'na ve 1 Muharrem 1314 (12 Haziran 1896) tarihinde 300 kuruş maaşla Ermeni Kâtipliği'ne tayin edilmiş, 2 Cemaziyelahir 1322 (14 Ağustos 1904) tarihinde maaşı 350 kuruşa, 11 Safer 1326 (15 Mart 1908) tarihinde İkrizat Mukayyidliği unvanıyla maaşı 400 kuruşa çıkarılmıştır.

Malatya Sancağı Mutasarrıflığı'ndan Agop Efendi'nin tercüme-i hâl varakası içeriğinin gerçek olduğu tasdik edilmiş ve Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü tarafından görevini başarıyla yaptığı belirtilmiştir.

Hizmet ettiği süre içerisindeki başarılı durumu, maaşı, suçsuz olduğu Malatya Sancağı Latin Reis-i Ruhanisi'nin 11 Ağustos 1312 (23 Ağustos 1896) tarihli onay belgesi ve Elazığ Reji Nezaretiyle Malatya Sancağı Reji Müdüriyeti'nin 15 ve 17 Ağustos 1312 (27 - 29 Ağustos 1896) tarihli yazı ve belgesi ile Mardin Reji Müdüriyeti'nin 5 ve 24 Ağustos 1313 (17 Ağustos 1897- 6 Eylül 1897) tarihli yazısı ve okul diplomasının asıllarıyla birlikte tercüme-i hâl varakası şubece kaydedilmiş olup Malatya Ziraat Bankası Şubesi Meclis'inin 19 Kanunuevvel 1320 (1 Ocak 1905) tarihli belgesi ve nüfus belgeleri aynen görülerek iade edilmiş, hizmeti süresince maaş miktarı ve aldığı zamlar da bu belgeden anlaşılmıştır. 30 Teşrinisani 1325 (13 Aralık 1909) (DH. SAİD.00167.00122, s. 241)

5. 17. Ahmed Cemal Efendi

İstanbul'da Kuleli Kışlası İkinci İmamlığı'ndan emekli Mehmed Necati Efendi'nin oğludur. Şeyh Hacı Halil ve Vezirzade şöhretleriyle tanınmaktadır. H. 1290 (1873 – 1874) yılında Malatya kasabasında doğmuştur.

Malatya Mekteb-i Rüşdi'sinde verilen dersleri tahsil ederek 21 Temmuz 1308 (2 Ağustos 1892) tarihli iyi dereceden diploma almıştır. Türkçe yazdığı tercüme-i hâl belgesinde kayıtlıdır.

24 Cemaziyelahir 1314 (30 Kasım 1896) tarihinde 160 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne tayin olmuş, 14 Cemaziyelahir 1315 (10 Kasım 1897) tarihinde ayrıca 85 kuruş maaşla ve ilave memuriyet olarak Malatya Mekteb-i Rüşdisi Hüsn-i Hat Muallimliği kendisine verilmiş ve yine ilave memuriyet olarak 18 Ramazan 1317 (20 Ocak 1900) tarihinden 11 Rebiülevvel 1319 (28 Haziran 1901) tarihine kadar 10 kuruş maaşla Malatya Nüfus memuru vekâletinde bulunarak yerine asaleten başkası tayin edilince bu görevden ayrılmıştır. 18 Şaban 1320 (20 Kasım 1902) tarihinde kendisine Hicaz Demiryolu Madalyası takdim edilmiş ve 16 Şevval 1323 (14 Aralık 1905) tarihinde Hüsn-i Hat Muallimliği'nin kapatılması nedeniyle görevinden ayrılarak yine aynı maaşla Akçadağ Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne yer değiştirme usulüyle başlaması nedeniyle 6 Cemaziyelahir 1324 (28 Temmuz 1906) tarihinde görevinden ayrılmış ve 9 Cemaziyelahir 1324 (15 Ağustos 1906) tarihinde Akçadağ'da vazifesine başlamıştır, 28 Muharrem 1325 (13 Mart 1907) tarihinde 250 kuruş maaşla Kâhta Kazası Nüfus Memurluğu'na tayin olunarak 8 Safer 1325 (23 Mart 1907) tarihinde

görevine başlamıştır.

Kâhta Kazası Kaymakamlığı'ndan gönderilen cevap yazısında dosya içeriğinin doğru olduğu, görevini başarıyla yaptığı tasdik edilmiş ve bu durum Malatya Sancağı Mutasarrıflığıyla Elazığ Vilayeti'nce de teyit edilmiştir.

Memuriyet tarihleriyle maaşları, memurluktan ayrılış sebepleri ve suçsuz olduğu Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 19 Temmuz 1320 (1 Ağustos 1904) ve Adıyaman Kazası Meclis İdaresi tarafından doğrulanmış olan 17 Şubat 1321 (30 Şubat 1906) ve 15 Temmuz 1322 (28 Temmuz 1906), Akçadağ Kazası İdare Meclisi'nin 28 Şubat 1323 (10 Mart 1907) tarihli belgeleriyle Hicaz Demiryolu Madalyası ve okul diploması ve nüfus belgelerinin asıl suretleri Sicill-i Nüfus Genel Müdürlüğü'nün 15 Teşrinisani 1325 (28 Kasım 1909) tarihli cevap yazısıyla tercüme-i hâl belgesiyle birlikte kaydedilmiştir. 28 Zilkade 1327 (11 Aralık 1909)
(DH. SAİD.00171.00036, s. 69)

5. 18. Ahmed Cemal Efendi

Hassa Ordu-yı Hümayunu Kuleli Kışlası'ndan emekli, Nakşibendi tarikatına mensub Hacı Mehmed Necati Efendi'nin oğludur. H. 1290 (1873 – 1874) yılında Malatya'da doğmuştur. Malatya Mekteb-i Rüşdiyesinden iyi dereceli diplomayla 21 Temmuz 1301 (2 Ağustos 1885) tarihinde mezun olmuştur. Beş ay kadar Adana Mekteb-i İdadisi'nde okuduğu ve Türkçe yazabildiği tercüme-i hâl belgesinde kayıtlıdır.

1 Nisan 1309 (13 Nisan 1893) tarihinden 1311 Eylül'üne (Ekim 1895) kadar Malatya Sancağı Vergi Kalemi'ne stajyer olarak başladıktan sonra 11 Teşrinisani 1312 (23 Kasım 1896) tarihinde 161 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne ve ilave memuriyet olarak 29 Teşrinievvel 1312 (10 Kasım 1896) tarihinde 85 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Mekteb-i Rüşdiyesi Hüsn-i Hat Muallimliği'ne tayin olunmuştur. 1 Teşrinisani 1315 (13 Kasım 1899) tarihinden 15 Haziran 1317 (28 Haziran 1901) tarihine kadar 50 kuruş zamlı maaşla Adıyaman Kazası Nüfus memuriyeti görevine başlamış ve 1 Kanunuevvel 1321 (14 Aralık 1905) tarihinde Muallimlik ve yine 135 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne atanması nedeniyle 15 Temmuz 1322 (28 Temmuz 1906) tarihinde Akçadağ Kazası Tahrirat Kâtipliği'nden ayrılmış ve 11 Temmuz 1322 (24 Temmuz 1906) tarihinde Akçadağ'da yeni görevine başlamıştır.

250 kuruş maaşla Zihne Kazası Nüfus Memurluğu'na nakledilmesiyle 17 Nisan 1322 (30 Nisan 1906) tarihinde Akçadağ'dan ayrılmış ve 10 Mart 1323 (23 Mart 1907) tarihinde Nüfus memurluğunda vazifesine başlamış, 11 Nisan 1323 (24 Nisan 1907) tarihinden 15 Teşrinisani 1323 (28 Kasım 1907) tarihine kadar 32 kuruş zamlı maaşla Zihne Kazası Tahrirat Kâtipliği vekâletini yapmış ve yine aynı maaşla Malatya Sancağı Nüfus Kâtipliği'ne atanması nedeniyle 15 Teşrinisani 1324 (28 Kasım 1908) tarihinde Kâhta'dan ayrılmıştır.

1908 Ekim'inde Malatya da vazifesine acilen başlamış, yine aynı maaşla Besni Kazası Nüfus Memurluğu'na nakledilmesi sebebiyle 17 Mart 1325 (30 Mart 1909) tarihinde Malatya'dan ayrılarak 1 Nisan 1325 (14 Nisan 1909) tarihinde Besni'de

vazifesine başlayarak maaşı 21 Teşrinievvel 1325 (3 Kasım 1909) tarihinde 400 kuruşa çıkarılmıştır. Yine ilave memuriyet olarak 11 Temmuz 1326 (24 Temmuz 1910) tarihinde 75 kuruş maaşla Milel-i Gayri Müslime Mektepleri Lisan-ı Osmani Muallimliği'ne tayin olmuş ve 10 Kanunuevvel 1326 (23 Aralık 1910) tarihinden 21 Kanunuevvel 1326 (3 Ocak 1911) tarihine kadar 120 kuruş zamlı maaşla Tut Nahiyesi Müdür Vekâleti'nde çalışıp 500 kuruş maaşla Gelengeç Nahiyesi Müdüriyeti'ne yer değiştirme durumuyla görevlendirilmesinden dolayı 21 Mart 1327 (3 Nisan 1911) tarihinde Nüfus memurluğundan ve 1911 Mayıs'ında da Milel-i⁸⁴ Gayri Müslime Mektepleri Lisan-ı Osmani Muallimliği'nden ayrılarak 2 Haziran 1327 (15 Haziran 1911) tarihinde Gelengeç Nahiyesi Müdüriyeti'nde görevine başlamıştır.

600 kuruş maaşla Korucuk Nahiyesi Müdüriyeti'ne atanması nedeniyle 16 Mart 1329 (29 Mart 1913) tarihinde Gelengeç'den ayrılmış ve 20 Mart 1329 (2 Nisan 1913) tarihinde Korucuk'da görevine başlamış ve 18 Şaban 1329 (14 Ağustos 1911) tarihinde nikelden mamul Hicaz Demiryolu Madalyası kendisine takdim edilmiştir.

Görev yaptığı uzun hizmet döneminde herhangi bir suça karışmamış olduğu Elazığ Vilayeti'nin 2 Kanunusani 1329 (15 Ocak 1914) tarihli cevap yazısında Malatya Sancağı ve Adıyaman, Akçadağ, Kâhta ve Besni Kazaları İdare Meclislerinin 22 Eylül 1317 (4 Ekim 1901), 22 Nisan 1316 (6 Mayıs 1900) , 18 Temmuz 1320 (31 Temmuz 1904) , 17 Şubat 1321 (30 Şubat 1906) , 24 Ağustos 1322 (7 Eylül 1906) , 15 Temmuz 1322 (28 Temmuz 1906) , 21 Şubat 1322 (3 Mart 1906) , 21 Kanunuevvel 1323 (3 Ocak 1908) , 15 Teşrinisani 1324 (28 Kasım 1908) 1 Mayıs 1326 (14

---

⁸⁴ **Milel:** Milletler (Devellioğlu, 1993: 648).

Mayıs 1910) , 1 Haziran 1327 (14 Haziran 1911) ve 20 Mart 1329 (2 Nisan 1913) tarihli belgeleri, nüfus bilgileri, okul diploması ve madalya belgesinin asıllarıyla birlikte tercüme-i hâl belgesi kayıt altına alınmıştır. 21 Kanunusani 1329 (4 Şubat 1914) (DH. SAİD.00188.00216, s. 216)

5. 19. Ahmed Efendi

Esnaftan Ahmed Efendi'nin oğludur. H. 1277 (1860 – 1861) yılında Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini okumuş ve özel hocalardan Arapça'dan İzhâr ve Farsça'dan Gülistan okumuştur. Türkçe okur yazar.

H. 1294 (1877 – 1878) yılında 17 yaşında iken Şam Telgrafhanesi'ne stajyer olarak girmiş, 13 Rebiülahir 1298 (15 Mart 1881) tarihinde 380 kuruş maaşla Havran ve 12 Şaban 1298 (10 Temmuz 1881) tarihinde aynı maaşla Şam Telgrafhaneleri Muhabere Memuriyeti'ne tayin olmuş, 17 Cemaziyelahir 1301 (14 Nisan 1884) tarihinde maaşı 500 kuruşa çıkarılmıştır.

Şam Telgraf ve Posta Başmüdüriyeti ile Telgraf ve Posta Nezareti'nden tercüme-i hâl belgesinin gerçek olduğu belirtilmiştir. 14 Cemaziyelevvel 1312 (13 Kasım 1894)

Ahmed Efendi, 18 Rebiülahir 1309 (21 Kasım 1891) tarihinde 600 kuruş maaşla Havran Telgraf Merkezi Muhabere Başmemurluğu'na nakledilmiştir.

Ahmed Efendi, 10 Şevval 1310 (27 Nisan 1893) tarihinde 380 kuruş maaşla Hamidiye Telgraf ve Posta Merkezi Müdürlüğü'ne atanmış ise de gitmediğinden açıkta kalmıştır.

Ahmed Efendi, 4 Cemaziyelevvel 1311 (13 Kasım 1893) tarihinde 800 kuruş maaşla Suriye vilayetinde Ba'lbek Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyeti'ne tayin edilmiştir.

Ahmed Efendi'nin maaşının 10 Şevval 1314 (14 Mart 1897) tarihindeki düzenlemeyle 720 kuruşa çıkarıldığı Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 7 Zilhicce 1314 (9 Mayıs 1897) tarihli durum belgesinden anlaşılmıştır.

Ahmed Efendi, 19 Cemaziyelevvel 1318 (14 Eylül 1900) tarihinde 1 000 kuruş maaş ve terfi edilerek Suriye Vilayetinde Ma'an Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyeti'ne nakledildiği Ma'an Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyeti'nin 2 Receb 1319 (15 Ekim 1901) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Ahmed Efendi, Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nden bildirilen ve Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen karar üzerine Padişah hazretlerinin onayıyla 6 Cemaziyelevvel 1320 (11 Ağustos 1902) tarihinde 2 500 kuruş maaşla Hicaz⁸⁵ Telgraf ve Posta Müfettişliği'ne nakledilmiştir.

Ahmed Efendi, üç ay görev yaptıktan sonra iki ay daha görevinin uzatıldığı,

---

⁸⁵ **Hicaz:** 1868 yılında Mekke, Medine, Cidde gibi şehirlerin de içinde olduğu Osmanlı Devleti'nin bir eyaletidir (Sezen, 2006: 247).

Hicaz Müfettişliği'ne tayin edilmesiyle birlikte 25 Nisan 1318 (10 Mayıs 1902) tarihinde açığa çıkarıldığı Hicaz Müfettişliği'nin 2 Cemaziyelahir 1320 (6 Eylül 1902) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Ahmed Efendi'nin 12 Receb 1320 (15 Ekim 1902) tarihinde Hicaz'da görevine başladığı Hicaz Müfettişliği'nin 17 Zilkade 1321 (4 Şubat 1904) durum belgesinde gösterilmiştir.

Ahmed Efendi'nin Selanik Vilayeti Telgraf ve Posta Müfettişliği'ne nakledilmesi Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin Memurin-i Mülkiye Komisyonu'na göndermiş olduğu belgeyle Telgraf ve Posta Nezaret-i'nin belgesinde, İntihab-ı Memurin Komisyonu'nun belgesinde gösterilmiş ve incelenen tercüme-i hâlinde çalışmasına engel bir durumun olmadığı ve memur olmasının kararlaştırıldığı Padişah hazretlerinin emri üzerine 7 Şevval 1328 (12 Ekim 1910) tarihinde 2 000 kuruş maaşla Selanik Telgraf ve Posta Müfettişliği'ne nakledilmiştir.

(DH. SAİD.00051.00128, s. 201)

5. 20. Ahmed Halis Efendi

Konya Vilayeti Telgraf ve Posta Başmüdüriyeti Başkâtibi Eğinli İsmail Zühdi Efendi'nin oğludur. H. 1299 (1882 – 1883) yılında Malatya'da doğduğu nüfus kayıtlarında yazılıdır. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Konya Vilayeti Mekteb-i Rüşdiyesi'nde verilen dersleri okumuştur. Türkçe ve Fransızca okuyup yazabilmektedir.

H. 1316 (1898 – 1899) yılında Konya Telgrafhanesi'ne stajyer olarak girip 15 Safer 1318 (14 Haziran 1900) tarihinde 200 kuruş geçici maaşla Konya Vilayeti Telgraf Merkezi Muhabere Memuriyetiyle Konya Vilayeti Telgraf ve Posta Başmüdüriyeti Kalemî Tahrirat memuriyetine tayin edilmiştir.

Konya Vilayeti Telgraf ve Posta Başmüdüriyeti Vekâleti ile Telgraf ve Posta Nezareti makamlarının onayıyla görevine devam etmesi kabul edilmiştir.

Memuriyeti, Telgraf ve Posta Nezareti Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygundur. Nüfus belgesi ve okul diploması asıl suretleri tercüme-i hâl belgesiyle beraber Telgraf ve Posta Nezareti Sicili-i Ahvâl şubesinde kayıtlıdır. 30 Cemaziyelevvel 1319 (14 Eylül 1901)
(DH. SAİD.00102.00237, s. 469)

5. 21. Ahmed Hamdi Efendi

Güzelzade Hüseyin Ağa'nın oğludur. 4 Rebiülevvel 1289 (12 Mayıs 1872) tarihinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Mekteb-i Rüşdiyesi'nde müfredattaki dersleri okumuş ve diploma almıştır. Türkçe okur yazar.

6 Zilhicce 1305 (14 Ağustos 1888) tarihinde 16 yaşında Malatya Sancağı Umumi Muavinliği Kalemî'ne stajyer olarak girmiş ve 12 Receb 1306 (14 Mart 1889) tarihinde yine stajyer olarak Malatya Sancağı Muhasebe Kalemî'ne nakledilerek 8

Rebiülahir 1307 (2 Aralık 1889) tarihinde 50 kuruş maaşla Masarıfat Kâtipliği yardımcılığı görevine atanmıştır.

Malatya Sancağı Muhsebeciliğiyle Mutasarrıflığı'ndan ve Elazığ Vilayeti Vekâleti'nden yazılan cevaplara binaen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden Ahmed Hamdi Efendi'nin görevine başlamaya uygun olduğu ifade edilmiştir. Beyan ettiği diplomanın aslı şubeye ulaşmıştır. 15 Şevval 1304 (7 Temmuz 1887)

Ahmed Hamdi Efendi'nin tercüme-i hâlinde belirtilen 4 Rebiülevvel 1289 (12 Mayıs 1872) tarihinde doğmuş olduğu bilgisi daha sonra H. 1291 (1874 – 1875) olarak Maliye Sicil Şubesi'nin 16 Ağustos 1326 (29 Ağustos 1910) tarihli durum belgesi ekinde düzeltilmiştir.

Ahmed Hamdi Efendi'nin maaşı 11 Rebiülahir 1309 (14 Kasım 1891) tarihinde 130 kuruşa ve 2 Receb 1312 (30 Aralık 1894) tarihinde 150 kuruşa çıkarılarak Mesalih-i Cârîye Kâtipliği yardımcılığına nakledilmesiyle maaşı 17 Zilhicce 1314 (19 Mayıs 1897) 180 kuruşa, 22 Muharrem 1315 (23 Haziran 1897) tarihinde 200 kuruşa çıkarılmış ve terfî edilerek Mesâlih-i Cârîye Kitâbeti'ne tayin edilmiştir. 3 Rebiülevvel 1319 (20 Haziran 1901) tarihinde 280 kuruşa yükseltilen maaşı 2 Rebiülahir 1325 (15 Mayıs 1907) tarihinde Vilayetçe yapılan düzenlemeyle 250 kuruşa, 20 Şevval 1326 (15 Kasım 1908) tarihinde 265 kuruşa ve 2 Zilkade 1327 (15 Kasım 1909) tarihinde yapılan düzenlemeyle 800 kuruş yükseltilmiş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi Başkâtipliği'ne tayin edildiği ve yapılan maaş kontrolünde hesabında başka para olmadığı Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 16 Ağustos 1326 (29 Ağustos 1910)

tarıhli belgesinde kayıtlıdır.

(DH. SAİD.00039.00052, s. 101)

5. 22. Ahmed Hamdi Efendi

Esnaftan Mehmed Ağa'nın oğludur. H. 1289 (1872 – 1873) yılında Malatya'da doğduğu nüfus kayıtlarında mevcuttur. Sıbyan Mektebi'nde ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdiyede Arapça'dan İzhar ve Farsça'dan Gülistan ile Fen ve Hesap derslerini okumuştur. Türkçe okur yazar.

H. 1306 (1888 – 1889) yılında 17 yaşında iken Elazığ Telgrafhanesi'ne stajyer olarak girmiş, 8 Safer 1311 (12 Haziran 1894) tarihinde 400 kuruş geçici maaşla Adana Vilayeti Telgraf Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne tayin edilmiştir. Adana Vilayeti Telgraf ve Posta Başmüdüriyetiyle Telgraf ve Posta Nezareti makamından memuriyet görevine devam etmesi onaylanmıştır.

Memuriyeti, Telgraf ve Posta Nezareti Sicil ve Hesap Kalemleri kayıtlarına uygundur. Nüfus belgesinin aslı tercüme-i hâliyle beraber şubede kayıtlıdır.

Ahmed Hamdi Efendi'nin 400 kuruş olan maaşı 25 Cemaziyelevvel 1313 (13 Kasım 1895) tarihinde 500 kuruşa çıkarılmıştır. 16 Zilhicce 1316 (27 Nisan 1899)
(DH. SAİD.00087.00101, s. 199)

5. 23. Ahmed Hamdi Efendi

Hacı Hasan Efendi'nin oğludur. H. 1272 (1855 – 1856) yılında Malatya kasabasında doğmuştur. Malatya Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almıştır. Türkçe yazabilmektedir ve Kürtçe bildiği de tercüme-i hâlinde kayıtlıdır.

H. 1293 (1876 – 1877) yılında 300 kuruş maaşla ..... ve H. 1294 (1877 – 1878) yılında 400 kuruş maaşla üç ay iki gün kadar Cizre Kazası Tütün Fabrikası ve Kol memuriyetlerinde ve 1 Nisan 1297 (13 Nisan 1881) tarihinden itibaren yedi ay on gün aidatla Cizre Kazası ..... 9 Eylül 1299 (21 Eylül 1883) tarihinden 26 Eylül 1300 (7 Ekim 1884) tarihine kadar 250 kuruş maaşla ..... ve 1 Mayıs 1302 (13 Mayıs 1886) tarihinde ücret alamadan Evkaf Muhasebe Vekâletiyle Teftiş ve Ta'dâd-ı Ağnam Memuriyetlerinde ve 1 Mart 1305 (13 Mart 1889) tarihinden itibaren 9 ay 7 gün 225 kuruş maaşla Bidayet Mahkemesi Azalığı'nda çalışmıştır. 23 Teşrinisani 1306 (5 Aralık 1890) tarihinde Ziraat Bankası Kâtipliği'ne tayin edilmiş fakat memuriyet sicilinin temiz olmaması nedeniyle 24 Şubat 1307 (5 Mart 1891) tarihinde azledilmiş ve 4 400 kuruş maaş alarak istifa etmiştir. 1 Eylül 1310 (13 Eylül 1894) tarihinden 1894 Eylül'ünün sonuna kadar 400 kuruş maaşla Reji İdaresinde ve 5 Nisan 1313 (17 Nisan 1897) tarihinden 15 Teşrinisani 1311 (27 Kasım 1897) tarihine kadar 500 kuruş maaşla Habab, 20 Teşrinisani 1313 (2 Aralık 1897) tarihinden 10 Haziran 1316 (23 Haziran 1900) tarihine kadar 480 kuruş maaşla Hasankeyf, 23 Haziran 1900 tarihinden 24 Temmuz 1318 (6 Ağustos 1902) tarihine kadar 500 kuruş maaşla tekrar Habab, 6 Ağustos 1902 tarihinden 16 Kanunuevvel 1318 (29 Aralık 1902) tarihine kadar aynı maaşla Silopi, 6 Ağustos 1319 (19 Ağustos 1903) tarihinden 12 Kanunusani 1319 (25

Ocak 1904) tarihine kadar 424 kuruş maaşla Cezin⁸⁶, 21 Kanunusani 1319 (4 Şubat 1904) tarihinden 21 Haziran 1320 (4 Temmuz 1904) tarihine kadar 480 kuruş maaşla Hazro, 4 Temmuz 1904 tarihinden 1905 Temmuz'unun sonuna kadar 500 kuruş maaşla Bacirye, 6 Ağustos 1321 (19 Ağustos 1905) tarihinden 24 Kanunusani 1322 (7 Şubat 1907) tarihine kadar aynı maaşla ikinci kez Silopi Nahiyeleri Müdüriyetlerinde görev aldıktan sonra idare tarafından azledilmiş ve yapılan soruşturmalar neticesinde suçsuz olduğu anlaşılınca 7 Şubat 1907 tarihinden 1909 Temmuz'unun sonuna kadar 250 kuruş maaşla Satlil Nahiyesi Müdüriyeti'nde görevlendirilerek 18 Teşrinisani 1325 (1 Aralık 1909) tarihinde 600 kuruş maaşla Lodi⁸⁷ Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin olunmuştur.

19 Mart 1327 (1 Nisan 1911) tarihinde işten el çektirilmekle hakkında iddia edilen suçlamalar neticesinde yapılan soruşturmalardan aklanarak 29 Mayıs 1327 (11 Haziran 1911) tarihinden 8 Kanunuevvel 1327 (21 Aralık 1911) tarihine kadar 300 kuruş maaşla Barınç Nahiyesi Müdüriyeti'nde geçici olarak görev yapmıştır.

Garzan⁸⁸ Kazası Kaymakamlığı'ndan tercüme-i hâl içeriğinin doğru olduğu ve Ahmed Hamdi Efendi'nin başarılı hizmetleri beyan edilmiştir. Görev yaptığı süre içerisinde aldığı maaşı, üstün hizmetleri, istifa ve tayin edilme durumları, hakkındaki idialardan aklanması gibi olaylar, Lodi müdüriyetinden işten el çektirilmesi, herhangi bir suça bulaşmamış olduğu görev yaptığı yerlerin İdare Meclislerindeki kayıtlı belgelerle Diyarbakır ve Bitlis Vilayetleri Valiliklerinden 2 Haziran 1328 (15 Haziran 1912) ve 16 Temmuz 1328 (29 Temmuz 1912) tarihli cevap yazılarının içeriğinden anlaşılıp, söz konusu belgeler Nüfus belgesinin asıllarıyla birlikte Genel Müdürlük

⁸⁶ **Cezin:** 1861 yılında Cebel-i Lübnan sancağına bağlı bir kaza'dır (Sezen, 2006: 120).

⁸⁷ **Lodi:** 1880 yılında Bitlis vilayetine bağlı bir nahiyedir (Sezen, 2006: 354).

⁸⁸ **Garzan:** 1871 yılında Bitlis vilayetine bağlı bir kaza'dır (Sezen, 2006: 199).

tarafından kayıt altına alınmıştır. 30 Kanunuevvel 1328 (12 Ocak 1913)

Ahmed Hamdi Efendi'nin beraat kararında suçlu olduğuna dair kayıtlar olmasa da kayıt çalışmasına yönelik olumsuz bir durum olmadığı Siird Mutasarrıflığı'nın bilgi istemesine binaen Bitlis Vilayeti'nin 20 Kanunusani 1328 (3 Şubat 1913) tarihli cevap yazısından anlaşılmıştır. 16 Kanunusani 1328 (29 Ocak 1913)

Ahmed Hamdi Efendi'nin Bitlis Vilayeti'ne verilmek üzere 9 Kanunuevvel 1327 (22 Aralık 1911) tarihinden itibaren 100 kuruş emeklilik maaşı bağlandığı Muhassesât-ı Zatiye Müdüriyeti'nin 4 Nisan 1329 (17 Nisan 1913) tarihli cevap belgesinde bildirilmiştir. 14 Mayıs 1329 (27 Mayıs 1913)
(DH. SAİD.00191.00011, s. 10 - 11)

5. 24. Ahmed Hamid Efendi

Belediye Meclisi Azalığında bulunmuş olan Hacı Mustafa Ağa'nın oğludur. Battalzade denilmekle tanınır. H. 1267 (1850 – 1851) yılında Malatya'da doğduğu nüfus kayıtlarında mevcuttur.

Mekatib-i İbtidaiyede Sarf ve Nahv, Gülistan ve Divan-ı Hafız eğitimi aldığı ve Türkçe yazabildiği tercüme-i hâlinde kayıtlı olup 3 Kanunusani 1302 (15 Ocak 1887) tarih ve 43 numaralı İkinci Sınıf Tahrirat Müdürlüğü yazısında kayıtlıdır.

26 Zilhicce 1286 (29 Mart 1870) tarihinde 20 yaşında iken 600 kuruş maaşla

Malatya Sancağı İdare Meclisi'ne kâtip olarak tayin edilmiş, 24 Şaban 1293 (14 Eylül 1876) tarihinden 26 Cemaziyelevvel 1297 (6 Mayıs 1880) tarihine kadar 665 kuruş maaşla nakil yoluyla Malatya Sancağı Meclis-i Temyiz-i Hukuk Başkâtipliği'ne ve 22 Receb 1297 (30 Haziran 1880) - 18 Ramazan 1298 (14 Ağustos 1881) tarihleri arasında 600 kuruş aylıkla Aşar Başkâtipliği'nde görev yapmıştır. 28 Rebiülevvel 1299 (17 Şubat 1882) tarihinden 25 Receb 1299 (12 Haziran 1882) tarihine kadar 625 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Kaymakam Vekâleti'nde ve 5 Teşrinievvel 1298 (17 Ekim 1882) tarihinden 5 Eylül 1300 (17 Eylül 1884) tarihine kadar 400 kuruş maaşla ikinci kez Malatya Sancağı İdare Meclisi Başkâtipliği'nde çalışmıştır.

12 Mart 1302 (24 Mart 1886) tarihinden 15 Eylül 1304 (27 Eylül 1888) tarihine kadar 1 000 kuruş maaşla Diyarbakır Vilayeti Merkez Asliye Mahkemesi Sorgu Hâkimliği'nde bulunarak 17 Nisan 1305 (1 Mayıs 1889) tarihinde 700 kuruş maaşla Ergani Madeni, 23 Eylül 1305 (4 Ekim 1889) tarihinde 900 kuruş maaşla Kayseri, 6 Kanunuevvel 1306 (18 Aralık 1890) tarihinde aynı maaşla Yozgat ve 5 Kanunuevvel 1307 (17 Aralık 1891) tarihinde 1 240 kuruş maaşla Malatya Sancakları Tahrirat Müdürlüklerine memur olmuş ve 20 Nisan 1308 (3 Mayıs 1892) tarihinde ..... ve zaten ahlaksızlık yapmasından dolayı Sancak İdaresi'ni kötü bir duruma düşürmesinden dolayı Vilayet idaresi tarafından azledilip 23 Şevval 1310 (10 Mayıs 1893) tarihinden 14 Zilkade 1310 (30 Mayıs 1893) tarihine kadar 620 kuruş maaşla Malatya Sancağı Tahrirat Müdürlüğü görevinde geçici olarak bulunmuştur. 22 Zilhicce 1310 (7 Temmuz 1893) tarihinde Malatya Sancağı İdare Meclisi Azalığı'na ve 11 Rebiülahir 1311 (22 Ekim 1893) tarihinde 625 kuruş maaşla ve Malatya Sancağı Meclis İdare Azalığı görevinden başka Adıyaman Kazası Kaymakam Vekâleti'ne tayin edilerek kadroya

geçmiş ve 11 Şevval 1311 (17 Nisan 1894) tarihinde Adıyaman Kazası Kaymakam Vekâleti'nin kapatılmasıyla 16 Muharrem 1313 (9 Temmuz 1895) tarihinde azalıktan ayrılmıştır.

İki defa Malatya Sancağı Meclis İdare Başkâtipliğiyle Meclis-i Temyîz-i Hukuk ve Aşar Başkâtipliklerinde ve Akçadağ Kazası Kaymakam Vekâleti'nde ve Malatya Sancağı Yazı İşleri Müdürlüğüyle Adıyaman Kaymakamlığı Vekâleti'nde ve Meclis İdare Azalığı'nda çalıştığı süreler ve aldığı maaşlar Elazığ Vilayeti'nin 7 Mart 1312 (19 Mart 1896) tarihli cevap yazısında ve 21 Kanunuevvel 1311 (2 Ocak 1896) tarihli Malatya Sancağı Muhasebe kayıtlarında ve Diyarbakır Vilayeti Merkez Asliye Mahkemesi Sorgu Hâkimliği'ne tayin olduğu tarih, burada aldığı ücret ve buradan ayrılması Adliye Nezareti Celfesi Sicill-i Ahvâl Şubesi'nin 12 Kanunuevvel 1311 (24 Aralık 1895) tarihli ve Ergani, Maden, Kayseri, Yozgat ve Malatya Sancakları Tahrirat Müdürlüklerinde çalıştığı süreler ve aldığı aylıklar Malatya Tahrirat Müdürlüğünden kendi isteğiyle ayrılma durumu İntihab-ı Memurin Komisyonu Başkanlığı'nın 20 Eylül 1310 (1 Ekim 1894) tarihli cevap yazılarında görülmüş ve yaptığı memuriyetlerden zimmetine para geçirmediği anlaşılmış ve Nüfus belgesi, Tahrirat Müdürlüğü'nden alınan belge ve tercüme-i hâl belgesiyle birlikte kayıt altına alınmıştır.

Ahmed Hamid Efendi'nin tercüme-i hâl belgesinde H. 1280 (1863 – 1864) senesinde stajyer olarak Elazığ Vilayeti Arazi Kalemî'ne girip 2 Ramazan 1285 (17 Aralık 1868) tarihinde 200 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Mektubi Kalemî'ne nakledildiği ve 9 Zilhicce 1309 (5 Temmuz 1892) tarihinde 2 000 kuruş maaşla Hıta-i Irak Selahat Kumandanlığı Mühimme Kâtipliği'ne tayin olarak 8 ay görev yaptığı

kayıtlı ise de bu durumunu doğrulayacak belge olmadığından dolayı Elazığ Vilayeti ile Bâb-ı Vâlâ-yı Seraskerî Muhasebat Dairesi İkinci Kısım Başkanlığı'ndan istenen bilgi yazısı nedeniyle 7 Mart 1312 (19 Mart 1896) ve 4 Nisan 1312 (16 Nisan 1896) tarihli yazı ve belgelerde bu konuda bilgi olmadığı tespit edilmiştir. 19 Rebiülevvel 1317 (28 Temmuz 1899)

Ahmed Hamid Efendi, Malatya Sancağı İdare Meclisi Azalığıyla Adıyaman Kaymakamlığı Vekâleti'nde iken görevine olan sadakati ve isteği nedeniyle 23 Zilkade 1311 (28 Mayıs 1894) tarihinde Rütbe-i Rabia ile ödüllendirildiği komisyonca verilmiş olan belgeden anlaşılmıştır.

Ahmed Hamid Efendi'nin 28 Ramazan 1313 (13 Mart 1896) tarihinde 100 kuruş maaşla Sultansuyu Çiftlik-i Hümayunu Muhasebe Memurluğu'na tayin olmasıyla maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde 900 kuruşa artırılarak 22 Zilkade 1315 (14 Nisan 1898) tarihinde aynı maaşla Sultansuyu Çiftlik-i Hümayunu Hukuk Müşavirliği'ne nakledildiği Makam-ı Seraskeri Sicill-i Ahvâl Şubesi'nin 11 Şubat 1324 (24 Şubat 1909) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00076.00183, s. 363)

5. 25. Ahmed Hamid Efendi

Tüccardan Şilvanzade Mustafa Ağa adlı şahsın oğludur. 22 Cemaziyevvel 1291 (7 Temmuz 1874) tarihinde Malatya' da doğmuştur. Mahalli sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdide verilen dersleri geçerek diploma

almadan ayrılmıştır. Türkçe okur yazar.

3 Şevval 1308 (12 Mayıs 1891) tarihinde 100 kuruş maaşla Malatya Reji Muhafaza Kâtipliği'ne girip 16 Şevval 1309 (14 Mayıs 1892) tarihinde maaşı 50 kuruş zamlı 150 kuruşa çıkarılmış ve 9 Şaban 1311 (15 Şubat 1894) tarihinde görülen bazı yolsuzluklarından dolayı işten çıkarılmıştır.

Bir süre boşa kaldıktan ve 3 ay kadar da Besni Kazası Asliye Mahkemesi ile Sorgu Hâkimliği Dairesi'nde stajyer olarak devam ettikten sonra İstanbul'a gelerek 1 Rebiülevvel 1313 (22 Ağustos 1895) tarihinde yine stajyer olarak Balıkhane ve Tuz Nezareti Muhabese Kalemi'nde görev yapmış ve 1 Eylül 1311 (13 Eylül 1895) tarihinde 250 kuruş maaşla ve geçici olarak Balıkhane ve Tuz Nezareti Balık Mubassırlığı'na geçiş yapmış ve bir ay sonra 15 Cemaziyelahir 1313 (3 Aralık 1895) tarihinde 300 kuruş maaşla Erdek Genel Borçlar Müdüriyeti Sayd-i Mahî Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

Balıkhane ve Tuz Nezareti ile Merkezi İdare Genel Müdürlüğü'nden dürüstlüğü ve memurluğu tasdik edilmiştir.

Ahmed Hamid Efendi, 19 Temmuz 1315 (31 Temmuz 1899) tarihli okul diplomasıyla Malatya Reji Muhafaza Kâtipliği'nden suçsuz olduğuna dair 25 Kanunuevvel 1310 (6 Ocak 1895) tarihli belgesinin ve Besni Asliye Mahkemesiyle Sorgu Hâkimliği Dairesi'nde stajyer olarak görev yaptığını gösteren Kaza İdare Meclisi tarafından verilen 25 Nisan 1311 (9 Mayıs 1895) tarihli belgenin asıl sureti tercüme-i

hâl belgesi elde edilmiş, Reji Muhafaza Kâtipliği'ndeki hizmet süresi, maaşı ve bu görevden ayrılma sebebi Reji İdaresi'nden gelen 248 numaralı 6 ve 17 Haziran 1303 (18 ve 29 Haziran 1887) tarihli cevap yazısında beyan edilmiş olup 5 Teşrinievvel 1312 (17 Ekim 1896) tarihli belgenin aslı görülmüş olup iade edilmiştir. 19 Cemaziyelevvel 1324 (11 Temmuz 1906)

Ahmed Hamid Efendi'nin 3 Ramazan 1315 (26 Ocak 1898) tarihinde 350 kuruş maaşla terfi edilerek Hereke Genel Borçlar Memurluğu'na nakledildiği Genel Borçlar Memurlar Şubesi'nin 7 Temmuz 1318 (20 Temmuz 1902) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00128.00250, s. 495)

5. 26. Ahmed Kâmil Efendi

Abdullah Efendi'nin oğludur. H. 1266 (1849 – 1850) yılı başlarında Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve medresede biraz Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe okuyup yazar.

R. 1286 (170 – 1871) yılında Malatya Arazi Kalemi'ne stajyer olarak başlayıp H. 1288 Muharrem'i (Nisan 1871) ortalarında 22 yaşında iken 140 para maaş ve Kâtiplik ile Malatya Sancağı Menâfi Sandığı Eminliği'ne tayin edilmiştir. H. 1291 Zilhicce'si (Ocak 1875) başlarında 200 kuruş maaşla Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi Kâtipliği'ne, 21 Rebiülahir 1292 (27 Mayıs 1875) tarihinde aynı maaş ile Malatya Sancağı Ticaret Mahkemesi Başkâtipliği'ne, 27 Şevval 1296 (14 Ekim 1879) tarihinde

300 kuruş maaşla yine Malatya Sancağı Asliye Mahkemesi Hukuk Dairesi Zabıt Kâtipliği'ne, 28 Cemaziyelevvel 1297 (8 Mayıs 1880) tarihinde aynı maaş ile Asliye Mahkemesi Ceza Kısmı Zabıt Kâtipliği'ne ve H. 1297 Ramazan'ı (Ağustos 1880) ortalarında 600 kuruş maaşla Asliye Mahkemesi Başkâtipliği'ne ve 25 Zilkade 1298 (19 Ekim 1881) tarihinde aynı maaşla ve yer değiştirme suretiyle Ergani Sancağı Asliye Mahkemesi Birinci Kâtipliği'ne nakil ile 12 Rebiülahir 1301 (10 Şubat 1884) tarihinde Noter olarak ilave memuriyet yapmıştır. 4 Zilhicce 1303 (3 Eylül 1886) tarihinde aynı maaşla Noterlik görevine ve Malatya Sancağı Asliye Mahkemesi Birinci Kâtipliği'ne ve Noterliği'ne alınıp 11 Muharrem 1305 (29 Eylül 1887) tarihinde Noterlik vazifesi verilerek diğer görevinden alınmıştır.

Asliye Mahkemesi Başkanlığı'ndan gönderilen yazıda Ahmed Kâmil Efendi'nin göreve uygun olduğu, başarılı olduğu ve Elazığ Valiliği'nden memuriyeti ve Adliye Nezaret-i Celilesi'nden Vilayetin onayı olduğu bildirilmiştir. 4 Şaban 1308 (15 Mart 1891)

(DH. SAİD.00033.00044, s. 85)

5. 27. Ahmed Mansur Efendi

Mustafa Bey'in oğludur. H. 1291 (1874 – 1875) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Sıbyan ve Rüşdiye mekteblerinde eğitim alarak diploma almıştır. Türkçe yazabildiği tercüme-i hâl belgesinde yazılıdır.

28 Şaban 1314 (1 Şubat 1897) tarihinde çekilen kura sonucunda Askeriye'ye

alınıp Tophane-i Amire'ye bağlı Bahrisefid Boğazı Topçu İkinci Alayı'nın Üçüncü Taburu'nun Dördüncü Bölüğü'nde göreve başlamış, başarısı ve yeteneğiyle bağlı bulunduğu alayın Mevaki'i İstihkâmiye Askeri Telgrafhanesi'nde yaptığı hizmetlere karşılık Onbaşılık Rütbesine yükseltilmiş ve 8 Cemaziyelevvel 1317 (14 Ağustos 1899) tarihinde buradan ayrılmıştır.

12 Ramazan 1317 (14 Ocak 1900) tarihinde 300 kuruş maaşla Aydın Vilayeti Polis Memurluğu'na tayin olunup 3 Şaban 1322 (13 Ekim 1904) tarihinde stajyer olarak İzmir Emti'a-yı Ecnebiye Gümrüğü'ne kabul edilerek 22 Zilkade 1323 (18 Ocak 1906) tarihinde 70 kuruş maaş ile İzmir Emti'a-yı Ecnebiye Gümrüğü İcmal Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

İzmir Emti'a-yı⁸⁹ Ecnebiye Gümrüğü'ne giriş tarihi, aldığı maaş, buradan tayin olduğu zaman kayıtlı bulunduğu İzmir Emti'a-yı Ecnebiye Gümrüğü Müdüriyeti'nin tercüme-i hâl belgesi ekindeki açıklamayla İzmir Rüsumat Nezareti'nin belgesine karşılık yazılan kayıtların aslı ve Polislikteki çalışma süresi ve aldığı maaş bilgileri Aydın Vilayeti Polis Müdüriyetinden alınıp İzmir Emti'a-yı Ecnebiye Gümrüğü Müdüriyeti'nden kayıtlı belgeden anlaşılmış ve Nüfus belgesi, Mekteb-i Rüşdiye diploması ve askerlik görevinde bulunduğu dönemdeki hizmetleri Bahrisefid Boğazı Mevaki-i Askeriye Telgraflar Memurluğu tarafından verilen kişisel diplomasının asıl suretleri tercüme-i hâl belgeleriyle birlikte şubece kaydedilmiştir. 21 Rebiülevvel 1330 (10 Mart 1912)

(DH. SAİD.00184.00213, s. 212)

---

⁸⁹ **Emtia:** 1. Kumaşlar 2. Satılacak mallar, eşyalar (Devellioğlu, 1993: 220).

5. 28. Ahmed Naim Efendi

Malatya ulemasından Said Efendi'nin oğludur. H. 1255 (1839 – 1840) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Arapça, Farsça ve Süleymaniye Cami-i Şerifi Darü'l-Hadis Medresesi'nde Arapça'dan ..... ve Farsça'dan Mesnevî-i Şerife kadar gördükten sonra Mekteb-i Mülkiye-i Şahane'ye girmiş ve orada da eğitimini en iyi dereceyle bitirerek sınavla diploma almıştır. Türkçe yazabilir ve Farsça konuşup çeviri yapabilmektedir.

1 Zilhicce 1281 (27 Nisan 1865) tarihinde bir memuriyetle görevlendirilip Tuna Vilayeti'ne gitmiş ve bir müddet stajyer olarak çalıştıktan sonra 20 Muharrem 1286 (2 Mayıs 1869) tarihinde 31 yaşındayken 1 750 kuruş maaş ile Tuna Vilayeti'ne bağlı Varna Sancağı Mankalya Kazası Kaymakamlığı'na memur olarak atanmış ve bir süre sonra ayrılarak 26 Şevval 1289 (27 Aralık 1872) tarihinde 2 250 kuruş maaş ile Tuna Vilayeti sınırlarında Vidin Sancağı İvraca Kazası Kaymakamlığı'na tayin olmuştur. 6 ay sonra azlolunarak 20 Receb 1290 (13 Eylül 1873) tarihinde 750 kuruş maaş ile Tuna Vilayeti Divan-ı Temyîz-i Hukuk-ı Cinayet İkinci Kâtipliği'nde görev almış ve 7 ay sonra istifa ederek ayrılmış, 20 Zilhicce 1291 (28 Ocak 1875) tarihinde 2 250 kuruş maaş ile Plevne Kazası Kaymakamlığı'na atanmış ve yedi aylık görev süresi sonunda emekli olarak İstanbul'a yerleşmiştir. Emir üzerine daha sonra Edirne Vilayeti'ne gitmiş ve 20 Rebiülevvel 1293 (15 Nisan 1876) tarihinde aynı maaş ile Tuna Vilayeti'ne bağlı Filibe Sancağı Aded-i Ağnam Başmüdürlüğü'ne tayin olmuş, 22 Cemaziyelevvel 1293 (15 Haziran 1876) tarihinde Bulgarların burayı işgal etmesi nedeniyle 1 500 kuruş maaş ile Tuna Vilayeti Ahiçelebi Kaymakamlığı'na tayin edilmiş

ve 6 ay sonra istifa ederek 1294 Cemaziyelevvel'inde (Mayıs 1877) 1 750 kuruş maaş ile Yenizağra Kazası Kaymakamlığı'na ve 2 Zilhicce 1294 (8 Aralık 1877) tarihinde 1 350 kuruş aylıkla yine Tuna Vilayeti'ne bağlı Havsa Kazası Kaymakamlığı'na memur olarak atanmıştır. 27 gün sonra Rusların burayı işgal etmesi üzerine İstanbul'a geri dönmüş ve 20 Receb 1295 (20 Temmuz 1878) tarihinde 5 800 kuruş maaş ile Sivas Vilayeti'ne bağlı Divriği Kazası Kaymakamlığı görevine atanmış ve 19 Ramazan 1297 (25 Ağustos 1880) tarihinde 1 100 kuruş maaş ile memuriyeti Sivas Vilayeti'ne bağlı Tenos Kazası Kaymakamlığı'na çıkarılmıştır. 4 ay sonunda azledilerek 27 Cemaziyelevvel 1299 (16 Nisan 1882) tarihinde 845 kuruş maaş ile Sivas Vilayeti'ne bağlı Koçkiri Kazası Kaymakamlığı Vekâleti'ne tayini çıkmış ve 9 Şaban 1299 (26 Haziran 1882) tarihinde buradan ayrılarak 4 Zilkade 1299 (17 Eylül 1882) tarihinde aynı miktar maaş ile Tokad Sancağı'na bağlı Zile Kaymakamlığı vekâletine memur ve 1300 Şaban'ında (Haziran 1883) buradan ayrılarak açıkta kalmıştır.

Şimdiye kadar memur olduğu görevlerden tayin edilmesi, istifa etmesi ve görev yaptığı yerlerin işgal edilmesi nedenleriyle ayrıldığı memurlukları süresince sorguya alınmamış ve şüpheli duruma düşmemiştir.

Görevde bulunduğu Koçkiri Kazası Kaymakam Vekâleti ile Tenos Kazası Kaymakamlığı sürelerince hesabına zimmet geçirmedığı Koçkiri Kazası İdare Meclisi'nden alınan belgeler Sivas Vilayeti İdare Meclisi tarafından da 11 Şaban 1299 (28 Haziran 1882) tarihinde onaylanmış ve yine Sivas Vilayeti İdare Meclisi tarafından verilmiş olan 17 Eylül 1298 (29 Eylül 1882) tarihli iki adet belge Ahmed Naim Efendi tarafından komisyona sunulmuş ve onaylanan belge kendisine iade edilmiştir.

Ahmed Naim Efendi'nin Mankalya, İvraca, Plevne ve Ahiçelebi Kazaları kaymakamlıklarıyla Zile Kazası Kaymakam Vekâletinde görev yaptığına dair herhangi bir kayıda rastlanmazken Yenizağra Kazasında görev yaptığı, Havza'dan işgal nedeniyle ayrıldığı ve Divriği'den Tenos'a yer değiştirme suretiyle atandığı Memurin Kalemi Müdüriyeti'nden gelen 8 Eylül 1300 (20 Eylül 1884) tarihli yazıda gösterilmesi üzerine Ahmed Naim Efendi, 2 Şaban 1286 (7 Kasım 1869) tarihinden 8 Rebiülevvel 1287 (8 Haziran 1870) tarihine kadar 1 750 kuruş maaş ile Mankalya, sonradan 2 250 kuruş maaş ile İvraca, 1 800 kuruş aylıkla Yenizağra, 1 100 kuruş maaş ile Havza, 1 780 kuruş maaş ile Divriği ve 28 Şaban 1295 (27 Ağustos 1878) tarihinden 24 Ramazan 1296 (11 Eylül 1879) tarihine kadar 1 800 kuruş maaş ile Divriği Kazaları kaymakamlıklarında görev yaptığı ve zimmetine para geçirmedeği, 1293 Zilkadesi'nden (Kasım 1876) 1294 Rebiülahir'ine (Nisan 1874) kadar Plevne Kaymakamlığı görevinde bulunduğu Şura-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nden onaylı 16 Zilkade 1301 (7 Eylül 1884) tarihli belgede ifade edilmiştir.

Ahmed Naim Efendi, 21 Teşrinievvel 1300 (2 Kasım 1884) tarihinde 1 750 kuruş maaş ile Üsküp Sancağı'na bağlı Palanka Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

Ahmed Naim Efendi, 12 Mart 1301 (24 Mart 1885) tarihinde 1 750 kuruş maaş ve yer değişikliği suretiyle İştîp Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

Ahmed Naim Efendi'nin memuriyeti 20 Şubat 1302 (1 Mart 1886) tarihinde 1 700 kuruş maaş ile Yakova Kazası Kaymakamlığı'na çıkarılmıştır.

Ahmed Naim Efendi, 24 Cemaziyelahir 1308 (4 Şubat 1891) tarihinde 1 650 kuruş maaşla Edirne Vilayetinde Keşan Kazası Kaymakamlığı'na tayin olunmuştur.

Ahmed Naim Efendi, Keşan Kazası idaresini ve tahsilatını tamamen zarara uğrattığından dolayı vazifesine devam edemeyeceği Tuna Vilayeti tarafından belirtildiği için 8 Zilkade 1309 (4 Haziran 1892) tarihinde azledilmiştir.

Ahmed Naim Efendi'nin Keşan Kaymakamlığınca Emvâl-i Emîriye ve hukuk-ı şah-siyyeden uzak olduğu Vilayet Meclis-i İdaresi'nin 4 Cemaziyevvel 1310 (24 Kasım 1892) tarihli belgesinden anlaşılmıştır.

Ahmed Naim Efendi, 8 Rebiülahir 1311 (19 Ekim 1893) tarihinde 1 710 kuruş maaşla Edirne Vilayeti Eğridere Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

Ahmed Naim Efendi, Keşan Kazası Kaymakamlığı'ndan bazı davranışlarından dolayı ayrılıp yine Tuna Vilayeti içerisinde görev verilmiş ve Eğridere gibi sorunlu bir yerde memuriyet görevini ifa edemeyeceği düşüncesiyle tayini 15 Cemaziyelahir 1311 (24 Aralık 1893) tarihinde 1 250 kuruş maaşla Aydın Vilayeti Mekri Kazası Kaymakamlığı'na çıkarılmıştır.

Ahmed Naim Efendi, 17 Zilhicce 1312 (11 Haziran 1895) tarihinde aynı maaşla Elazığ Vilayeti Eğin Kazası Kaymakamlığına nakledilmiştir.

Ahmed Naim Efendi, yakışksız hareketleri, yaşlılık ve emeklilik durumuyla

birlikte yöneticilik yapamaması gibi nedenlerden dolayı azledilmiş ve yerine başka birisinin tayin edildiği bilgisi Elazığ Vilayeti'nden Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne bildirilince 24 Zilhicce 1313 (6 Haziran 1896) tarihinde işten çıkarılmıştır.

(DH. SAİD.00003.00457, s. 910 - 911)

5. 29. Ahmed Sadi Efendi

Hacı Mehmed Efendi'nin oğludur. H. 1279 senesi Cemaziyelahir'inde (Kasım 1862) Malatya kasabasında doğmuştur. Sıbyan Mektebi'nde ilimlere giriş derslerini almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1297 (1879 – 1880) senesinde 18 yaşında stajyer olarak Malatya Sancağı Defteri Hakani Kalemî'ne girerek 25 Rebiülahir 1304 (21 Ocak 1887) tarihinde 180 kuruş maaş ile Hakani Kalemî İkinci Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Malatya Sancağı Defter-i Hakani Memuriyetiyle Mutasarrıflığı'ndan gönderilen cevap yazılarında tercüme-i hâlin içeriğinin doğru olduğu anlaşılmış ve Defter-i Hakani Nezaret-i Celîlesi'nden söz konusu belgeler onaylanmıştır. 24 Ramazan 1309 (22 Nisan 1892)

(DH. SAİD.00038.00117)

5. 30. Ahmed Şevki Efendi

Şatratülamara Kazası Kaymakamı Hacı Emin Efendi'nin oğludur. H. 1290 (1873 – 1874) senesinde Malatya'da doğduğu Nüfus bilgilerinde kayıtlıdır. İlimler giriş derslerini Diyarbakır Vilayeti Mekteb-i Rüşdiyesi'nde okuduktan sonra Mekteb-i Mülkiye-i Şahane İdadi ve Âli kısımlarında eğitim görüp 8 Eylül 1310 (20 Eylül 1894) tarihli a'lâ (iyi) ve 6 Temmuz 1313 (18 Temmuz 1897) tarihli aliyy-ül-a'lâ (pekiyi) derecede diploma almıştır. Türkçe ve Fransızca okuyup yazdığı ve Ermenice bildiği tercüme-i hâl belgesinde belirtilmiştir.

10 Receb 1315 (5 Aralık 1897) tarihinde 500 kuruş maaşla Hüdavendigâr Vilayeti Maiyyet Memuriyeti'ne tayin olunarak 23 Zilhicce 1315 (15 Mayıs 1898) tarihinde yol masrafı ile Yenişehir Kazası Tahkik Memuriyeti görevi ek olarak kendisine verilmiştir. Hüdavendigâr Vilayeti Mektubçuluğundan gönderilen cevap yazısında Ahmed Şevki Efendi'nin işini yapmaya vakıf olduğu, doğruluğu ve çalışkanlığı, emirlere itaat ettiği Hüdavendigâr Vilayeti'nden gelen cevap yazısında beyan edilmiştir. Yenişehir Kazası Tahkik Memuriyeti görevine başlangıcı, aldığı maaşı Memurin Kalemi'nin 22 Mart 1315 (3 Nisan 1899) tarihli cevap yazısından ve Yenişehir Tahkik Memuriyeti'ne kendi isteğiyle tayin olduğu Hüdavendigâr Vilayeti'nin 2 Mayıs 1314 (2 Mayıs 1898) tarihli emirname belgesinin aslıyla anlaşılıp söz konusu belgeyle birlikte nüfus bilgileri ve Mekteb-i Mülkiye-i Şahane diploması asılları tercüme-i hâl kâğıdıyla birlikte kaydedilmiştir. 21 Zilhicce 1316 (2 Mayıs 1899)

Ahmed Şevki Efendi'ye üstün hizmetleri nedeniyle 18 Safer 1317 (28 Haziran 1899) tarihinde Rütbe-i Rabia tevcih buyrulmuştur. Ahmed Şevki Efendi, görev süresinin dolmasıyla 13 Şaban 1318 (6 Aralık 1900) tarihinde ayrılmış, daha sonra Mektubi Kalemi'nde ve Merkezi Vilayet'te oluşturulan komisyonlarda görev almış ve 14 Zilkade 1316 (26 Mart 1899) tarihinde 750 kuruş ücret ile Mihaliç Kazasınca bazı tahkikat işlerine ve Mudanya Kazası'nın H. 1315 (1897 – 1898) ve Gönen kazasının H. 1316 (1898 – 1899) seneleri Hububat Aşar-ı İhalesine memur edilip görev süresince başarılı hizmetleri neticesinde Emekli Sandığı'nın açtığı soruşturma sonunda hesabına zimmet geçirmediği Hüdavendigâr Vilayeti İdare Meclisi'nin 23 Teşrinisani 1316 (6 Aralık 1900) tarihli belgesinde gösterilmiş ve söz konusu belge ile Bursa Harir-i Darü't-talimi'nde başarılı olduğu 6 Eylül 1316 (19 Eylül 1900) tarihli diploması komisyonca görüldükten sonra iade edilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi, Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nden alınan bilgi ve Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen karar üzerine ve Padişah hazretlerinin izniyle 8 Rebiülevvel 1319 (25 Haziran 1901) tarihinde 2 250 kuruş maaşla Bitlis Vilayeti Hizan Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi'ye kanunlara uygun olarak Üçüncü Sınıftan Kaymakamlık verildiği Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin 18 Temmuz 1317 (31 Temmuz 1901) tarih ve 554 numaralı belgesinde gösterilmekle Memurin-i Mülkiye Komisyonunca düzenlenmiş 170 numaralı ve 14 Ağustos 1317 (27 Ağustos 1901) tarihli Üçüncü Sınıf Kaymakamlık verildiği kendisine bildirilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi, görevini başarıyla yaptığından dolayı İkinci Sınıftan Kaymakamlık verildiği Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin 1 Kanunuevvel 1321 (14 Aralık 1905) tarihli belgesinde gösterilmiş ve Memurin-i Mülkiye Komisyonunca onaylanan 359 numaralı ve 7 Kanunusani 1321 (20 Ocak 1906) tarihli İkinci Sınıf Kaymakamlık vazifesi verilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi'nin Varto Kazası Kaymakamlığı'na nakil olması gerektiği Bitlis Vilayeti'nden alınan telgrafnamede belirtilmiş ve söz konusu kazalar Birinci Sınıftan olup 21 Muharrem 1326 (24 Şubat 1908) tarihinde aynı maaşla Varto Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi'nin 21 Teşrinievvel 1317 (3 Kasım 1901) tarihinden 20 Nisan 1323 (5 Mayıs 1907) tarihine kadar Hizan Kazası Kaymakamlığı'nda bulunduğu süreçte zimmetine para geçirmediği, dürüst olduğu ve çok çalışkan olduğu Hizan Kazasıyla Bitlis Vilayeti İdare Meclisi'nin 19 Teşrinisani 1324 (2 Aralık 1908) tarihli onaylı belgelerinde gösterilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi, maaşının yarısını Hizan'dan ve diğer yarısını Bulanık'dan almak üzere vekâleten tayin olunduğu Bulanık Kaymakamlığından 25 Nisan 1323 (10 Mayıs 1907) tarihinden 13 Temmuz 1323 (26 Temmuz 1907) tarihine kadar görev yapmış, kadrolu memurun gelişi nedeniyle ayrılmış ve devlet malına zarar vermediği, zimmetine para geçirmediği ve üstün gayret gösterdiği Bulanık Kazasıyla Muş Sancağı ve Bitlis Vilayeti İdare Meclisi'nin 27 Ağustos 1324 (10 Eylül 1908) tarihli onaylı belgelerinde beyan edilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi, Dahiliye Nezareti'nin belgesi üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 13 Şaban 1326 (10 Eylül 1908) tarihinde 2 250 kuruş maaşla Ahlat Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi, Ağustos 1323 (Ağustos 1907) tarihinden 1 Mart 1324 (14 Mart 1908) tarihine kadar vekâleten ve 1 Mart 1324 (14 Mart 1908) tarihinden 14 Eylül 1324 (27 Eylül 1908) tarihine kadar asaleten bulunduğu Varto Kazası Kaymakamlığı'ndan dolayı Emekli Sandığı tarafından açılan soruşturmalarda zimmetine para geçirmediği, herkesin kendisinden memnun olduğu Muş Sancağı ve Bitlis Vilayeti İdare Meclislerinden ve Varto Kazası İdare Meclisi'nin 16 Eylül 1324 (29 Eylül 1908) tarihli onaylı belgelerinden anlaşılmış ve söz konusu belge dosyasıyla birlikte kaydedilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi'ye 4 Kanunusani 1325 (17 Ocak 1910) tarih ve 506 numaralı Birinci Sınıf Kaymakamlık görevi verildiği Sicili-i Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 20 Şubat 1325 (2 Mart 1909) tarihli cevap yazısıyla bildirilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi'nin Malazgird Kaymakamı Rüstem Efendi hakkında yapılan şikâyetler ve diğer bazı soruşturmalar için iki defa Malazgird kazasına gittiği Bitlis Vilayeti'nden kendisine gelen telgrafname ve onaylı yazılardan anlaşılmış ve söz konusu yazı dosyasıyla birlikte kaydedilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi idareten görülen nedenlerden dolayı 4 Zilkade 1330 (15 Ekim 1912) tarihinde 2 500 kuruş maaş ve yer değiştirme usulüyle Varto Kazası

Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Ahmed Şevki Efendi'nin, 17 Eylül 1324 (30 Eylül 1908) tarihinden 7 Teşrinisani 1328 (20 Kasım 1912) tarihine kadar 2 250 kuruş, 7 Teşrinisani 1328 (20 Kasım 1912) tarihinden 1 Teşrinisani 1329 (14 Kasım 1913) tarihine kadar 2 500 kuruş maaşla Ahlat Kazası Kaymakamlığı'nda ve 1 Temmuz 1326 (14 Temmuz 1910) tarihinden 21 Eylül 1326 (3 Ekim 1910) tarihine kadar 500 kuruş zamlı maaşla Bulanık Kazası Kaymakamlığı Vekâleti'nde ve 23 Haziran 1329 (6 Temmuz 1913) tarihinden 21 Temmuz 1329 (3 Ağustos 1913) tarihine kadar 1 200 kuruş zamlı maaşla Muş Mutasarrıflığı Vekâleti'nde bulunarak maaş sorgulamasında zimmetine para geçirmediği ve Muş Mutasarrıflığı Vekâleti'nde vazifesini başarıyla yaptığı, Ahlat ve Bulanık Kazalarıyla Muş Sancağı İdare Meclislerinin 22 Eylül 1326 (4 Ekim 1910) ve 1 Teşrinisani 1328 (14 Kasım 1912) ve 23 Temmuz 1329 (5 Ağustos 1913) tarihli belgelerinden anlaşılmış ancak 2 Teşrinievvel 1328 (15 Ekim 1912) tarihinde Varto Kazası Kaymakamlığı'na nakli hususuna Padişah hazretlerinin emriyle buyrulmuşken 1 Teşrinisani 1328 (14 Kasım 1912) tarihine kadar Ahlat'tan yarım maaş yerine tam maaş aldığı Muhasebe Müdüriyetine bildirilerek kararname okunarak kendisine iade edilmiştir. 28 Eylül 1329 (10 Ekim 1913)

(DH. SAİD.00076.00129, s. 255 - 256)

5. 31. Ahmed Turan Efendi

Hacı İbrahim Efendi'nin oğludur. H. 1270 (1853 – 1854) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan Mektebi'nde ilimlere giriş derslerini almıştır. Türkçe okur yazar.

H. 1288 (1871 – 1872) senesinde 18 yaşında iken stajyer olarak Malatya Sancağı Defter-i Hakani Kalemî'ne naklolunarak bu sırada belli bir aylıkla Adıyaman Kazası Arazi Yoklama Kâtipliği'ne girmiş ve daha sonra yapılan düzenlemeyle 1293 Safer'inde (Şubat 1876) yeterli maaşla Besni Kazası Tapu Kâtipliği'ne memur olup 1 Zilhicce 1297 (4 Kasım 1880) tarihinde 150 kuruş maaşla Keysun Nahiyesi Vukuat Kâtipliği'ne nakledilmiş ve 19 Zilhicce 1298 (12 Kasım 1881) tarihinde maaşı 250 kuruşa çıkarılarak Tahrirat ve Vergi Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

Şimdiye kadar hakkında şikâyet olmadığı için mahkemeye çıkarılmamıştır.

Besni Kazası Kaymakamlığından gönderilen cevap yazısında dosya içeriğinin doğru olduğu ifade edilmiş ve bu belge Malatya Vergi Memuriyeti tarafından da onaylanmıştır. 20 Cemaziyelevvel 1305 (3 Şubat 1888)

Ahmed Turan Efendi, vergi almadığı için 20 Receb 1307 (12 Mart 1890) tarihinde azledilmiştir.

(DH. SAİD.00015.00227, s. 401)

5. 32. Ali Avni Efendi

Tüccardan Kevser Efendi'nin oğludur. H. 1284 (1867 – 1868) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Rüşdiye mektebinde müfredattaki dersleri okumuştur. Diplomasının aslı mevcuttur. Türkçe okur yazar.

24 Muharrem 1302 (13 Kasım 1884) tarihinde 18 yaşında iken Malatya Telgrafhanesi'nde göreve başlayıp 1 Cemaziyelevvel 1307 (24 Aralık 1889) tarihinde 400 kuruş maaşla Boran Telgrafhanesi Muhabere memuriyetine tayin edilmiştir.

Telgraf ve Posta Nazırı atûfetlû Hasan Ali Efendi Hazretleri tarafından gönderilen cevap yazısında belge içeriğinin gerçek olduğu onaylanmıştır. 26 Ağustos 1307 (8 Eylül 1891)

Ali Avni Efendi, 26 Receb 1312 (23 Ocak 1895) tarihinde 400 kuruş maaşla Diyarbakır Telgraf Muhabere memuriyetine nakledilmiştir.

Ali Avni Efendi, 19 Safer 1313 (11 Ağustos 1895) tarihinde aynı maaş ve yer değiştirme usulüyle Elazığ Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memuriyetine nakledilmiştir.

Ali Avni Efendi'nin 1 Cemaziyelevvel 1317 (7 Eylül 1899) tarihinde 400 kuruş maaş ve yer değiştirme usulüyle Elazığ Vilayeti Arapkir Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne nakledildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 29 Muharrem 1318 (29 Mayıs 1900) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Ali Avni Efendi'nin 5 Şevval 1320 (5 Ocak 1903) tarihinden 16 Mart 1319 (29 Mart 1903) tarihine kadar 90 kuruş maaşla Diyarbakır Vilayeti'nde Hekimhan Telgraf ve Posta Merkezi Sermemuriyeti Vekâleti'nde bulunduğu ve 12 Temmuz 1319 (25 Temmuz 1903) tarihinde 800 kuruş maaşla ve yer değiştirme usulüyle Suriye

Vilayeti'nde Tafiye Kazası Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memuriyetine nakledildiği Tafiye Kazası Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memuriyetinin 22 Receb 1321 (14 Ekim 1903) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Ali Avni Efendi'nin 28 Rebiülevvel 1318 (26 Temmuz 1900) tarihinde bir telgrafnamenin yırtılmasından dolayı işten uzaklaştırılarak mahkemeye çıkarılmış ve Arapkir Mülkiye Sorğu Hâkimliği tarafından yapılan soruşturma neticesinde suçsuz olduğuna karar verilerek 20 Zilkade 1318 (11 Mart 1901) tarihinde görevine iade edildiği 2 Cemaziyelahir 1319 (16 Eylül 1901) tarihli durum belgesinde kayıtlıdır.

Ali Avni Efendi'nin 8 Zilkade 1322 (14 Ocak 1905) tarihinde yine 800 kuruş maaşla Maan ve 10 Safer 1324 (5 Nisan 1906) tarihinde aynı maaşıyla Kerek Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memurluğuna nakledildiği 16 Receb 1324 (5 Eylül 1906) tarihli durum belgesinde kayıtlıdır.

(DH. SAİD.00034.00241, s. 479)

5. 33. Ali Muhlis Efendi

Tüccardan Malatyalı Halil Hakkı Efendi'nin oğludur. H. 1303 (1885 – 1886) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus bilgilerinde kayıtlıdır. Malatya Rüşdiyesi'nde ve beşinci senesine kadar Malatya İdadisi'nde okuyup sağlık sorunları nedeniyle okulu bırakmış ve 13 Teşrinievvel 1317 (26 Ekim 1901) tarihinde başarı belgesini almıştır. Ve özel olarak da biraz Arapça, Farsça ve Fransızca dersi almıştır. Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâl belgesinde yazılıdır.

Bir süre Beyrut Vilayeti Vergi Kalemî'nde stajyer olarak görev yapmış, 19 Safer 1325 (3 Nisan 1907) tarihinde 300 kuruş maaşla Vergi Kalemî'nde refik-i Emrullah olarak görevlendirilmiştir. Beyrut Vilayeti Defterdarlığıyla Hazine-i Celile Varidat Muhasebeciliği'nden gönderilen cevap yazılarına göre ve Maliye Nezaret-i Celilesi'nden görev almaya muktedir olduğu beyan edilmiştir. Nüfus belgesiyle diplomasının asıl suretleri, memuriyete başladığı tarih ve aldığı maaşı Varidat Muhasebesi'nin 11 Kanunusani 1324 (24 Ocak 1909) tarihli cevap yazısı tercüme-i hâl belgesiyle birlikte Sicill-i Ahvâl Dairesi'nde kayıtlıdır. 15 Safer 1327 (8 Mart 1909)
(DH. SAİD.00154.00239, s. 273)

5. 34. Ali Rıza Efendi

Çepnizade olarak tanınan tüccar Ali Efendi'nin oğludur. H. 1272 (1855 – 1856) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus belgelerinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve İntihab-ı Memurin Komisyonu'ndan 24 Temmuz 1305 (5 Ağustos 1889) tarih ve 203 numaralı yazıyla Nahiye Müdürlüğü görevine atanmıştır.

27 Şevval 1296 (14 Ekim 1879) tarihinde 160 kuruş maaşla Malatya Sancağı Adıyaman Kazası Asliye Mahkemesi Müfettişliği'ne tayin edilmiş ve 17 Cemaziyelevvel 1297 (27 Nisan 1880) tarihinde aynı maaşla Malatya Sancağı Merkez Asliye Mahkemesi Müfettişliği'ne nakledilmiş, 20 Rebiülahir 1302 (6 Şubat 1885) tarihinde istifa ederek buradan ayrılmış ve 17 Rebiülevvel 1304 (14 Aralık 1886) tarihinden 18 Cemaziyelahir 1305 (2 Mart 1888) tarihine kadar 240 kuruş maaşla Malatya Sancağı Hekimhan Nahiyesi Müdür Vekâleti'nde bulunmuştur. 3 Rebiülahir

1307 (27 Kasım 1889) tarihinde 432 kuruş maaşla Van Vilayeti'nde İmadiye Kazasına bağlı Davudiye Nahiyesi Müdüriyeti'ne memur olmuş, 2 Şaban 1308 (13 Mart 1891) tarihinde maaşı 500 kuruşa çıkarılmış ve 27 Zilkade 1312 (22 Mayıs 1895) tarihinde istifa ederek ayrılmıştır.

Adıyaman ve Malatya Asliye Mahkemeleri Müfettişliklerinden görev süreleri, aldığı maaşlar Adliye Nezaret-i Celilesi Muhasebesinin 17 Teşrinisani 1304 (29 Kasım 1888) ve 31 Ağustos 1311 (13 Eylül 1895) tarihli kayıtlarına ve Hekimhan Nahiyesi Müdür Vekâleti'nde çalıştığı süreler ve herhangi bir suç işlemediği Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 14 Şubat 1304 (26 Şubat 1889) tarihli ve Davudiye Nahiyesi Müdüriyetinden görev yaptığı süre, suçsuz olduğu, görevini başarıyla yaptığı ve buradan istifa ederek ayrılışı İmâdiye Kazası İdare Meclisi'nin 13 Mayıs 1311 (25 Mayıs 1895) tarihli belgesinde ve İmâdiye Kazasında icra edilen askeri harekât sırasında yaptığı yardımlar Otuzbirinci Nizamiye Alayı'nın Dördüncü Taburu Heyeti tarafından verilen 9 Kanunuevvel 1309 (21 Aralık 1893) tarihli belgeye, nüfus belgesine ve İntihab-ı Memurin Komisyonu'nun 25 Temmuz 1309 (6 Ağustos 1893) tarihli göreve kabul edilme belgesi görülerek kendisine iade edilmiş ve Davudiye Nahiyesi Müdüriyeti'nden istifa etmiş olduğu ve aldığı maaş Dahiliye Nezaret-i Celilesi Muhasebeciliği'nin 11 Eylül 1311 (23 Eylül 1895) tarihli cevap yazısından anlaşılmıştır. 18 Rebiülahir 1313 (8 Ekim 1895)

Ali Rıza Efendi, 6 Kanunuevvel 1311 (18 Aralık 1895) tarihinde 400 kuruş maaşla Yenipazar Nahiyesi Müdüriyetine tayin edilmiş, 27 Muharrem 1316 (17 Haziran 1898) tarihinde 480 kuruş maaşla ve yer değiştirme usulüyle Künas Nahiyesi

Müdüriyeti'ne nakledilerek Yenipazar Nahiyesi Müdüriyeti görevi sırasında kamu malına el sürmediği, Emekli Sandığı soruşturmasında zimmetine para geçirmediği ve başarılı hizmetleri Bozdoğan Kazası İdare Meclisi'nin 6 Haziran 1314 (18 Haziran 1898) tarihli belgesinde ifade edilmiş ve Aydın Sancağı İdare Meclis'inin 29 Mayıs 1323 (11 Haziran 1907) tarihli cevap belgesinden suçsuz olduğu tasdik edilmiştir.

Ali Rıza Efendi, 3 Safer 1316 (23 Haziran 1898) tarihinde Günay Nahiyesi Müdüriyeti'nde işe başlamış ve disiplinsiz hareketlerinden dolayı mahkemeye çıkarılarak 13 Cemaziyelevvel 1318 (8 Eylül 1900) tarihinde Vilayet idaresi tarafından azledilmesine gerek duyulmamış, kamu malına el sürmediği, hesabına para geçirmediği Buldan Kazasıyla Denizli Sancağı İdare Meclislerinin 23 Teşrinievvel 1316 (5 Kasım 1900) tarihli belgesinde ifade edilmiş ve onaylanmıştır.

Ali Rıza Efendi, 15 Zilkade 1318 (6 Mart 1901) tarihinde 320 kuruş maaşla Selendi Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin edilmiş, 14 Rebiülahir 1322 (28 Haziran 1904) tarihinde istifa ederek buradan ayrılmıştır. Kamu malına el sürmediği, hesabına para geçirmediği Kula Kazası İdare Meclisi'nin belgesine dayanarak Saruhan Sancağı İdare Meclisi'nden alınan 29 Nisan 1323 (14 Mayıs 1907) tarihli belgede ifade edilmiştir.

Ali Rıza Efendi, 2 Cemaziyelahir 1322 (14 Ağustos 1904) tarihinde 490 kuruş maaşla tekrar Kütahya Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin olmuş, bu görevde işlediği suçlar nedeniyle mahkemeye çıkarılmış ve 16 Cemaziyelahir 1323 (18 Ağustos 1905) tarihinde azledilmiş, Emekli Sandığı soruşturmasında hesabına para geçirmediği Buldan Kazasıyla Denizli Sancağı İdare Meclislerinin 1 Haziran 1322 (14 Haziran 1906)

tarıhli belgesiyle Memurin Kalemı Müdüriyeti'nin 14 Haziran 1323 (27 Haziran 1907) tarıhli cevap yazısında açıklanmış ve onaylanmıştır.

Ali Rıza Efendi'nin görev süresi içerisinde fuhuş olayı nedeniyle tutuklanan kişileri para alarak tahliye ettiği ihbarı zerine Denizli Sancağı İdare Meclis tarafından yapılan sorgulama neticesinde bu suçu işlediğine dair yeterli kanıt olmadığı görülmüş, görevi başında tavla oynaması suçu nedeniyle tayin cezası verilmesi istenmişse de suçundan dolayı af dilemesi nedeniyle bu ceza uygulanmamıştır. Ayrıca, Genzade Hacı Hasan Ağa tarafından Yrk Hacı Musa'nın eşi Ayşe'nin kızının nişanlısı olan Mustafa'nın altınlarını alıp kaçtığına yönelik, Ayşe'nin şikâyeti üzerine yapılan sorgu neticesinde de suçsuz olduğuna 22 Mart 1322 (4 Nisan 1906) tarihinde karar verildiği mahkemenin 4 Nisan 1323 (17 Nisan 1907) tarıhli karar belgesinden anlaşılmıştır.

Ali Rıza Efendi, 11 Zilhicce 1324 (26 Ocak 1907) tarihinde 400 kuruş maaşla Vilayet İdaresi tarafından Yenipazar Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin edilmiş ve işe başlangıcı resmen bildirilmiş ise de daha önce bulunduğu Günay (Güney) Nahiyesi Müdüriyeti'ndeki mahkemesinin sonucu henüz bildirilmediği için memurluğu tasdik edilmemiş ve yerine başka birisinin tayin edilmesi nedeniyle 13 Rebiülevvel 1325 (26 Nisan 1907) tarihinde buradan ayrılmıştır. Yeni gelen kişiye görevi teslim ettiği, Emekli Sandığı'nın yaptığı soruştırmada hesabına para geçirmediği Bozdoğan Kazasıyla Aydın Sancağı İdare Meclislerinin 29 Mayıs 1323 (11 Haziran 1907) tarıhli belgesiyle Memurin Kalemı Müdüriyeti'nin söz konusu 16 Haziran 1323 (29 Haziran 1907) tarıhli cevap yazısında beyan edilmiş ve onaylanmış, bu belgeyle birlikte 2 adet olan karar Sicill-i Ahvâl İdaresince görülerek iade edilmiş ve zikrolunan Memurin

Kalemi Müdüriyeti'nin belgesi dosyasına eklenmiştir.

(DH. SAİD.00055.00248, s. 493 - 494)

5. 35. Ali Rıza Efendi

Malatya Sancağı Belediye Başkanı Mehmed Münir Efendi'nin oğludur. H. 1293 (1876 – 1877) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus kayıtlarında yazılıdır. Sıbyan Mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Adana Vilayeti Mekteb-i Rüşdiyesi'nde verilen dersleri okumuştur. Türkçe okur yazar.

H. 1307 (1889 – 1890) senesinde Malatya Telgrafhanesi'ne stajyer olarak girmiş, 18 Safer 1313 (10 Ağustos 1895) tarihinde 400 kuruş geçici maaşla Razlık Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne tayin edilip 17 Şevval 1313 (1 Nisan 1896) tarihinde memuriyet yerinin kapanmasıyla buradan ayrılmış ve 29 Cemaziyelevvel 1314 (5 Kasım 1896) tarihinde 250 kuruş aylıkla İzmir Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne tayin edilmiştir. 22 Zilhicce 1314 (24 Mayıs 1897) tarihinde maaşı 400 kuruşa, 29 Zilhicce 1315 (21 Mayıs 1898) tarihinde 500 kuruşa çıkarılıp Adana Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memuriyetine nakledilmiştir.

Adana Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyetiyle Telgraf ve Posta Nezareti tarafından vazifesine Bolu'da devam etmesi kararlaştırılmıştır.

Memuriyeti, Telgraf ve Posta Nezareti Sicili-i Muhasebe Kalemleri kayıtlarına

uygundur. Okul diploması ve nüfus belgelerinin asılları tercüme-i hâl kâğıdıyla beraber Telgraf ve Posta Nezareti Sicill-i Ahvâl Şubesi'nde kayıtlıdır. 21 Rebiülevvel 1324 (15 Mayıs 1906)

Ali Rıza Efendi'nin 21 Rebiülahir 1324 (14 Haziran 1906) tarihinde 500 kuruş maaşla Adana Vilayeti Kozan Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memurluğuna nakledildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 3 Temmuz 1323 (16 Temmuz 1907) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00114.00096, s. 187)

5. 36. Ali Rıza Efendi

Hacı Halilzade Kasım Efendi'nin oğludur. H. 1285 (1868 – 1869) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus belgelerinde kayıtlıdır. Malatya kasabasında Hoca Yusuf Efendi Medresesi'nde az miktarda Arapça eğitimi aldığı tercüme-i hâlinde yazılıdır. Türkçe okur yazar.

25 Cemaziyelahir 1320 (29 Eylül 1902) tarihinde 300 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Süvari Tahsildarlığı'na tayin edilmiş, 18 Rebiülahir 1321 (14 Temmuz 1903) tarihinde Malatya, 26 Zilhicce 1321 (14 Mart 1904) tarihinde Adıyaman ve 7 Muharrem 1323 (14 Mart 1905) tarihinde Besni Kazaları Tahsilat Müfettişliği'ne naklolunmuştur. 17 Muharrem 1324 (13 Mart 1906) tarihinde Besni'de bulunarak 19 Safer 1324 (14 Nisan 1906) tarihinde Dersim Sancağı Tahsilat Müfettişliği'ne tayin edilip bu müfettişliklerden 400'er kuruş aylık almış ve 2 Cemaziyelahir 1324 (24 Temmuz 1906)

tarihinde istifa ederek ayrılmıştır.

Vilayet Memurin-i Maliye İntihab Komisyonu'nda yapılan sınavda kötü bir derece almış, 9 Temmuz 1323 (22 Temmuz 1907) tarihli bir başarı belgesi sunarak 24 Cemaziyelahir 1325 (4 Ağustos 1907) tarihinde 400 kuruş maaş ile Akçadağ Tahsil Memurluğu'na tayin olmuş ve 11 Safer 1326 (15 Mart 1908) tarihinde ayrıca 100 kuruş masraf gideri verilmek üzere maaşı artırılmıştır.

Akçadağ Mal Müdüriyeti Vekâletiyle Kaymakamlığı'ndan ve Malatya Sancağı Muhasebeciliğiyle Mutasarrıflığı'ndan gönderilen cevap yazılarına karşılık Maliye Nezaret-i Celilesi'nden görevini yapmaya muktedir olduğu beyan edilmiştir. Nüfus belgesiyle sınav olduğu komisyonunun yeterlidir belgesi ve hizmet süresi içindeki başarısı, aldığı maaşı ve hesabına para geçirmediği Malatya Sancağı ve Elazığ Vilayeti İdare Meclislerinin 24 Eylül 1318 (6 Ekim 1902) ve 9 Haziran 1323 (22 Haziran 1907) tarihli belgelerin asılları tercüme-i hâl belgesiyle birlikte kaydedilmiş ve memuriyete başlangıç tarihi ve maaşı Varidat Muhasebesi'nin 10 Teşrinisani 1324 (23 Kasım 1908) tarihli cevap yazısı Elazığ Vilayeti Defterdarlığı'nın 24 Temmuz 1325 (6 Ağustos 1906) tarihli yazısında gösterilmiştir. 29 Muharrem 1327 (20 Şubat 1909) (DH. SAİD.00154.00199, s. 393)

5. 37. Ali Rıza Efendi

Malatya mu'teberanından⁹⁰ ve tüccardan Hacı Mehmed Ağa'nın oğludur. Aksoğanzade namıyla bilinir. H. 1285 (1868 - 1869) yılında Malatya kasabasında doğmuştur. Malatya kasabası medresesinde Arapça eğitimi almıştır. Türkçe yazabildiği tercüme-i hâlinde yazılıdır.

R. 1314 Teşrinievvel'inde (Ekim 1898) fahri olarak Malatya Sancağı Ticaret Mahkemesine, R. 1315 (1899 - 1900) tarihinde Mülkiye Müstantikliği nizamnamesiyle Malatya Sancağı İdare Meclisi Azalıklarına tayin olunarak bu sırada 1 000 kuruş ücret ile Kâhta Kazası Aşar-ı İhale memuriyetine atanması nedeniyle Azalık görevinden ayrılmış ve 7 Teşrinievvel 1318 (20 Ekim 1902) tarihinden 30 Kanunusani 1319 (13 Şubat 1904) tarihine kadar 600 kuruş maaş ve 1 Şubat 1319 (14 Şubat 1904) tarihinden 28 Mayıs 1321 (10 Haziran 1905) tarihine kadar 450 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Belediye Başkanlığı'nda görev almış, 11 Kanunuevvel 1326 (24 Aralık 1910) tarihinde 600 kuruş maaşla Erzurum Vilayetinde Pasin-i Süfla Nahiyesi Müdüriyetine tayin edilmiş, 7 Kanunuevvel 1327 (20 Aralık 1911) tarihinde aynı maaşla Aras Nahiyesi Müdüriyetine yer değiştirme usulüyle memuriyeti onaylanınca 30 Kanunuevvel 1327 (12 Ocak 1912) tarihinde memuriyet görevinden ayrılmış ise de hastalığı nedeniyle yeni görevine başladıktan 2 ay sonra görevinden alınmıştır.

⁹⁰ **Mu'teberan:** İtibarlı, şerefli, haysiyetli kimseler (Devellioğlu, 1993: 693).

R. 1320 (1904 - 1905) yılında Nezaret memuriyetine yüksek görev nedeniyle sevk edilmiş ve Hicaz hattı alisi kurban derilerinin toplanması için oluşturulan Komisyon Azalıkları ile R. 1321 (1905 - 1906) yılında Tencepınarı adlı yerde ikâmet eden muhacirlere verilmiş olan arazinin paylaşılması için memurluk göreviyle Malatya Redif Taburu için gerekli her türlü araç gerecin alınması için oluşturulmuş Komisyon Azalığı ve daha sonra Donanma-i Osmani İâne-i Maliye Cemiyeti Başkanlığı görevinde bulunmuştur.

Hizmet yerlerinde işe başlangıç tarihiyle aldığı maaş miktarları, görevden ayrılma sebepleri, başarılı hizmetlerini ve doğruluğunu, istikameti ve memuriyetleri süresince hesabına para geçirmediği Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin ve Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 2 Haziran 1325 (15 Haziran 1909) ve Pasin-i Süfela Nahiyesi Müdüriyeti'nin 1 Kanunusani 1327 (14 Ocak 1912) ve Pasin-i Süfela İdare Meclisi'nin 2 Kanunusani 1327 (15 Ocak 1912) tarihli belgeleriyle ve diğer Resmîye-i memuriyet Kalemî Müdüriyeti'nin 12 Mart 1328 (25 Mart 1912) tarihli belgesinin doğru olduğu anlaşılıp bu belge nüfus tezkiresi ile aynen görülerek iade edilmiş ve kayıt altına alınmıştır. 17 Mart 1328 (30 Mart 1912)

(DH. SAİD.00184.00248, s. 248)

5. 38. Bağdasar Efendi

Ermeni milletinden Bağdasar Efendi, Malatya Sancağı Merkez Vergi Dairesi Kalem Kâtibi Bağdasaryan Dipanovi Ağa'nın oğludur.

H. 1298 (1881 – 1882) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus belgelerinde kayıtlıdır. Malatya Ermeni Mekteb-i İdadisi'nde Türkçe, Ermenice, Hesap ilmi, Coğrafya, Arapça, Farsça, Mantık derslerini görmüş, kâtiplik ve yargılama eğitimi almış, Mecelle'yi öğrenmiştir. Türkçe ve Ermenice okuyup yazabildiği dosyasında yazılıdır.

Bir müddet Malatya Sancağı Dava Vekâletiyle uğraştıktan sonra 20 Zilhicce 1327 (2 Ocak 1910) tarihinde 400 kuruş maaşla Kürecik Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin olup işe başlamıştır.

Akçadağ Kaymakamlığıyla Malatya Sancağı Mutasarrıf Vekâleti'nden tercüme-i hâl evrakının doğru olduğu ve Bağdasar Efendi'nin iyi biri olduğu tasdik edilmiştir. Tayin olduğu tarih ve aldığı maaş miktarı Sicili-i Memurin Kalem Müdüriyetiyle Dahiliye Nezareti Muhasebesi'nden onaylı ve 26 Nisan 1326 (11 Mayıs 1910) tarihli cevap yazısı ile Dava vekâletinde bulunduğu ve iyi halini onaylayan Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 7 Kanunuevvel 1325 (20 Aralık 1909) tarihli belge ve nüfus belgelerinin asılları tercüme-i hâl evrakıyla birlikte Sicill-i Ahvâl şubesinde kaydedilmiştir. 13 Cemaziyelahir 1328 (2 Haziran 1910)

(DH. SAİD.00176.00044, s. 85)

5. 39. Bekir Efendi

Malatyalı Hüseyin Ağa'nın oğludur. H. 1286 (1869 – 1870) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Sıbyan Mektebi'nde dini ilimlere giriş derslerini almış

ve özel hocalardan biraz Arapça, Farsça ve Hesap eğitimi almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1305 (1887 – 1888) senesinde 19 yaşında iken stajyer olarak Telgraf ve Posta Nezareti Meclis Kalemi'ne girmiş ve 29 Rebiülevvel 1307 (23 Kasım 1889) tarihinde 80 kuruş maaşa almaya başlamıştır.

Telgraf ve Posta Meclis-i İdaresiyle Telgraf ve Posta Nezareti'nden ahlaklı olduğu ve sürekli çalıştığı tasdik edilmiştir. 27 Cemaziyelevvel 1311 (6 Aralık 1893)

Bekir Efendi'nin maaşı 25 Zilhicce 1307 (12 Ağustos 1890) tarihinde 130 kuruşa ve 8 Muharrem 1309 (14 Ağustos 1891) tarihinde de 230 kuruşa çıkarılmış ve memuriyeti Meclis Kalemi Komiserliği'ne çıkarılmıştır.

Bekir Efendi'nin maaşı 8 Muharrem 1310 (2 Ağustos 1892) tarihinde 350 kuruşa ve 7 Şevval 1310 (24 Nisan 1893) tarihinde 380 kuruşa artırılmış ve memuriyeti 1 Mayıs 1309 (13 Mayıs 1893) tarihinde Telgraf ve Posta Nezareti Mektubî Kalemi Kayıt Memurluğu'na yükseltilmiş ve maaşı 7 Şaban 1311 (13 Şubat 1894) tarihinde 400 kuruşa çıkarılmıştır.

Bekir Efendi, 21 Cemaziyelahir 1313 (9 Aralık 1895) tarihinde 660 kuruş maaşla Mektubi Kalemi Yazıcılığına memur olmuştur. Bekir Efendi'nin maaşı 13 Cemaziyelahir 1314 (19 Kasım 1896) tarihinde 800 kuruşa çıkarılmıştır.

Bekir Efendi'nin maaşının 10 Şevval 1314 (14 Mart 1894) tarihinde yapılan düzenlemeyle 720 kuruşa yükseltildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 15 Zilhicce 1312 (9 Haziran 1895) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Bekir Efendi'nin maaşının 12 Ramazan 1317 (14 Ocak 1900) tarihinde 800 kuruşa ve 12 Cemaziyelevvel 1319 (27 Ağustos 1901) tarihinde 850 kuruşa çıkarıldığı Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 15 Rebiülevvel 1318 (13 Temmuz 1900) ve 10 Cemaziyelahir 1319 (24 Eylül 1901) tarihli durum belgelerinde gösterilmiştir.

Bekir Efendi'ye 14 Şaban 1321 (5 Kasım 1903) tarihinde nikelden mamul Hamidiye Hicaz Demiryolu Madalyası verilmiş ve 12 Receb 1322 (22 Eylül 1904) tarihinde aynı maaşla Mektubi Kalemî Kâtip Muavinliği'ne terfi edilerek maaşı 20 Cemaziyelahir 1323 (22 Ağustos 1905) tarihinde 900 kuruşa çıkarılmış ve bu durumun usulüne uygun yapıldığı Sicil Şubesi'nin 28 Şaban 1324 (17 Ekim 1906) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00049.00003, s. 3)

5. 40. Bekir Nuri Efendi

Malatyalı Süleyman Ağa'nın oğludur. H. 1265 Şaban'ında (Haziran 1849) Malatya'da doğmuştur. Malatya'da medresede biraz Arapça ve Farsça okumuştur. Türkçe okur yazar.

1 Rebiülahir 1285 (22 Temmuz 1868) tarihinde 20 yaşında stajyer olarak

Malatya Sancağı Mali Kalemi'ne girip sonra Nüfus, İdare Meclisi ve Emlek Yazıcılığı Kalemlerine nakledilmiş ve 19 Rebiülahir 1295 (22 Nisan 1878) tarihinde 250 kuruş maaşla Malatya Sancağı Merkez Tahrir ve Vergi Kâtipliği'ne tayin olunmuş ve 18 Cemaziyelevvel 1297 (22 Nisan 1880) tarihinde Hekimhan Nahiyesi Vergi Kâtipliği'ne memur edilmiş ise de bu görevi kabul etmeyip açıkta kalmış ve 15 Şaban 1301 (10 Haziran 1884) tarihinde 400 kuruş maaşla yine Merkez Vergi Kâtipliği'ne alınmıştır.

Vergi Kâtipliği'ne ikinci defa tayini sırasında kendinden önce burada çalışmış olan memurun şikâyeti üzerine sorguya çekilmişse de ise de Elazığ Vilayeti İdare Meclisi Savcılığı'nca yapılan mahkeme neticesinde 21 Teşrinisani 1301 (3 Aralık 1885) tarihli kararda memuriyetine devam etmesine karar verilmiştir. Malatya Sancağı Vergi Memuriyetiyle Mutasarrıflığı'ndan gönderilen cevap yazılarına karşılık Maliye Nezaret-i Celilesi'nden Bekir Nuri Efendi'nin görevini layıkıyla yaptığı ifade edilmiştir. 4 Şevval 1309 (2 Mayıs 1892)

Bekir Nuri Efendi, 29 Şevval 1303 (31 Temmuz 1886) tarihinde 300 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Şehir Vergi Kâtipliği'ne nakledilmiştir.

(DH.SAİD.00038.00139, s. 275)

5. 41. Bekir Sıdkı Efendi

Mehmed Ağa'nın oğludur. H. 1291 (1874 – 1875) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus bilgilerinde kayıtlıdır. Malatya Sıbyan Mektebi'nde müfredattaki

dersleri almış, medresede biraz Arapça öğrendiği tercüme-i hâl evrakında yazılıdır. Türkçe okuyup yazmaktadır.

20 Rebiülahir 1307 (5 Ekim 1890) tarihinde Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi Kalemi'ne stajyer olarak girmiş, 3 Nisan 1312 (15 Nisan 1896) tarihinde 225 kuruş maaşla Kâhta Kazası Asliye Mahkemesi İkinci Kâtipliği'ne tayin edilmiştir. Asliye Mahkemesi'nin, Padişahın emriyle Pütürge Kazası'na naklolunması nedeniyle orada göreve başlamış fakat kazanın havasına alışamadığından istifa ederek 12 Receb 1314 (17 Aralık 1896) tarihinde aynı maaşla Adıyaman Kazası Asliye Mahkemesi İkinci Kâtipliği'ne atanmış ve 3 Zilhicce 1314 (5 Mayıs 1897) tarihinde 300 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Asliye Mahkemesi İkinci Sorgu Hâkimliği'ne terfi edilmiştir. Asliye Mahkemesi Başkanlığıyla Akçadağ Kazası Kaymakamlığından Bekir Sıdkı Efendi'nin tercüme-i hâl evrakının içeriği ve Adliye Nezaret-i Celilesi tarafından Sicill-i Memurin Müdüriyeti'nin mührü görülmüştür.

Nüfus bilgilerinin bulunduğu memuriyetlere tayin ve bunlardan ayrılış tarihleri, aldığı maaşı gösteren belgelerin asılları tercüme-i hâl evrakıyla birlikte memuriyete kabul edildiğini gösteren belge İntihab Komisyonu'nun 25 Mayıs 1316 (7 Haziran 1900) tarihli ve kayıtlı 205 ve 206 ve 207 numaralı belgeleri Adıyaman Kazası Asliye Mahkemesi Sorgu Hâkimliği yardımcısı Halil Hakkı Efendi'nin dosyalarına konulmuş ve bu memuriyete tayin olması ve aldığı maaşı kayda geçirilmiştir.

Bekir Sıdkı Efendi, 3 Şaban 1318 (25 Kasım 1900) tarihinde 400 kuruş maaşla Kâhta Kazası Asliye Mahkemesi Birinci Kâtipliği'ne terfi edilmiş ve İntihâb

Komisyonu'nun 16 Temmuz 1317 (19 Temmuz 1901) tarihli belgesi Adıyaman Kazası Asliye Mahkemesi Eski Birinci Kâtibî Abdülkadir Efendi'nin dosyasına konulmuştur.

14 Teşrinisani 1316 (27 Kasım 1900) tarihinde 400 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Asliye Mahkemesi Birinci Kâtipliği'ne, 21 Cemaziyevvel 1325 (2 Temmuz 1907) tarihinde yine aynı maaşla Elazığ Vilayeti İstinaf Mahkemesi Savcılık Kâtipliği'ne terfi olunmuş fakat sağlık sorunları nedeniyle 3 Receb 1322 (13 Ağustos 1904) tarihinde istifa ederek ayrılmış ve 6 Şevval 1323 (4 Aralık 1905) tarihinde yine 400 kuruş maaşla Geyve Kazası Asliye Mahkemesi Birinci Kâtipliği'ne tayin olunmuştur. 23 Şevval 1325 (29 Kasım 1907)

Bekir Sıdkı Efendi, 30 Şaban 1325 (8 Ekim 1907) tarihinde aynı maaşla Kartal Kazası Asliye Mahkemesi Birinci Kâtipliği, Sorgu Hâkimliği ve İstinaf Müdde-i Umumiliği Kâtipliği'nde başarılı hizmetleri nedeniyle 24 Şevval 1327 (8 Kasım 1909) tarihinde 1 000 kuruş maaşla Adana Kazası Asliye Mahkemesi Savcı yardımcılığına nakledildiği ve Trabzon Vilayeti Tensik Komisyonunca 27 Zilhicce 1327 (9 Ocak 1910) tarihinde memuriyetindeki yanlış davranışlarından dolayı istifa ettiği, 25 Receb 1329 (22 Temmuz 1911) tarihinde aynı maaşla Lülebergos Kazası Asliye Mahkemesi Savcı yardımcılığına tayin edildiği Adliye Nezareti Sicili-i Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 16 Nisan 1329 (1 Mayıs 1913) tarihli cevap yazısında gösterilmiştir. 15 Mayıs 1329 (28 Mayıs 1913)

(DH. SAİD.00146.00056, s. 109)

5. 42. Bogos Gündibegyan Efendi

İdare Meclisi Azalığı'nda bulunmuş Serkis Ağa'nın oğludur. H. 1298 (1881 – 1882) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebiyle Mekteb-i Rüşdide okuduktan sonra Malatya Mektebi İdadi-yi Mülkisi'nden iyi derecesiyle Ağustos 1320 (Ağustos 1904) tarihli diplomayı almıştır. Türkçe okur yazar.

26 Şevval 1326 (21 Kasım 1908) tarihinde 200 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Tahsilat Dairesi Müfredat Kâtipliği'ne tayin olmuş, 26 Receb 1327 (13 Ağustos 1909) tarihinde Tahsilat Dairesi'nin kapatılmasıyla buradan ayrılmış ve 15 Zilhicce 1327 (28 Aralık 1909) tarihinde 400 kuruş maaşla Gözene Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin edilerek görevine başlamıştır.

Mukarrerat Kâtipliği'ndeki çalışma süresi, aldığı maaş, başarılı işleri ve yapılan sorgulamada herhangi bir suç unsuru bulunmadığı Adıyaman Kazası İdare Meclisi'nin 15 Şubat 1325 (28 Şubat 1910) tarihli cevap yazısından anlaşılıp bu belgelerle birlikte lise diploması ve nüfus tezkeresinin asılları Genel Müdürlük tarafından kaydedilmiştir.

29 Şevval 1328 (3 Kasım 1910)

(DH. SAİD.00173.00139, s. 275)

5. 43. Burhaneddin Efendi

Temyiz Meclisi Kâtibi Kazancızade Mehmed Efendi'nin oğludur. 23 Ramazan 1279 (14 Mart 1863) tarihinde Malatya'da doğduğu nüfus belgesinden anlaşılmıştır.

Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Arapça, Mantık, Farsça ve Divan-ı Hafız eğitimi almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

Stajyer olarak Malatya Tahrirat Kalemî'ne girmiş, 16 yaşında iken 26 Şevval 1296 (13 Ekim 1879) tarihinde 100 kuruş maaşla Tahrirat Kalemî İkinci Kâtipliği'ne tayin olunarak 1 Rebiülahir 1297 (13 Mart 1880) tarihindeki düzenlemeyle maaşı 80 kuruşa düşürülmüş ve 11 Receb 1297 (19 Haziran 1880) tarihine kadar aynı maaşla görevine devam etmiştir. 2 Zilhicce 1301 (23 Eylül 1884) tarihinde 160 kuruş maaşla Tahrirat Kalemî İkinci Kâtipliği'ne, 9 Rebiülevvel 1304 (6 Aralık 1886) tarihinde 210 kuruş maaşla yine Tahrirat Kalemî İkinci Kâtipliği'ne ve 19 Teşrinievvel 1305 (31 Ekim 1889) tarihinde 300 kuruş maaşla Birinci Kâtipliği ve 30 Zilhicce 1310 (15 Temmuz 1893) tarihinde 360 kuruş maaşla Malatya Sancağı Başkâtipliği'ne nakledilmiştir.

7 Şaban 1307 (29 Mart 1890) tarihinden 3 Safer 1308 (18 Eylül 1890) tarihine kadar 248 kuruş maaşla Malatya Tahrirat Müdürlüğü Vekâleti'nde bulunmuştur. Başarılı hizmetlerine karşılık 25 Rebiülahir 1307 (19 Aralık 1889) tarihinde kendisine Rütbe-i Salise verilmiştir.

Malatya Mutasarrıflığı'ndan yazılan cevapta görevini başarıyla yerine getirdiği tasdik olunmuştur.

Burhanedin Efendi, sözü edilen memuriyetlerini layıkıyla yapmış ve herhangi bir suç olmadığı Malatya İdare Meclisi'nin 3 Kanunusani 1309 (15 Ocak 1894) tarihli

belgesi, Padişah yazısı ve nüfus tezkerelerinin asılları tercüme-i hâl evrakıyla beraber Elazığ Vilayeti Sicill-i Ahvâl Komisyonu tarafından kayıt altına alınmıştır. 10 Receb 1312 (7 Ocak 1895)

(DH. SAİD.00051.00250, s. 495)

5. 44. Cemil Efendi

H. 1278 (1861 – 1862) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Arapça'dan İzhâr, Farsça'dan Gülistan ve Hesap eğitimi almıştır. Türkçe okur yazar.

H. 1296 (1879 – 1880) senesinde 18 yaşında iken stajyer olarak Musul Telgraf Merkezi'ne girip 19 Zilkade 1298 (13 Ekim 1881) tarihinde 285 kuruş maaşla Musul Telgraf Merkezi Muhabere memuriyetine tayin edilmiş ve 14 Rebiülevvel 1300 (23 Ocak 1883) tarihinde devamsızlığı nedeniyle azlolunmuştur. 16 Kanunusani 1298 (28 Ocak 1883) tarihinde 380 kuruş maaşla Bağdad ve 1 Haziran 1299 (13 Haziran 1883) tarihinde aynı maaşla Musul Telgraf Merkezi Muhabere Memuriyetlerine tayin edilmiş, 14 Zilhicce 1304 (3 Eylül 1887) tarihinde maaşı 570 kuruşa çıkarılmış ve 2 Muharrem 1308 (18 Ağustos 1890) tarihinde aynı maaşla Musul Vilayeti Çamçamal Merkezi Telgraf Muhabere memuriyetine nakledilmiştir.

Bağdad Telgraf ve Posta Başmüdüriyetiyle Telgraf ve Posta Nezareti'nden tercüme-i hâl evrakının doğruluğu onaylanmıştır. 10 Şaban 1312 (6 Şubat 1895)

Cemil Efendi'nin maaşının 10 Şevval 1314 (14 Mart 1897) tarihindeki düzenlemeyle 513 kuruşa düşürüldüğü Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 15 Zilhicce 1314 (17 Mayıs 1897) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Cemil Efendi'nin 8 Rebiülevvel 1316 (27 Temmuz 1898) tarihinde aynı maaşla Bağdad Vilayeti Şehriyan Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyeti'ne nakledildiği Telgraf ve Posta Merkezi Sicil Şubesi'nin 15 Şevval 1316 (26 Şubat 1899) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00058.00083, s. 163)

5. 45. Ferhad Efendi

Bektaş Ağa'nın oğludur. H. 1290 (1873 – 1874) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus belgelerinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdiyede müfredattaki dersleri okumuştur. Türkçe okur yazar.

6 Şaban 1307 (28 Mart 1890) tarihinde 125 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Akçadağ Kazası Nüfus Kâtipliği'ne tayin olmuş, 18 Receb 1308 (27 Şubat 1891) tarihinde istifa ederek buradan ayrılmış ve bir müddet açıkta kaldıktan sonra 28 Zilhicce 1310 (13 Temmuz 1893) tarihinde aynı maaşla ikinci kez Nüfus Kâtipliği'ne alınıp 12 Ramazan 1312 (9 Mart 1895) tarihinde Adıyaman Kazası Kâtipliği'ne naklolunmuştur. Adıyaman Kaymakamlığıyla Elazığ Vilayeti Valiliği'nden tercüme-i hâl evrakının gerçek olduğu ve Dahiliye Nezareti Nüfus Genel Müdürlüğü'nden memuriyeti tasdik edilmiştir. Yaptığı görevlerde herhangi bir suçu olmadığı, başarıyla görev yaptığı 23

Teşrinievvel 1312 (4 Kasım 1896) tarihli belgenin Adıyaman İdare Meclisi tarafından onay belgesi ile nüfus belgesinin asılları tercüme-i hâl evrakıyla birlikte Dahiliye Sicill-i Ahvâl Şubesi'nde kayıtlıdır. 6 Cemaziyelahir 1317 (12 Ekim 1899)
(DH. SAİD.00103.00002, s. 2)

5. 46. Ferhad Fehmi Efendi

Bektaş Ağa'nın oğludur. 1 Zilhicce 1286 (4 Mart 1870) tarihinde Malatya kasabasında doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Arapça, Farsça ve Hesap eğitimi almıştır. Türkçe okur yazardır ve Arapça bilmektedir.

11 Receb 1306 (13 Mart 1889) tarihinde 20 yaşında iken Malatya Sancağı Nüfus Kalemi'ne stajyer olarak başlayıp 9 Ramazan 1307 (29 Nisan 1890) tarihinde 125 kuruş maaş ile Akçadağ Kazası Nüfus Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Akçadağ Nüfus memuriyetiyle Kaymakamlığı Vekâletinden yazılan cevap belgelerinde tercüme-i hâl evrakının gerçek olduğu, Ferhad Fehmi Efendi'nin vazifesini layıkıyla yaptığı ifade edilmiş, Malatya Sancağı Mutasarrıflığıyla Elazığ Vilayeti Valiliği'nden memurluğu onaylanmış ve Dahiliye Nezaret-i Celilesi Nüfus Genel Müdürlüğü Müsteşarlığından memuriyeti tasdik kılınmıştır. 1 Cemaziyelahir 1308 (12 Ocak 1891)
(DH. SAİD.00032.00244, s. 483)

5. 47. Feyzullah Efendi

Yeğen Ağazade lakabıyla bilinen Veli Efendi'nin oğludur. 1 Receb 1260 (17 Temmuz 1844) tarihinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ile Akaid'le alakalı tefsirler okumuştur. Türkçe okur yazar.

19 Rebiülevvel 1291 (6 Mayıs 1874) tarihinde 31 yaşında iken 850 kuruş maaş ile Edirne Vilayeti Yanbolu Kazası Ağnam memuriyetine tayin edilmiş ve 2 ay çalıştıktan sonra 4 Cemaziyelahir 1291 (19 Temmuz 1874) tarihinden 27 Rebiülahir 1293 (22 Mayıs 1876) tarihine kadar 450 kuruş maaş ile Edirne Vilayeti Acar Nahiyesinde, 7 Cemaziyelahir 1293 (30 Haziran 1876) tarihinden 29 Şevval 1294 (6 Kasım 1877) tarihine kadar 450 kuruş maaş ile Yanbolu Kazası Ağnam memuriyetinde görev yapmış, 21 Cemaziyelevvel 1295 (23 Mayıs 1878) tarihinden 19 Cemaziyelahir 1297 (29 Mayıs 1880) tarihine kadar 600 kuruş maaş ile Trabzon Vilayeti'nde Kokas, 22 Ramazan 1298 (18 Ağustos 1881) tarihinden 23 Safer 1300 (3 Ocak 1883) tarihine kadar 1 320 kuruş maaşla Aydın Vilayeti'nde Dağmarmara, 23 Safer 1300 (3 Ocak 1883) tarihinden 1 Rebiülahir 1302 (18 Ocak 1885) tarihine kadar 480 kuruş maaşla İlice ve 18 Şevval 1305 (28 Haziran 1888) tarihinden 19 Zilkade 1307 (7 Temmuz 1890) tarihine kadar 194 kuruş maaşla İrle nahiyeleri müdüriyetlerinde görev yapmış ve 18 Zilhicce 1308 (25 Temmuz 1891) tarihinde 1 324 kuruş maaşla Musul Vilayeti'nde Kuştepe Nahiyesi Müdüriyeti'ne memur olarak atanmış ve 4 Muharrem 1309 (10 Ağustos 1891) tarihinde istifa ederek ayrılmıştır.

Kokas ve Kuştepe Nahiyeleri müdüriyetlerine tayin tarihleri ve buralardan

ayrılış tarihiyle, görevlerinde herhangi bir suç işlemediği ve Yanbolu Kazası Ağnam Memuriyetiyle Dağmarmara, İlice ve İrle Nahiyeleri müdüriyetleri görevlerinde suç işlemediği Erbil kazası ve İslimye Sancağı İdare Meclislerinin, Saruhan Sancağı ve Musul, Varna Vilayetleri İdare Meclislerinden 29 Rebiülevvel 1291 (16 Mayıs 1874) ve 15 Zilhicce 1301 (6 Ekim 1884) ve 8 Eylül 1307 (20 Eylül 1891) ile Gümüşhane, Edirne ve Aydın Vilayetleri İdare Meclislerinin 22 Şevval 1294 (30 Ekim 1877) ve 6 Zilkade 1294 (12 Kasım 1877) ve 5 Mayıs 1306 (17 Mayıs 1890) tarihli altı adet belgede belirtilmiştir.

Acar Kasabası müdürü iken Rusların Selvi kasabasına girme durumu nedeniyle görevini bırakmış ve Filibe'de bulunan Divan-ı Harb'de mahkemeye çıkarılmıştır. Yapılan sorgulama neticesinde herhangi bir suç unsuruna rastlanmadığı Filibe Sancağı İdare Meclisi'nin 24 Teşrinievvel 1293 (5 Kasım 1877) tarihli belgesi ve Acar, Avretü'l-an ve Kokas müdüriyetlerine ait üç belge buyruldu ile nüfus tezkeresi ve Nahiye Müdürlüğünde çalışmak için İntihab-ı Memurin Komisyonu'ndan verilen 30 Teşrinisani 1308 (12 Aralık 1892) tarih ve 7 numaralı görev yapabilir belgesi Sicilli-i Ahvâl Genel Müdürlüğü tarafından görülüp iade edilmiştir.

Yanbolu Kazası Ağnam Memuriyetiyle Avretü'l-ân ve Acar Nahiyeleri müdüriyetlerinde bulunduğu dâir kayıt ve bilgi olmadığı Maliye Nezaret-i Celilesi'nin 3 Şaban 1310 (20 Şubat 1893) tarihli cevap yazısında gösterilmiş ve Dağmarmara, İlice ve İrle Nahiyeleri müdüriyetlerinde görevli olduğu süreler, aldığı maaş miktarları ve Kuştepe Müdüriyeti'nde aldığı maaş İntihab-ı Memurin Komisyonu Başkanlığı'nın 12 Şaban 1310 (1 Mart 1893) tarihli cevaplı yazısında ve Kuştepe Nahiyesi

müdüriyetinden istifa ederek ayrıldığı Şehrizer Sancağı Mutasarrıflığı'nın 27 Şubat 1308 (8 Mart 1892) tarihli cevap telgrafında beyan edilmiştir. 19 Ramazan 1310 (6 Nisan 1893)

Feyzullah Efendi, İlice Nahiyesi Müdüriyeti'nde iken Ahmedli Karyesi sakinlerinden Ayşe adlı kadının öldürülmesinden dolayı şüpheli olarak mahkemeye çıkarılmış ve suçsuz olduğu anlaşılmıştır. Bu suretle Feyzullah Efendi'nin çalışmasına dair bir engel kalmadığı Şura-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nin 20 Cemaziyelevvel 1305 (10 Aralık 1892) tarihli belgesinden anlaşılmıştır.

Feyzullah Efendi, 9 Zilkade 1310 (25 Mayıs 1893) tarihinde 360 kuruş maaşla Trabzon Vilayeti Alaçam Nahiye Müdüriyeti'ne tayin olunmuştur. (DH. SAİD.00042.00180, s. 357)

5. 48. Fikri Efendi

Kâtip Zeynelabidin Efendi'nin oğludur. H. 1280 (1863 – 1864) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus belgelerinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebi'nde dini ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Arapça'dan Sarf ve Nahv ile Farsça'dan Gülistan ve Fen hesapları eğitimi almıştır. Türkçe okur yazar.

H. 1295 (1878 – 1879) senesinde 15 yaşında iken Malatya Telgraf Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne stajyer olarak girmiş ve 5 Rebiülahir 1300 (13 Şubat 1883) tarihinde 380 kuruş maaş almaya başlamış, 1 Muharrem 1307 (28 Ağustos 1889)

tarikhinde aynı maaşla Havran ve 28 Şevval 1307 (17 Haziran 1890) tarikhinde tekrar aynı maaşla Diyarbakır Vilayeti Malatya Telgraf ve Posta Merkezleri Muhabere Memuriyetine nakledilmiştir. Diyarbakır Vilayeti Telgraf ve Posta Başmüdüriyetiyle Telgraf ve Posta Nezareti'nden memurluk yaptığı tasdik olunmuştur. Söz konusu memuriyetleri Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygundur. Nüfus tezkeresinin bir örneği tercüme-i hâl evrakıyla beraber Sicill-i Ahvâl şubesi tarafından kaydedilmiştir. 20 Muharrem 1317 (31 Mayıs 1899)

Fikri Efendi'nin maaşı 28 Ramazan 1313 (13 Mart 1896) tarikhinde 400 kuruşa çıkarılmış ve 12 Muharrem 1317 (23 Mayıs 1899) tarikhinde 500 kuruş maaşla Erzincan ve 5 Kanunuevvel 1315 (17 Aralık 1899) tarikhinde 400 kuruş maaşla yer değıştirme usulüyle tekrar Malatya Posta Merkezleri Muhabere Memuriyetlerine nakledildiğı Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 24 Zilhicce 1313 (6 Haziran 1896) ve 30 Zilkade 1317 (1 Nisan 1900) tarihli durum belgelerinde gösterilmiştir.

Fikri Efendi'nin görevine devamsızlığıyla beraber asi tavırlarda bulunması ve bazı haberleşmeleri zamanında yapmamasından dolayı 15 Zilhicce 1323 (10 Şubat 1906) tarikhinde 400 kuruş maaşla Erzurum Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Posta Kâtipliğı'ne nakledildiğı Telgraf ve Posta Merkezi'nin 19 Zilhicce 1322 (24 Şubat 1905) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00084.00171, s. 337)

5. 49. Hacı Abdülvahab Azmi Efendi

Malatya Kasabası Tabur Kâtibi Hacı Mehmed Efendi'nin oğludur. Vaizzade lakabıyla tanınır. H. 1286 (1869 – 1870) senesinde Malatya kasabasında doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş dersleri ile Arapça'dan Sarf ve Nahv ve grameri, Farsça'dan Gülistan ve Baharistan derslerini almıştır. Türkçe yazabildiği tercüme-i hâlinde kayıtlıdır.

22 Kanunuevvel 1303 (3 Ocak 1888) tarihinde stajyer olarak girdiği Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi'nde 15 Eylül 1305 (27 Eylül 1889) tarihinde aldığı 50 kuruş maaşı, 31 Kanunusani 1308 (13 Şubat 1893) tarihinde 65 kuruşa çıkarılmış ve 2 Eylül 1310 (14 Eylül 1894) tarihinde 80 kuruş maaşla Tahrirat Kalemi Birinci Kâtipliği'ne ve 26 Nisan 1320 (10 Mayıs 1904) tarihinde 136 kuruş maaşla Malatya Sancağı Hapishane Kâtipliği'ne nakledilerek işe başlamıştır. 26 Nisan 1321 (11 Mayıs 1905) tarihinde istifa ederek buradan ayrılmıştır. 14 Teşrinisani 1325 (27 Kasım 1909) tarihinden 30 Eylül 1326 (12 Ekim 1910) tarihine kadar ve 17 Teşrinievvel 1326 (30 Ekim 1910) tarihinden 5 Nisan 1327 (18 Nisan 1911) tarihine kadar 400 kuruş maaşla Pütürge ve Eğin Kazaları Nüfus memuriyetlerinde çalışmış ve 13 Nisan 1327 (26 Nisan 1911) tarihinde aynı maaşla Akçadağ Kazası Nüfus Memuriyeti'ne atanmıştır.

Elazığ Vilayeti Nüfus Müdüriyeti'nin araştırma sonucu belgesinden nüfus belgelerinin yıpranmış olduğu, izinsiz nikâhlar yapanlar hakkında soruşturma açmadığı nedenleriyle azledilerek 25 Mayıs 1327 (2 Haziran 1911) tarihinde görevinden ayrılmıştır.

Hizmet ettiği süre içerisinde aldığı maaş, görevlerinden istifa ederek veya tayini yapılarak ayrıldığı, görevi devrettiği zaman yapılan işlemlerde 371,5 kuruşun eksik olduğu, paranın kendisinden alındığı, 67 ailenin usulsüz olarak araştırıldığını ve yapılan soruşturmada hesabına para geçirmedeği Malatya Sancağı Muhasebesiyle İdare Meclisi'nin hizmet cetveliyle Malatya Sancağı ve Pütürge, Eğin ve Akçadağ Kazaları İdare Meclislerinin 22 Mart 1323 (4 Nisan 1907), 1 Teşrinievvel 1326 (14 Ekim 1910), 9 Nisan 1327 (22 Nisan 1911) ve 24 Eylül 1328 (6 Ekim 1912) tarihli belgeleri ve nüfus tezkeresinin asıl suretleri, Malatya Sancağı Mutasarrıflığı'nın 5 Kanunusani 1328 (18 Ocak 1913) tarihli cevap yazısı tercüme-i hâl evrakıyla birlikte Sicill-i Ahvâl Genel Müdürlüğü tarafından kaydedilmiştir. 3 Mart 1328 (16 Mart 1912)

Hacı Abdülvahab Azmi Efendi'nin söz konusu memurluktan ayrıldığı, para yardımlarından hesabına bir miktar aktardığı, nüfus defterlerinin yıpranmasından dolayı mahkemeye çıkarılarak azledildiği, 9 Temmuz 1329 (22 Temmuz 1913) tarihinde Vilayet İdare Meclisi tarafından çalışmasına izin verildiği Elazığ Vilayeti'nin 26 Teşrinisani 1329 (9 Aralık 1913) tarihli cevap yazısından anlaşılmıştır.

26 Mayıs 1330 (8 Haziran 1914) tarihinden itibaren 133 kuruş emekli maaşı bağlandığı Muhassetat-ı Zatiye Müdüriyeti'nin 4 Haziran 1330 (17 Haziran 1914) tarihli belgesinde gösterilmiştir. 16 Haziran 1330 (29 Haziran 1914)

(DH. SAİD.00191.00098, s. 98 - 99)

5. 50. Hacı Ali Necib Efendi

Leblebicizade Bekir Efendi'nin oğludur. H. 1254 (1838 – 1839) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus belgesinde kayıtlıdır. Malatya Medresesi'ndeki eğitimini 1 Zilhicce 1267 (27 Eylül 1851) tarihinde tamamlayıp diploma alarak İstanbul'a gelip Süleymaniye Cami-i Şerifi'nde Celâl okumuştur. Arapça, Farsça ve Türkçe yazabilmektedir.

1 Safer 1288 (22 Nisan 1871) tarihinden 14 Muharrem 1290 (14 Mart 1873) tarihine kadar 250 kuruş maaşla Malatya Nüfus Mukayyidliği'nde ve 3 Şevval 1291 (13 Kasım 1874) tarihinden 15 Cemaziyelahir 1294 (27 Haziran 1877) tarihine kadar 120 kuruş maaşla Akçadağ ve 1 Rebiülevvel 1295 (5 Mart 1878) tarihinden 1 Ramazan 1297 (7 Ağustos 1880) tarihine kadar 500 kuruş maaşla Lice ve 1 Zilhicce 1298 (25 Ekim 1881) tarihine kadar 750 kuruş maaşla Çermik Kazalan niyabetlerinde (vekillik) ve 15 Mart 1300 (27 Mart 1884) tarihinden 20 Teşrinievvel 1301 (1 Kasım 1885) tarihine kadar 500 kuruş maaşla Malatya Nüfus Memuriyeti'nde bulunmuştur.

16 Ramazan 1303 (18 Haziran 1886) tarihinde ilkokul hariç Edirne Müderisliği yapmış ve 15 Safer 1305 (2 Kasım 1887) tarihinden 15 Şaban 1307 (6 Nisan 1890) tarihine kadar 750 kuruş maaşla Midyat ve 25 Muharrem 1309 (31 Ağustos 1891) tarihinden 25 Rebiülevvel 1311 (6 Ekim 1893) tarihine kadar 100 kuruş maaşla Adıyaman Niyabetlerinde bulunmuştur.

Adıyaman Kaymakamlığı'ndan yazılan cevap belgesinde tercüme-i hâl

bilgilerinin gerçek olduğu tasdik edilmiştir.

Malatya Nüfus Mukayyidliğiyle memuriyetinde bulunduğu zaman ve aldığı maaşı Malatya Mutasarrıflığı'ndan Makam-ı Ali-i Meşihat-Penahi'ye mebus 27 Nisan 1309 (11 Mayıs 1893) tarihli cevap yazısı ve mukayyidliğinden suçsuzluğu Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 14 Nisan 1289 (26 Nisan 1873) tarihli belgesine göre belirtilmiş ve Malatya Nüfus memuriyetinden ayrılış nedeni ve okulunu bitirdiğinin zamanında Dahiliye Nezaret-i Celilesi Veznesi'ne bildirilmemesi nedeniyle Makam-ı Celil-i Meşihat'ı tarafından Malatya Mutasarrıflığı'ndan istenen yazı ve bulunduğu niyabetlerde çalıştığı zaman ve aldığı maaş tercüme-i hâl evrakında gösterilmiştir.

Lice Niyabeti'nde iken Sadık adlı bir kişiden rüşvet almak suçundan dolayı mahkemeye alınmış, yapılan soruşturmada beraat ettiği Diyarbakır Vilayeti'nin Makam-ı Vala-yı Meşihat-Penahi'ye gönderilen 22 Haziran 1296 (4 Temmuz 1880) tarih ve 800 numaralı belgeden anlaşılmış ve memuriyetine başlaması Adliye Müfettişliği'nin 19 Haziran 1296 (1 Temmuz 1880) tarihli belgesinde gösterilmiştir.

Midyat Niyabeti'nden rüşvet ve tecavüz, kayıtları tahrip etme, cinayet suçunu gizleme suçu, tahliye edilmesi gereken bir kişiden rüşvet isteme, bir katili para karşılığı hapisten çıkarma gibi hakkındaki suçlamalar nedeniyle Midyat Kaymakamlığıyla Memurin-i Mülkiye ve Adliyesi tarafından gönderilen yazıyla işten el çektirilmiş ve Diyarbakır Vilayetiyle yapılan yazışmalar neticesinde Hacı Ali Necib Efendi'nin mahkemeye çıkarıldığı ve suçsuz olduğu Mardin Sancağı Asliye Mahkemesi'nin kararı ile Diyarbakır Vilayeti İstinaf Savcılığı Vekâleti'nden Makamı-ı Celil-i Meşihat-ı

İslamiye'ye gönderilen telgraftan ve kamu malına sahip çıktığı, hesabına haksız para geçirmediği Mardin Sancağı İdare Meclisi'ni tarafından doğrulanmış Midyat Kazası İdare Meclisi belgesinden anlaşılan durumla birlikte niyabete tayinine engel kalmamış olduğundan göreve devamına 7 Zilkade 1308 (14 Temmuz 1891) tarihinde karar verildiği Meclis-i İntihab kararının 12 Teşrinievvel 1310 (24 Ekim 1894) tarihli tercüme-i hâl evrakı ekine yazılan bilgi notunda gösterilmiştir.

Tercüme-i hâlinde bulunan fakat belgesi olmayan Arguvan ve Hekimhan Nahiyeleri Niyabetlerinde bulunduğu süreyle, aldığı maaşı, nüfus tezkeresi ve müderrislik yapabilir belgelerinin görülüp kendisine iade edildiği Bâb-ı Vâlâ-yı Fetva Sicill-i Ahvâl Şubesi'nin 16 Safer 1313 (8 Ağustos 1895) tarihli belgesinde gösterilmiştir. 22 Rebiülevvel 1313 (12 Eylül 1895)

Hacı Ali Necib Efendi, 1 Rebiülahir 1313 (21 Eylül 1895) tarihinde 1 250 kuruş maaşla Çapakçur Niyabeti'ne tayin olunarak 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde vergi erteleme nedeniyle maaşı 1 125 kuruşa düşürülmüş ve 1 Zilkade 1315 (24 Mart 1898) tarihinde görevinden ayrılmıştır. Çapakçur Niyâbeti'nde bulunduğu sırada Ali ve Necib Bey'lerin 6 ay fazladan gözü altında kalmalarına neden olduğu için, yol ücreti adı altında fazladan para aldığı ve arazi satışı sırasında ihaleye fesad karıştırdığı için mahkemeye çıkarılmasına karar verilmiş ve azledilmiştir.

(DH. SAİD.00055.00232, s. 461 - 462)

5. 51. Hacı Hasan Tahsin Efendi

Tüccar Hacı Mehmed Said Efendi'nin oğludur. H. 1283 (1866 – 1867) senesinde Malatya kazasında doğduğu nüfus tezkeresinde kayıtlıdır. Malatya medresesinde Arapça ve Farsça ile şairlik eğitimi almış ve Mekteb-i Hukuk-ı Şahane'ye devam etmiştir.

10 Muharrem 1312 (14 Temmuz 1894) tarihinde 19 yaşında iken stajyer olarak İstanbul İstinaf Mahkemesi Hukuk Kısmı Kalem'i'ne girmiş ve 23 Safer 1314 (3 Ağustos 1896) tarihinde 10 kuruş maaşa nail olmuştur. İstinaf Mahkemesi tarafından yazılan cevapta tercüme-i hâl evrakının içeriğinin gerçek olduğu gösterilmiş ve Adliye Nezaret-i Celilesi Sicili-i Memurin Müdüriyeti'nin mührü görülmüştür. Nüfus tezkeresinin aslı tercüme-i hâl evrakıyla kayıtlı olduğu gibi maaş miktarı ve tarihi de kayda geçirilmiştir. 27 Rebiülahir 1316 (14 Eylül 1898)

Hacı Hasan Tahsin Efendi'nin maaşının 9 Receb 1315 (4 Aralık 1897) tarihinde 60 kuruşa ve 14 Şevval 1316 (25 Şubat 1899) tarihinde de 80 kuruşa çıkarıldığı Adliye Sicil Şubesi'nin 9 Kanunuevvel 1315 (21 Aralık 1899) tarihli belgesine binaen durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00082.00104, s. 205)

5. 52. Hacı İbrahim Talat Efendi

Hamamcızade Cumali Ağa'nın oğludur. H. 1300 (1882 - 1883) yılında Malatya kasabasında doğmuştur. Malatya sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Rüşdiye Mektebinde müfredattaki dersleri bitirerek 22 Ağustos 1315 (4 Eylül 1899) tarihinde a'la derceden diploma almıştır.

6 sene kadar Malatya Ziraat Bankası Şubesinde stajyer olarak görev almış, 10 Zilkade 1327 (23 Kasım 1909) tarihinde usullere uygun olarak 250 kuruş maaşla Besni Ziraat Bankası Sandık Muhasebe Kâtipliği'ne tayin olunarak görevine başlamıştır.

Besni Kaymakamlığı Hacı İbrahim Talat Efendi'nin tercüme-i hâl evrak bilgilerini, Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü de görevini yerine getirdiğini tasdik etmişlerdir.

Nüfus tezkiresiyle Mekteb-i Rüşdi diplomasının asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla beraber kaydedilmiş olup görevine başlangıç tarihiyle aldığı maaş miktarı ve görevden ayrılma sebebi söz konusu belgeden anlaşılmıştır. 7 Rebiülevvel 1328 (19 Mart 1910)

(DH. SAİD.00172.00095, s. 186)

5. 53. Hacı Mehmed Arif Efendi

Mülkiye kaymakamlarından Hacı Mehmed Emin Efendi'nin oğludur. H. 1295 (1878 – 1879) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus belgelerinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Basra Vilayeti Mekteb-i Rüştîyesi'nde Sarf, Nahv, Gülistan, Fen hesapları ve Coğrafya derslerini görmüştür. Türkçe ve Fransızca okuyup yazdığı tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

H. 1312 (1894 – 1895) senesinde İstanbul Telgrafhanesi'ne stajyer olarak girmiş, 26 Rebiülahir 1318 (23 Ağustos 1900) tarihinde 100 kuruş maaşla Eyüpsultan Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memuriyetine tayin edilmiş ve 28 Zilkade 1318 (19 Mart 1901) tarihinde 100 kuruş maaşla İstanbul Telgraf Merkezi Muhabere memuriyetine nakledilmiştir.

Telgraf ve Posta Nezareti'nde vazifesine devam etmesi tasdik edilmiştir.

Memuriyeti, Telgraf ve Posta Nezareti Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygundur. Şubece aynen görülen nüfus tezkeresi kendisine iade edilmiştir.

22 Rebiülevvel 1324 (16 Mayıs 1906)

Hacı Mehmed Arif Efendi'nin maaşı 6 Zilhicce 1321 (23 Şubat 1904) tarihinde 150 kuruşa çıkarılmış ve yerine başkasının atandığı Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 3 Temmuz 1323 (16 Temmuz 1907) tarihli durum belgesiyle bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00116.00116, s. 229)

5. 54. Hacı Mehmed Efendi

Malatya Sancağına bağlı Çırmıktı karyesi ahalisinden reçber Azaboğlu Mustafa Ağa'nın oğludur. 1268 Cemaziyelahir'inde (Mart 1852) Çırmıktı karyesinde doğmuştur. Malatya İbtidai mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almıştır. Türkçe okur yazar.

Başlangıçta bir süre İstanbul'da ticaretle uğraştıktan sonra 20 Cemaziyelevvel 1304 (14 Şubat 1887) tarihinde Beyoğlu Mutasarrıflığı Ceza Mahkemesi Odacılığı'na ve 5 Rebiülahir 1305 (21 Aralık 1887) tarihinde İstanbul Balıkxane ve Tuz Nezareti'ne stajyer olarak devam etmiş, gerek Balıkxane ve Tuz Nezareti ve gerekse İstanbul Müskirât-ı Resm-i Mîrî ve Bey' Müdüriyeti tarafından 8 Şaban 1305 (20 Nisan 1888) tarihinden 18 Ramazan 1305 (29 Mayıs 1888) tarihine kadar 200 kuruş geçici maaşla Paşabahçesi Ceviz Tâdat memurluğunda, 22 Muharrem 1307 (18 Eylül 1889) tarihinden 18 Rebiülevvel 1307 (12 Kasım 1889) tarihine kadar 300 kuruş geçici maaşla Beykoz Şire Memurluğu'nda, 17 Şaban 1307 (8 Nisan 1890) tarihinden 24 Şevval 1307 (13 Haziran 1890) tarihine kadar 250 kuruş aylıkla Rumelikavağı Muvakkat ..... memurluğunda, 28 Muharrem 1308 (13 Eylül 1890) tarihinden 29 Rebiülevvel 1308 (12 Kasım 1890) tarihine kadar 300 kuruş maaşla Kumkapu civarı muvakkat Şire memurluğunda ve 29 Şaban 1308 (9 Nisan 1891) tarihinden 13 Zilkade 1308 (20 Haziran 1891) tarihine kadar 250 kuruş aylıkla Rumelikavağı Çiroz Mubassırlığı'nda, 11 Safer 1309 (16 Eylül 1891) tarihinden 10 Rebiüalhir 1309 (13 Kasım 1891) tarihine kadar 400 kuruş geçici maaşla Kumkapu ve civarı Şire memurluğunda ve 16 Ramazan 1309 (14 Nisan 1892) tarihinden 12 Zilkade 1309 (8

Haziran 1892) tarihine kadar 300 kuruş maaşla Karataş geçici Çiroz Mubassırlığı'nda, 21 Safer 1310 (14 Eylül 1892) tarihinden 21 Rebiülahir 1310 (12 Kasım 1892) tarihine kadar 350 kuruş aylıkla Galata ve Beyoğlu geçici Şire memurluğunda görev aldıktan sonra istifa etmiş ve İstanbul Balıkhane Nezareti'ne stajyer olarak devam etmiş, 23 Cemaziyelevvel 1310 (13 Aralık 1892) tarihinde 250 kuruş maaşla ve daimi olarak Galata Müskirat Şubesi Kolculuğu'na tayin edilmiş ve 21 Safer 1313 (13 Ağustos 1895) tarihinde 300 kuruş aylıkla İstanbul Müskirât-ı Resm-i Mîrî ve Bey' Müdüriyeti Bey' memurluğuna terfi edilmiştir.

İstanbul Müskirat Nezaretiyle İdare-i Merkeziye Müdüriyeti'nden Hacı Mehmed Efendi'nin iyi hali ve çalışması tasdik kılınmıştır.

Hacı Mehmed Efendi'nin 17 Nisan 1311 (1 Mayıs 1895) tarihli nüfus tezkeresiyle hizmet süresi ile maaş miktarını gösteren 18 Kanunuevvel 1312 (30 Aralık 1896) tarihli belgeyle Balıkhane Nezareti'nden verilen yeterlilik belgesinin aslı ve Müskirat Nezareti'nden alınan 21 Teşrinievvel 1312 (2 Kasım 1896) tarihli belge kaydedilerek tercüme-i hâl evrakına yazılmıştır. 15 Cemaziyelevvel 1324 (7 Temmuz 1906)

(DH. SAİD.00138.00124, s. 245)

5. 55. Hacı Mehmed Emin Efendi

Vahabzade Abdülvahab Efendi adlı şahsın oğludur. H. 1238 (1822 – 1823) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve

medresede Arapça ve Farsça eğitimi almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1254 (1838 – 1839) yılında 18 yaşında iken 300 kuruş maaşla Asakir-i Nizamiye Topçu Birinci Alayı'nın Üçüncü Taburu'nda kâtiplik hizmetine, H. 1261 (1845 – 1846) senesi sonlarında 300 kuruş maaşla Malatya Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne ve aynı sene içerisinde 800 kuruş maaşla Malatya Mal Kâtipliği'ne, H. 1269 (1852 – 1853) senesinde 300 kuruş maaşla Ceride-i Nüfus Kâtipliği'ne, H. 1278 (1861 – 1862) senesinde 500 kuruş maaşla Malatya Rüşumat Başkâtipliği'ne, H. 1286 (1869 – 1870) senesinde Malatya'nın sancak olmasıyla 675 kuruş maaşla Masarıfat Mukayyidliği'ne, 25 Receb 1289 (28 Eylül 1872) tarihinde 470 kuruş maaşla Defter-i Hakanı Kalemî Başkâtipliği'ne memur olup H. 1297 Rebiülahir'inde (13 Mart 1880) tarihinde Maaşlar Kararnamesi'ne göre maaşı 380 kuruşa indirilerek Defter-i Hakanı Kalemî Başkâtipliği'nde çalışmaya devam etmiştir.

Şimdiye kadar görevlerinden dolayı hakkında şikâyet olmamış ve mahkemeye çıkarılmamıştır.

Malatya Sancağı Mutasarrıflığı'ndan tercüme-i hâl evrakına gönderilen cevap yazısında Hacı Mehmed Emin Efendi'nin tercüme-i hâl belgesinin içeriği tasdik edilmiştir. Vergi Emanet-i Aliyyesi'nin 20 Rebiüahir 1301 (19 Şubat 1884) tarihli ekinde dahi "Zîrde muharrer mülâhazaya nazaran iş bu terceme-i hâl varakası tasdik kılınır" denildiği kayıtlıdır. 24 Cemaziyelahir 1301(21 Nisan 1884)
(DH. SAİD.00007.00079, s. 155)

5. 56. Hacı Mehmed Sabit Efendi

Osman Efendi'nin oğludur. H. 1293 (1876 – 1877) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkeresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve medresede biraz Arapça ve Farsça öğrendiği ve Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

1 Receb 1314 (6 Aralık 1896) tarihinde 250 kuruş maaşla Malatya Sancağı Süvari Tahsildarlığı'na tayin olmuş ve 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde maaşı 242 kuruşa indirilerek 9 Cemaziyelahir 1320 (5 Haziran 1903) tarihinde memuriyetinin kaldırılmasıyla görevinden ayrılmıştır.

400 kuruşu geçmemek üzere maaşla 2 Şaban 1320 (4 Kasım 1902) tarihinden itibaren Akçadağ Tahsilat Müfettişliği'ne tayin edilmiş, 15 Zilhicce 1320 (15 Mart 1903) tarihinde aynı maaşla Besni ve 26 Zilhicce 1321 (26 Mart 1903) tarihinde aynı miktar maaşla Malatya ve Kazaları Tahsilat Müfettişliği'ne atanmıştır.

Malatya Sancağı Muhasebeciliğiyle Mutasarıflığı'ndan ve Elazığ Vilayeti Defterdarlığıyla Valiliği'nden ve Hazine-i Celile Tahsilat İdaresi Mümeyyizliğiyle Müdüriyeti'nden gönderilen cevap yazılarına göre Maliye Nezaret-i Celilesi Müsteşarlığından görev yapmasının uygun olduğu bildirilmiştir.

Nüfus tezkeresiyle görev yaptığı süredeki hizmetleri, aldığı maaş miktarları, görevlerinden ayrılış sebepleri ve yaptığı görevlerden suçlanmadığına dair Elazığ

Vilayeti İdare Meclisi'nin 27 Mayıs 1320 (9 Haziran 1904) ve 4 Ağustos 1320 (17 Ağustos 1904) tarihli iki adet belgenin asılları tercüme-i hâl evrakıyla beraber şubece kaydedilmiştir. 22 Cemaziyelevvel 1323 (25 Temmuz 1905)
(DH. SAİD.00105.00228, s. 453)

5. 57. Hacı Osman Ramiz Efendi

Malatya hanedanından Vaizzade Hacı Mehmed Ağa'nın oğludur. H. 1277 (1860 – 1861) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus kayıtlarında mevcuttur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Mekteb-i Rüşdiyesi'nde müfredattaki dersleri bitirerek 25 Haziran 1290 (7 Temmuz 1874) tarihinde a'lâ (iyi) derecede diploma almış ve özel olarak Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1292 (1875 – 1876) senesinde 16 yaşında iken Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi'ne stajyer olarak girmiş, 27 Cemaziyelevvel 1294 (9 Haziran 1877) tarihinde 300 kuruş maaşla Besni Kazası Aşar Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve 9 Rebiülevvel 1295 (13 Mart 1878) tarihinde buradan ayrılarak 12 Cemaziyelahir 1295 (13 Haziran 1878) tarihinde 100 kuruş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi Kâtipliği yardımcılığına memur ve 15 Haziran 1294 (27 Haziran 1878) tarihinde 200 kuruş maaşla Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi Mübeyyiz-i Evvelliğine atanmıştır.

11 Receb 1297 (19 Haziran 1880) tarihinde 220 kuruş maaşla Muhasebe Kalemi Müsevvid-i Saniliğine ve 2 Zilhicce 1301 (23 Eylül 1884) tarihinde 320 kuruş

maaşla Müsevvid-i Evvelliğe ve 26 Receb 1302 (11 Mayıs 1885) tarihinde 400 kuruş maaşla Savcı Muavinliği görevi ile görevlendirilip Malatya Sancağı İdare Meclisi Başkâtipliği'ne nakledilmiştir.

16 Cemaziyelevvel 1305 (30 Ocak 1888) tarihinde kendisine Rütbe-i Salise verilmiş ve 27 Safer 1307 (23 Ekim 1889) tarihinde geçici olarak İstanbul'a gelmek için yerine vekil bırakarak ayrılmışsa da İstanbul'a gitmekten vazgeçmesi üzerine 27 Cemaziyelevvel 1307 (19 Ocak 1890) tarihinde 360 kuruş maaşla memuriyetine devam etmiş ve 17 Muharrem 1308 (2 Eylül 1890) tarihinde 350 kuruş maaşla Dersim Sancağı İdare Meclisi Başkâtipliği'ne nakledilmiş, 27 Ramazan 1308 (6 Mayıs 1891) tarihinde 360 kuruş maaşla yine Malatya Sancağı İdare Meclisi Başkâtipliği'nde göreve başlamış ve ilave memuriyet göreviyle 20 Şaban 1309 (20 Mart 1892) tarihinden 21 Zilhicce 1309 (17 Temmuz 1892) tarihine kadar işten el çektirilen Aza Hacı Abdullah Efendi'nin yerine Malatya Sancağı İdare Meclisi Azalığı'na atanmıştır. 22 Cemaziyelevvel 1310 (12 Aralık 1892) tarihinde işten el çektirilen Malatya Sancağı Evkaf müdürünün yerine 80 kuruş maaş ve gुरुşta bir para aidatla Evkaf Müdüriyeti Vekâleti'nde bulunup 21 Zilhicce 1310 (6 Temmuz 1893) tarihinde 300 kuruş maaşla Malatya Tahrirat Kalemi Müsevvid-i Evvelliği'ne tayin edilmiş ve 23 Safer 1312 (26 Ağustos 1894) tarihinde terfi edilerek kendisine Rütbe-i Saniye Sınıf-ı Sânişi verilmiştir. Mahalli İdare Meclisi'nden belge alarak ayrılmış ve İstanbul'a gelip İntihab-ı Memurin Komisyonunca Malatya Tahrirat Müdüriyeti sınavına kabulüne karar verilmesinden dolayı 9 Cemaziyelevvel 1312 (8 Kasım 1894) tarihinde maaş almadan Memurin Kalemi'ne alınmıştır.

Malatya Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'nden başarılı birisi olarak tarif edildiği, Malatya Mutasarrıflığı'ndan görevini layıkıyla yaptığı ve dürüst biri olduğu tasdik edilmiştir.

Besni Kazası Aşar Kâtipliği'ne memuriyeti giriş ve ayrılış tarihleri, aldığı maaş ve başarılı hizmetleri Besni Kazası İdare Meclisi'nin 23 Zilhicce 1308 (30 Temmuz 1891) tarih ve Malatya Muhasebe Kalemince görev yaptığı süre ve aldığı maaş, suçsuzluğu ve Tahrirat Kalemine nakliyle maaşının tarihleri, suçsuzluğu ve daha sonra Savcılık göreviyle Meclis-i İdare Azalığı'nda ve Evkaf Müdüriyeti Vekâleti'nde bulunduğu Malatya Meclis-i İdaresi'nin 6 Mart 1310 (18 Mart 1894) tarih ve Malatya İdare Meclisi Başkâtipliği, Dersim Sancağı İdare Meclis Başkâtipliği ve Malatya Tahrirat Kalemî Müsevvidliği görevlerine başladığı ve ayrıldığı tarihler, aldığı maaşlar Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 11 Teşrinievvel 1305 (23 Ekim 1889), 22 Cemaziyelevvel 1307 (14 Ocak 1890) ve 22 Rebiülahir 1311 (2 Kasım 1893) ; Dersim Sancağı İdare Meclisi'nin 2 Mayıs 1307 (14 Mayıs 1891) tarihli belgeleri Malatya Sancağı İdare Meclisi'ndeki kayıtlarla karşılaştırılmış ve memuriyet görevlerini başarıyla yerine getirmiş olduğunu gösteren belge, Tahrirat Kalemî Müdüriyetinin 11 Kanunusani 1310 (23 Ocak 1895) tarihli ilmuhaberi ve Rütbe-i Salise, Rütbe-i Saniye Sınıf-ı Sanisi ödüllerinin belgesinin asılları, nüfus tezkeresi belgesinin aslıyla beraber kaydedilmiştir. 22 Zilkade 1312 (17 Mayıs 1895)

Hacı Osman Ramiz Efendi'ye memuriyet görevini başarıyla yerine getirmesi nedeniyle 21 Zilkade 1312 (16 Mayıs 1895) tarihinde Dördüncü Rütbeden Mecidi Nişanı verilmiştir.

Hacı Osman Ramiz Efendi'nin tercüme-i hâl varakasına daha sonra Arapça ve Farsça anlayacak derecede eğitim almıştır ibaresi eklenmiştir.

Hacı Osman Ramiz Efendi'nin 15 Cemaziyelevvel 1313 (3 Kasım 1895) tarihinde 1 350 kuruş maaşla Medine-i Münevvere Tahrirat Müdürlüğü'ne tayin olduğu ve kalemce başarıyla görev yaptığı ve çok ahlaklı olduğu İntihab-ı Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 20 Cemaziyelevvel 1313 (8 Kasım 1895) tarihli belgesinde gösterilmiştir. Hacı Osman Ramiz Efendi'nin maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde vergi ertelenmesi nedeniyle 1 215 kuruşa düşürülmüştür. Hacı Osman Ramiz Efendi'nin aleyhinde bir dava ve şikâyet olmadığı ve başarıyla görev yaptığı Medine-i Münevvere eski idareleri tarafından verilen belgeden anlaşılmıştır.

(DH. SAİD.00055.00045, s. 87 - 88)

5. 58. Hacı Ömer Avni Efendi

Hacı Mehmed Efendi adlı şahsın oğludur. H. 1253 (1837 – 1838) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya'da Hafız Bekir Efendi Sıbyan Mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Söğütlü Cami-i Şerifi dairesinde bulunan Ali Bey Medresesi'nde Arapça'dan Sarf, Nahiv, Mantık, Adâb, Feraiz ve Fıkıh derslerini alıp Farsça'dan Mesnevî-i Şerife kadar okumuştur. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1272 (1855 – 1856) senesi ortalarında 20 yaşında iken 30 kuruş maaşla Arabistan Ordu-yı Hümayunu Birinci Alayı'nın Birinci Taburu'nun Altıncı Bölüğü'nün Beşinci Onbaşı Birinci Neferliği ile Askeriye'ye girmiş, berây-ı hizmetinde 50 kuruş

maaşla Altıncı Bölük Eminliği'ne, H. 1273 (1856 – 1857) senesi başlarında 80 kuruş maaşla Altıncı Bölük Başçavuşluğu'na, H. 1274 (1857 – 1858) senesi ortalarında 250 kuruş maaşla Birinci Alay İkinci Taburu'nun Beşinci Bölüğü'nün Mülazım-ı Saniliğine, H. 1277 (1860 – 1861) senesi ortalarında 250 kuruş maaşla Dersaadet Ordu-yı Hümayunu Sınıf-ı Piyade Üçüncü Alayı'nın Birinci Taburu'nun Yedinci Bölüğü Mülâzım-ı Saniliği'ne ve H. 1278 (1861 – 1862) senesi sonlarında 300 kuruş maaşla Birinci Tabur'un Altıncı Bölüğü Mülazım-ı Evveliği'ne rütbesi yükseltılarak nakledilmiştir.

H. 1280 (1863 – 1864) senesi ortalarında istifa ederek Askeriye'den ayrılmış ve bir ay sonra 350 kuruş maaşla Bosna Eyaleti Muhasebe Kalemine girmiş, H. 1281 (1864 – 1865) senesi başlarında maaşı 530 kuruşa ve Bosna'nın eyaletten vilayete geçiş tarihi olan H. 1281 (1864 – 1865) yılı sonlarında maaşı 750 kuruşa çıkarılmıştır. H. 1282 (1865 – 1866) senesi başlarında 1 200 kuruş maaşla Bosna Vilayeti Divan-ı Temyiz Başkâtipliği'ne ve H. 1283 (1866 – 1867) senesi başlarında istifa ederek ayrılması nedeniyle 416 kuruş maaşla İkinci Ordu-yı Hümayunu Birinci Talî'a Kâtibliği'ne memur olarak atanmış ve H. 1289 (1872 – 1873) senesi ortalarında Talî'a Kâtibliği'nden istifa etmesi nedeniyle H. 1290 (1873 – 1874) senesi ortalarında 540 kuruş maaşla Bosna Vilayeti Mektubçu Kalem Müsevvidliği'ne tayin olmuştur. 1 ay sonra 760 kuruş maaşla Bosna Vilayeti İzvornik Sancağı Temyiz Meclisi memuriyetine ve H. 1291 (1874 – 1875) senesi sonlarında 2 500 kuruş maaşla Hersek Sancağı **Lubin** Kazası Kaymakamlığı'na, H. 1292 (1875 – 1876) senesi ortalarında 3 500 kuruş maaşla Terebin Kazası Kaymakamlığı'na atanmış ve yine H. 1292 (1875 – 1876) senesinde ilave memuriyet olarak Gaçka Sancağı Mutasarrıflığı Vekâleti'ne başkasının

atanması nedeniyle ile H. 1292 (1875 – 1876) senesi sonlarında Gaçka Sancağı Mutasarrıf Vekâletiyle Kaymakamlıktan azledilmiştir.

5 ay sonra yani H. 1293 (1876 – 1877) senesi başlarında 2 000 kuruş maaşla Hersek Temyiz Meclisi Başkanlığı'na tayin olmuş, H. 1294 (1877 – 1878) senesi başlarında kendisine Rütbe-i Salise verilmiş ve H. 1294 (1877 – 1878) senesi ortalarında Bosna ve Hersek'in Avusturya Devleti'ne katılmasından dolayı İstanbul'a dönüş yaparak H. 1295 (1878 – 1879) senesi başlarında 2 000 kuruş maaşla Edirne Vilayeti Dimetoka Bidayet Mahkemesi Sermüstantikliği'ne tayin olmuştur.

H. 1295 (1878 – 1879) senesi ortalarında yine 2 000 kuruş maaşla Tekfurdağı Sancağı Bidayet Mahkemesi Müdde-i Umumi Muavinliği'ne ve H. 1296 (1879 – 1880) senesi ortalarında yine aynı maaşla ait bulunduğu Hüdavendigâr Vilayeti Merkez Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi Başkanlığı'na nakledilmiştir.

Şimdiye kadar bulunduğu görevlerden nakil, tahvil ve istifa gibi sebeplerden ve yalnız Gaçka Mutasarrıf Vekâletiyle Terebin Kazası Kaymakamlığı'ndan yaşlılığı ve Hersek Vilayet-i Celilesi'ne takdim olunan Tekfurgağı Sancağı İdare Meclisi belgesinde öfkeli konuşmaları nedeniyle ayrılmış, memuriyet görevi için mahkemeye alınmamış ve şüpheli olmamıştır.

Hüdavendigâr Vilayeti Adliye Müfettişi saadetlü Tahsin Efendi, Vilayet Valisi devletlu Hacı İzzet Paşa Hazretleri ve Adliye Nazırı Devletlu Asım Paşa hazretleri tarafından gönderilen cevap yazılarında Hacı Ömer Avni Efendi'nin kanuna uygun

olarak hareket ettiği, işine sadık ve iyi ahlaklı biri olduğu ifade edilmiştir. 24 Muharrem 1301 (25 Kasım 1883)

Hacı Ömer Avni Efendi, 12 Rebiülevvel 1302 (30 Aralık 1884) tarihinde 4 000 kuruş maaş ile Duyun-ı Umumiye-i Osmaniye Varidat-ı Muhassasa İdaresi'nin Erzurum Nezareti'ne nakledilmiştir.

Hacı Ömer Avni Efendi, 6 Rebiülevvel 1303 (13 Aralık 1885) tarihinde 5 000 kuruş maaş ile Bağdad Duyun-ı Umumiye-i Osmaniye Nezareti'ne tayin edilmiştir.

Hacı Ömer Avni Efendi, 20 Muharrem 1306 (26 Eylül 1888) tarihinde azledilerek 20 Cemaziyelevvel 1306 (22 Ocak 1889) tarihinde 3 800 kuruş maaş ile Trabzon Duyun-ı Umumiye Nezareti'ne tayin olunmuştur.
(DH. SAİD.00004.00373, s. 740)

5. 59. Halil Avni Efendi

İsmail Ağa adlı şahsın oğludur. H. 1279 (1862 – 1863) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde İslami ilimlere giriş derslerini almış, Arapça, Farsça ve Hesap eğitimi almıştır. Türkçe okur yazardır.

13 Rebiülevvel 1304 (10 Aralık 1886) tarihinde 25 yaşında iken 50 kuruş maaş ile Adana Vilayeti Muhasebe Kalemi'ne Kaza Kâtibi yardımcısı olarak tayin edilmiş, 25 Rebiülahir 1305 (10 Ocak 1888) tarihinde 90 kuruş zamlı Merkez Şube Mukayyidliği

Muavinliği'ne nakledilmiş ve 7 Şaban 1305 (19 Nisan 1888) tarihinde 80 kuruş, 3 Rebiülahir 1306 (7 Aralık 1888) tarihinde 30 kuruş ve 26 Şaban 1306 (27 Nisan 1889) tarihinde yapılan 50 kuruş zamlı maaşı 300 kuruşa çıkarılmıştır.

Adana Vilayeti Defterdarlığıyla Valiliği'nden gönderilen cevap yazılarına göre Maliye Nezaret-i Celilesi tarafından Halil Avni Efendi'nin görevini yapmaya muktedir olduğu bildirilmiştir. 3 Zilhicce 1306 (31 Temmuz 1889)

Halil Avni Efendi'nin maaşı 19 Rebiülevvel 1315 (18 Ağustos 1897) tarihinde 320 kuruşa çıkarıldığı Adana Defterdarlığı'nın 7 Kanunuevvel 1313 (19 Aralık 1897) tarihli belgesine atfen Maliye Sicil Şubesi'nin 31 Mart 1314 (12 Nisan 1898) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00041.00070, s. 137)

5. 60. Halil Sabri Efendi

Sarızade İbrahim Ağa'nın oğludur. 1 Receb 1274 (15 Şubat 1858) tarihinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkeresinde kayıtlıdır. Mekatib-i İbtidaiyede bir süre eğitim almıştır. Türkçe okur yazar.

H. 1292 (1875 – 1876) senesi sonlarında Malatya Sancağı Defter-i Hakani Kalemi'ne stajyer olarak girmiş, 29 Şaban 1315 (23 Ocak 1898) tarihinde 188 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Defter-i Hakani Kalemi İkinci Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Defter-i Hakani Nezareti'nde Malatya Mutasarrıfı ile Defter-i Hakani memurunun cevap yazılarına göre ahlak ve yöneticiliği tasdik olunmuştur. Halil Sabri Efendi'nin İkinci Kâtipliğe tayin tarihi ile maaşının Defter-i Hakani Nezareti Muhasebesi kayıtlarına uygun olduğu vukuat defterinde tasdik edilmiş ve nüfus tezkiresi, tercüme-i hâl evrakıyla beraber Defter-i Hakani Nezareti Sicili-i Ahvâl Şubesi'nde kayıt altına alınmıştır. 4 Safer 1317 (18 Haziran 1899)
(DH. SAİD.00089.00168, s. 333)

5. 61. Hasan Ağa

H. 1270 (1853 – 1854) senesinde Malatya'da doğmuştur. Tahsili olmadığı tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

28 Muharrem 1304 (27 Ekim 1886) tarihinde 120 kuruş maaşla Teberdaran Müdürlüğü'ne tayin olup maaşı 18 Zilkade 1320 (16 Şubat 1903) tarihinde 160 kuruşa, 24 Muharrem 1324 (20 Mart 1906) tarihinde 210 kuruşa yükseltilmiş ve 20 Cemaziyelahir 1327 (9 Temmuz 1909) tarihinde yapılan düzenlemeyle maaşı 150 kuruşa düşürülmüş ve 2 Rebiülahir 1329 (2 Nisan 1911) tarihinde tekrar 300 kuruşa yükseltilmiştir.

Hazine-i Hümayun Kethüdalığı Makam-ı Âlisi'nden Hasan Ağa'nın hizmetini ifa etmekte olduğu belirtilmiş ve Hazine-i Hassa-yı Şahane Müdüriyet-i Umumiyesi tarafından tasdik edilmiştir.

Nüfus tezkiresi aynen görülüp iade edilmiştir ve bulunduğu hizmetle aldığı maaşın tarihlerini beyan eden Hazine-i Hümayun Kethüdalığı'nın derkenarının aslı, tercüme-i hâl evrakıyla beraber kaydedildiği Hazine-i Hassa Sicil Şubesi'nden gönderilmiş 9/325 sicil numaralı belgede gösterilmiştir. 21 Kanunusani 1321 (4 Şubat 1906)

(DH. SAİD.00196.00034, s. 67)

5. 62. Hasan Efendi

Vaiz Abdülbaki Efendi'nin oğludur. H. 1248 (1832 – 1833) yılında Malatya'da doğmuştur. Malatya'da Hacı Yusuf Efendi medresesinde Arapça ve Farsça eğitimi almış ve hattat-ı kanuayı temeşşük etmiştir. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1286 Receb'inde (Ekim 1869) 38 yaşındayken 500 kuruş maaşla Malatya Rüşumat memuriyetine tayin olup H. 1287 Zilkade'sinde (Ocak 1871) istifa ederek ayrılmış ve H. 1287 (1870 – 1871) yılında İdare Meclisi fahri azalığına atanarak H. 1294 Cemaziyelevvel'inde (Mayıs 1877) 500 kuruş maaş ile Malatya Aşar memurluğuna atandıktan bir sene sonra Sancak Aşar'ının kapatılması üzerine açıkta kalmıştır. H. 1298 (1881 – 1882) yılında 760 kuruş maaşla Malatya Sancağı Defter-i Hakani memuriyetine nakledilmiştir.

Şimdiye kadar bulunduğu memuriyetlerden görev yerinin kapatılması ve istifa ederek ayrıldığı ve memurluk hizmetlerinden dolayı mahkemeye çıkarılmamış ve şüpheli olmamıştır.

Malatya Mutasarrıfı saadetlü Şakir Bey Efendi tarafından tercüme-i hâl evrakına yazılan mülahazada tercüme-i hâl evrakının doğru olduğu tasdik edilmiştir. Vergi Emaneti Dairesi Muhasebe Kalemi Müdüriyeti tarafından yazılmış belgede, 760 kuruşla Hasan Efendi'nin 13 Kanunuevvel 1296 ( ) tarihinde memuriyeti mezkureye tayin olduğu ve görevine devam ettiği kayıtlardan anlaşılmıştır. Vergi Emaneti Müdürlüğü tarafından ilave olarak gönderilen yazıda Mutasarrıf Şakir Bey Efendi tarafından yazılan bilgilere göre tercüme-i hâl evrak içeriğinin doğruluğu tasdik olunmuştur ve kayıt altına alınmıştır.

Hasan Efendi'nin görev yaptığı memuriyetleri süresince kamu malına zarar vermediğine dair Malatya Rüsumat memuriyetinin 28 Şubat 1286 (9 Mart 1870) ve Malatya Sancağı'nın 17 Şaban 1295 (16 Ağustos 1878) tarihli belgeleri Malatya Sancağı İdare Meclisi'ne gönderilmiş ve doğruluğu tasdik edilmiştir. 8 Cemaziyelevvel 1301 (6 Mart 1884)

Hasan Efendi, 11 Receb 1304 (5 Nisan 1887) tarihinde 760 kuruş maaşla Evrak-ı Defter-i Hakani memuriyetine atanmıştır.

(DH. SAİD.00004.00424, s. 842)

5. 63. Hasan Samih Efendi

Mehmed Dilaver Efendi'nin oğludur. H. 1277 (1860 – 1861) senesi ortalarında Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Mekteb-i Rüşdiyesi'nde müfredattaki dersleri okumuş ise de diploma alamamıştır. Türkçe okur yazar.

H. 1295 Muharrem'i (Ocak 1878) başlarında 18 yaşında iken stajyer olarak Malatya Sancağı İdare Meclisi, Muhasebe, Tahrirat ve Bidayet Mahkemesi kalemlerine girerek 10 Zilkade 1310 (26 Mayıs 1893) tarihinde 300 kuruş maaşla Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi Zabıt Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Bidayet Mahkemesi Başkanlığı ile Elazığ Valiliği'nden yazılan cevap yazılarında Hasan Samih Efendi'nin yöneticiliği ve başarıları Adliye Nezaret-i Celilesi tarafından Vilayetin onayı tasdik edilmiştir. 4 Şaban 1308 (15 Mart 1891)
(DH. SAİD.00033.00041, s. 79)

5. 64. Hasan Tahsin Efendi

Besni Kazası Mal Müdürü Hafız Mehmed Emin Efendi'nin oğludur. H. 1287 (1870 – 1871) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus kayıtlarında yazılıdır. Malatya'da bazı okullarda az miktarda Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe okur yazar.

4 Muharrem 1303 (13 Ekim 1885) tarihinde 16 yaşında iken Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi'ne maaşsız stajyer olarak alınıp 6 sene bir ay kadar görev yaptıktan sonra 30 Rebiülevvel 1308 (13 Kasım 1890) tarihinde 250 kuruş maaşla Kâhta Kazası Ziraat Bankası Muhasebe Kâtipliği'ne tayin olmuş ve daha sonra 400 kuruş maaşla Akçadağ Banka Sandığı Muhasebe Kâtipliği'ne atanmasına binaen 10 Rebiülahir 1309 (13 Kasım 1891) tarihinde görevinden ayrılarak 14 Rebiülahir 1309 (17 Kasım 1891) tarihinde Akçadağ'da göreve başlamış ise de 3 Cemaziyelahir 1311 (12 Aralık 1893) tarihinde Muhasebe Kitabeti'nin kapatılmasıyla açıkta kalmıştır. 22 Şevval 1311 (28 Nisan 1894) tarihinde 300 kuruş maaşla Malatya Sancağı Ziraat Bankası Şubesi Kâtipliği'ne tayin kılınmıştır.

Malatya Sancağı Mutasarrıflığı tarafından gönderilen yazıda Hasan Tahsin Efendi'nin dürüst ve ahlaklı olduğu, görevini yapmaya uygun olduğu ve Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nden gönderilen yazıda Hasan Tahsin Efendi'nin görevini başarıyla yaptığı belirtilmiştir. Hizmet kaydında aldığı maaş ve çalıştığı süre, ayrılma sebebi ve suçsuz olduğu Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 11 Teşrinievvel 1310 (23 Ekim 1894) tarihli belgesi ile nüfus tezkiresinin asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla beraber kaydedilmiştir. 25 Şevval 1316 (8 Mart 1899)

Hasan Tahsin Efendi'nin 3 Rebiülevvel 1312 (4 Eylül 1894) tarihinden 11 Şaban 1312 (7 Şubat 1895) tarihine kadar 120 kuruş maaşla Malatya Sancağı Ziraat Bankası Şube Memurluğu'na terfi ve usullere uygun olarak 21 Zilhicce 1313 (3 Haziran 1896) tarihinde Malatya Sancağı Ziraat Bankası Şube Kâtipliği'nden ayrılarak memuriyetine başlamış ve 8 Receb 1315 (3 Aralık 1897) tarihinde Siird Sancağı Ziraat

Bankası Şubesi'nin Kaza Sandığı'na dönüşmesinden dolayı rütbesi düşürülünce istifa etmiştir. 14 Zilkade 1315 (6 Nisan 1898) tarihinde 500 kuruş maaşla Küçükçekmece Kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kâtipliği'ne tayin olunup görevinden dolayı hesabına para geçirmediği ve suçsuz olduğu Malatya ve Siird Ziraat Bankası Şubesi İdare Meclislerinin 23 Mayıs 1312 (4 Haziran 1896) ve 21 Teşrinisani 1313 (3 Aralık 1897) tarihli belgelerinin asıllarıyla Muhasebe Kâtipliği'nin 17 Eylül 1314 (29 Eylül 1898) tarihli derkenarından anlaşıldığı Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nün durum belgesinde gösterilmiştir.

Hasan Tahsin Efendi, 5 129 kuruş ve 20 para kasa açığı olmasından dolayı 9 Şaban 1317 (13 Aralık 1899) tarihinde azlolunarak Kastamonu Vilayeti İdare Meclisi'nce yapılan ilk mahkemesinde üç ay hapis, bir müddet memuriyetten uzaklaştırma ve mahkeme masraflarının tahsiline dair Kastamonu Vilayeti İdare Meclisi tarafından verilen karar Hasan Tahsin Efendi'nin itirazı üzerine üzerine Şura-yı Devlet İstinaf Mahkemesince yapılan mahkeme neticesinde kasadaki açık miktarının Hasan Tahsin Efendi'den tahsil edilmesine, bununla birlikte beraatine ve kamu davasının düşmesine karar verildiği 29 Teşrinievvel 1324 (11 Kasım 1908) tarihli karardan anlaşılmıştır. Yine Küçükçekmece Sandığı Muhasebe Kâtipliği'nden hesabına para geçirmediği Merkezi İdare kayıtlarından anlaşılmış ve gelen 29 Teşrinisani 1324 (12 Aralık 1908) tarihli belgeye göre 1 000 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Muhasebe Mümeyyizliği'ne tayin olup 23 Muharrem 1327 (14 Şubat 1909) tarihinde vazifesine başladığı ve 11 Ramazan 1327 (26 Eylül 1909) tarihinden 25 Eylül 1325 (7 Ekim 1909) tarihine kadar 800 kuruş maaş ve ilave memuriyet olarak Elazığ Vilayeti Defterdarlığı vekâletinde bulunduğu Maliye ve Ziraat Bankası Sicil Şubelerinin 15 Şu-

bat 1324 (28 Şubat 1909), 18 Mayıs 1325 (31 Mayıs 1909), 26 Kanunusani 1325 (9 Şubat 1910) ve 22 Mart 1326 (4 Nisan 1910) tarihli durum belgelerinde kayıtlıdır.

Hasan Tahsin Efendi'nin 27 Cemaziyelahir 1328 (6 Temmuz 1910) tarihinde 1 500 kuruş maaşla Musul Vilayeti Muhasebe Mümeyyizliği'ne nakledildiği 15 Temmuz 1326 (28 Temmuz 1910) tarihli durum belgesiyle bildirilmiştir.

Hasan Tahsin Efendi'nin 12 Şaban 1328 (19 Ağustos 1910) tarihinde Musul'da vazifesine başladığı 10 Teşrinievvel 1326 (23 Ekim 1910) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Hasan Tahsin Efendi'nin memurluk yaptığı yerdeki uygun olmayan davranışları nedeniyle hakkındaki şikâyetlerin artmasıyla Elazığ Vilayeti Muhasebe Mümeyyizliği'nden Musul'a tayinine karar verilmiş fakat o dönemki tavırları nedeniyle memuriyet yapmasının uygun olmamasından dolayı Memurin Komisyonu'nun kararıyla 27 Teşrinievvel 1326 (9 Kasım 1910) tarihinde azledildiği 4 Kanunuevvel 1326 (17 Aralık 1910) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

Hasan Tahsin Efendi, 29 Kanunuevvel 1326 (11 Ocak 1911) tarihinde Van Vilayeti Muhasebe Mümeyyizliği'ne nakledilmiş ise de gidemeyeceğini söylemesi üzerine 9 Kanunusani 1326 (22 Ocak 1911) tarihinde yerine başkasının tayiniyle 7 Mart 1327 (20 Mart 1911) tarihinde 1 500 kuruş maaşla Yanya Vilayeti Muhasebe Mümeyyizliği'ne tayin edildiği 2 Teşrinisani 1327 (15 Kasım 1911) tarihli durum belgesinde kayıtlıdır.

Hasan Tahsin Efendi'nin maaşı yapılan düzenlemeyle 10 Teşrinievvel 1327 (23 Ekim 1911) tarihinde 1 500 kuruş olarak belirlenmesi nedeniyle memuriyetinden istifa eylediği 24 Nisan 1328 (8 Mayıs 1912) tarihli durum belgesinde beyan edilmiştir.

Hasan Tahsin Efendi'nin maaşı 1 Eylül 1327 (14 Eylül 1911) tarihinde 1 750 kuruşa yükseltilip memuriyetten istifa ettiği 24 Nisan 1328 (8 Mayıs 1912) tarihli durum belgesinden anlaşılmıştır.

(DH. SAİD.00088.00047, s. 89 - 90)

5. 65. Hüseyin Efendi

Esnaftan Hasan Efendi'nin oğludur. H. 1285 (1868 – 1869) yılında Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkeresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Sarf ve Nahiv, Gülistan, Fen hesapları ve Coğrafya derslerini okumuştur. Türkçe okur yazardır.

H. 1311 (1893 - 1894) yılında Silifke Telgrafhanesine stajyer olarak girmiş, 4 Zilhicce 1312 (29 Mayıs 1895) tarihinde 400 kuruş geçici maaşla Tarsus, 24 Receb 1313 (10 Ocak 1896) tarihinde aynı miktar maaşla Adana ve 19 Muharrem 1314 (30 Haziran 1896) tarihinde aynı maaşla ve yer değiştirme usulüyle Pozantı Telgraf ve Posta Merkezleri Muhabere memuriyetlerine atanmış, H. 1318 Zilhiccesi'nde (Mart 1901) 400 kuruş maaşla ve yer değiştirme usulüyle Adana Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Posta Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

Adana Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyetiyle Telgraf ve Posta Mutasarıflığı Hüseyin Efendi'nin vazifesini yapmakta olduğunu tasdik etmiştir.

Memuriyeti, Telgraf ve Posta Nezareti Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygundur. Nüfus tezkiresi aslı Tograf ve Posta Nezareti Sicill-i Ahvâl şubesinde kayıtlıdır. 21 Receb 1324 (10 Eylül 1906)

Hüseyin Efendi'nin 21 Rebiülahir 1324 (14 Haziran 1906) tarihinde 500 kuruş maaşla Adana Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memurluğuna nakledildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesinin 3 Mart 1323 (16 Mart 1907) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00116.00104, s. 205)

5. 66. Hüseyin Faik Efendi

Tüccar Hacı Mehmed Efendi'nin oğludur. 28 Ramazan 1266 (7 Ağustos 1850) tarihinde Malatya kazasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya'da Söğütlü Cami-i Şerifi'nde Arapça ve az miktarda ders görmüştür. Hatt-ı rik'ayı öğrenmiş ve İstanbul'da Darü'l-hadis Medresesi'nde Tasrifat'a kadar okumuştur. Türkçe okur yazar.

11 Muharrem 1298 (14 Aralık 1880) tarihinde 32 yaşında iken Aydın Vilayet-i

Celilesi Aşar İdaresi'ne stajyer olarak girmiş, 21 Muharrem 1299 (13 Aralık 1881) tarihinden 12 Şaban 1300 (18 Haziran 1883) tarihine kadar maaşla Menemen kazası ve 8 Haziran 1299 (20 Haziran 1883) tarihinden 5 Teşrinievvel 1299 (17 Ekim 1883) tarihine kadar yine maaşla Denizli Sancağı Sertahsildarlıklarında görev yapmıştır. 24 Muharrem 1301 (25 Kasım 1883) tarihinde 800 kuruş maaşla Denizli Sancağı Aşar memurluğuna tayin olmuş ve 4 Zilhicce 1302 (14 Eylül 1885) tarihinde 1 000 kuruş maaşla Tavas Kazası Aşar memuriyetine nakledildiği halde 10 Şevval 1303 (12 Temmuz 1886) tarihinde Aşar İdaresi'nin kapatılmasıyla görevinden ayrılmış ve 25 Zilhicce 1304 (14 Eylül 1887) tarihinde 225 kuruş maaşla Söke Kazası Mal Müdürlüğü Vekâleti'ne tayin edilmiştir. 13 Rebiülahir 1305 (29 Aralık 1887) tarihinde 450 kuruş maaşla Mal Müdürlüğü görevine asil olarak atanmış ve 2 Şaban 1305 (14 Nisan 1888) tarihinde maaşı 800 kuruşa yükseltilmiş, daha sonra Buldan Kazası Mal Müdürlüğü'ne atanması uygun görülmüş ise de Maliye Nezaret-i Celilesince asalet-i memuriyeti tasdik edilmiş ve 8 Zilkade 1307 (26 Haziran 1890) tarihinde Söke'den ayrılmış, 9 Receb 1310 (27 Ocak 1893) tarihinde 600 kuruş maaşla Tavas Kazası Mal Müdüriyeti'ne tayin edilmiştir.

12 Şaban 1312 (8 Şubat 1895) tarihinde Hazinece memuriyeti onaylanmıştır. Denizli Sancağı Muhasebeciliği ile Mutasarrıflığı'ndan ve Aydın Vilayet-i Celilesi Defterdarlığı'ndan gönderilen yazılara binaen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden görevini yapmaya uygun olduğu beyan edilmiştir. Nüfus tezkiresiyle hizmet belgesinde çalıştığı süre, aldığı maaş, ayrılış sebebi ve kamu malından hesabına bir şey geçirmediği Menemen Kazası İdare Meclisi'nin 5 adet belgesinin aslı, Aydın Vilayeti İdare Meclisi'nin 16 Eylül 1310 (28 Eylül 1894) tarihli cevap yazısı ve Tavas Mal

Müdürlüğü'ne tayin olduğu tarihten hazinece memuriyetinin onaylandığı tarihi kadar Mal Müdüriyeti'nde 600 kuruş maaşın yarısı ve daha sonra tamamı verilmiş olduğuna dair kâğıt, Muhasebe-i Maliyenin 13 Şubat 1310 (25 Şubat 1895) tarihli ilmuhaberi kâğıdı asılları tercüme-i hâl evrakıyla beraber kayıtlıdır. 21 Safer 1318 (20 Haziran 1900)

Hüseyin Faik Efendi'nin maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde vergi ertelemesiyle 540 kuruşa indirilerek 23 Cemaziyelevvel 1315 (20 Ekim 1897) tarihinde aynı maaşla ve yer değiştirme usulüyle Buldan Kazası Mal Müdürlüğü'ne nakledildiği Muhasebe-i Umumiyye-i Maliye'nin 5 Teşrinievvel 1314 (17 Ekim 1898) tarihli ilmuhaberine atfen Maliye Sicil Şubesi'nin 19 Kanunuevvel 1314 (31 Aralık 1898) tarihli durum belgesinde beyan edilmiştir.

(DH. SAİD.00099.00110, s. 217)

5. 67. Hüseyin Hami Efendi

Mehmed Efendi'nin oğludur. H. 1276 (1859 – 1860) senesi ortalarında Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve medresede Arapça'dan Sarf ve Nahv ile Farsça'dan Divan-ı Hafız'a kadar okumuştur. Türkçe okur yazar.

H. 1291 (1874 – 1875) senesinde 19 yaşında iken stajyer olarak Malatya Sancağı İdaresi Kalemî'ne girmiş ve daha sonra Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi ve İstintak Dairelerine nakledilmiştir. 29 Rebiülevvel 1301 (28 Ocak 1884) tarihinde 300

kuruş maaşla Kâhta Kazası Bidayet Mahkemesi Müstantik Muavini ve daha sonra 17 Şevval 1304 (9 Temmuz 1887) tarihinde aynı maaşla Malatya Bidayet Mahkemesi Hukuk Dâiresi Zabıt Kâtibi olmuştur.

Bidayet Mahkemesi Başkanlığı'ndan gönderilen yazıda Hüseyin Hami Efendi'nin yeteneği, yöneticiliği ve gayreti ile Elazığ Valiliği'nden memuriyeti ve Adliye Nezaret-i Celilesi'nden Vilayetin şahitliği tasdik edilmiştir. 6 Şaban 1308 (17 Mart 1891)

(DH. SAİD.00033.00049, s. 95)

5. 68. Hüseyin Hüsnü Efendi

Malatya sancağında Şiro Nahiyesi hanedanından Hüseyin Ağa'nın oğludur. H. 1260 (1844 - 1845) senesinde Malatya Sancağı Babik karyesinde doğmuştur. Sıbyan mektebinde Arapça ve Farsça okumuştur. Arapça, Farsça ve Kürtçe konuşur. Türkçe okur yazar.

H. 1290 (1873 – 1874) senesine kadar vekilharçlık ve mühürdârlık gibi görevlerle Kıbrıslı Mehmed Paşa ve Adana Valisi Süleymaniyeli Ahmed Paşaların dairelerinde bulunduktan sonra Dahiliye Nezaret-i Celilesi'ne müracaat ederek 26 Cemaziyelahir 1293 (19 Temmuz 1876) tarihinde 1 250 kuruş maaş ile Diyarbakır Vilayeti Avniye Kazası Kaymakamlığı'na tayin olmuş ve 14 ay sonra 27 Şaban 1294 (6 Eylül 1877) tarihinde azledilmiştir.

28 Şevval 1294 (5 Kasım 1877) tarihinden 22 Zilhicce 1299 (4 Kasım 1882) tarihine kadar 1 250 kuruş maaşla Malatya Sancağı Besni Kazası Kaymakamlığı'nda ve 2 Zilhicce 1300 (4 Ekim 1883) tarihinden itibaren 10 ay süreyle 625 kuruş maaş ile Kâhta Kazası Kaymakamlığı vekâletinde bulunarak kaymakamın ayrılmasıyla Hüseyin Hüsnü Efendi de buradan ayrılmıştır.

Görevlerinden hasbel kader ve selefinin yeniden göreve başlaması sebepleriyle ayrılmak durumunda kalmış, memurluk vazifesinden dolayı mahkemeye alınmamış ve şüpheli olmamıştır.

Hüseyin Hüsnü Efendi'nin kayıtlı bulunduğu Avniye ve Besni kaymakamlıklarıyla Cizre ve Kâhta Kaymakam vekâletlerinde bulunduğu süre içerisindeki dürüstlüğü suçsuz olduğuna dair Kaza İdare Meclislerinden gelen ve bu kazaların bağlı olduğu Sancak İdare Meclislerinden gelen ve tasdik olunan 3 Mart 1293 (15 Mart 1877), 10 Zilhicce 1296 (25 Kasım 1879), 17 Kanunuevvel 1294 (29 Aralık 1878) ve 4 Mayıs 1301 (16 Mayıs 1885) tarihli dört adet muhasebe defteri aynen görülerek yine kendisine iade edilmiştir. 26 Muharrem 1303 (4 Kasım 1885)

Hüseyin Hüsnü Efendi, 17 Safer 1303 (25 Kasım 1885) tarihinde 1 250 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Kâhta Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiş ve daha sonra aynı maaşla ve yer değiştirme usulüyle Vilayetçe Adıyaman Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiş ise de daha sonra Çoban Hüsnü adlı şahsı mahpus olduğu halde İdare Meclisi Odası'na getirip darb ettiğinin ortaya çıkması üzerine 2 Şevval 1304 (24 Haziran 1887) tarihinde mahkemeye çıkarılmış ve memuriyete devam etmesi uygun

görülmeyerek 29 Zilkade 1305 (7 Ağustos 1888) tarihinde azledilmiştir.

Hüseyin Hüsnü Efendi, Vilayetçe 1 250 kuruş maaşla Kâhta Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilerek memuriyeti onaylanmış ise de 1307 Receb'inde (Şubat 1890) tarihinde vefat etmiştir.

(DH. SAİD.00001.00351, s. 696)

5. 69. Hüseyin Hüsnü Efendi

Şekeroğlu denilmekle tanınan tüccar Malatyalı İsmail Ağa'nın oğludur. H. 1295 (1878 – 1879) senesinde Malatya'da doğmuştur. Mahalli İbtidai mektebinde ilimlere giriş derslerini almıştır. Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

24 Şevval 1311 (30 Nisan 1894) tarihinde 6 kuruş yevmiye ile Feshane-i Amire'ye girmiş ve zamanla yevmiyesi 7,5 kuruşa çıkarılarak 21 Safer 1316 (11 Temmuz 1898) tarihinde yapılan kura sonrasında Askeriye'ye girmesinden dolayı kaydı silinmiştir.

6 Temmuz 1314 (18 Temmuz 1898) tarihinde Askeriye'deki görevine başlamış ve 14 Haziran 1319 (27 Haziran 1903) tarihinde tayin edilerek Sınıf-ı Redife naklolunmuş, 9 Cemaziyelahir 1323 (27 Temmuz 1905) tarihinde 10 kuruş yevmiye ile Fabrika-i Hümayun Mikras ve Perdaht Ustalığı'na tayin olmuş ve maaşı 21 Receb 1324 (10 Eylül 1906) tarihinde 12 yevmiyeye, 28 Safer 1325 (12 Nisan 1907) tarihinde 13 kuruş ve 12 Şaban 1325 (20 Eylül 1907) tarihinde yevmiyesi 440 kuruş

maaşa yükseltilmiştir.

Mefruşat ve Hereke Fabrika-i Hümayunu Müdüriyeti'nden Hüseyin Hüsnü Efendi'nin, vazifesini yerine getirmeye yeterli olduğu ve tercüme-i hâl evrakındaki bilgilerin gerçek olduğu teyit edilmiş ve Hazine-i Hassa-yı Şahane Müdüriyet-i Umumiyesi'nden tasdik edilmiştir.

Nüfus tezkiresi ve redif tezkiresi, tercüme-i hâl evrakıyla birlikte kaydedilmiş ve maaş miktarı ve verildiği tarih Hazine-i Hassa-i Şahane kayıtlarına uygun bulunmuştur.

27 Cemaziyevvel 1328 (6 Haziran 1910)

(DH. SAİD.00174.00130, s. 357)

5. 70. İbrahim Edhem Efendi

Destgâhcı Mehmed Ağa'nın oğludur. 14 Rebiülevvel 1270 (15 Aralık 1853) tarihinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve daha sonra özel hocalardan az miktarda Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe okur yazar, Farsça konuşur.

1 Rebiülevvel 1307 (26 Ekim 1889) tarihinde 37 yaşında iken stajyer olarak Tahrir-i Vergi Genel İdaresi Merkez Kalemi'ne girmiştir. Vergi İdaresi müdüriyetinden yazılan cevaba binaen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden İbrahim Edhem Efendi'nin görevini yapmaya muktedir olduğu beyan edilmiştir. 2 Cemaziyelahir 1309 (3 Ocak 1892)

(DH. SAİD.00036.00137, s. 282)

5. 71. İbrahim Hakkı Efendi

Esnaftan Mehmed Ağa'nın oğludur. H. 1283 (1866 – 1867) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebi'nde dini ilimlere giriş derslerini görmüş ve Malatya Mekteb-i Rüşdisi'nde Arapça'dan Sarf ve Nahv ile Farsça'dan Gülistan, Fenn-i hesap, Coğrafya ve Hendese okumuştur. Türkçe okur yazar.

H. 1304 (1886 – 1887) senesinde 21 yaşında iken Elazığ Telgraf Merkezi'ne stajyer olarak girmiş, 17 Şevval 1311 (23 Nisan 1894) tarihinde 200 kuruş maaşla Keşan Telgraf Muhabere Memuriyeti'ne tayin olmuş ve 25 Rebiülevvel 1312 (26 Eylül 1894) tarihinde 380 kuruş aylıkla Kastamonu Vilayeti'nde Bolu Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne atanmıştır.

Telgraf ve Posta Nezareti makamından vazifesine bu göreviyle devamı tasdik edilmiştir. Memuriyetleri, Telgraf ve Posta Nezareti Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygundur. Şubece aynen görülen nüfus tezkiresi kendisine iade edilmiştir. İbrahim Edhem Efendi, 28 Rebiülahir 1313 (18 Ekim 1895) tarihinde 380 kuruş maaşla Kastamonu Vilayeti Çankırı Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memuriyetine tayin kılınmıştır. 16 Zilhicce 1316 (27 Nisan 1899)

İbrahim Edhem Efendi, 6 Şaban 1318 (29 Kasım 1900) tarihinde 600 kuruş maaşla Çankırı Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyeti'ne terfi edilerek tayin edildiği

Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 2 Receb 1319 (15 Ekim 1901) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

İbrahim Edhem Efendi, Çankırı Telgrafhanesi'nin tadilatı esnasında görülen gayreti ve çalışkanlığı takdire şayan bulunmakla 16 Cemaziyelahir 1321 (9 Eylül 1903) tarihinde kendisine bir adet takdirname-i Nezaret Penahi verildiği Çankırı Telgrafhanesi'nin 24 Şubat 1322 (6 Mart 1906) tarihli durum belgesinde beyan edilmiştir.

(DH. SAİD.00087.00102, s. 301)

5. 72. İbrahim Halil Efendi

Muhzırzade denilmekle bilinen Yusuf Efendi'nin oğludur. H. 1296 (1879 - 1880) yılında Malatya'da doğduğu nüfus tezkeresinde kayıtlıdır. Mekteb-i Rüşdide eğitimini tamamlayarak diploma almıştır. Türkçe okur yazar.

25 Muharrem 1311 (8 Ağustos 1893) tarihinde Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi'ne stajyer olarak girmiş, 22 Rebiülahir 1312 (23 Ekim 1894) tarihinde 100 lira maaşla ve H. 1310 (1892 - 1893) yılında 35 kuruş maaşla Mukayyid ve Mubassırlık vazifesi Nizamiyesiyle Malatya Sancağı Evkaf Kalemi Odacılığına ve 23 Receb 1321 (15 Ekim 1903) tarihinde 200 kuruş maaşla Evkaf Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve Evkaf İdare Meclisi tarafından memuriyeti onaylanmıştır.

Malatya Sancağı Evkaf Müdüriyetince gönderilen yazıda tercüme-i hâl içeriğinin doğru olduğu tasdik edilmiştir.

Görev yapmış olduğu Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi'ne stajyer olarak girişi ve sonrasında Mukayyid ve Mübeyyizlik'ten ayrılışı, Evkaf Kalemi Odacılığında çalıştığı süre, aldığı maaş miktarı ve suçsuz olduğu, Malatya Sancağı Mutasarrıflığı'nın 23 Teşrinievvel 1319 (5 Kasım 1903) tarih ve 257 numaralı cevabıyla ve Evkaf Kâtipliği'ne tayin tarihi ve memuriyetinin tasdik edilmesi ve Elazığ Vilayeti Evkaf Muhasebeciliği Vekâleti'nin 26 Haziran 1319 (9 Temmuz 1903) tarih ve 16 numaralı Evkaf İdare Meclisi'nin 22 Mart 1320 (4 Nisan 1904) tarihli kararından aldığı maaş miktarı ve suçsuz olduğu anlaşılmıştır. Adı geçen Evkaf İdare Meclisi'nin yazısı, Nüfus tezkeresi ve Mekteb-i Rüşdiye diplomasının asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla beraber Evkaf-ı Hümayun Sicill-i Ahvâl şubesinde kaydedilmiştir. 22 Rebiülevvel 1324 (16 Mayıs 1906)

İbrahim Halil Efendi'nin, 22 Şevval 1327 (6 Kasım 1909) tarihinde yapılan düzenlemeyle 300 kuruş maaşla Evkaf Kâtipliği'nde göreve başladığı Evkaf-ı Hümayun Sicill-i Ahvâl şubesinde 26 Nisan 1326 (11 Mayıs 1910) tarihli durum belgesinde yazılıdır.

(DH. SAİD.00120.00131, s. 259)

5. 73. İbrahim Hulusi Efendi

Bakkal Abdulvahab Ağa'nın oğludur. Leblebicizade namıyla bilinir. H. 1297 (1879 - 1880) yılında Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekteb-i İbtidaisinde ilimlere giriş derslerini almış ve Rüşdiye Mektebinde müfredattaki dersleri görmüştür. 22 Temmuz 1310 (3 Ağustos 1894) tarihli a'la dereceden diploma almıştır. Türkçe yazabildiği tercüme-i hâl kayıtlarında yazılıdır.

28 Ramazan 1313 (13 Mart 1896) tarihinde 400 kuruş ücretle Akçadağ Kazası Körne Nahiyesi Ağnam Kâtipliği'nde bulunmuş, 29 Safer 1314 (9 Ağustos 1896) tarihinde 125 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Nüfus Kâtipliği'ne tayin olmuştur. İlave memuriyet olarak 11 buçuk ay boyunca 50 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Nüfus memuriyetinde vekâleten görev yapmış ve 26 Mayıs 1313 (7 Haziran 1897) tarihinde 250 kuruş maaşla memuriyet görevine asaleten terfi edilmiştir.

Akçadağ Kazası Kaymakamlığıyla Konya Vilayeti Nüfus Nezareti'nden bilgilerinin gerçekliği ve memuriyet görevine uygun olduğu tasdik edilmiştir.

Görev yaptığı yerlerdeki çalışma süresi, aldığı maaş miktarı, başarılı hizmetleri ve hiçbir suçu olmadığı Malatya Sancağı ile Akçadağ Kazası İdare Meclislerinin 17 Safer 1314 (28 Temmuz 1896) tarihli belgeleriyle okul diploması ve nüfus tezkiresinin aslı ile tercüme-i hâl evrakı birlikte Sicill-i Ahvâl İdaresinde kaydedilmiş ve şimdi

bulunduğu memuriyete tayin tarihi ve aldığı maaşı Sicill-i Nüfus İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından tasdik edilmiştir. 19 Zilkade 1327 (2 Aralık 1909)

(DH. SAİD.00169.00064, s. 125)

5. 74. İbrahim Necmeddin Efendi

Malatyalı Hasan Efendi'nin oğludur. H. 1292 (1875 – 1876) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Özel hocalardan dini ilimlere giriş derslerini okuduktan sonra Sarf ve Nahv-i Arabi, Molla Cami, Mantık, Farsça'dan Tuhfe-i Vehbi, Kavaid-i Farisi, Gülistan, Baharistan, Divan-ı Hafız ile İlm-i hesap okuduğu ve Türkçe yazabildiği tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

23 Cemaziyelahir 1310 (12 Ocak 1893) tarihinde 15 kuruş maaşla Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi Mübeyyizi Rabiliği'ne tayin edilmiş, 27 Rebiülevvel 1311 (8 Ekim 1893) tarihinde 40 kuruş maaşla Malatya Sancağı Mübeyyizi Salisliği'ne ve 13 Rebiülevvel 1312 (14 Eylül 1894) tarihinde 80 kuruş maaşla Mübeyyizi Saniliği'ne terfi edilmiştir. 16 Zilhicce 1314 (18 Mayıs 1897) tarihinde 110 kuruş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi Varidat Mukayyidliği refakatine ve 20 Muharrem 1315 (21 Haziran 1897) tarihinde 300 kuruş maaşla Dersim Sancağı Tahrirat Müdür Muavinliği'ne nakledilmiştir.

25 Muharrem 1315 (26 Haziran 1897) tarihinde işe giriş yapmış, 30 Cemaziyelevvel 1317 (6 Ekim 1899) tarihinde izin alarak Dersaadet'e gelmiştir.

Hizmetleri süresince çalıştığı süreler ve maaş miktarları, başarılı hizmetleri ve görevleri süresince hiçbir suç işlemediği, görev yapmaya muktedir olduğu Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin Elazığ ve Malatya İdare Meclisi'nden eklerle 9 Haziran 1313 (21 Haziran 1897) ve Dersim Sancağı İdare Meclisi'nin 23 Eylül 1315 (4 Ekim 1899) tarihli belgeleri, nüfus tezkiresinden anlaşılıp, bu evraklar komisyonca aynen görülerek iade kılınmıştır. 5 Zilkade 1317 (7 Mart 1900)

İbrahim Necmeddin Efendi, 10 Şaban 1317 (14 Aralık 1899) tarihinden itibaren stajyer olarak Memurin Kalemi'ne alındığı Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 10 Haziran 1316 (23 Haziran 1900) tarihli belgesinde gösterilmiştir.

İbrahim Necmeddin Efendi'ye 10 Rebiülevvel 1318 (8 Temmuz 1900) tarihinde verilen 50 kuruş maaşın 24 Şevval 1318 (14 Şubat 1901) tarihinde 70 kuruşa ve 30 Cemaziyelevvel 1319 (14 Eylül 1901) tarihinde 100 kuruşa çıkarıldığı Dahiliye Nezaret-i Celilesi Mektubi Kalemi Müdüriyeti'nin 13 Mart 1319 (26 Mart 1903) tarihli belgesinde gösterilmiştir.

İbrahim Necmeddin Efendi, 26 Şevval 1319 (5 Şubat 1902) tarihinde 2 000 kuruş maaşla Hudeyde Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne tayin kılındığı Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 22 Kanunuevvel 1318 (4 Ocak 1903) tarihli cevap yazısında gösterilmiştir.

İbrahim Necmeddin Efendi, 24 Zilkade 1319 (4 Mart 1902) tarihinden 16 Safer 1321 (14 Mayıs 1903) tarihine kadar Hudeyde Tahrirat Müdüriyeti'nde, 16 Safer 1321

(14 Mayıs 1903) tarihinden 16 Ramazan 1323 (14 Kasım 1905) tarihine kadar 2 500 kuruş maaşla Vilayetçe asaleten Ebû-Âriş Kazası Kaymakamlığı'nda bulunarak ve ilave memuriyet olarak 21 Zilkade 1323 (17 Ocak 1906) tarihinden 1 Muharrem 1324 (25 Şubat 1906) tarihine kadar 1 000 kuruş maaşla Zir Kazası Kaymakamlığı ve 26 Safer 1324 (21 Nisan 1906) tarihinden 13 Rebiülevvel 1324 (7 Mayıs 1906) tarihine kadar 1 500 kuruş maaşla Hudeyde Mutasarrıflığı vekâletlerinde bulunmuştur. 15 Muharrem 1325 (28 Şubat 1907) tarihinde 769,5 kuruş maaşla Teke Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne nakledilmesiyle Hudeyde Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'nden 11 Rebiülahir 1325 (24 Mayıs 1907) tarihinde ayrıldığı ve Hudeyde Tahrirat Müdüriyetiyle, asaleten ve vekâleten bulunduğu Ebû-Âriş ve Zir kaymakamlıklarıyla Hudeyde Mutasarrıflığı vekâletlerinden dolayı yapılan Tekâüd Sandığı soruşturmasında hesabına para geçirmediği ve başarılı hizmetlerde bulunduğu Hudeyde Sancağı İdare Meclisi'nin 12 Mayıs 1323 (25 Mayıs 1907) tarihli belgesinde ve Teke Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne nakledildiği tarih ile aldığı maaş Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 21 Haziran 1323 (4 Temmuz 1907) tarihli cevap yazısında beyan edilmiş ve bu belgeler dairece görülüp iade edilmiştir.

İbrahim Necmeddin Efendi, 3 Teşrinievvel 1323 (16 Ekim 1907) tarihinde Teke Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'nde görev almış ve 31 Mayıs 1324 (31 Haziran 1908) tarihinde istifa ederek ayrılmıştır. Kamu malından hesabına para geçirmediği 9 Şubat 1324 (22 Şubat 1909) tarihinde 1200 tarihli Tahrirat ve Muhasebe Müdüriyetinin 15 Teşrinisani 1327 (28 Kasım 1911) tarihli cevap yazılarında gösterilmiştir.

İbrahim Necmeddin Efendi'nin 18 Kanunuevvel 1327 (31 Aralık 1911)

tarihinde maaş-ı halisiyle Malatya Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne nakledildiği Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 22 Kanunuevvel 1327 (4 Ocak 1912) tarihli belgesiyle bildirilmiştir.

İbrahim Necmeddin Efendi, 5 Mayıs 1325 (18 Mayıs 1909) tarihinden 21 Şubat 1326 (3 Mart 1910) tarihine kadar 900 kuruş ve 21 Şubat 1326 (3 Mart 1910) tarihinden 10 Kanunusani 1327 (23 Ocak 1912) tarihine kadar 1 250 kuruş maaşla Gümüşhane Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'nde görev almış, 29 Ağustos 1325 (12 Eylül 1909) tarihinden 27 Eylül 1325 (9 Ekim 1909) tarihine kadar 1 250 kuruş maaşla birinci, 1 Kanunuevvel 1326 (14 Aralık 1910) tarihinden 28 Kanunusani 1326 (11 Şubat 1911) tarihine kadar 100 kuruş maaşla ikinci ve 6 Temmuz 1327 (19 Temmuz 1911) tarihinden 25 Teşrinievvel 1327 (7 Kasım 1911) tarihine kadar da 800 kuruş maaşla üçüncü defa olarak Mutasarrıflık vekâletinde bulunduğu, görevini başarıyla yerine getirdiği ve hesabına para geçirmediği Gümüşhane Sancağı İdare Meclisi'nin 10 Kanunusani 1327 (23 Ocak 1912) tarihli belgesinde gösterilmiştir.

İbrahim Necmeddin Efendi, aşırı istekleri nedeniyle ve şifre telgrafname suretlerini fırka başkanlarına vermesi nedeniyle Elazığ Vilayeti'nce yapılan araştırma neticesinde 21 Nisan 1329 (6 Mayıs 1913) tarihinde azledilerek yerine başkasının tayin kılındığı Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 24 Nisan 1329 (9 Mayıs 1913) tarihli belgesiyle bildirilmiştir.

İbrahim Necmeddin Efendi, 26 Kanunusani 1327 (9 Şubat 1912) tarihinden 13 Nisan 1329 (26 Nisan 1913) tarihine kadar Gümüşhane Sancağı Tahrirat

Müdüriyeti'nde ve 1 Teşrinisani 1328 (14 Kasım 1912) tarihinden 2 Teşrinievvel 1328 (15 Aralık 1912) tarihine kadar iki ay 1 000 kuruş maaşla Mutasarrıflık vekâletinde bulunduğu, yapılan soruşturmada hesabına para geçirmediği Gümüşhane Sancağı İdare Meclisi'nin 15 Nisan 1329 (28 Nisan 1913) tarihli belgesinde beyan edilmiş ve bu belgeler aynen görülerek iade edilmiştir. 8 Haziran 1329 (21 Haziran 1913)

İbrahim Necmeddin Efendi'nin incelenen tercüme-i hâlinde çalışmasına engel görülmediğine dair İntihab-ı Memurin Komisyonundan verilen karar 20 Haziran 1329 (3 Temmuz 1913) tarihinde gönderilen Memurin Müdüriyeti'nin 22 Haziran 1329 (5 Temmuz 1913) tarihli belgesiyle anlaşılmıştır.

İbrahim Necmeddin Efendi'ye 14 Nisan 1329 (27 Nisan 1913) tarihinden itibaren 416 kuruş emeklilik maaşı bağlandığı Muhassesat-ı Zatiye Müdüriyeti'nin 11 Teşrinisani 1329 (24 Kasım 1913) tarihli belgesiyle bildirilmiştir. 8 Şubat 1329 (21 Şubat 1914)

(DH. SAİD.00081.00115, s. 227 - 228)

5. 75. İbrahim Niyazi Efendi

Hacı Ömer Timur adlı kişinin oğludur. H. 1262 (1846 – 1847) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ve medresede biraz Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe okur yazar. Arnavutça ve Kürtçe bilmektedir.

H. 1282 (1865 – 1866) senesinde 18 yaşında iken stajyer olarak Karesi Vilayeti

Evkaf Kalemi'ne girmiş ve daha sonra Karesi Vilayeti Arazi ve Tahrirat Kalemlerine nakledilerek H. 1286 (1869 – 1870) senesi başlarında belirlenen maaşla Erdek, Soma, Kemer, Edremit, Gönen ve Bandırma Kazalarına arazi-i emîriye ve mevkûfe hesaplamasıyla hasılatın tahsiline memur olup 6 ay sonra görevi bitmiş ve H. 1287 (1870 – 1871) senesi ortalarında 500 kuruş maaşla Karesi Vilayeti İskân-ı Muhacirin Kâtipliği'ne geçici olarak tayin edilmiştir.

H. 1287 (1870 – 1871) senesi sonlarında 265 kuruş maaş ile ek olarak Balat Nahiyesi Yazı İşleri Kâtipliği'ne ve H. 1289 (1872 – 1873) senesi sonlarında 675 kuruş maaşla Lice Kazası Kaymakamlığı Vekâleti'ne ve 21 Şaban 1290 (14 Eylül 1873) tarihinde 730 kuruş maaşla Aydın Vilayeti Alaçatı Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin olunarak 1292 Ramazan'ında (Eylül 1875) istifa ederek buradan ayrılmıştır.

H. 1292 (1875 – 1876) senesinde 100 kuruş maaşla 2 ay Atranos, Cebel-i Cedid ve Atik nahiyeleri Ta'dâd-ı Ağnam ve H. 1293 (1876 – 1877) senesinde 9 ay 750 kuruş maaşla Mihaliç Kazası Aşar Kol Memuriyetlerinde görev almıştır.

4 Receb 1294 (15 Temmuz 1877) tarihinde 750 kuruş maaşla Selanik Vilayeti Opar Nahiyesi Müdüriyeti'ne, 29 Rebiülevvel 1296 (23 Mart 1879) tarihinde aynı miktar maaşla Horişne Nahiyesi Müdüriyeti'ne, 5 Rebiülevvel 1297 (16 Şubat 1880) tarihinde yine aynı maaşla Persiye ve 8 ay sonra 540 kuruş maaşla Tırhala Sancağı Bilbilce Nahiyeleri Müdüriyetlerine memur olmuş ve 4 Zilkade 1297 (8 Ekim 1880) tarihinde istifa ederek ayrılmıştır.

1 Safer 1298 (3 Ocak 1881) tarihinde 300 kuruş maaşla Safercik Nahiyesi Müdüriyeti'ne ve 11 Muharrem 1302 (31 Ekim 1884) tarihinde 400 kuruş maaşla Ayazmend Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin olmuş, 23 Şevval 1304 (15 Temmuz 1887) tarihinde azledilmiştir.

Memuriyeti süresince mahkemeye çıkarılmamış ve şüpheli duruma düşmemiştir.

İntihab-ı Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan yazılan belgede İbrahim Niyazi Efendi'nin Opar, Horişne, Peniye, Bilbilce, Safercik ve Ayazmend Nahiyeleri Müdürlüklerinden suç işlemediği Manastır Sancağı İdare Meclisi'nin 8 Mayıs 1295 (20 Mayıs 1879) ; Manastır Vilayeti İdare Meclisi'nin 3 Şubat 1295 (15 Şubat 1880), 9 Ağustos 1296 (21 Ağustos 1880), Galoş Kazası İdare Meclisi'nin 25 Eylül 1296 (6 Ekim 1880) ile Bergama ve Seferihisar Kazaları İdare Meclislerinin 21 Kanunusani 1300 (3 Şubat 1885) ve 19 Teşrinievvel 1302 (31 Ekim 1886) tarihli belgelerinde gösterilmiş olduğu ve sınav yapılarak kendisine 17 Haziran 1302 (29 Haziran 1886) tarihli ve 89 numaralı Üçüncü Sınıf Kaymakamlık yapabileceği açıklanmıştır. 3 Cemaziyelahir 1305 (16 Şubat 1888)

İbrahim Niyazi Efendi, 6 Zilhicce 1304 (26 Ağustos 1887) tarihinde 1 250 kuruş maaş ile Diyarbakır Vilayeti Meryan Kazası Kaymakamlığı'na tayin olunarak 25 Şaban 1305 (7 Nisan 1888) tarihinde 100 kuruş maaş ve yer değiştirme usulü ile Diyarbakır Vilayeti Avniye Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

İbrahim Niyazi Efendi'nin idarenin ihtiyaç üzerine tayin edilmesi ve yer

değiştirme usulü ile memurluğa başladığı Vilayet tarafından bildirilmiş ve şimdilik yer değiştirme usulü ile atanacağı yer olmadığı için 13 Şaban 1306 (15 Mart 1889) tarihinde azlolunmuştur.

İbrahim Niyazi Efendi'nin Midyat ve Avniye Kazaları Kaymakamlıkları görevleri süresince devlet malına el sürmediği ve Emekli Sandığı soruşturmasında hesabına usulsüz para geçirmediği Midyat ve Avniye Kazaları İdare Meclislerinden düzenlenen ve Mardin Sancağı İdare Meclisi'nden ek ilave edilerek komisyonca görülmüş olan 1 Mart 1304 (13 Mart 1888) ve 9 Mayıs 1305 (21 Mayıs 1889) tarihli 2 belgede gösterilmiştir.

İbrahim Niyazi Efendi, 17 Şevval 1307 (6 Haziran 1890) tarihinde 640 kuruş maaşla Birgi Nahiyesi Müdürü olduğu dönemde içkiye olan düşkünlüğü ve gayrı ahlaki davranışları nedenleriyle 29 Şaban 1309 (28 Şubat 1892) tarihinde azledilmiş, kamu malına zarar vermediği ve hesabına para geçirmediği Ödemiş Kazası İdare Meclisi'nin 2 Safer 1310 (26 Ağustos 1892) tarihli belgesinde ve müdürlükten azledilme nedeni İntihab-ı Memurin Komisyonu Başkanlığı'nın cevap yazısında gösterilmiştir.

İbrahim Niyazi Efendi, 29 Şaban 1310 (13 Mart 1893) tarihinde 720 kuruş maaşla Yanya Vilayeti'nde Parga Nahiyesi Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir.

İbrahim Niyazi Efendi, 1 Receb 1312 (29 Aralık 1894) tarihinde 500 kuruş maaşla Hüdavendigâr Vilayetinde Edremit Nahiyesi Müdürlüğü'ne tayin edilmiş fakat maaşının az olması nedeniyle 11 Rebiülahir 1314 (19 Eylül 1896) tarihinde istifa

ederek ayrılmıştır. Görevi süresince hesabına para geçirmediği ve başarıyla hizmet ettiği Edremit Kazası İdare Meclisi'nin Sicill-i Ahval Komisyonu'nda aynen görülüp iade edilen 23 Eylül 1312 (4 Ekim 1896) tarihli belgesinde anlaşılmıştır.

İbrahim Niyazi Efendi, İntihab-ı Memurin-i Mülkiye Komisyonu'nun belgesi ve Dahiliye Nezareti'nin isteği üzerine 11 Receb 1314 (16 Aralık 1896) tarihinde 1 250 kuruş maaşla İşkodra çevresinde Akçehisar Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

İbrahim Niyazi Efendi'nin maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde yapılan genel düzenlemeyle 1 125 kuruşa düşürülmüştür.

İbrahim Niyazi Efendi, buranın havasına alışamadığı için tayin edilmek istemiş ve ayrıca görevini yapamadığı, görevine sarhoş olarak geldiği gibi nedenlerden dolayı memurluğa devamının mümkün olmadığı İşkodra Vilayeti'nden bildirilmiş ve Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin isteği ile Memurin-i Mülkiye Komisyonu'nun kararı üzerine 12 Cemaziyelevvel 1315 (9 Ekim 1897) tarihinde azledilmiştir.

İbrahim Niyazi Efendi, 23 Kanunusani 1312 (5 Şubat 1897) tarihinden 12 Temmuz 1313 (24 Temmuz 1897) tarihine kadar bulunduğu Akçehisar Kaymakamlığında kamu malına zarar vermediği ve hesabına para geçirmediği komisyonca görülüp iade edilen İşkodra Vilayeti İdare Meclisi'nin 12 Eylül 1313 (24 Eylül 1897) tarihli belgesiyle anlaşılmıştır.

İbrahim Niyazi Efendi, Akçehisar Kaymakamlığı'ndan haksız olarak

azledildiğini Şura-yı Devlet'e yazdığı dilekçede belirtmiş ve Mülkiye Dairesi'nin yaptığı araştırmalar neticesinde konumu seviyesinde bir kaymakamlığa atanmasının uygun olduğu belirtilmiştir.

İbrahim Niyazi Efendi'nin Aydonat Kazası Kaymakamlığı'na tayini hakkında Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin Memurin-i Mülkiye Komisyonu'na gönderdiği belge üzerine 24 Kanunuevvel 1314 (5 Ocak 1899) tarihli belgede incelenen tercüme-i hâline göre kendisi müdürlüklerde çalışmakta iken Üçüncü Sınıftan bir görev alabileceği, birkaç ay görev ile üç kaza kaymakamlığında bulunmuş ise de kaymakamlık görevi için yetersiz olması nedeniyle uygun bir Nahiye Müdürlüğünde görev yapması kararlaştırılmıştır.

İbrahim Niyazi Efendi, 4 Zilkade 1316 (16 Mart 1899) tarihinde 480 kuruş maaşla Selanik Vilayetinde Kesendire Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin olunmuş ve 3 Mayıs 1318 (16 Mayıs 1902) tarihinde buradan ayrılmış, hesabına para geçirmediği Selanik Vilayeti İdare Meclisi'nden ilaveyle Kesendire Kazası İdare Meclisi'nin 16 Mayıs 1318 (29 Mayıs 1902) tarihli belgesinde beyan edilmiştir.

İbrahim Niyazi Efendi'nin içkiye olan düşkünlüğü ve tembelliği nedeniyle Selanik Vilayeti'nin yazısı üzerine görevinden ayrıldığı Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 15 Ağustos 1318 (28 Ağustos 1902) tarihli belgesinde belirtilmiş ve bu belge komisyonca görülüp iade edilmiştir.

(DH. SAİD.00010.00469, s. 933 - 934)

5. 76. İbrahim Nizami Efendi

Şiroluzade Halil Ağa'nın oğludur. H. 1288 Muharrem'inde (Mart 1871) Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve az miktarda Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe okur yazar.

8 Safer 1304 (6 Kasım 1886) tarihinde 50 kuruş maaşla Malatya Sancağı Tahrirat Kalemî Evrak Mukayyidliği'ne tayin olmuş ve 4 Safer 1307 (30 Eylül 1889) tarihinde 160 kuruş maaş ile Kâhta Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne, 12 Şevval 1310 (29 Nisan 1893) tarihinde 200 kuruş maaş ile Kâhta Kazası Mal Müdüriyeti refakatine, 22 Rebiülevvel 1311 (3 Ekim 1893) tarihinde 160 kuruş maaş ile tekrar Kâhta Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne nakledilmiştir.

5 Ramazan 1311 (12 Mart 1894) tarihinde Tahrirat Kâtipliği'nde bulunmuş, 6 Ramazan 1311 (13 Mart 1894) tarihinden 22 Şevval 1311 (28 Nisan 1894) tarihine kadar ve 19 Zilhicce 1311 (23 Haziran 1894) tarihinden 4 Cemaziyelahir 1312 (3 Aralık 1894) tarihine kadar 150 kuruş maaş ile iki defa Pütürge Kazası Tahrirat Kâtipliği'nde vekâleten ve 13 Rebiülahir 1313 (3 Ekim 1895) tarihinden 27 Ramazan 1313 (12 Mart 1896) tarihine kadar aynı maaş ile Tahrirat Kâtipliği'nde asaleten görev almış, 28 Ramazan 1313 (13 Mart 1896) tarihinde 360 kuruş maaş ile Pütürge Kazası Sandık Eminliği'ne naklolunarak 6 Zilhicce 1315 (28 Nisan 1898) tarihinde memuriyet süresinin sona ermesiyle görevinden ayrılmıştır.

26 Receb 1316 (10 Aralık 1898) tarihinde 200 kuruş maaş ile Pütürge Kazası Mal Müdürü Muavinliği Vekâleti'ne tayin olunup 1 Zilkade 1316 (13 Mart 1899) tarihinde 400 kuruş maaş ile asaleten memuriyeti tasdik edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle hizmet belgesindeki çalışma süresi ve maaş miktarı, ayrılma sebebi ve suçsuz olduğuna dair Vilayet İdare Meclisi'nin 28 Teşrinisani 1314 (10 Aralık 1898) ve 19 Haziran 1315 (1 Temmuz 1899) tarihli ve 190 ve 140 numaralı iki adet belgenin asılları Vilayet Defterdarlığı vekâletinin 7 Temmuz 1315 (19 Temmuz 1899) tarihli ve 67 numaralı belgesi İdare-i mezkurenin 3 Nisan 1316 (16 Nisan 1900) tarihli ve 1229 numaralı belgesinin aslı tercüme-i hâl evrakıyla birlikte kaydedilmiştir.

16 Zilhicce 1319 (26 Mart 1902)

İbrahim Nizami Efendi'nin 13 Muharrem 1322 (30 Mart 1904) tarihinde 540 kuruş maaşla terfi edilerek Akçadağ Kazası Mal Müdürlüğü'ne nakledildiği Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nden yazılan 13 Teşrinievvel 1320 (26 Ekim 1904) tarihli ek yazısına binaen Maliye Sicil Şubesi'nin 18 Ağustos 1321 (1 Eylül 1905) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

İbrahim Nizami Efendi, 17 Mart 1320 (30 Mart 1904) tarihinde Akçadağ'da vazifesine başlamasından sonra tahsildarlar adına ilmuhaber belgesi parası alması ve usulsüz olarak Vilayet gazete bedelini tahsil etmesi gibi nedenlerden ihbar edilmesinden dolayı 14 Şaban 1323 (14 Ekim 1905) tarihinde azledilerek Malatya Sancağı Mülkiye Mahkemesince yapılan tahkikat ve mahkeme neticesinde memuriyet vazifesini suistimal etmesinden dolayı bir aylık maaş kesme cezası ile mahkûm edilmiştir.

20 Rebiülevvel 1325 (3 Mayıs 1907) tarihinde 500 kuruş maaşla Şorke Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin kılınmış ise de senetle üzerine aldığı paraları iade etmemesi ve bu parayla ticaret mağazası açması, ucuza aldığı malı çok pahalıya satması gibi nedenlerden dolayı 9 Rebiülahir 1326 (11 Mayıs 1908) tarihinde azledilip mahkemeye çıkarılmış ve yapılan mahkemesi neticesinde beraat etmiştir. 9 Receb 1327 (27 Temmuz 1909) tarihinde 540 kuruş maaşla Kâhta Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin edilmiş ve maaşı 19 Şevval 1327 (3 Kasım 1909) tarihinde 800 kuruşa yükseltilmiştir. Görev yaptığı Mal Müdüriyetlerinden dolayı yapılan soruşturmada hesabına para geçirmediği Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin belgeleriyle mahkeme kararlarına binaen R. 1326 Nisan (Nisan 1910) tarihli durum belgesinde muharrerdir. (DH. SAİD.00108.00028, s. 53)

5. 77. İbrahim Sırrı Efendi

Ali Efendi'nin oğludur. H. 1277 Zilkade'sinde (Mayıs 1861) Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ve daha sonra Abdurrezzak Ali Efendi adlı kişiden Arapça'dan Kâfiye ve Farsça'dan Peşân'a kadar okumuştur. Türkçe okur yazar.

23 yaşında iken H. 1300 (1882 – 1883) senesinde stajyer olarak Dersaadet Mülhakatı Rüsumat Nezareti Muhasebe Kalemî'ne girmiş, H. 1301 Rebiülevvel'inde (Ocak 1884) 200 kuruş maaş ile Mihaliç Boğazı Rüsumat Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Memuriyeti boyunca herhangi bir kusuru olmamıştır ve mahkemeye çıkarılmamıştır.

Dersaadet Mülhakatı Rüsumat Nezareti'nden yazılı cevaba atfen Rüsumat Emanet-i Aliyyesi'nden alınan belgede İbrahim Sırrı Efendi'nin memuriyetlik yapmaya uygun olduğu ifade olunmuştur. 30 Şevval 1305 (10 Temmuz 1888)

İbrahim Sırrı Efendi'nin maaşı 23 Zilkade 1301 (14 Eylül 1884) tarihinde 50 kuruş zam ile 250 kuruşa yükseltilmiştir.

İbrahim Sırrı Efendi, 1 ay olmadan sandıktan para almasından ve kayıtları karıştırmasından dolayı 7 Muharrem 1306 (13 Eylül 1888) tarihinde Cemiyet-i Rüsumiyye kararıyla azledilmiş ve 5 Muharrem 1307 (1 Eylül 1889) tarihinde 200 kuruş maaş ile Şahinrus ve 23 Şaban 1307 (14 Nisan 1890) tarihinde 250 kuruş maaş ile tekrar Mihaliç Boğazı Rüsumat İdareleri Kâtipliklerine nakledilmiştir.

İbrahim Sırrı Efendi, 18 Zilhicce 1309 (14 Temmuz 1892) tarihinde 300 kuruş maaş ile Yalova Rüsumat İdaresi Kâtipliği'ne nakledilmiştir.

(DH.SAİD.00020.00085)

5. 78. İbrahim Şevki Efendi

Malatyalı Hüseyin Bey'in oğludur. 15 Safer 1265 (10 Ocak 1849) tarihinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebiyle medresesinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve az miktarda Arapça ve Farsça okuduğu tercüme-i hâlinde kayıtlıdır. Türkçe okur yazar.

17 Cemaziyelahir 1287 (14 Eylül 1870) tarihinde Malatya Sancağı Muhasebe ve Tahrirat Kalemlerine stajyer olarak girmiş, 19 Rebiülahir 1293 (14 Mayıs 1876) tarihinde 190 kuruş maaş ile Akçadağ Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne tayin olunarak 26 Rebiülevvel 1296 (20 Mart 1879) tarihine kadar orada bulunmuş, 27 Şevval 1296 (14 Ekim 1879) tarihinde 400 kuruş maaşla Akçadağ Bidayet Mahkemesi Başkâtipliği'ne tayin olunarak 14 Rebiülevvel 1301 (13 Ocak 1884) tarihinde kendi isteğiyle görevinden ayrılmıştır.

29 Şaban 1301 (22 Ağustos 1884) tarihinde 300 kuruş maaş ile Akçadağ Tahrir-i Vergi Kâtipliği'ne tayin olmuş ve 1 Şaban 1305 (13 Nisan 1888) tarihinde 500 kuruş maaş ile Mal Müdürlüğü Muavinliği'ne terfi etmiştir. 24 Şevval 1309 (22 Mayıs 1892) tarihinde maaşla Besni Kazası Mal Müdürlüğü'ne yer değiştirme usulüyle memuriyeti onaylanmıştır.

28 Muharrem 1311 (11 Ağustos 1893) tarihinde eşkıya grubuna vergi toplama işini vermiş ve bir adama bir senede iki defa vergi koçanı doldurarak kişiyi zor durumda bırakması nedeniyle işten el çektirilmeden sadece mahkemeye alınmış ve Malatya Sancağı İdare Meclisi'nce yapılan sorgulama neticesinde beraatine karar verilmiş ve 27 Cemaziyelevvel 1316 (13 Ekim 1898) tarihinde 500 kuruş maaş ile Keban Madeni Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin olunmuş ise de Hazine-i Celilece memuriyeti tasdik olduğundan 6 Cemaziyelahir 1317 (12 Ekim 1899) tarihinde görevinden ayrılmış ve 11 Şaban 1317 (15 Aralık 1899) tarihinde 540 kuruş maaşla Kâhta Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir.

90 kuruş zamlı 22 Zilhicce 1304 (11 Eylül 1887) tarihinden 3 Rebiülahir 1305 (19 Aralık 1887) tarihine kadar ve 11 Zilhicce 1307 (29 Temmuz 1890) tarihinden 18 Rebiülevvel 1308 (1 Kasım 1890) tarihine kadar iki defa Akçadağ Kazası Mal Müdürlüğü Vekâleti'nde bulunmuştur.

Elazığ Vilayeti Valiliği ile Defterdarlığından yazılan belgeye atfen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden vazifesine layık olduğu beyan edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle hizmet belgesi ve çalıştığı süre ile maaş miktarı ve ayrılma sebebi ve hesabına para geçirmediği Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin yaptığı soruşturma kararının olduğu 11 Teşrinisani 1315 (23 Kasım 1899) tarihli ve 245 numaralı belge ve Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 1 Kanunuevvel 1320 (14 Aralık 1904) tarihli ve 1 numaralı kararının asıl sureti ve Meclis-i Umumiyye-i Maliyenin 1 Mayıs 1316 (14 Mayıs 1900) ve 15 Ağustos 1316 (28 Ağustos 1900) numaralı ve aynı tarihli iki adet ilmuhaberi aslı tercüme-i hâliyle beraber şubece kayıtlıdır.

İbrahim Şevki Efendi, 26 Rebiülahir 1318 (23 Ağustos 1900) tarihinde 500 kuruş maaşla Besni Kazası Mal Müdürlüğü'ne nakledilmiştir.

Şimdiye kadar bulunduğu görevlerde kamu malına zarar vermediği ve hesabına para geçirmediği Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 12 Kanunuevvel 1316 (25 Aralık 1900) tarihli belgesinin aslından anlaşıldığı Maliye Sicil Şubesi'nin 19 Haziran 1317 (2 Temmuz 1901) tarihli durum belgesiyle bildirilmiştir. 16 Teşrinisani 1325 (29 Kasım 1909)

(DH. SAİD.00167.00084, s. 198 - 199)

5. 79. İbrahim Talat Efendi

Kalaycızade Mehmed Efendi'nin oğludur. H. 1285 (1868 – 1869) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde az miktarda Sarf ve Nahv-i Arabi ile Farsça okuduğu tercüme-i hâlinde kayıtlıdır.

16 Cemaziyelevvel 1301 (4 Mart 1884) tarihinde Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi'ne stajyer olarak girip 6 Ramazan 1303 (8 Haziran 1886) tarihinde 125 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Nüfus, 10 Şaban 1307 (1 Nisan 1890) tarihinde 300 kuruş maaşla Malatya Ziraat Bankası ve 2 Şaban 1308 (13 Mart 1891) tarihinde 400 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kâtipliklerine ve 11 Rebiülahir 1309 (14 Kasım 1891) tarihinde aynı miktar maaşla Kâhta Kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kâtipliği'ne tayin olmuştur.

3 Cemaziyelevvel 1310 (23 Kasım 1892) tarihinde Ziraat Banka Sandığının kapatılmasından dolayı açıkta kalmıştır. 6 Ramazan 1310 (24 Mart 1893) tarihinde 300 kuruş maaşla Malatya Ziraat Bankası Şube Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve 7 Şevval 1310 (24 Nisan 1893) tarihinde 400 kuruş maaşla Ziraat Bankası Şube memur muavinliğine atanarak görevine başlamıştır.

İbrahim Talat Efendi'nin Kâhta Ziraat Bank Muhasebe Kâtipliği'ne 400 kuruş maaşla tayini gösterilmiş ise de memuriyete başladıktan sonra 250 kuruş maaşla tayin

edilip 1 Mart 1308 (13 Mart 1892) tarihinde 400 kuruşa yükseltildiği daha sonra gönderilen 27 Temmuz 1325 (9 Ağustos 1909) tarihli durum belgesiyle bildirilmiş olmakla daha sonra eklenmiştir.

İbrahim Talat Efendi, 6 Ramazan 1311 (13 Mart 1894) tarihinden 2 Rebiülevvel 1312 (3 Eylül 1894) tarihine kadar 200 kuruş maaşla ve 27 Rebiülevvel 1319 (14 Temmuz 1901) tarihinden 9 Muharrem 1320 (18 Nisan 1902) tarihine kadar ve 27 Şaban 1320 (29 Kasım 1902) tarihinden 25 Receb 1321 (17 Ekim 1903) tarihine kadar fahrî olarak Ziraat Bankası Şube memur vekâletlerinde bulunup hesabına para geçirmediği belgede kayıtlıdır.

(DH. SAİD.00136.00122, s. 241)

5. 80. İbrahim Talat Efendi

Tüccardan Malatyalı Yazıcızade Hacı Osman Efendi'nin oğludur. H. 1268 (1851 – 1852) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya İbtidaisi ve Rüşdiye mekteblerinde müfredattaki dersleri aldığı, özel hocalardan Arapça ve Farsça öğrendiği ve Türkçe yazabildiği tercüme-i hâlinde kayıtlıdır.

22 Receb 1294 (2 Ağustos 1877) tarihinde 300 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Aşar Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve 19 Rebiülevvel 1296 (13 Mart 1879) tarihinde buradan ayrılmış, 18 Şaban 1296 (7 Ağustos 1879) tarihinden 1 Rebiülahir 1297 (13 Mart 1880) tarihine kadar 500 kuruş maaşla Akçadağ Aşar Kâtipliği'nde bulunarak 25 Receb 1297 (3 Temmuz 1880) tarihinde 450 kuruş maaşla Kâhta Kazası Aşar

Kâtipliği'ne tayin olunmuş, 18 Muharrem 1298 (21 Aralık 1880) istifa ederek ayrılmıştır.

6 Safer 1298 (8 Ocak 1881) tarihinde aynı miktar maaşla Akçadağ Mal Müdüriyeti'ne memur edilerek 12 Muharrem 1301 (13 Kasım 1883) tarihinde kanunsuz olarak görev bırakılarak daha sonra yerine başkasının tayin edilmesi üzerine Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nce yapılan mahkemesinde güvenilir olmadığı belli olunca 2 Cemaziyelevvel 1303 (6 Şubat 1886) tarihinde yine 450 kuruş maaşla tekrar Akçadağ Mal Müdüriyetine tayin olunarak 22 Zilhicce 1304 (11 Eylül 1887) tarihinde hakkında şikâyet olması nedeniyle görevden alınmış ve şikâyetin sabit olması nedeniyle Defterdarlıktan istenen bilgi üzerine 8 Zilhicce 1306 (5 Ağustos 1889) tarihinde 500 kuruş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve 16 Zilkade 1307 (4 Temmuz 1890) tarihinde maaşı 450 kuruşa düşürülerek 4 Ramazan 1308 (13 Nisan 1891) tarihinde başkaca 360 kuruş zamla Muhasebeci Vekâleti'ne tayin edilmiştir.

15 Muharrem 1309 (21 Ağustos 1891) tarihinde Muhasebeci Vekâletinde bulunarak 60 kuruş yevmiye ile 21 Zilhicce 1309 (17 Temmuz 1892) tarihinden 6 Rebiülevvel 1311 (17 Eylül 1893) tarihine kadar Akçadağ Aşar İhale Memuriyetlerinde görev yapmış ve 18 Rebiülevvel 1311 (29 Eylül 1893) tarihinden 10 Safer 1312 (13 Ağustos 1894) tarihine kadar 360 kuruş zamla Malatya Sancağı Muhasebesi Vekâleti'nde görev alıp 16 Kanunuevvel 1310 (28 Aralık 1894) tarihinde görevden alınmıştır.

14 Teşrinisani 1312 (26 Kasım 1896) tarihinde 540 kuruş maaşla Akçadağ

Kazası Mal Müdüriyeti'ne tayin olunarak bir buçuk sene kadar devam eden memuriyet görevinde tercüme-i hâl evrakını beyan edememesinden dolayı 30 Safer 1317 (10 Temmuz 1899) tarihinde açığa alınmış ve 2 Safer 1319 (21 Mayıs 1901) tarihinde 500 kuruş maaşla Sultansuyu Çiftlik-i Hümayunu Muhasebe Memurluğu'na tayin kılınmıştır.

13 Receb 1321 (5 Ekim 1903) tarihinde Beşinci Rütbeden Mecidi Nişanı ve 29 Rebiülahir 1321 (25 Temmuz 1903) tarihinde Rütbe-i Salise verilmiştir.

Sultansuyu Çiftlik müdüriyeti tarafından yazılan cevapta İbrahim Talat Efendi'nin tercüme-i hâl evrak bilgilerinin doğru olduğu tasdik olunmuştur.

Nüfus tezkiresi ve Adıyaman, Akçadağ ve Kâhta Kazaları Aşar memuriyetleriyle Mal Müdürlüklerinde ve Malatya Sancağı Muhasebe Başkâtipliğiyle Muhasebeci Vekâletlerinden ve Tesisat-ı Askeriye Veznedarlığı'nda çalıştığı süreler ve aldığı maaş miktarları ile beraatine dair belgelerle Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin kararnamesi ve rütbe ve nişan belgelerinin asıl suretleri Sultansuyu Çiftlik-i Hümayunu'na tayin tarihiyle aldığı maaşı Süvari Dairesi'nde gönderilen kayıt suretleri tercüme-i hâl evrakıyla birlikte şubece kaydedilmiş ve Akçadağ Kazası Mal Müdüriyeti'nden ayrılış sebebi Maliye Nezaret-i Celilesi'nin 24 Şubat 1323 (6 Mart 1907) tarihli cevap belgesinden anlaşılmıştır. 13 Rebiülevvel 1326 (15 Nisan 1908) (DH. SAİD.00147.00209, s. 415)

5. 81. İbrahim Zihni Efendi

Leblebicizade denilmekle bilinen Hacı Ömer Efendi'nin oğludur. H. 1277 (1860 – 1861) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekteb-i İbtidaisinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdisinde müfredattaki dersleri ve Diyarbakır Vilayeti Maarif Müfettişliği'nden Hesap, Hendese ve Coğrafya derslerini almış ve Mekteb-i Müşdi'den 20 Temmuz 1293 (1 Ağustos 1877) ve Maarif Müfettişliği'nden 28 Şubat 1298 (9 Mart 1882) tarihli aliyy-ül-a'lâ ve a'lâ derecelerden iki adet diploma aldıktan sonra Dersaâdet ve Bayezid dersiamlarından Sivaslı Ömer Lütfi Efendi'nin halka-i tedrisinde bulunarak başarı belgesi almış ve Mekteb-i Nüvvab'da ders görerek Sınıf-ı Rabiden 20 Mart 1307 (1 Nisan 1891) tarihli diploma almıştır. Arapça, Farsça ve Türkçe konuşup yazabildiği tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

1 300 kuruş maaşla Diyarbakır Vilayeti Tortum Kazası Naipliği'ne tayin olmuş ve 27 Rebiülevvel 1313 (17 Eylül 1895) tarihinde 1 250 kuruş maaşla tekrar Keskim Kazası Naipliği'ne geçiş yapmış ve maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde 1 125 kuruşa düşürülerek görev süresinin dolmasıyla 14 Muharrem 1315 (15 Haziran 1897) tarihinde buradan ayrılarak 1 Muharrem 1316 (22 Mayıs 1898) tarihinden 1 Muharrem 1318 (1 Mayıs 1900) tarihine kadar 1 125 kuruş maaşla Aydın Vilayeti'nde Tavas, 9 Zilhicce 1318 (30 Mart 1901) tarihinden 1 Zilhicce 1320 (1 Mart 1903) tarihine kadar aynı miktar maaşla Cezayir-i Bahr-i Sefid Vilayeti'nde İstanköy ve 28 Cemaziyelevvel 1321 (22 Ağustos 1903) tarihinden 28 Cemaziyelevvel 1323 (31 Temmuz 1905) tarihine kadar 1 200 kuruş maaşla Edirne Vilayetinde Şarköy Kazaları

Naipliklerinde bulunarak hepsinden görev süresinin dolmasıyla ayrılmıştır. 13 Cemaziyelahir 1315 (9 Kasım 1897) tarihinde Edirne Müderrisliği'ne atanmış ve 18 Ramazan 1323 (16 Kasım 1905) tarih ve 1387 numaralı kararlar Sınıf-ı Salise'ye terfi edilmiştir.

(DH. SAİD.00111.00176, s. 349)

5. 82. Kiyork Efendi

Ermeni milletine mensup Kiyork Efendi, Kâhta Kazası İdare Meclisi Azası Na'bus Ağa'nın oğludur. H. 1284 (1867 - 1868) yılında Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkeresinde kayıtlıdır. Ermeni sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almıştır ve Mekteb-i Rüşdiyede müfredattaki dersleri okumuştur. Türkçe okur yazar ve Ermenice konuşur.

7 Cemaziyelahir 1303 (13 Mart 1886) tarihinde 500 kuruş maaş, 11 Receb 1306 (13 Mart 1889) tarihinde 400 kuruş ve 24 Şaban 1310 (13 Mart 1893) tarihinde 300 kuruş maaş ile Şiro Nahiyesi ile Kâhta Kazası Taadat-ı Ağnam memuriyetinde geçici olarak görev yaptıktan sonra 26 Ramazan 1310 (13 Nisan 1893) tarihinde fahri olarak Kâhta Kazası İdare Meclisi Azalığına tayin edilmiş, memuriyet süresinin dolmasıyla 2 sene sonra buradan ayrılarak 20 Mayıs 1313 (1 Haziran 1897) tarihinde 125 kuruş maaş ile Kâhta Kazası Nüfus Kâtipliği'ne tayin olmuştur.

Kâhta Kazası Kaymakamlığından ve Malatya Sancağı Mutasarrıflığıyla Elazığ Vilayeti Valiliği ve Kâtipliğinden tercüme-i hâl içeriği ve Dahiliye Nezareti Nüfus Umumi Müdürlüğü'ne memuriyeti tasdik edilmiştir.

Nüfus tezkeresi ve Kâhta Kazası memuriyetine musaddak sureti Elazığ Vilayeti Valiliği'nin 21 Mayıs 1317 (3 Haziran 1901) tarihli cevap yazısı tercüme-i hâliyle birlikte Dahiliye Sicill-i Ahvâl şubesinde kayıtlıdır. 28 Rebiülevvel 1324 (22 Mayıs 1906)

(DH. SAİD.00119.00159, s. 315)

5. 83. Lütfullah Lütfi Nuri

Evliyazade Hacı Salih Efendi'nin oğludur. H. 1275 Receb'i (Şubat 1859) başlarında Malatya'da doğmuştur. Malatya Sıbyan ve Rüşdiye mekteblerinde müfredattaki dersleri almış ve Medrese ile Bayezid Cami-i Şerifi'nde Arapça öğrenmiş ve daha sonra Mekteb-i Hukuk'a iki sene kadar devam edip Mekteb-i Mülkiye-i Şahane'de Evzan-ı cedide ve Kesr-i aşar derslerini tahsil ederek diploma almıştır. Türkçe okur yazar. Arapça, Farsça, Rumca ve Bulgarca bilmektedir.

8 Şaban 1299 (25 Haziran 1882) tarihinde 23 yaşında iken 300 kuruş maaşla Cezayir-i Bahr-i Sefid Vilayeti'nde Pilmar Kazası Bidayet Mahkemesi Başkâtipliği'ne tayin olunarak 24 Rebiülahir 1300 (4 Mart 1883) tarihinde istifa ederek ayrılmıştır. 7 ay kadar Aydın Vilayeti'nde Dava Vekâleti'nde ve 26 Cemaziyelevvel 1302 (13 Mart

1885) tarihinden 22 Cemaziyelahir 1302 (8 Nisan 1885) tarihine kadar 480 kuruş maaş ile Adana Vilayeti'nde Serkandi, 24 Muharrem 1303 (2 Kasım 1885) tarihinden 18 Rebiülahir 1304 (14 Ocak 1887) tarihine kadar 750 kuruş maaşla Selanik Vilayeti'nde Nikodim Nahiyeleri Müdüriyetlerinde bulunmuştur.

21 Rebiülahir 1304 (17 Ocak 1887) tarihinde 560 kuruş maaş ile Pravişta ve 19 Safer 1306 (25 Ekim 1888) tarihinde 480 kuruş maaş ile Kesendire Nahiyeleri Müdüriyetlerine atanmış ve 1306 Zilkade'si (Ağustos 1889) ortalarında azledilmiştir, 1307 Rebiülahir'inin (Aralık 1889) ortalarında 355 kuruş maaş ile Konya Vilayetinde Cihanbeyli Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin olunup 4 Receb 1307 (24 Şubat 1890) tarihinde istifa ederek buradan ayrılmıştır.

Bilmar Bidayet Mahkemesi Başkâtipliğiyle Serkandi, Nikodim ve Pravişta Nahiyeleri müdüriyetleri görevi süresince hesabına para geçirmediğine dair Bilmar Bidayet Mahkemesi ve Adana ve Selanik Vilayetleri İdare Meclisleri tarafından verilen 23 Kanunusani 1298 (5 Şubat 1883), 25 Şubat 1299 (6 Mart 1883), 15 Teşrinievvel 1305 (27 Ekim 1889) ve 26 Zilkade 1306 (24 Temmuz 1889) tarihli 4 adet belge ile Mülkiye ve Rüşdiye mekteblerinden aldığı diplomalar ve Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan alınan 16 Safer 1302 (5 Aralık 1884) tarihli Müdürlük ve 15 Şubat 1305 (27 Şubat 1890) tarihli 3. Sınıf Kaymakamlık belgeleri komisyonca görülerek iade olunmuştur. 4 Şaban 1307 (26 Mart 1890)

Lütfullah Lütfi Nuri, 29 Şevval 1307 (18 Haziran 1890) tarihinde 1 170 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Pah Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir. Lütfullah Lütfi

Nuri'nin Çarsacak kaymakamıyla yer değiştirme usulüyle görev yerini değiştirmesi Vilayet tarafından 22 Muharrem 1309 (28 Ağustos 1891) tarihinde 1 250 kuruş maaşla onaylanıp nakledilmiştir.

Lütfullah Lütfi Nuri, İntihab-ı Memurin Komisyonu'nun belgesi ve Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin belgesi üzerine ve Padişah hazretlerinin emriyle 29 Muharrem 1312 (2 Ağustos 1894) tarihinde aynı maaşla Elazığ Vilayeti Besni Kaymakamlığı'na nakledilmiştir. 11 Cemaziyelahir 1312 (10 Aralık 1894) tarihinde aynı miktar maaşla ve yer değiştirme usulüyle Arapkir Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Lütfullah Lütfi Nuri'nin maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde vergi ertelemesi nedeniyle 1 125 kuruşa düşürülmüştür. 4 Muharrem 1315 (5 Haziran 1897) tarihinde aynı maaş miktarı ve yer değiştirme usulüyle Erzurum Vilayeti'nde Keskim Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Lütfullah Lütfi Nuri, 7 Şaban 1316 (20 Şubat 1901) tarihinde aynı maaş miktarı ve yer değiştirme usulüyle Erzurum Vilayeti Pasinler Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Lütfullah Lütfi Nuri, görevlerindeki başarılı hizmetleri nedeniyle Padişah hazretlerinin iradesiyle 6 Şevval 1320 (6 Ocak 1903) tarihinde 1 125 kuruş maaşla Kiğı Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Lütfullah Lütfi Nuri, 22 Safer 1323 (28 Nisan 1905) tarihinde aynı maaş

miktarı ile Kulp Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Lütfullah Lütfi Nuri'ye 5 Eylül 1321 (18 Eylül 1905) tarihinde 500 kuruş emeklilik maaşı bağlandığı görülüp iade kılınan 1835 esas numaralı belgeden anlaşılmıştır. 2 Şubat 1328 (5 Şubat 1913)

Lütfullah Lütfi Nuri'nin Pah ve Besni, Arapkir, Keskim, Pasinler, Kulp ve ikinci defa Besni ve Köprü Kazaları Kaymakamlıklarında bulunduğu sürede güvenilir bir kişi olduğu ve başarıyla hizmet ettiği Dersim, Malatya, Genç ve Amasya Sancaklarıyla Elazığ ve Erzurum Vilayetlerinden musaddak İdare Meclislerinin 27 Nisan 1307 (11 Mayıs 1891), 18 Kanunuevvel 1310 (30 Aralık 1894), 7 Haziran 1313 (19 Haziran 1897), 10 Eylül 1314 (22 Eylül 1898), 16 Kanunusani 1318 (29 Ocak 1903), 1 Eylül 1323 (14 Eylül 1907), 4 Mart 1325 (17 Mart 1909) ve 24 Temmuz 1326 (6 Ağustos 1910) tarihli belgelerinden anlaşılmış ve bu belgeler aynen görülerek iade kılınmıştır. 2 Şubat 1329 (15 Şubat 1914)

Lütfullah Lütfi Nuri, 5 Rebiülevvel 1331 (12 Şubat 1913) tarihinde 200 kuruş maaşla Malazgird Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir. 7 Nisan 1329 (20 Nisan 1913)

(DH. SAİD.00026.00210, s. 415 - 416)

5. 84. Mahmud Bedri Bey

Malatya eşrafından Ali Rıza Efendi'nin oğludur. H. 1293 (1876 – 1877)

senesinde Malatya'da doğmuştur. Hekimhan Rüşdiye-i Askeriyesi'ne ve daha sonra sırasıyla Kuleli İdadisiyle Mekteb-i Harbiye'ye girerek eğitimini tamamlamış ve H. 1317 (1899 – 1900) senesinde Piyade Mülazım-ı Saniliği'ne yükselerek Terbiye ve Tedrisat-ı Askeriyye Müfettiş-i Umumiliği'nin 344 numaralı diplomasını almıştır. Veliahd veya Mahkeme-i İstikbal ve Müttegallibe adlı kitapları yazmış ve Müjde isminde gazete çıkardığı tercüme-i hâl dosyasında kayıtlıdır.

Orduda görevliyken ajanlık ve siyasete bulaşması nedenleriyle kalebentlik göreviyle Akka'ya sürgün edilmiş ve dokuz ay sonra Mısır'a firar ederek bazı sanayi ve fen mühendisliklerinde görev almış, taksim-i arazi ve topoğrafya alanlarında diploma almıştır. Türkçe yazabildiği ve Arapça, Farsça, Ermenice, Fransızca, ... ve İngilizce bildiği tercüme-i hâlinde yazılıdır.

Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte İstanbul'a gelerek gazete yönetimlerinde çalışmış ve 29 Receb 1327 (16 Ağustos 1909) tarihinde 1 500 kuruş maaşla Emniyet-i Umumiye İstihbarat Kalem-i'ne tayin edilerek 1328 Rebiülevvel'inin (Nisan 1910) sonlarında İstihbarat Kalem-i'nin kapatılmasıyla açıkta kalmış ve 18 Şaban 1328 (25 Ağustos 1910) tarihinde 2 000 kuruş maaşla Şehremaneti Heyet-i Fenniyesi Üçüncü Şubesi Müdür Muavinliği'ne tayin edilmiştir.

Mahmud Bedri Bey'in liyakat sahibi ve yöneticilik yapmaya uygun olduğu, başarıyla hizmet ettiği belgelerde belirtilmiştir.

Mahmud Bedri Bey'in 26 Rebiülahir 1330 (14 Nisan 1912) tarihinde 1 500

kuruş maaşla Beşinci Daire-i Belediye Sermühendisliği'ne nakledildiği 15 Nisan 1328 (28 Nisan 1912) tarihli durum belgesiyle bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00177.00097, s. 193)

5. 85. Mahmud Fahreddin Efendi

Ali Efendi'nin oğludur. H. 1302 (1884 – 1885) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekteb-i İbtidaisiyle Rüşdisi'nde müfredattaki dersleri okuyup iki adet diploma almıştır. Türkçe okur yazar.

18 Safer 1322 (4 Mayıs 1904) tarihinde 20 kuruş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi Mukayyidliği'ne tayin olmuş ve 12 Cemaziyelahir 1323 (14 Ağustos 1905) tarihinde maaşı 25 kuruşa yükseltilmiş ve 15 Ramazan 1323 (13 Kasım 1905) tarihinde 200 kuruş maaşla Malatya Sancağı Nafia Komisyonu Kâtipliği'ne nakledilmiştir.

Malatya Sancağı Sermühendisliği ile Mutasarrıflığı Vekâleti'nden yazılan cevap yazılarında Mahmud Fahreddin Efendi'nin dürüstlüğü, ahlaklı ve çalışkan olduğu tasdik edilmiştir. Nüfus tezkiresiyle Mekteb-i İbtidai ve Rüşdî diplomaları ve Muhasebe Mukayyidliği görevinde hesabına para geçirmediği ve iyi ahlaklı olduğu Malatya Sancağı İdare Meclisi'nden 20 Şubat 1322 (2 Mart 1906) tarihli ve 387 numaralı belgenin aslı tercüme-i hâl evrakıyla birlikte şubece kaydedilmiştir. 1 Zilhicce 1327 (14 Aralık 1909)

Mahmud Fahreddin Efendi'nin 9 Şevval 1327 (24 Ekim 1909) tarihinde mahallince yapılan düzenlemede 600 kuruş maaşla Nafia Komisyonu Kâtipliği'nde görev aldığı Ticaret ve Nafia Sicil Şubesi'nin 9 Mart 1326 (22 Mart 1910) tarihli durum belgesinde kayıtlıdır.

(DH. SAİD.00166.00078, s. 153)

5. 86. Mahmud Ferid Efendi

Nüvvabtan Abdullah Kemal Efendi'nin oğludur. H. 1277 (1860 – 1861) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve medresede az miktarda Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe okur yazar.

1 Cemaziyelevvel 1302 (16 Şubat 1885) tarihinde 24 yaşında Erzurum Vilayeti İstinaf Mahkemesi'ne stajyer olarak girmiş, 4 Muharrem 1304 (3 Ekim 1886) tarihinde 300 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Bidayet Mahkemesi Temyiz Dairesi Kâtipliği'ne ve 3 Haziran 1305 (15 Haziran 1889) tarihinde 270 kuruş maaşla Bidayet Mahkemesi Aza Mülazımlığına tayin edilip 5 Mayıs 1306 (17 Mayıs 1890) tarihinde istifa ederek ayrılmıştır.

26 Şaban 1309 (26 Mart 1892) tarihinde stajyer olarak Adliye Nezaret-i Celilesi Sicil Şubesi'ne girmiş ve 3 Zilhicce 1310 (18 Haziran 1893) tarihinde 20 kuruş maaşla göreve başlamıştır. 16 Cemaziyelevvel 1313 (4 Kasım 1895)

Mahmud Ferid Efendi'nin yerine başkasının görevlendirilmesi üzerine heyet-i mücizzece sınava alınıp müstantiklikte çalıştırılmak üzere 17 Ağustos 1310 (29 Ağustos 1894) tarihinde aliyy-ül-a'lâ derecede diploma alıp 12 Zilhicce 1312 (6 Haziran 1895) tarihinde buradan ayrılmış ve 29 Safer 1313 (21 Ağustos 1895) tarihinde Dahil-i Devriye Müderrisliği'ne nail olarak 27 Şevval 1313 (11 Nisan 1896) tarihinde Musılla-i Sahn'a ve 12 Ramazan 1315 (4 Şubat 1898) tarihinde İbtidaü't-temessülüye nail olarak İbtida-i Tahsiliye terfi edilmiştir.

29 Cemaziyelahir 1316 (14 Kasım 1898) tarihinde 675 kuruş maaşla Urfa Sancağı Bidayet Mahkemesi Müstantikliği'ne tayin edildiği Adliye Sicil Şubesi'nin 27 Nisan 1315 (11 Mayıs 1899) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mahmud Ferid Efendi'nin Urfa'nın havasına alışamamasından dolayı yerine başkasının tayin edilmesi üzerine 27 Zilkade 1317 (29 Mart 1900) tarihinde 540 kuruş maaşla Mersin Sancağı Bidayet Mahkemesi Müstantikliği'ne nakledildiği ve 21 Zilkade 1318 (12 Mart 1901) tarihinde istifa ederek görevinden ayrıldığı şube-i mezkurenin 24 Teşrinievvel 1321 (6 Kasım 1905) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00060.00238, s. 473)

5. 87. Mahmud Hâki Efendi

Ulemadan Hacı Mehmed Efendi'nin oğludur. 1 Receb 1294 (12 Temmuz 1877) tarihinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Hüseyin Bey Medresesi'nde eğitim aldığı tercüme-i hâlisinde yazılıdır. Türkçe okur yazar.

27 Safer 1312 (30 Ağustos 1894) tarihinde Malatya Defter-i Hakani Kalemî'ne stajyer olarak girmiş olup 27 Şaban 1316 (10 Ocak 1899) tarihinde görevine başlamış, 2 Şevval 1316 (13 Şubat 1899) tarihinde İstanbul'a gelip 7 Zilhicce 1316 (18 Nisan 1899) tarihinde Defter-i Hakani Nezareti Taşra Senedat İdaresi Üçüncü Şubesi'ne girmiş ve 29 Rebiülevvel 1318 (27 Temmuz 1900) tarihinde stajyer olarak Evrak Kalemî'ne nakledilerek 11 Şaban 1321 (2 Kasım 1903) tarihinde maaşla Malatya Merkez Tapu Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Defter-i Hakani Nezaret-i Celilesi'ne Evrâk Kalemî Müdüriyeti'nin cevap yazısı uyarınca göreve başladığı tasdik kılınmıştır.

Taşra Senedat Üçüncü Şubesi'ne giriş tarihi ile Evrak kalemine nakledildiği tarih dosyasında kayıtlı bulunmuş ve nüfus tezkiresi Defter-i Hakani Nezareti Sicili-i Ahvâl Şubesinde kayıt altına alınmış ve bu belgeler kendisine iade olunmuştur.

8 Cemaziyelahir 1327 (27 Haziran 1909)

(DH. SAİD.00160.00213, s. 421)

5. 88. Mahmud Hamdi Efendi

Tüccar Hasan Efendi'nin oğludur. H. 1271 Şevval'inde (Haziran 1855) Malatya'da doğmuştur. Sıbyan Mektebinde ilimlere giriş derslerini almış, Rüşdiye Mektebi'nde fen derslerini öğrenmiştir. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1294 (1877 – 1878) senesinde 23 yaşında olduğu halde stajyer olarak

Malatya Sancağı Emlak Yazı İşleri Kalemî'ne girerek H. 1295 Şevval'inde (Ekim 1878) 250 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Birinci Kısım Yazı ve Vukuat Kâtipliği'ne memur olup 19 Zilhicce 1295 (14 Aralık 1878) tarihinde maaşı 300 kuruşa çıkarılarak Yazı ve Vergi Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

Şimdiye kadar hakkında şikâyet olunmadığı için mahkemeye çıkarılmamıştır.

Akçadağ Kazası Kaymakamlığından yazılan cevap yazısında Mahmud Hamdi Efendi'nin bilgilerinin doğru olduğu anlaşılmış ve Vergi Emanet-i Celilesi'nden eklenen 3 Muharrem 1303 (12 Ekim 1885) tarihli yazıda da bu durum onaylanmıştır. 21 Cemaziyelevvel 1304 (15 Şubat 1887)
(DH. SAİD.00013.00114, s. 225)

5. 89. Mahmud Namık Efendi

Tüccardan Ömer Efendi'nin oğludur. H. 1282 (1865 – 1866) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve medresede az miktarda Arapça öğrendiği ve Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâlinde kayıtlıdır.

13 Rebiülahir 1305 (29 Aralık 1887) tarihinde 150 kuruş maaşla Denizli Sancağı Piyade Tahsildarlığı Bölük Eminliği'ne tayin olunarak 29 Safer 1308 (14 Ekim 1890) tarihinde 180 kuruş maaşla Süvari Tahsildar Çavuşluğu'na ve daha sonra Fırka-i Tahsiliye'nin İdare-i Maliye Kalemî'nin zammıyla 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897)

tarhinde 300 kuruş maaşla Denizli Sancağı Süvari Tahsildarlığı'na tayin edilmiştir.

20 Receb 1320 (23 Ekim 1902) tarihinde 500 kuruş aylıkla Buldan, 15 Zilhicce 1320 (15 Mart 1903) tarihinde Çal ve 27 Zilhicce 1321 (15 Mart 1904) tarihlerinde Garbi Karaağaç Kazası Tahsilat Müfettişliği'ne nakledilmiştir.

Denizli Sancağı Muhasebeciliğiyle Aydın Vilayeti Defterdarlığı'ndan ve Tahsilat-ı İdare-i Umumiyesi Müdüriyeti'nden yazılan cevaplar ile Maliye Nezaret-i Celilesi'nden vazifesini yerine getirmeye uygun olduğu beyan edilmiştir.

Nüfus tezkiresi asıl sureti ve görev aldığı yerlerde çalıştığı süre ve aldığı maaş miktarı ve tayin olarak veya kendi isteğiyle ayrılma durumlarını gösteren 8 Eylül 1319 (21 Eylül 1903) tarihli Vilayet İdare Meclisi belgesinin asıl sureti Denizli Sancağı İdare Meclisi'nin 15 Ağustos 1318 (28 Ağustos 1902) tarihli belgesi ve İdare-i mezkurenin 20 Haziran 1320 (3 Temmuz 1904) tarihli cevap yazısının asıl sureti tercüme-i hâl evrakıyla beraber şubece kaydedilmiştir. 13 Rebiülahir 1324 (6 Haziran 1906)
(DH. SAİD.00125.00049, s. 95)

5. 90. Mahmud Nedim Efendi

Kalelioğlu Malatyalı Ahmed Ağa'nın oğludur. 6 Şaban 1308 (17 Mart 1891) tarihinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekteb-i İbtidaisi'nde dini ilimlere giriş derslerini aldığı ve Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâl evrakında kayıtlıdır.

4 yıl Akçadağ Kazası Mal Müdürlüğü ve 2 yıl Vergi Kalemlerinde stajyer olarak görev yaptıktan sonra edip daha sonra 200 kuruş maaş ile Akçadağ Kazası Mukarrerat Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

Akçadağ Kazası Mal Müdürlüğü'nden ve Malatya Sancağı Tahsil Memurluğuyla Muhasebeciliğinden ve Mutasarrıfılığı'ndan yazılan cevaplara atfen Maliye Nezaret-i Celilesi adına Müsteşarlığından görev yapmaya muktedir olduğu beyan edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle işe başlangıç tarihi ve iyi ahlaklı birisi olduğuna dair Akçadağ Kazası İdare Meclisi'nin 26 Temmuz 1324 (8 Ağustos 1908) tarihli belgesinin asıl sureti ve memuriyete tayin olduğuna dair Elazığ Vilayeti Defterdarlığı'nın 28 Mayıs 1325 (10 Haziran 1909) tarihli ve 54 numaralı belgesinin aslı tercüme-i hâl evrakıyla beraber şubece kaydedilmiştir. 14 Receb 1327 (1 Ağustos 1909)

Mahmud Nedim Efendi, 27 Receb 1326 (25 Ağustos 1908) tarihinde Akçadağ Kazası Mukarrerat Kâtipliği'ne vazifesine mübaşeret eylediği Maliye Sicil Şubesi'nin 10 Ağustos 1325 (23 Ağustos 1909) tarihli durum belgesiyle bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00161.00056, s. 109)

5. 91. Mahmud Nedim Efendi

Malatya Belediye Dairesi Sandık Kâtibi Münir Efendi'nin oğludur. H. 1290 (1873 – 1874) senesinde Malatya kasabasında doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Mekteb-i Rüşdiyesinde Arapça, Farsça ve Fenn-i hesap

okuduğu tercüme-i hâlinde yazılıdır. Türkçe okur yazar.

2 Ramazan 1319 (13 Aralık 1901) tarihinde Dördüncü Ordu-yı Hümayun Askeri Telgraf Bölüğü'ne girmiş, 26 Safer 1325 (10 Nisan 1907) tarihinde işten çıkarılmış ve H. 1325 (1907 – 1908) senesinde Kozan Telgraf ve Posta Merkezi'ne stajyer olarak girmiştir. 5 Receb 1326 (3 Ağustos 1908) tarihinden 26 Şaban 1326 (23 Eylül 1908) tarihine kadar 270 kuruş maaşla Osmaniye Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyeti Vekâleti'ne atanmış ve 6 Muharrem 1327 (28 Ocak 1909) tarihinde 300 kuruş maaşla Şam Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyetine tayin edilmiştir.

Telgraf ve Posta Nezareti'nden vazifesine devam etmesi tasdik olunmuştur.

Memuriyeti, Telgraf ve Posta Nezareti Sicil ve Muhasebe Kalemleri kalemlerine uygun olup, nüfus tezkiresiyle Askeriye'den almış olduğu istibdal belgesi şubece aynen görülüp kendisine iade edilmiştir. 9 Receb 1327 (27 Temmuz 1909)

(DH. SAİD.00164.00006, s. 9)

5. 92. Mehmed Ali Efendi

Esnaftan Hacı Hasan adlı kişinin oğludur. 7 Rebiülahir 1296 (31 Mart 1879) tarihinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan ve Rüşdiye mekteblerinde bir süre eğitim almıştır. Arapça ve Farsça bilmektedir. Türkçe okur yazar.

18 Şevval 1312 (14 Nisan 1895) tarihinde 16 yaşında stajyer olarak Suriye Defter-i Hakani Kalemi'ne girmiş, 17 Şevval 1313 (1 Nisan 1896) tarihinde kendisine 50 kuruş maaş bağlanmıştır. Defter-i Hakani Nezaret-i Celilesi'nden Suriye Defter-i Hakani Müdüriyeti'nin cevap yazısına atfen görev yaptığı tasdik edilmiştir.

Mehmed Ali Efendi'nin maaşına 6 Cemaziyelahir 1314 (12 Kasım 1896) tarihinde 50 kuruş zam yapılarak 100 kuruşa yükseltildiği Defter-i Hakani Kalemi Refik-i Saniliği'ne tayin edilmiştir. 4 Rebiülevvel 1317 (13 Temmuz 1899)

Mehmed Ali Efendi, 12 Muharrem 1316 (2 Haziran 1898) tarihinde görevinden istifa ederek ayrıldığı Defter-i Hakani Sicil Şubesi'nin 20 Mart 1315 (1 Nisan 1899) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Ali Efendi'nin maaşının 10 Zilkade 1314 (12 Nisan 1897) tarihinde 125 kuruşa yükseltildiği Defter-i Hakani Sicil Şubesi'nin 5 Mayıs 1314 (17 Mayıs 1898) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00090.00156, s. 309)

5. 93. Mehmed Âmil Efendi

Halil Ağa'nın oğludur. H. 1292 (1875 – 1876) senesinde Elazığ Vilayeti Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde Sarf, Nahv ve Gülistan okumuştur. Türkçe okur yazar.

19 Receb 1308 (28 Şubat 1891) tarihinde 125 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Akçadağ Nüfus Kâtipliği'ne tayin olmuş ve 25 Şevval 1310 (12 Mayıs 1893) tarihinde istifa ederek ayrılmış, 4 Cemaziyelevvel 1313 (23 Ekim 1895) tarihinde 200 kuruş maaşla Malatya Sancağı Tarik Kâtipliğ'ne tayin edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle Nüfus Kâtipliği'ne tayin tarihi ve aldığı maaşla görevinden ayrılmasına dair Elazığ Vilayeti'nin cevap yazısı ve Muhasebesinin derkenarı tercüme-i hâl evrakıyla birlikte kaydedilmiştir. 6 Cemaziyelahir 1317 (12 Ekim 1899)
(DH. SAİD.00098.00002)

5. 94. Mehmed Arif Efendi

Malatya Sancağı Mekteb-i İbtidai Muallimi Rahmi Efendi'nin oğludur. H. 1302 (1884 – 1885) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Dini ilimlere giriş dersleri eğitimini babasından öğrendiği tercüme-i hâlinde yazılıdır.

Malatya Ziraat Bankası Şubesi'ne bir süre stajyer olarak devam ettikten sonra 12 Rebiülevvel 1326 (14 Nisan 1908) tarihinde 250 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Bank Sandığı Muhasebe Kâtipliği refakatine tayin olunarak göreve başlamıştır.

Adıyaman Kazası Kaymakamlığından Mehmed Arif Efendi'nin tercüme-i hâl evrak içeriğinin doğru olduğu ve Ziraat Bankası Müdüriyet-i Umumiyesi'nden görevini başarıyla yerine getirdiği tasdik edilmiştir.

Nüfus tezkiresi şubece aynen görülüp iade kılınmış ve görevine başlangıç tarihiyle maaş miktarı belgelerden anlaşılmıştır.

23 Cemaziyelahir 1327 (12 Temmuz 1909)

(DH. SAİD.00156.00184)

5. 95. Mehmed Arif Efendi

Bölük Eminliği'nden emekli Mustafa Lütfi Efendi'nin oğludur. H. 1294 (1877 – 1878) senesinde Malatya kasabasında doğmuştur. Malatya Mekteb-i Rüşdisiyle Mekteb-i Hukuk'tan a'lâ dereceden 21 Temmuz 1308 (2 Ağustos 1892) ve 15 Mart 1325 (28 Mart 1909) tarihli diplomaları ve Bayezid dersiamlarından Kayserili Mahmud Cemal Efendi'den Arapça eğitimi almış ve H. 1322 (1904 – 1905) senesinde icazetname almıştır. Türkçe yazabildiği, Arapça ve Farsça bildiği tercüme-i hâlinde yazılıdır.

22 Şaban 1327 (8 Eylül 1909) tarihinde 100 kuruş maaşla Encümen-i İntihab-ı Memurin-i Adliye kararıyla Gemlik Kazası Bidayet Mahkemesi Müdde'i-Umumi Muavinliği'ne tayin olunup mahalli tensik komisyonunca 6 Zilhicce 1327 (19 Aralık 1909) tarihinde memuriyeti onaylanmıştır.

Mehmed Arif Efendi'nin bazı kanunsuz işlerinden dolayı 17 Rebiülahir 1331 (26 Mart 1913) tarihinde azledilmesiyle yerine başkası tayin edilmiştir. 8 Nisan 1332 (21 Nisan 1916)

(DH. SAİD.00171.00251, s. 499)

5. 96. Mehmed Arif Efendi

Zürra'dan Mustafa Ağa'nın oğludur. H. 1309 (1891 – 1892) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Mekteb-i İdadi-yi Mülkisi'nde eğitimini tamamlamış ve 30 Haziran 1328 (13 Temmuz 1912) tarihinde karîbü'l-a'lâ derecede bir adet diploma almıştır.

Dört ay kadar stajyer olarak ve bir buçuk ay da 60 kuruş maaşla odacılık yaparak Malatya Ziraat Bank Şubesi'nde görev yaptıktan sonra 4 Şaban 1330 (19 Temmuz 1912) tarihinde 250 kuruş maaşla Siverek Banka Sandığı Memur refakatine tayin olunarak görevine başlamıştır.

Siverek Mutasarrıflığının yazısında Mehmed Arif Efendi'nin tercüme-i hâl evrakının içeriğinin doğru olduğunun tasdik edildiği ve Siverek Banka İdare-i Umumiyesinde göreve başladığı ifade edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle Mekteb-i İdadi diploması ve odacılıkta görev yaptığı süreyi gösteren belgenin asıl sureti tercüme-i hâl evrakıyla birlikte kaydedilmiş olup Ziraat Bankası'ndan gönderilmiş 9/175 tarihli yazıda gösterilmiştir. 3 Kanunusani 1328 (16 Ocak 1913)

(DH. SAİD.00195.00005, s. 9)

5. 97. Mehmed Atıf Efendi

Benderlizade Mustafa Ağa'nın oğludur. H. 1263 (1847 – 1848) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ve medresede Arapça ve Fıkh-ı şerif okumuştur. Türkçe yazabilmektedir. Kürtçe ve Ermenice bilmektedir.

H. 1285 (1868 – 1869) senesinde 450 kuruş maaş ile Beyoğlu Mutasarrıflığı Dördüncü Sınıf Teftiş Memuriyeti'ne tayin olunarak 2 sene sonra sınıfının kapatılmasından dolayı ayrılmış, 14 Rebiülahir 1287 (14 Temmuz 1870) tarihinden 9 Zilkade 1288 (20 Ocak 1872) tarihine kadar 250 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Kâhta Kazası Teftiş Memuriyeti'nde görev yapmıştır.

15 Safer 1290 (14 Nisan 1873) tarihinden itibaren iki kez Kâhta ve daha sonra bir kez Akçadağ Kazası Tahrirat Kâtipliklerinde 200'er kuruş maaşla görev almış ve yine Kâhta Tahrirat Kâtipliği'ne atanmışsa da istifa edip bir süre açıkta kalmıştır. 29 Rebiülevvel 1294 (13 Nisan 1877) tarihinden 16 Zilhicce 1294 (22 Aralık 1877) tarihine kadar 1 500 kuruş maaşla Kars Fırka-i Askeriyesi Tahrirat Kâtipliği'nde görev almış, istila esnasında Rusyalıların esaretine düşmekle 3 ay 20 gün görev yapamadıktan sonra 10 Rebiülahir 1295 (13 Nisan 1878) tarihinde 500 kuruş maaşla Kâhta Kazası Mal Müdüriyeti'ne tayin olmuş, 6 Safer 1296 (30 Ocak 1879) tarihinde görevinden istifa etmiştir.

3 Zilhicce 1296 (18 Kasım 1879) tarihinden 6 Muharrem 1297 (20 Aralık 1879) tarihine kadar 1 250 kuruş maaş ile Tokad Kaymakamlığı Vekâleti'nde bulunarak

1298 Cemaziyelevvel'inde (Nisan 1881) 1 250 kuruş maaş ile Malatya Sancağında Akçadağ Kazası, 28 Şaban 1300 (4 Temmuz 1883) tarihinde aynı miktar maaş ile Adıyaman ve 4 Ramazan 1303 (6 Haziran 1883) tarihinde yine aynı maaşla Kâhta Kazası Kaymakamlıklarına tayin olmuş, 11 Şevval 1304 (3 Temmuz 1887) tarihinde ise azledilmiştir.

Mehmed Atıf Efendi'nin verdiği belgeler görülerek kendisine iade edilmiştir. Bu belgelerden Mehmed Atıf Efendi'nin, Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 18 Şubat 1302 (30 Şubat 1887) tarihli ve 1 numaralı kararına göre Akçadağ Kaymakamlığı sırasında meydana gelen hırsızlıklar ve Adıyaman Kaymakamlığında bulunduğu zaman Kaza İdare Meclisi azalarından 2 kişinin akrabasıyla kendilerinin zimmetlerine para geçirmeleri ve Vilayetten verilen emri yerine getirmede kusuru olmadığı ve 1 aylığının ceza olarak kesilmesine ve yine mahkeme masrafı olan 445 kuruşun kendisinden alınmasıyla memuriyet görevine devam etmesine karar verildiği beyan edilmiştir.

Mehmed Atıf Efendi'nin Kâhta Kaymakamlığından suçu olmadığına dair Malatya Sancağı İdare Meclisi'nden verilen ve Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nden tasdik olunan 6 Temmuz 1302 (18 Temmuz 1886) tarihli belge aynen görülerek kendisine iade kılınmış ve Kars Fırka-i Askeriyesi Tahrirat Kâtipliği'ne tayin olunduğuna dair Dördüncü Ordu-yı Hümayun Müşiriyyeti'nden Fırka-i mezkure kumandanlığına yazılan yazı ile Akçadağ Tahrirat Kâtipliği'nden, Kâhta Mal Müdüriyeti'nden, Tokad Kaymakam Vekâleti'nden, Akçadağ ve Adıyaman Kaymakamlıklarından suçsuz olduğuna dair Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 30 Eylül 1292 (11 Ekim 1876) ve 28 Temmuz 1302 (9 Ağustos 1886), Sivas Vilayeti İdare Meclisi'nin 7 Kanunuevvel 1298

(19 Aralık 1882) ve Akçadağ Kazası İdare Meclisi'nin 31 Mayıs 1299 (12 Haziran 1883) tarihli Malatya dahilindeki memuriyetinde başarılı hizmetleri, ahlaklı ve başarılı olduğu Malatya İdare Meclisi'nin 29 Temmuz 1295 (10 Ağustos 1879), 3 Eylül 1298 (15 Eylül 1882) ve 1 Teşrinievvel 1298 (13 Ekim 1882) tarihli sekiz adet belgesi Kâhta Kazası İdare Meclisi'nde asıl suretleriyle kayıtlıdır. 10 Cemaziyelahir 1305 (23 Şubat 1888)

Mehmed Atıf Efendi, 13 Ramazan 1305 (24 Mayıs 1888) tarihinde 1 250 kuruş maaş ile Ankara Vilayeti Keskin Kazası Kaymakamlığı'na tayin olunmuştur.

Mehmed Atıf Efendi, 11 Rebiülahir 1306 (15 Aralık 1888) tarihinde Rütbe-i Saniye ile ödüllendirilmiştir.

Mehmed Atıf Efendi, 27 Cemaziyelevvel 1306 (29 Ocak 1889) tarihinde 1 215 kuruş maaş ile Ankara Vilayeti Zir Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Atıf Efendi, 28 Ramazan 1306 (28 Mayıs 1889) tarihinde 1250 kuruş maaş ve yer değiştirme usulüyle Ankara Vilayeti Akdağmadeni Kazası Kaymakamlığı'na atanmıştır.

Mehmed Atıf Efendi, 7 Safer 1310 (31 Ağustos 1892) tarihinde 1 250 kuruş maaşla Ankara Vilayeti Keskin Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Atıf Efendi, 4 Zilkade 1310 (20 Mayıs 1893) tarihinde 1 800 kuruş

maaş ile Konya Vilayeti Yalvaç Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Atıf Efendi'nin şahısları lüzumsuz olarak sorgulaması, bazı kişilerin koyunlarına el koyması, vergi toplayıcılarına bazı bölgeleri ikram etmesi ve Hazine-i Celile'ye borcu olan Mehmed Ali Efendi'yi İdare Meclisi Azalığı'nda görevlendirmesi gibi nedenlerden dolayı memuriyete devam edemeyeceği Konya Vilayeti'nden yazılan belge üzerine 15 Şaban 1311 (21 Şubat 1894) tarihinde azledilmiştir.

Mehmed Atıf Efendi, yapılan sınavda başarılı olarak terfi edildiği ve İkinci Sınıf Kaymakamlığa atandığı İntihab-ı Memurin Komisyonu'ndan verilip Sicill-i Ahvâl Komisyonu'nda aynen görülerek iade edilen 6 Haziran 1304 (18 Haziran 1888) tarih ve 156 numaralı yazıdan anlaşılmıştır.

Mehmed Atıf Efendi'ye 7 Ramazan 1314 (9 Şubat 1897) tarihinde maaşının yarısı olan 504 kuruştan Askerlik hizmeti karşılığı olarak 111 kuruş kesilerek 393 kuruş emeklilik maaşı bağlanmıştır.

Mehmed Atıf Efendi'nin Üçüncü Sınıftan olan Boğazlıyan Kazası Kaymakamlığı'na tayini Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin Memurin-i Mülkiye Komisyonu'na gönderilen belgede gösterilmiş ve 3. Sınıftan bir Kaymakamlıkta görev alması komisyonca kabul edildiğinden memuriyetine onay verilen karar ve Padişah hazretlerinin iradesiyle 8 Rebiülevvel 1315 (7 Ağustos 1897) tarihinde 1 089,5 kuruş maaşla Ankara Vilayeti Boğazlıyan Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

Mehmed Atıf Efendi, hakkındaki şikâyetten dolayı işten el çektirilmiş, yapılan mahkeme neticesinde suçsuz olduğu ve başka bir yere nakledilmesi Ankara Vilayeti İdare Meclisi'nden gelen belgede beyan edilmiş ve Padişah hazretlerinin izniyle 7 Muharrem 1320 (16 Nisan 1902) tarihinde Ürgüp Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

(DH. SAİD.00010.00493, s. 981 - 982)

5. 98. Mehmed Beşir Efendi

Malatya Vergi Memuru Abdullah Şükrü Efendi'nin oğludur. H. 1294 (1877 – 1878) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Mekteb-i Rüşdisi'nde müfredattaki dersleri bitirerek 25 Temmuz 1310 (6 Ağustos 1894) tarihli diploma almıştır. Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

4 Safer 1312 (7 Ağustos 1894) tarihinde Malatya Sancağı Vergi İdaresine stajyer olarak girip 10 Şaban 1317 (14 Aralık 1899) tarihinde 250 kuruş maaşla Malatya Sancağı Vergi Kitabeti Refakati'ne tayin olunmuştur.

Mehmed Beşir Efendi'nin görevine başladığı tarihten itibaren 400 kuruş maaşla Malatya Sancağı Vergi Kâtipliği'ne terfi ettiği Maliye Sicil Şubesi'nin 13 Nisan 1324 (26 Nisan 1908) tarihli durum belgesinde beyan edilmiştir.

(DH. SAİD.00133.00180, s. 207)

5. 99. Mehmed Cemil Efendi

Mustafa Efendi'nin oğludur. Haytaoğulları namıyla tanınmaktadır. H. 1293 (1876 – 1877) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Mekatib-i İbtidaiyede ilimlere giriş derslerini aldığı, diploması olmadığı ve Türkçe okur yazar olduğu tercüme-i hâlinde yazılıdır.

Mehmed Cemil Efendi, 1 Ağustos 1311 (13 Ağustos 1895) tarihinde 300 kuruş maaşla Erzurum Vilayeti Polis neferliğine tayin olmuş ve 1 Nisan 1312 (13 Nisan 1896) tarihinde 350 kuruş maaşla Üçüncü Komiserliğe terfi edilmiş ve Tortum kazasında görevli iken mahkûm olması nedeniyle 15 Mart 1314 (27 Mart 1898) tarihinde kaydı silinmiştir. Mehmed Cemil Efendi, Tortum kazası Üçüncü Komiserliğinde bulunduğu dönemde Müddeî-i Umumi Muavinliği vekâletini fahri olarak yapmakta iken bir cinayet olayının incelenmesi sırasında Tortum Kazası Erdek karyesi ahalisinden Ömer oğlu Mehmed ve arkadaşlarının beş adet ineklerini harcırah karşılığında almak suretiyle memuriyet görevini suistimal ettiği iddiasıyla suçlanan Ömer oğlu Mehmed ile arkadaşlarının üçer ay süreyle hapis ve birer Mecidiye altını cezası alınması ile memuriyet görevinden uzaklaştırılmasına dair Erzurum Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi'nden gelen 9 Mayıs 1314 (21 Mayıs 1898) tarih ve 40 numaralı kararın istenmesiyle Trabzon Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi'ne nakli mahallince Ceza Dairesi'nden verilen 3 Ağustos 1314 (15 Ağustos 1898) ve 27 Ağustos 1314 (9 Eylül 1898) tarih ve 1070 ve 1022 numaralı iki adet karar Trabzon Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi'ne gönderilmiş ve yapılan mahkeme neticesinde suçsuz oldukları Trabzon Bidayet Mahkemesince 12 Teşrinisani 1314 (24 Kasım 1898)

tarhinde oy birliğiyle karar verilmiş olduğu Trabzon Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi'nden 14 Receb 1316 (28 Kasım 1898) tarih ve 316 numaralı karardan anlaşılmıştır.

Mehmed Cemil Efendi, 5 Kanunuevvel 1314 (17 Aralık 1898) tarihinde 400 kuruř maařla İstanbul Sūvari Bir Numara Çavuşluđu'na tayin edilmiř ve 11 Kanunuevvel 1316 (24 Aralık 1900) tarihinde 540 kuruř maařla Üsküdar Sūvari Bir Numara Üçüncü Sınıf Komiserliđi'ne terfi edilmiřtir.

1 Kanunusani 1318 (14 Ocak 1903) tarihinde maaşıyla açıktan İkinci ve 3 Eylül 1321 (16 Eylül 1905) tarihinde açıktan Birinci Sınıf Komiserliğe atanmış, İntihab-ı Memurin Komisyonu kararıyla ahlaksız davranışları nedeniyle 10 Mayıs 1325 (23 Mayıs 1909) tarihinde ihraç edilmiştir.

20 Cemaziyelahir 1318 (15 Ekim 1900) tarihinde Tahlisiye Madalyasına, 5 Şaban 1301 (31 Mayıs 1884) tarihinde Beşinci Rütbeden Mecidi Nişan-ı zişanına, 20 Zilkade 1318 (11 Mart 1901) tarihinde nikelden mamul Hicaz Demiryolu, 29 Receb 1303 (3 Mayıs 1886) tarihinde Liyakat ve 16 Safer 1325 (31 Mart 1907) tarihinde İftihar madalyalarına nail olmuştur.

Mehmed Cemil Efendi'nin yaptığı işlerden dolayı Divan-ı Harb-i Örfice iki ay süreyle mahkūmiyetine karar verilmiş ve ahlaksız davranışlarda bulunması nedeniyle Dahiliye Tensik Komisyonunca 21 Eylül 1325 (3 Ekim 1909) tarihinde düzenlenen kanununun üçüncü maddesine göre maař ve tazminat alamamasına karar verilmiş ve

Tedkik-i tensikat komisyonuna yaptığı müracaat üzerine komisyon tarafından yapılan soruşturmada yaptığı işlerden dolayı Divan-ı Harb-i Örfice iki ay süreyle mahkumiyetine karar verildiği anlaşılmış olmakla Tensik komisyonunca alınan kararın değiştirilmesine gerek olmadığına 14 Teşrinisani 1326 (27 Kasım 1910) tarihinde karar verilmiştir.

Mehmed Cemil Efendi'nin nüfus tezkiresi ve Tahlisiye, Hicaz Demiryolu, Liyakat ve İftihar madalyalarıyla Beşinci Rütbeden Mecidi Nişan-ı zişanı beratları asıl suretleri tercüme-i hâliyle dosyasında kaydedilmiş ve Erzurum Polis Neferliği'ne tayin olduğu tarih ve maaş miktarı, görevinden ayrılma sebebi, hakkındaki suçlardan beraati ve Dersaâdet'de Polisliğe giriş, terfi ve ihraç nedeni, maaş miktarı Emniyet-i Umumiye Memurin Şubesi'nden gönderilen 30 Kanunusani 1328 (13 Şubat 1913) tarihli yazıda gösterilmiştir. 8 Mayıs 1329 (21 Mayıs 1913)
(DH. SAİD.00193.00073, s. 145 - 146)

5. 100. Mehmed Efendi

Sûfizade Ahmed Ağa'nın oğludur. H. 1257 (1841 – 1842) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış, Sarf ve Nahv-i Arabi eğitimi almıştır.

H. 1279 (1862 – 1863) senesinde 23 yaşında iken bazı geçici memuriyetlerde bulunarak H. 1279 (1862 – 1863) senesi sonlarında 300 kuruş maaşla Malatya civarında iskân edilen Nogay Muhacirleri için yapılan Ebniye İnşaat memuriyetine ve

1287 Safer'i (Haziran 1870) sonlarında 200 kuruş maaşla Kâhta Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne tayin edilmiştir. 6 Zilkade 1287 (28 Ocak 1871) tarihinde istifa ederek H. 1289 (1872 – 1873) senesi sonlarında maaş ile bir süre Arazi Yoklama Memuriyet-i Muvakkatası'nda çalışmış ve H. 1293 (1876 – 1877) senesinde ücret ile Malatya Ta'dad-ı Ağnam Memuriyeti'nde, H. 1297 (1880 – 1881) senesinde Malatya Merkezî Sertahsildarlığı'nda bulunup 5 Cemaziyelevvel 1310 (25 Kasım 1892) tarihinde 296 kuruş maaşla Akçadağ Kaymakamlığı Kürne Nahiyesi Müdürlüğü'ne memur olmuştur.

Şimdiye kadar bulunduğu görevlerden nakil ve istifa ederek ayrılmış, memuriyet görevine ait bir şeyle mahkemeye alınmamış ve şüpheli olmamıştır.

Akçadağ kaymakamı Mustafa Halim Efendi ve Malatya Mutasarrıfı Saadetlü Rasim Paşa Hazretleri taraflarından gönderilen yazılarda Mehmed Efendi'nin hizmetinde gayretli ve başarılı olduğu ifade edilmiş ve Elazığ Vilayeti Valisi Atufetlu Hacı Hüseyin Beyefendi Hazretleri tarafından ilave olunan yazıda da söz konusu ifadeler tasdik edilmiştir. 21 Zilhicce 1313 (3 Haziran 1896)
(DH. SAİD.00011.00196, s. 389)

5. 101. Mehmed Efendi

Süleyman Efendi'nin oğludur. H. 1251 (1835 – 1836) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerinin almış ve az miktarda Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Türkçe okur yazar ve Kürtçe konuşur.

5 Cemaziyelahir 1300 (13 Nisan 1883) tarihinde 280 kuruş maaş ve yevmi bir kıyye nân-ı aziz ile Fatih Tulumba Müdür Muavinliği'ne tayin edilmiş, 21 Zilhicce 1301 (12 Ekim 1884) tarihinde kendisine Beşinci Rütbeden Mecidi Nişan-ı zişanı verilerek 24 Cemaziyelevvel 1304 (18 Şubat 1887) tarihinde maaşı 310 kuruşa yükseltilmiştir. 28 Rebiülahir 1305 (13 Ocak 1888) tarihinde 560 kuruş maaş ve iki kıyye nân-ı azizle Beyoğlu Kışlası Tulumba Müdüriyeti'ne atanmış ve 2 Şaban 1305 (14 Nisan 1888) tarihinde 560 kuruş maaşla Humbarahane Tulumba Müdürlüğü'ne nakledilmiştir.

Zabtiye Nezaret-i Celilesi'nden gönderilen yazıda müdürlük görevine devam ettiği tasdik edilmiştir.

Bulunduğu memuriyetlerde çalıştığı süreler ve aldığı maaşlar, nân-ı aziz miktarı Zabtiye Nezareti Muhasebesi'nin 16 Teşrinisani 1307 (28 Kasım 1891) ve Zabtiye Nezareti Sicill-i Ahvâl Şubesi'nin 12 Teşrinisani 1307 (24 Kasım 1891) tarihli derkenarı karşılaştırılarak ve Beşinci Rütbeden Mecidi Nişan-ı zişanı belgesinin asıl sureti nüfus tezkiresiyle beraber tercüme-i hâl evrakıyla kaydedilmiştir. 23 Muharrem 1313 (16 Temmuz 1895)
(DH. SAİD.00055.00176, s. 349)

5. 102. Mehmed Efendi

İbrahim Ağa'nın oğludur. H. 1281 (1864 – 1865) senesinde Malatya şehrinde doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Mekteb-i Rüşdisi'nde Sarf, Nahv, Gülistan, Fenn-i hesap, Coğrafya ve

Hendese derslerini okumuştur. Türkçe okur yazar.

H. 1308 (1890 – 1891) senesinde 27 yaşında iken Dersaadet Postahanesi Mekâtib-i Mevrude Dairesi'ne stajyer olarak 2 Şaban 1313 (18 Ocak 1896) tarihinde 30 kuruş maaşla görevlendirilmiştir.

Telgraf ve Posta Nezareti'nden vazifesine devam etmesi tasdik olunmuştur. Memuriyeti, Telgraf ve Posta Nezareti Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygundur. Şubece aynen görülen nüfus tezkiresi kendisine iade edilmiştir. 9 Rebiülevvel 1314 (18 Ağustos 1896)

Mehmed Efendi'nin maaşının 19 Cemaziyelevvel 1314 (26 Ekim 1896) tarihinde 100 kuruşa yükseltildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 3 Şubat 1313 (15 Şubat 1898) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Efendi'nin maaşının 13 Zilhicce 1314 (15 Mayıs 1897) tarihinde 140 kuruşa çıkarıldığı Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 15 Şevval 1315 (9 Mart 1898) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Efendi'nin maaşının 17 Cemaziyelahir 1317 (23 Ekim 1899) tarihinde 160 kuruşa yükseltildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 27 Şevval 1317 (28 Şubat 1900) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Efendi'nin maaşının 16 Ramazan 1317 (18 Ocak 1900) tarihinde 200

kuruşa yükseltildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 1 Rebiülevvel 1316 (29 Haziran 1900) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Efendi'nin maaşının 4 Zilhicce 1319 (14 Mart 1902) tarihinde 206 kuruşa artırıldığı Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 16 Cemaziyelahir 1320 (12 Temmuz 1903) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Efendi'nin maaşının 18 Receb 1323 (18 Eylül 1905) tarihinde 300 kuruşa yükseltildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 11 Nisan 1323 (24 Nisan 1907) tarihli durum belgesinde kayıtlıdır.

(DH. SAİD.00070.00093, s. 183)

5. 103. Mehmed Emin Efendi

Battalzade Osman Efendi'nin oğludur. H. 1265 (1849 – 1850) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde Arapça'dan Sarf ve Nahv ile Farsça'dan Gülistan okumuştur. Türkçe yazar.

H. 1280 (1863 – 1864) senesinde 15 yaşında iken stajyer olarak Elazığ Tahrirat Kalemî'ne girmiş ve iki ay sonra Malatya Sancağı Arazi Kalemî'ne nakledilmiştir. 5 ay kadar belirlenen ücretle Koçan Tahriratında bulunduktan sonra H. 1288 Cemaziyelevvel'i (Ağustos 1871) sonlarında 250 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Arazi İkinci Kâtipliği'ne, H. 1291 Şevval'i (Kasım 1874) başlarında 300 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Tahrirat Kalemî Müsevvidliği'ne, H. 1295 Receb'i (Temmuz 1878)

başlarında 500 kuruş maaş ile Mardin Sancağı İdare Meclisi Başkâtipliği'ne ve H. 1296 Cemaziyelevvel'i (Mayıs 1879) sonlarında 950 kuruş maaşla Diyarbakır Vilayeti Defter-i Hakani Memuriyeti'ne aynı miktar maaşla atanmış ve H. 1297 Rebiülahir'inde (Mart 1880) yapılan maaş kararnamesine göre maaşı 760 kuruşa düşürülmüş ve 5 Zilhicce 1298 (29 Ekim 1881) tarihinde kendisine Rütbe-i Salise verilmiştir.

Mehmed Emin Efendi, Malatya Defter-i Hakani İkinci Kâtipliğiyle Tahrirat Müsevvidliği ve Mardin İdare Meclisi Başkâtibliği görevi boyunca kamu malına zarar vermediğine dair Malatya ve Mardin İdare Meclislerinden gelen 19 Cemaziyelahir 1295 (20 Haziran 1878) ve 7 Ramazan 1296 (25 Ağustos 1879) tarihli iki adet belge Diyarbakır İdare Meclisi'nde asıl suretleriyle kaydedilmiştir. 7 Muharrem 1301 (8 Kasım 1883)

Mehmed Emin Efendi, 1 Safer 1307 (27 Eylül 1889) tarihinde 1 500 kuruş maaş ile Musul Defter-i Hakani Memuriyeti'ne nakledilmiştir.

Mehmed Emin Efendi'nin rütbesi 13 Safer 1308 (28 Eylül 1890) tarihinde Saniye Sınıf-ı Sanisi'ne yükseltilmiştir.

Mehmed Emin Efendi, 18 Rebiülahir 1311 (29 Ekim 1893) tarihinde 2 000 kuruş maaş ile Basra Defter-i Hakani Memuriyeti'ne tayin edilip 4 Cemaziyelahir 1311 (13 Aralık 1893) tarihinde görevine başlamıştır.

Mehmed Emin Efendi'nin 20 Şevval 1313 (4 Nisan 1896) tarihinde 760 kuruş

maaşla Rodos Defter-i Hakani Memuriyeti'ne nakledildiği Defter-i Hakani Sicil Şubesi'nin 11 Mayıs 1313 (23 Mayıs 1897) tarihli durum belgesinden anlaşılmıştır.

Mehmed Emin Efendi'nin ileride bir mutasarrıflıkta istihdam edilmek üzere 2 500 kuruş maaş ile Ammâre Sancağı Şatra Kazası Kaymakamlığı'na tayini Basra Valisi Paşa hazretleri'nin istek ve talebi üzerine 10 Rebiülevvel 1314 (19 Ağustos 1896) tarihinde kabul edilmiştir.

Mehmed Emin Efendi'nin maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde yapılan Tensikat-ı Umumiye'de 2 550 kuruşa düşürülmüştür.

Mehmed Emin Efendi'nin 1 Teşrinievvel 1312 (13 Ekim 1896) tarihinden 31 Mayıs 1316 (13 Haziran 1900) tarihine kadar Şatratülâmâra Kaymakamlığı'nda bulunduğu ve daha sonra dört ay süreyle Dersaâdet'te görev yaptığı Ammâre Sancağı İdare Meclisi'nin yazısına atfen Basra Vilayeti İdare Meclisi'nin 13 Nisan 1316 (26 Nisan 1900) tarihli belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Emin Efendi'nin 1 Kanunuevvel 1309 (13 Aralık 1893) tarihinden 30 Mart 1312 (11 Nisan 1896) tarihine kadar Basra Vilayeti Defter-i Hakani Memuriyeti'nde görev yaparak Tekaüd Sandığı soruşturmasında hesabına para geçirmediği ve 1 Nisan 1311 (13 Nisan 1895) tarihinden 18 Mayıs 1311 (30 Mayıs 1895) tarihine kadar ve 5 Temmuz 1311 (17 Temmuz 1895) tarihinden 30 Mayıs 1312 (11 Haziran 1896) tarihine kadar taharri olarak bulunduğu Meclis-i İdare-i Vilayet Müddeî-i Umumiliği memuriyeti boyunca görevini tam olarak yaptığı Basra Vilayeti

İdare Meclisi'nin 31 Mayıs 1313 (12 Haziran 1897) tarihli belgesinde ifade edilmiştir.

Mehmed Emin Efendi'nin 18 Şevval 1312 (14 Nisan 1895) tarihinden 26 Zilkade 1312 (21 Mayıs 1895) tarihine kadar ve 25 Muharrem 1313 (18 Temmuz 1895) tarihinden 17 Şaban 1313 (2 Şubat 1896) tarihine kadar 200 kuruş maaşla Basra Vilayeti Tercümanlığı Vekâleti'nde bulunduğu ve görevini başarıyla yaptığı Basra Vilayeti İdare Meclisi'nin 26 Şubat 1313 (7 Mart 1897) tarihli belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Emin Efendi'nin 10 Haziran 1312 (22 Haziran 1896) tarihinden 12 Ağustos 1312 (24 Ağustos 1896) tarihine kadar bulunduğu Cezayir-i Bahr-i Sefid Vilayeti Defter-i Hakani memuriyetinde başarıyla görev yaptığı Tekaüd Sandığı aidatından zimmet ve ilişiği olmadığı Cezayir-i Bahr-i Sefid Vilayeti İdare Meclisi'nin 14 Ağustos 1312 (26 Ağustos 1896) tarihli belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Emin Efendi, Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nden gelen istek, Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen karar üzerine ve Padişah hazretlerinin emriyle 8 Muharrem 1319 (27 Nisan 1901) tarihinde 1 575 kuruş maaşla Bingazi Sancağı Derne Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

Mehmed Emin Efendi, sağlık sorunlarından dolayı başka bir yere tayin istemesinden dolayı Nasıra Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmesi Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin Memurin-i Mülkiye Komisyonu'na gönderdiği belgede gösterilmiş ve incelenen tercüme-i ahvâlinde çalışmasına engel bir durum olmadığına dair verilen

karar üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 12 Rebiülahir 1321 (8 Temmuz 1903) tarihinde aynı miktar maaşla Nasıra Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Emin Efendi'nin 8 Temmuz 1317 (21 Temmuz 1901) tarihinden 23 Haziran 1319 (6 Temmuz 1903) tarihine kadar asaleten ve 23 Haziran 1319 (6 Temmuz 1903) tarihinden 3 Ağustos 1319 (16 Temmuz 1903) tarihine kadar vekâleten bulunduğu Derne Kazası Kaymakamlığı'nda başarıyla görevini yaptığı ve hesabına para geçirmediği Derne Kazası İdare Meclisi'nin belgesine atfen Bingazi İdare Meclisi'nin 25 Ağustos 1319 (8 Eylül 1903) tarihli belgesinde gösterilmiş ve bu belgeler komisyonca görülerek iade edilmiştir.

Mehmed Emin Efendi, 20 Zilhicce 1322 (25 Şubat 1905) tarihinde 2 250 kuruş maaşla Sevkişşuhuh Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Emin Efendi, Sevkişşuhuh Kazası aşiret reislerinin kendisine isyan etmeleri nedeniyle diğer kazalarda vekâleten görevlendirilmesi zorunlu olmuş ve memurluk vasfına layık olmasından dolayı Şaträtulamâra Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmesi hususunda Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nden gelen istek, Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen karar üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 20 Rebiülevvel 1326 (22 Nisan 1908) tarihinde aynı maaş miktarıyla Şaträtulamâra Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Emin Efendi, devam eden göçebelik hareketlerinden ve Şatre yolunun aşiretler tarafından tutulması olayında hiçbir şekilde bu durumu engelleyememesinden

ve yollar açıldığı halde elçileri boş yere sorgulaması nedeniyle Vilayetçe işten el çektirilmesinden dolayı 1 Rebiülahir 1330 (20 Mart 1912) tarihinde azledilmiştir.

Mehmed Emin Efendi, 5 Haziran 1321 (18 Haziran 1905) tarihinden 21 Ağustos 1323 (4 Eylül 1907) tarihine kadar Sûkuşşüyûh⁹¹ Kazası Kaymakamlığı'nda bulunup bu süre içerisinde Vilayetçe 9 Eylül 1322 (22 Eylül 1906) tarihinden 30 Kanunuevvel 1322 (12 Ocak 1907) tarihine kadar 1 315 kuruş maaşla Şatratulamâra ve 8 Kanunusani 1322 (21 Ocak 1907) tarihinden 4 Temmuz 1323 (17 Temmuz 1907) tarihine kadar 415 kuruş maaşla Şatratülmüntefik Kaymakam vekâletlerinde bulunarak asil memuriyeti olan Sevkişşuhyuh Kaymakamlığı'ndan da ayrıca 1825 kuruş ve 17 Eylül 1322 (30 Eylül 1906) tarihinden 30 Kanunuevvel 1322 (12 Ocak 1907) tarihine kadar vekilinin emekli olmasından dolayı 1 125 kuruş maaş aldığı, yapılan sorgulama neticesinde hesabına para geçirmediği ve başarıyla görev yaptığı Müntefek ve Ammâre Sancakları İdare Meclislerinin kayıtlarında ve Sevkişşuhyûh, Şatratulamâra ve Şatratülmüntefik Kazaları İdare Meclislerinin 28 Kanunusani 1322 (11 Şubat 1907), 31 Kanunuevvel 1322 (13 Ocak 1907), 9 Temmuz 1323 (22 Temmuz 1907) ve Sûkuşşüyûh Kazası İdare Meclisi'nin 23 Kanunusani 1326 (6 Şubat 1911) tarihli belgelerinden anlaşılmıştır.

Mehmed Emin Efendi'nin 27 Ağustos 1325 (10 Eylül 1909) tarihinden 19 Şubat 1326 (1 Mart 1910) tarihine kadar 1 575 kuruş ve 20 Şubat 1326 (2 Mart 1910) tarihinden 7 Mart 1327 (20 Mart 1911) tarihine kadar 2 000 kuruş maaşla Şatratulamâra Kazası Kaymakamlığı'nda bulunduğu süre içerisinde kamu malını

---

⁹¹ **Sûkuşşüyûh:** 1855 yılında Bağdad Şehrizar eyaletine bağlı bir kaza'dır (Sezen, 2006; 468)

koruduğu ve emeklilik maaşından başka hesabında para bulunmadığı İdare Meclisi'nin 23 Mart 1328 (5 Nisan 1912) tarihli belgesinde gösterilmiştir. Teşrinievvel 1328 (Ekim 1912)

(DH. SAİD.00004.00338, s. 670 - 671)

5. 104. Mehmed Emin Efendi

Hemikzade denilmekle bilinen Hacı Mehmed Ağa'nın oğludur. H. 1280 (1863 – 1864) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdisinde müfredattaki dersleri okuyup diploma almışsa da daha sonra diplomasını kaybettiği, Türkçe okur yazar olduğu ve Arapça konuştuduğu tercüme-i hâlinde yazılıdır.

15 Zilkade 1300 (17 Eylül 1883) tarihinde Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi'ne stajyer olarak girip bir buçuk sene devam ettikten sonra Dersaâdet'e gelerek 15 Receb 1302 (30 Nisan 1885) tarihinde Evkaf-ı Hümayun Nezaret-i Celilesi Cihat Kalemi'ne stajyer olarak girmiş ve 21 Şevval 1304 (13 Temmuz 1887) tarihinde 400 kuruş maaşla Malatya Sancağı Evkaf Muhasebe Müdürlüğü'ne tayin olunarak siyâseten atıfet-i seniyye olması nedeniyle kendisine 23 Şaban 1305 (5 Mayıs 1885) tarihinde Rütbe-i Selase verilmiştir.

Elazığ Vilayeti Evkaf Muhasebecisi ile aralarında uyuşmazlık olması ve bundan dolayı sıkıntılar yaşanabileceği endişesiyle 25 Ramazan 1306 (25 Mayıs 1889) tarihinde azledilmiş ve 22 Receb 1307 (14 Mart 1890) tarihinde 625 kuruş maaşla

Keban Madeni Kazası Kaymakamlığı Vekâletine tayin olunmuş fakat asil kadrolu memurun asilin gelmesinden dolayı 11 Şaban 1307 (2 Nisan 1890) tarihinde görevinden ayrılmıştır.

24 Ramazan 1307 (14 Mayıs 1890) tarihinde 400 kuruş maaşla Malatya Sancağı Reji İdaresi Muhafaza Müfettişliği'ne tayin olunup 6 Zilhicce 1307 (24 Temmuz 1890) tarihinde istifa ederek müfettişlik görevinden ayrılmış ve 5 Safer 1308 (20 Eylül 1890) tarihinden 3 Receb 1308 (12 Şubat 1891) tarihine kadar 1 250 kuruş maaşla Islahiye, 7 Receb 1308 (16 Şubat 1891) tarihinden 16 Zilhicce 1308 (23 Temmuz 1891) tarihine kadar 875 kuruş maaşla Osmaniye, 4 Muharrem 1309 (10 Ağustos 1891) tarihinden 23 Rebiülahir 1309 (26 Kasım 1891) tarihine kadar 875 kuruş maaşla Kars-ı Zülkadriye ve 3 Cemaziyevvel 1309 (5 Aralık 1891) tarihinden 3 Cemaziyelahir 1309 (4 Ocak 1892) tarihine kadar 1 250 kuruş maaşla Haçin Kazaları Kaymakamlıkları Vekâleti'nde ve 23 Cemaziyelahir 1309 (24 Ocak 1892) tarihinden 23 Şaban 1309 (23 Mart 1892) tarihine kadar 200 kuruş maaşla Malatya Sancağı Evkaf Müdürlüğü Vekâleti'nde görevlendirilmiştir.

6 Muharrem 1311 (20 Temmuz 1893) tarihinde 3 Mecidiye ücretle Dersim Sancağı Ovacık Kazası Aşar İhale Memuriyeti'ne tayin olmuş, memuriyet süresinin sona ermesiyle 10 Safer 1311 (23 Ağustos 1893) tarihinde buradan ayrılmış ve 6 Zilkade 1322 (12 Ocak 1905) tarihinde 400 kuruş maaşla Teke Sancağı Evkaf Müdüriyeti'ne tayin edilmiştir.

Malatya Mutasarrıflığı'ndan gönderilen yazıda tercüme-i hâl evrakının içeriğinin

doğru olduğu beyan edilmiştir.

Mehmed Emin Efendi'nin Malatya Evkaf Müdürlüğü ve Reji İdaresi Muhafaza Müfettişliği'ne; Keban Madeni, Islahiye, Osmaniye, Kars-ı Zülkadriye ve Haçin Kazaları Kaymakamlıklarına; Malatya Evkaf Müdürlüğü Vekâleti'ne ve Ovacık Kazası Aşâr-ı Muvakkata İhalesi Memuriyeti'ne tayin tarihleri, maaş miktarları, görevlerinden ayrılma nedenleri, hesabına para geçirmediği ve üstün hizmeti Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 29 Nisan 1306 (13 Mayıs 1890), 13 Teşrinievvel 1308 (25 Ekim 1892) ve 7 Şubat 1308 (19 Şubat 1893); Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 29 Kanunusani 1309 (11 Şubat 1894); Cebel-i Bereket Sancağı İdare Meclisi'nin 31 Kanunusani 1306 (13 Şubat 1891) ve 16 Teşrinievvel 1308 (28 Ekim 1892); Kozan Sancağı İdare Meclisi'nin 12 Teşrinisani 1307 (24 Kasım 1891) ve 12 Şubat 1307 (24 Şubat 1892); Dersim Sancağı İdare Meclisi'nin 19 Eylül 1309 (31 Eylül 1893); Ovacık Kazası İdare Meclisi'nin 17 Eylül 1309 (29 Eylül 1893) ve Haçin Kazası İdare Meclisi'nin 27 Kanunusani 1307 (9 Şubat 1892) tarihli belgeleriyle Elazığ Vilayeti'nin 26 Haziran 1312 (8 Temmuz 1896) ve 3 Kanunuevvel 1314 (15 Aralık 1898); Elazığ Vilayeti Evkaf Muhasebeciliği'nin 18 Mart 1315 (30 Mart 1899) ve Adana Vilayeti'nin 11 Ağustos 1312 (23 Ağustos 1896) tarihli cevaplarından ve Elazığ Vilayeti Evrak Müdürlüğü'nden doğruluğu onaylanmış Elazığ Vilayeti'nin 10 Teşrinievvel 1312 (22 Ekim 1896) ve Evkâf-ı Hümayan Nezaret-i Celilesi'nin 20 Mart 1315 (1 Nisan 1899) tarihli yazısından ve Masârifat İdaresi'nin 20 Nisan 1315 (4 Mayıs 1899) tarihli derkenarından anlaşılmıştır. 18 Rebiülahir 1324 (11 Haziran 1906)

(DH. SAİD.00129.00047, s. 91)

5. 105. Mehmed Esad Efendi

Ali Asım Efendi'nin oğludur. H. 1298 (1881 - 1882) yılında Malatya'da doğmuştur. Malatya Rüşdiye Mektebinden diploma almıştır. Türkçe okur yazar.

H. 1310 (1892 - 1893) yılında stajyer olarak Malatya Sancağı Bidayet Mahkemesi Kalemi'ne girmiş, 22 Receb 1322 (2 Ekim 1904) tarihinde 225 kuruş maaşla Adıyaman Kazası Bidayet Mahkemesi İkinci Kâtipliği'ne tayin edilmiştir. Adıyaman Kazası Kaymakamlığı Bidayet Mahkemesi Başkanlığı Mehmed Esad Efendi'nin tercüme-i hâl evrakının doğru olduğunu ve Dahiliye Nezareti Celilesince memuriyet kaydı tasdik edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle okul diplomasının asıl sureti tercüme-i hâl evrakıyla birlikte Sicill-i Ahvâl şubesinde kayıtlı altına alınmıştır. İntihab komisyonu belgesi Kasım Efendi'nin evrakıyla birlikte kaydedilmiş ve memuriyetine tayin tarihi ile aldığı maaş miktarı doğru olarak kaydedilmiştir.

6 Safer 1324 (1 Nisan 1906) tarihinde 300 kuruş maaş ile terfi edilerek Adıyaman Kazası Müstantik Muavinliği'ne tayin olunmuş ve İntihab Komisyonu'nda bu konudaki belgesi İbrahim Efendi'nin evrakıyla kaydedilmiştir.

Mehmed Esad Efendi, 21 Şaban 1325 (29 Eylül 1907) tarihinde Akçadağ Kazası Müstantik Muavinliği'ne atanmış ise de memuriyeti kabulü tasdik 26 Zilkade 1327 (9 Aralık 1909) tarihinde Elazığ Vilayeti ..... komisyonunda kabul edilerek 400 kuruş maaşla Besni Kazası Bidayet Mahkemesi Başkâtipliği'ne terfi edilmiştir.

Görev yaptığı yerde Âla derecede müstantiklik görevine tayin olunmasıyla 23 Şaban 1328 (30 Ağustos 1910) tarihinde 800 kuruş maaşla Pütürge Kazası Bidayet Mahkemesi Müstantikliği'ne tayin edilmiş ve 24 Mart 1327 (6 Nisan 1911) tarihinde 550 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Bidayet Mahkemesi Başkâtipliği'ne tayin olunup 26 Ramazan 1329 (20 Eylül 1911) tarihinde istifa etmiştir.

13 Cemaziyelevvel 1330 (30 Nisan 1912) tarihinde 1 000 kuruş maaşla Niğde Sancağı Bidayet Mahkemesi Müstantikliği'ne tayin edilmiştir.

Mehmed Esad Efendi vazife-i memuriyeti hususunda görevini iyi bir şekilde yapmış olmakla beraber iyi biri olarak tanınmamış ve halka aşırı faizle borç para vermekle onları çok zor durumda bırakması ve Müstantik Kâtipliği'nde bulunduğu sırada bazı davranışlarından dolayı tahtı muhakemeye alınmış ve Tahsin Efendi'nin şikâyetinde görevini yapmadığı ve farklı yerlerde gezdiği nedeniyle açığa alınmış, yapılan mahkemede suçsuz olduğu anlaşılmış ve Konya Temyiz Mahkemesi Azalarından Ali Rıza Bey Efendi hazretleri tarafından gönderilen 27 Mayıs 1329 (9 Haziran 1913) tarih ve 20 numaralı yazıda belirtilen duruma binaen 19 Zilkade 1331 (

20 Ekim 1913) tarihinde Antalya Sancağı Bidayet Mahkemesi Müstantikliği'ne atanmıştır. 15 Cemaziyelevvel 1335 (9 Mart 1917)

(DH. SAİD.00196.00217, s. 431)

5. 106. Mehmed Faik Efendi

Devriye müderrislerinden Leblebicizade Hacı Ali Efendi'nin oğludur. H. 1270 Receb'inde (Nisan 1854) Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdisinde Arapça ve Farsça eğitimi almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1288 (1863 – 1864) senesi başlarında 18 yaşında iken stajyer olarak Malatya Sancağı Evrak Kalemiyle Tahrir-i Nüfus İdarelerine girmiş, 29 Cemaziyelevvel 1291 (14 Temmuz 1874) tarihinde 250 kuruş maaşla Malatya Sancağı Yevmiye Tahsilat Kâtipliği'ne, 10 Cemaziyelahir 1292 (14 Temmuz 1875) tarihinde aynı miktar maaşla Vukuat Kâtipliği'ne, 7 Zilhicce 1295 (2 Aralık 1878) tarihinde 435 kuruş maaşla Diyarbakır Vilayeti Birinci Fırka-i Seyyaresi Muharrir-i Saniliği'ne tayin olmuştur.

25 Ramazan 1296 (12 Eylül 1879) tarihinde 360 kuruş maaşla Beşinci Fırka Muharrir-i Saniliği'ne, 26 Muharrem 1297 (12 Ocak 1880) tarihinde 720 kuruş maaşla Ondördüncü Fırka Muharrir-i Evveliği'ne, 2 Rebiülahir 1297 (14 Mart 1880) tarihinde 400 kuruş maaşla İkinci Fırka Muharrir-i Saniliği'ne, 18 Cemaziyelevvel 1297 (28 Nisan 1880) tarihinde 225 kuruş maaşla Malatya Vukuat Kâtipliği'ne, 12 Zilhicce 1297

(15 Kasım 1880) tarihinde 720 kuruş maaşla Ondördüncü Fırka Muharrir-i Evveliği'ne atanmış ve 15 Receb 1298 (13 Haziran 1881) tarihinde memuriyet süresinin sona ermesiyle Malatya Sancağı Vukuat Kâtipliği'ne geçiş yapmıştır. 19 Zilkade 1298 (13 Ekim 1881) tarihinde 175 kuruş zam ile maaşı 400 kuruşa yükseltilmiş ve memuriyeti Tahrir-i Vergi Kâtipliği'ne çıkarılmıştır.

Şimdiye kadar hakkında şikâyet olmamış ve mahkemeye çıkarılmamıştır.

Malatya Sancağı Mutasarrıflığıyla Tahrir-i Vergi Memuriyeti'nden gönderilen yazıda Mehmed Faik Efendi'nin tercüme-i hâl evrakının içeriğinin doğru olduğu tasdik edilmiş ve Vergi Emanet-i Aliyyesi'nden 27 Safer 1302 (16 Aralık 1884) tarihli ilave olunan yazıda da tercüme-i hâl evrakı onaylanmıştır. 2 Receb 1303 (6 Nisan 1886) (DH. SAİD.00009.00486, s. 969)

5. 107. Mehmed Faik Efendi

Nevşehir Naibi Mehmed Behçet Efendi'nin oğludur. 20 Safer 1286 (1 Haziran 1869) tarihinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Arapça ve Farsça eğitim almıştır. Türkçe okur yazar.

17 Rebiülevvel 1304 (14 Aralık 1886) tarihinde 18 yaşında Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi'ne stajyer olarak girmiş, 6 Cemaziyelevvel 1307 (29 Aralık 1889) tarihinde 80 kuruş maaşla Muhasebe Kalemi Mesâlih-i Cârîye Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

Malatya Sancağı Muhasebeciliği'nden ve Elazığ Vilayeti Vekâleti'nden gönderilen yazılara atfen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden Mehmed Faik Efendi'nin görevini layıkıyla yaptığı beyan edilmiştir. 15 Şevval 1309 (13 Mayıs 1892)
(DH. SAİD.00039.00050, s. 97)

5. 108. Mehmed Fevzi Efendi

H. 1294 (1877 – 1878) senesinde Elazığ Vilayeti Malatya kazasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüştîye'de ilim ve fen dersleri eğitimini bitirerek a'lâ dereceyle diploma almıştır. Türkçe okur yazar.

8 Muharrem 1310 (2 Ağustos 1892) tarihinde stajyer olarak Malatya Sancağı Nüfus Kalemi'ne girmiş, 19 Safer 1314 (30 Temmuz 1896) tarihinde 125 kuruş maaş ile Kâhta Kazası Nüfus Kâtipliği'ne tayin olunarak 8 Şevval 1314 (12 Mart 1897) tarihinde istifa ederek bu görevden ayrılmış ve 8 Cemaziyelevvel 1316 (24 Eylül 1898) tarihinde aynı miktar maaşla Adıyaman Kazası Nüfus Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

Adıyaman Kazası Kaymakamlığı'ndan ve Elazığ Vilayeti Valiliği'nden güvenilir ve tercüme-i hâl evrakının doğru olduğu ve Dahiliye Nezareti Nüfus-ı Umumiye Müdüriyeti'nden maaşıyla memuriyeti tasdik kılınmıştır.

(DH. SAİD.00108.00011, s. 19)

5. 109. Mehmed Fuad Efendi

Zürrâ'dan Hüseyin Ağa'nın oğludur. H. 1300 (1883 – 1884) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Adana Vilayeti Mekteb-i Rüşdisi'nde Sarf ve Nahv-i Arabi, Gülistan, Fenn-i hesap ve coğrafya okumuştur. Türkçe okur yazar olduğu tercüme-i hâlinde yazılıdır.

H. 1319 (1901 – 1902) senesinde Adana Vilayeti Telgrafhanesi'ne stajyer olarak devam edip 1 Receb 1321 (23 Eylül 1903) tarihinde 250 kuruş geçici maaşla Adana Vilayeti Payas Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne tayin olunarak 21 Muharrem 1322 (7 Nisan 1904) tarihinde memuriyet yerinin kapatılmasıyla buradan ayrılmış ve 30 Rebiülevvel 1322 (14 Haziran 1904) tarihinde 250 kuruş geçici maaşla Edirne Vilayeti Göktepe Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne tayin olunup 28 Şevval 1323 (26 Aralık 1905) tarihinde istifa ederek buradan ayrılmıştır.

7 Zilkade 1323 (3 Ocak 1906) tarihinde 300 kuruş geçici aylıkla Halep Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne tayin edilmiştir.

Memuriyetleri, Telgraf ve Posta Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygun olup şubece aynen görülen nüfus tezkiresi kendisine iade edilmiştir. 2 Receb 1326 (31 Temmuz 1908)

(DH. SAİD.00151.00028, s. 53)

5. 110. Mehmed Hamdi Efendi

İbrahim Efendi'nin oğludur. H. 1294 (1877 – 1878) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Besni Kazası Mekteb-i Rüşdiyesi'nde müfredattaki dersleri bitirerek 24 Temmuz 1308 (5 Ağustos 1892) tarihli diplomayı almıştır. Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

2 Zilhicce 1310 (17 Haziran 1893) tarihinde Elazığ Vilayeti Akçadağ Kazası Mal Kalemi'ne stajyer olarak girip 25 Zilkade 1311 (30 Mayıs 1894) tarihinde 270 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Sandık Emaneti'ne tayin olmuştur. 15 Zilhicce 1313 (28 Mayıs 1896) tarihinde memuriyet süresinin sona ermesiyle 8 Muharrem 1314 (19 Haziran 1896) tarihinde vekâleten yine görevine devam etmiştir.

2 Safer 1315 (3 Temmuz 1897) tarihinde 250 kuruş maaşla Kâhta Kazası Mal Müdürü Muavinliği Vekâleti'ne tayin olunup 300 kuruş maaşla Merdis Nahiyesi Vergi Kâtipliği'ne nakledilmesinden dolayı 18 Temmuz 1313 (30 Temmuz 1897) tarihinde Kâhta Kazası Mal Müdürü Muavinliği Vekâleti'nden ayrılarak Merdis'de vazifesine başlamıştır.

25 Receb 1313 (11 Ocak 1886) tarihinde istifa ederek görevinden ayrılmış ve 24 Safer 1316 (14 Temmuz 1898) tarihinde 270 kuruş maaşla ikinci defa Akçadağ Kazası Sandık Eminliği'ne tayin olunup 16 Rebiülevvel 1318 (14 Temmuz 1900) tarihinde memuriyet süresinin sona ermesiyle görevinden ayrılmış, 8 Rebiülahir 1320 (

15 Temmuz 1902) tarihinde tekrar aynı miktar maaşla üçüncü kez Akçadağ Kazası Sandık Emâneti'ne tayin edilmiştir.

Akçadağ Kazası Mal Müdürü ve Kaymakamlığı vekâletleriyle Malatya Sancağı Muhasebeci ve Mutasarrıflığı Vekâletlerinden ve Elazığ Vilayeti Defterdarlığıyla Valiliği Vekâletinden gönderilen yazılara atfen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden güvenilir ve görevine layık olduğu beyan edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle okul diploması, görevlerinde çalıştığı süre ve aldığı ücret, ayrılma sebebi, hesabına para geçirmediği gibi bilgiler Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 16 Haziran 1318 (29 Haziran 1902) tarihli belgesi tercüme-i hâl evrakıyla beraber şubede kayıtlıdır. 9 Cemaziyelevvel 1324 (1 Temmuz 1906)
(DH. SAİD.00136.00100, s. 197)

5. 111. Mehmed Hâzım Efendi

Hacı Hasan Efendinin oğludur. H. 1275 (1858 – 1859) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almıştır. Türkçe okur yazar.

17 yaşında iken H. 1292 (1875 – 1876) senesinde stajyer olarak İzmir Osmanlı Gümrüğü Tahrirat Kalemi'ne girmiş, 1 Zilhicce 1294 (7 Aralık 1877) tarihinde 200 kuruş maaş ile İzmir'de Poyracık Duhan Fabrikası Muavinliği'ne tayin olunmuştur. 1,5 sene sonra istifa edip 15 Cemaziyelahir 1298 (15 Mayıs 1881) tarihinde 120 kuruş maaş ile Ayvalık Rüsumat Müdüriyeti Kolculuğu'na ve 15 Şaban 1298 (13 Temmuz

1881) tarihinde 160 kuruş maaş ile Dikili Rüsumat Kâtipliği'ne atanmıştır.

1299 Receb'inde (Mayıs 1882) maaşı 250 kuruşa baliğ olup 5 Şevval 1300 (9 Ağustos 1883) tarihinde istifa ederek ayrılmıştır. 15 Şevval 1301 (8 Ağustos 1884) tarihinde 300 kuruş maaş ile Havza Rüsumat memuriyetine tayin olunmuştur.

Mehmed Hazım Efendi'nin aşırı rahatsızlığı nedeniyle 11 Muharrem 1316 (1 Haziran 1898) tarihinde yerine başkasının tayin edildiği Rüsumat Emâneti Sicil Şubesi'nin durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00017.00106, s. 209)

5. 112. Mehmed İzzet Efendi

Tüccardan Atmalızade Hacı Bekir Efendi'nin oğludur. H. 1247 (1831 – 1832) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ve özel hocalardan Arapça, Farsça ve Fenn-i hesap derslerini almıştır. Türkçe okur yazar.

1 Rebiülevvel 1273 (30 Ekim 1856) tarihinde berât-ı âlişân ile Hayriye Tüccarı sınıfına girmiş, H. 1296 (1879 – 1880) senesi ortalarında 49 yaşında iken 380 kuruş maaşla Malatya Sancağı Ticaret Mahkemesi Başkanlığı'na tayin olmuştur.

Hakkında şikâyet olmamış ve mahkemeye çıkarılmamıştır.

Malatya Sancağı Mutasarrıflığı'ndan ve Elazığ Valiliği'nden gönderilen

yazılarda tercüme-i hâl evrakının içeriğinin doğru olduğu belirtilmiş ve Adliye Nezaret-i Celilesi tarafından bu durum tasdik edilmiştir. 10 Receb 1305 (23 Mart 1888)
(DH. SAİD.00018.00039, s. 75)

5. 113. Mehmed Naci Efendi

Tüccardan Malatyalı Mahmud Ağa'nın oğludur. H. 1272 (1855 – 1856) senesinde Malatya kazasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış, ayrıca Hacı Yusuf Efendi Cami-i-Şerifi Medresesi'nde Arapça'dan Sarf ve Nahv, Mantık, Fıkıh ile biraz da Farsça derslerini okumuştur. Türkçe okur yazar. İyi derecede Arapça ve Farsça konuşmaktadır.

23 Zilkade 1306 (21 Temmuz 1889) tarihinde 34 yaşında iken 1 330 kuruş maaşla Hakkâri Sancağı Evrak Mukayyidliği'ne tayin olunup 15 Rebiülevvel 1309 (19 Ekim 1901) tarihinde göreve başlamıştır.

23 Rebiülevvel 1309 (27 Ekim 1891) tarihinde 300 kuruş maaşla Musul Vilayeti İmâdiye Kazası Mal Müdürlüğü Muavinliği'ne ve 24 Zilhicce 1309 (20 Temmuz 1892) tarihinde 120 kuruş maaşla Hakkari Sancağı Muhasebe Kalemi Mümeyyizliği'ne atanmış, 14 Safer 1311 (27 Ağustos 1893) tarihinde istifa ederek görevinden ayrılmıştır.

(DH. SAİD.00049.00234, s. 461)

5. 114. Mehmed Nuri Efendi

Mustafa adlı şahsın oğludur. H. 1295 (1878 – 1879) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdîde müfredattaki dersleri bitirerek diploma almış ise de Malatya'ya gelişi sırasında diplomasını kaybetmiştir. Türkçe okur yazar.

5 Safer 1315 (6 Temmuz 1897) tarihinde 180 kuruş maaşla Aydın Vilayeti Sığacık Nahiyesi Kâtipliği'ne tayin olunmuştur.

Seferihisar Kazası Kaymakamlığıyla Aydın Vilayeti Defterdarlığı ve Valiliğinden gönderilen yazılara binaen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden güvenilir ve vazifesini yerine getirmeye uygun olduğu beyan edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle diplomasını Malatya'da kaybetmiş olduğuna dair Aydın Vilayeti Defterdarlığı'nın 23 Şubat 1313 (4 Mart 1897) tarihli cevap yazısı ve memuriyete tayin tarihi, maaş miktarını gösteren belgenin Aydın Vilayeti Defterdarlığı'na tebliğ edilmiş olduğu Muhasebe-i Umumiyye-i Maliye'nin 25 Teşrinisani 1313 (7 Aralık 1897) tarihli ilmuhaberi tercüme-i hâl evrakıyla beraber kaydedilmiştir. 4 Rebiülevvel 1316 (23 Temmuz 1898)
(DH. SAİD.00099.00137, s. 271)

5. 115. Mehmed Reşid Efendi

Bitlisli tüccardan Sofu Abdülfettah Efendi'nin oğludur. 1 Receb 1270 (30 Mart 1854) tarihinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiyesinde kayıtlıdır. Malatya Medresesi'nde Arapça'dan Mantık ve Farsça'dan Gülistân'a kadar okumuştur. Adliye Nezareti'nde oluşturulan heyet taarfindan yapılan sınavdan a'lâ derecesinde Müstantiklik diploması almıştır. Türkçe okur yazar.

23 yaşında iken 21 Cemaziyelevvel 1293 (14 Haziran 1876) tarihinde 500 kuruş maaşla Filibe Sancağı Aşar Üçüncü Kâtipliği'ne tayin edilmiş, 29 Rebiülevvel 1294 (13 Nisan 1877) tarihinde 750 kuruş maaşla İkinci Kâtipliğe naklolunarak 8 Muharrem 1295 (12 Ocak 1878) tarihinde göreve başlamıştır.

Bazı nedenlerden dolayı Dersaadet'e gitmiş ve yine 13 Receb 1295 (13 Temmuz 1878) tarihinde 600 kuruş maaşla Kuleli Hastahanesi Kâtipliği'ne tayin olunarak 21 Cemaziyelevvel 1296 (13 Mayıs 1879) tarihinde görevine başlamış, memuriyetinin lağvından dolayı bir süre açıkta kalmıştır.

5 Şaban 1297 (13 Temmuz 1880) tarihinde 400 kuruş maaşla Aydın Vilayet-i Celilesi Adliye'sinin Umur-ı Hesabiyesi Kâtipliği'ne, 28 Ramazan 1299 (13 Ağustos 1882) tarihinde 475 kuruş maaşla Muhasebe-i Vilayet Yevmiye Kâtipliği'ne ve 26 Rebiülevvel 1300 (4 Şubat 1883) tarihinde 600 kuruş maaşla İzmir Bidayet Mahkemesi İcra Memurluğu'na tayin edilmiştir.

İstinaf Mahkemesi Ceza Kısmı İcra Dairesi'nde korunan 210 aded sîm Mecidiye'yi eski Savcı Mihâil Efendi'ye vermesinden dolayı 19 Ramazan 1300 (24 Temmuz 1883) tarihinde görevinden alınmış ise de görevinden alınmasının hukuksuz olduğu Mahallî Encümen-i Adliyesince bildirilmiş ve 210 sim Mecidiye'nin eski Savcı'dan alınmasıyla 2 Şaban 1301 (28 Mayıs 1884) tarihinde 100 kuruş maaş ve 500 kuruş âidât ile Mukavelat Muharrirliği göreviyle birlikte İzmir mülhakatından Foçateyn Kazası Bidayet Mahkemesi Birinci Kâtipliği'ne tayin olmuştur.

Muamelat-ı cariyede görülen eksiklik üzerine 18 Zilkade 1302 (29 Ağustos 1885) tarihinde görevinden alınmış ve 8 Muharrem 1303 (17 Ekim 1885) tarihinde yine 400 kuruş maaş ve 500 kuruş aidatla tayin olunduğu Denizli Sancağı Buldan Kazası Bidayet Mahkemesi Birinci Kâtipliğiyle Mukavelat Muharrirliği görevlerinde 27 ay ve Muharrirliğin sonradan ayrılmasıyla 17 ay sadece Buldan Kazası Bidayet Mahkemesi Birinci Kâtipliği görevinde bulunmuştur.

Daha sonra Dersaadet'e gelip göreve başlamış, görev süresinin sona ermesiyle 27 Şevval 1306 (26 Haziran 1889) tarihinde görevden ayrılmıştır. 18 Şevval 1307 (7 Haziran 1890) tarihinde 700 kuruş maaşla Sivas Vilayeti İkinci Müstantikliği'ne tayin olunmuş ve 8 Ramazan 1310 (26 Mart 1893) tarihinde 100 kuruş maaşla Birinci Müstantikliği'ne terfi etmiştir. 27 Cemaziyelahir 1316 (12 Kasım 1898) tarihinde 100 kuruş maaşla Şehremaneti Evrak Müdürlüğü Muavinliği'ne nakledilmiş ve 13 Receb 1317 (17 Kasım 1899) tarihinde göreve başlamış, 17 Rebiülevvel 1317 (26 Temmuz 1899) tarihinde kendisine Rütbe-i Salise verilmiştir.

Mehmed Reşid Efendi'nin maaşı 13 Şevval 1318 (3 Şubat 1901) tarihinde 1 150 kuruşa yükseltilmiş ve 28 Rebiülevvel 1319 (15 Temmuz 1901) tarihinde yapılan düzenlemeyle maaşının 1 035 kuruşa düşürüldüğü Emanet Sicil Şubesi'nin 2 Kanunusani 1320 (15 Ocak 1905) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Reşid Efendi, 25 Cemaziyelevvel 1327 (14 Haziran 1909) tarihinde yapılan düzenlemeyle 1 000 kuruş maaşla Kalem-i mezkûr Birinci Sınıf Hulefalığında görev aldığı 13 Şubat 1325 (26 Şubat 1910) tarihli durum belgesinde yazılıdır.

Mehmed Reşid Efendi, 1 Kanunusani 1328 (14 Ocak 1913) tarihinde yapılan düzenlemeyle 1 500 kuruş maaşla Kuyud ve Evrak-ı Umumiye Müdür Muavinliği'ne terfi etmiş, ilave memuriyet olarak Ta'kîb ve İhtâr-ı Muamelât ve Muhâberât Memurluğuyla görevlendirildiği Sicil şubesinin 14 Teşrinievvel 1329 (27 Ekim 1913) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir. 13 Teşrinisani 1329 (26 Kasım 1913) (DH. SAİD.00094.00073, s. 143)

5. 116. Mehmed Said Bey

Mülkiye kaymakamlarından Haşim Bey'in oğludur. 19 Ramazan 1306 (19 Mayıs 1889) tarihinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mektebi İbtidai'de, Medresede ve Mekteb-i İdadi' de müfredatta bulunan ilim ve fen derslerini okuyup Mekteb-i İdadi'den aliyy-ül-a'lâ derecede 4 Eylül 1323 (17 Eylül 1907) tarihli diploma almıştır. Türkçe okuyup yazdığı ve Fransızca bildiği tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

Görevine başlama tarihinden itibaren 200 kuruş maaş ile Malatya Sancağı Merkez Müfredat Kâtipliği'ne tayin olmuştur.

Malatya Sancağı Muhasebeciliğiyle Tahsilat Memurluğundan ve Mutasarrıflığından gönderilen yazılara atfen Maliye Nezaret-i Celilesi adına müsteşarlık görevine layık olduğu beyan edilmiştir.

Mehmed Said Bey'in 18 Receb 1326 (16 Ağustos 1908) tarihinde Müfredat Kâtipliği'ndeki görevine başladığı Maliye Sicil Şubesi'nin 27 Ağustos 1325 (10 Eylül 1909) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00161.00054, s. 105)

5. 117. Mehmed Said Bey

Miralay Mahmud Hilmi Bey'in oğludur. Arpa Eminizade denilmekle tanınmaktadır. H. 1290 (1873 – 1874) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Mekâtib-i İbtidaiyesinde ilimlere giriş derslerini aldıktan sonra Mardin'de medresede Arapça'dan Avâmil'e kadar eğitim gördüğü ve Farsça, Fransızca, Hesap ve Coğrafya okumuştur. Türkçe ve Arapça konuşup yazabildiği, Fransızca tercüme yapabildiği ve kendini ifade edebildiği, Kürtçe anladığı tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

1 Ağustos 1308 (13 Ağustos 1892) tarihinde asker olarak Diyarbakır'da Jandarma'ya girmiş ve bir süre sonra Mülazım-ı Saniliğe ve 26 Haziran 1318 (9 Temmuz 1902) tarihinde Tabur Kâtipliği'ne terfi edilmiştir. 23 Şubat 1324 (5 Mart

1908) tarihinde Mardin Sancağı Mebusluğu'na seçilmiş, Meclis-i Mebusan'ın birinci devre-i ictimaiyesinde 5 000 kuruş tahsisatla vazifesine başlamıştır.

Meclis-i Mebusan'ın feshedilmesi nedeniyle 5 Kanunusani 1327 (18 Ocak 1912) tarihinde görevinden ayrılmış, ikinci devre-i ictimaiyede 26 Nisan 1328 (10 Mayıs 1912) tarihinde Mardin Sancağı Muhassesatı ile Mebusluğuna atanmış ve Meclis-i Mebusan'ın kapatılması üzerine 23 Temmuz 1328 (5 Ağustos 1912) tarihinde görevinden ayrılarak 7 Eylül 1329 (20 Eylül 1913) tarihinde 2 000 kuruş maaşla Geyve Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

(DH. SAİD.00192.00189, s. 189)

5. 118. Mehmed Said Efendi

Tüccardan Halil Efendi'nin oğludur. H. 1305 (1887 – 1888) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Mekteb-i İdadi-yi Mülkisi'nde eğitimini tamamlayıp diploma almıştır. Türkçe okur yazar. Arapça ve Fransızca bildiği tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

12 Receb 1326 (10 Ağustos 1908) tarihinde 500 kuruş maaşla Haleb Vilayeti Umur-ı Nafia Kondoktörlüğü'ne tayin edilmiştir.

Ticaret ve Nafia Nezaret-i Celilesi Turuk ve Meâbir Müdüriyeti'nden gönderilen yazıda Mehmed Said Efendi'nin memuriyeti tasdik edilmiştir. Nüfus tezkiresi ve okul diploması aynen görülüp iade edilmiştir.

Mehmed Said Efendi'nin maaşının 16 Zilkade 1327 (29 Kasım 1909) tarihinde yapılan düzenlemeyle 600 kuruşa yükseltildiği Haleb Vilayeti Umur-ı Nafia Kondoktörlüğü tarafından belirtilmiştir. 16 Cemaziyelevvel 1328 (26 Mayıs 1910) (DH. SAİD.00176.00138, s. 73)

5. 119. Mehmed Şevki Efendi

H. 1269 Rebiülevvel'inde (Aralık 1852) Malatya'da doğmuştur. Malatya'da Cami-i kebir ve Dersaadet'te Süleymaniye'de Dökmeci-yi Sani Medreselerinde Arapça öğrenip Mekteb-i Mülkiye'de müfredattaki fen derslerini bitirerek diploma almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1294 (1877 – 1878) senesinde 25 yaşında iken stajyer olarak Trabzon Vilayeti Mektubcu Kalemi'ne girmiş, 13 Şevval 1296 (30 Eylül 1879) tarihinde 400 kuruş maaş ile Aydın Sancağı Çine Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin olmuştur. 10 Rebiülahir 1298 (12 Mart 1881) tarihinde aynı miktar maaş ile Bozüyük, 26 Muharrem 1299 (12 Aralık 1881) tarihinde 640 kuruş maaş ile Karacasu ve 26 Ramazan 1299 (11 Ağustos 1882) tarihinde 480 kuruş maaş ile Subice Nahiyeleri Müdüriyetlerine atanmış, 11 Şaban 1307 (2 Nisan 1890) tarihinde istifa ederek görevinden ayrılmıştır.

Nahiye müdüriyetlikleri süresince hesabına para geçirmediği Aydın ve Menteşe Sancakları İdare Meclislerinden verilen 22 Teşrinisani 1294 (4 Aralık 1878), 14 Ağustos 1298 (26 Ağustos 1882), 12 Zilkade 1299 (25 Eylül 1882) ve 28 Mart 1306 (9 Nisan 1890) tarihli dört adet belge ile 3. Sınıf Kaymakamlığa atandığına dair

Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen 4 Rebiülevvel 1301 (3 Ocak 1884) tarihli ve 32 numaralı intihâbnâme ve Mekteb-i Mülkiye diploması komisyonca görülerek kendisine iade edilmiştir. 20 Rebiülevvel 1308 (3 Kasım 1890)

Mehmed Şevki Efendi, 5 Rebiülahir 1309 (8 Kasım 1891) tarihinde 1 250 kuruş maaşla Erzurum Vilayeti Diyadin Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, 21 Muharrem 1310 (15 Ağustos 1892) tarihinde 1 100 kuruş maaşla Sivas Vilayeti Gürün Kazası Kaymakamlığı'na atanmıştır.

Mehmed Şevki Efendi, 10 Rebiülahir 1311 (21 Ekim 1893) tarihinde aynı maaş miktarıyla Sivas Vilayeti Tenos Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, yer değişikliği isteği nedeniyle 3 Muharrem 1312 (7 Temmuz 1894) tarihinde 1 250 kuruş maaşla Aydın Vilayeti Salihli Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, Aydın Vilayeti'nin iş'ârı ve İntihâb-ı Memurin Komisyonu'nun belgesi ve Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin yazısı üzerine 3 Şaban 1314 (7 Ocak 1897) tarihinde aynı miktar maaşla Aydın Vilayeti Söke Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, 5 Şubat 1307 (17 Şubat 1892) tarihinden 25 Eylül 1308 (6 Ekim 1892) tarihine kadar Diyadin, 13 Şubat 1308 tarihinden (25 Şubat 1893)

tarihinden 27 Teşrinievvel 1309 (8 Kasım 1893) tarihine kadar Gürün, 7 Teşrinisani 1309 (19 Kasım 1893) tarihinden 14 Temmuz 1310 (26 Temmuz 1894) tarihine kadar Talaş ve 1 Eylül 1310 (13 Eylül 1894) tarihinden 7 Şubat 1312 (19 Şubat 1897) tarihine kadar Salihli Kaymakamlıkları süresinde devlet malına zarar vermediği, hesabına para geçirmediği komisyonca görülüp iade edilen Erzurum, Sivas ve Aydın Vilayetleri İdare Meclislerinin 13 Teşrinievvel 1308 (25 Ekim 1892), 13 Teşrinisani 1309 (25 Kasım 1893), 25 Temmuz 1310 (6 Ağustos 1894) ve 11 Şubat 1312 (23 Şubat 1897) tarihli belgelerinde gösterilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi'nin maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde vergi geliri ertelemesiyle 1 125 kuruşa düşürülmüştür.

Mehmed Şevki Efendi, Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nden gelen istek ve Memurîn-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen karar üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 28 Receb 1316 (12 Aralık 1898) tarihinde aynı miktar maaş ve becayiş yer değiştirme usulüyle Aydın Vilayeti Çine Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, memuriyet görevini yerine getirmede gösterdiği başarı ve gayretinden dolayı 14 Rebiülevvel 1317 (23 Temmuz 1899) tarihinde Rütbe-i Salise ile ödüllendirilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, Hicaz Demiryolu iane biletlerinin dağıtılması ve parasının tahsilinde meydana gelen yolsuzluk hakkında yapılan sorgulama neticesinde kendisinin suçu olmadığı görülmüş fakat halk ile aralarında uyuşmazlık olduğu için

görev yapamayacağı nedeniyle Buldan Kazası Kaymakamıyla yer değiştirmesi Aydın Vilayeti'nden gelen yazıda belirtilmiştir. Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen karar üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 22 Zilhicce 1319 (1 Nisan 1902) tarihinde aynı miktar maaş ile ve becayiş suretiyle Buldan Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, bulunduğu yerde tecrübesizlik nedeniyle halkın sevgisini kazanamamış ve bunun üzerine Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nin isteği ve Memurin-i Mülkiye Komisyonu'ndan verilen karar üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 16 Cemaziyevvel 1324 (8 Temmuz 1906) tarihinde maaş-ı hâlisiyle Salihli Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, bazı hatalı davranışlarından dolayı memuriyetinin alınması isteğiyle Aydın Vilayeti'nden yazılan telgrafnamede belirtildiğinden dolayı Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nden gelen istek üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 24 Şaban 1326 (21 Eylül 1908) tarihinde azledilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, 13 Şubat 1312 (25 Şubat 1897) tarihinden 20 Kanunuevvel 1314 (1 Ocak 1899) tarihine kadar Söke ve 4 Kanunusani 1314 (16 Ocak 1899) tarihinden 30 Kanunusani 1317 (13 Şubat 1902) tarihine kadar Çine Kazaları Kaymakamlıklarında bulunarak devlet malına zarar vermediği, hesabına para geçirmedeği ve başarıyla görev yaptığı Aydın Sancağı ve Aydın Vilayeti İdare Meclislerinden ilave görev yaptığı Kaza İdare Meclislerinin 30 Kanunuevvel 1314 (11 Ocak 1899) ve 31 Kanunusani 1317 (14 Şubat 1902) tarihli belgelerinde ve 1 Şubat

1317 (14 Şubat 1902) tarihinden 11 Kanunusani 1321 (24 Ocak 1906) tarihine kadar Şam, 13 Kanunusani 1321 (26 Ocak 1906) tarihinden 30 Nisan 1322 (15 Mayıs 1906) tarihine kadar yarım maaşla bulunduğu Buldan ve 15 Mayıs 1322 (28 Mayıs 1906) tarihinden 7 Eylül 1326 (20 Eylül 1910) tarihine kadar Salihli Kazaları Kaymakamlıklarında bulunarak Tekaüd ve Mazuliyet Sandıkları soruşturmasından zimmetine para geçirmediği Aydın Vilayeti İdare Meclisi'nin 15 Mayıs 1322 (28 Mayıs 1906) ve Aydın Vilayeti Saruhan Sancağı İdare Meclisi'nin 5 Kanunusani 1324 (18 Ocak 1909) tarihli belgelerinde ifade edilmiş ve bu belgeler Sicill-i Ahvâl İdare-i Umumiyesince görülüp iade edilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi'ye 13 Cemaziyelahir 1327 (2 Temmuz 1909) tarihinde 375 kuruş Mazuliyet maaşı bağlanmıştır.

Mehmed Şevki Efendi, Tensik Komisyonu'nun belgesine atfen Dahiliye Nezareti'nden gelen istek ve Padişah hazretlerinin emriyle 29 Şaban 1327 (15 Eylül 1909) tarihinde 1 500 kuruş maaşla Mihaliççik Kazası Kaymakamlığı'na tayin edilmiştir.

Mehmed Şevki Efendi, Ankara Vilayeti Tensik Komisyonu'nun kararı üzerine 21 Muharrem 1328 (2 Şubat 1910) tarihinde maaş-ı halîsiyle Nalluhan Kazası Kaymakamlığı'na nakledilmiştir.

(DH. SAİD.00022.00141, s. 269 - 270)

5. 120. Mehmed Tahir Efendi

Malatya hanedanından Zeynelbeyzade Zeynel Abidin Efendi'nin oğludur. H. 1276 (1859 – 1860) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekteb-i İbtidaisinde ilimlere giriş derslerini, medresede Sarf ve Nahv-i Arabî ile Mantık, Gülistan ve Divân-ı Hâfız derslerini almıştır. Arapça konuşup Türkçe yazabildiği ve Farsça bildiği tercüme-i hâlinde kayıtlıdır. Üçüncü Sınıf Tahrirat Müdürlüğüyle Mal memurluğuna atandığına dair İntihâb-ı Memurin Komisyonu Meclis-i Maliye'den verilen 24 Ağustos 1303 (6 Eylül 1887) ve 29 Teşrinievvel 1303 (10 Kasım 1887) tarihli, 54 ve 41 numaralı iki adet intihabnameye sahiptir.

5 Safer 1294 (19 Şubat 1877) tarihinde 18 yaşında iken stajyer olarak Malatya Sancağı Muhasebe Kalemî'ne girmiş, 26 Cemaziyelevvel 1295 (28 Mayıs 1878) tarihinde 50 kuruş maaş almaya başlamış ve 27 Receb 1296 (17 Temmuz 1879) tarihinde maaşı 150 kuruşa, 4 Cemaziyelevvel 1300 (13 Mart 1883) tarihinde de 290 kuruşa artırılarak Muhasebe Kalemî Masarıfat Kâtipliği refakatine tayin olmuştur.

H.1300 (1883 - 1884) yılında 320 kuruş harcırah verilerek Kâhta Kazası Muamelat-ı Hesabiyesi'ne araştırma ve inceleme memuru olarak atanmış ve 5 Cemaziyelevvel 1301 (3 Mart 1884) tarihinde 300 kuruş maaşla Muhasebe Başkâtipliği Refakat-i Evveliyesi'ne ve yine bu sırada Besni ve Akçadağ Kazaları Sandık Eminliklerinin hesaplarını idare etme ve araştırmakla sorumlu memuriyet göreviyle yine aynı miktarda harcırah kendisine verilmiştir.

27 Cemaziyelahir 1302 (14 Mart 1885) tarihinde 400 kuruş maaşla Kâhta Kazası Başkâtipliği'ne terfi edilmiştir. 29 Şaban 1302 (13 Haziran 1885) tarihinden 30 Teşrinievvel 1301 (11 Kasım 1885) tarihinde kadar ve 27 Rebiülahir 1302 (13 Şubat 1885) tarihinden 21 Rebiülahir 1303 (27 Ocak 1886) tarihine kadar iki defa fahri olarak Muhasebecilik Vekâleti'nde bulunmuştur.

Muhasebecilik Vekâleti'nde bulunduğu sırada bayram için askerlere verilmesi için kendi emrinde bulunan memurlarının birer maaşını senetler karşılığında almış, fakat daha sonra kime ne kadar alacak vereceğini bilmemesi ve bunun üzerine senetlerin vadesinin geçmesi ve bunun ödenememesi nedeniyle hakkındaki yolsuzluk iddiasıyla 5 Muharrem 1304 (4 Ekim 1886) tarihinde Kâhta Kazası Muhasebe Başkâtipliği'nden azledilmiştir.

Mehmed Tahir Efendi, daha sonra Dersâadet'e dönerek 29 Muharrem 1304 (28 Ekim 1886) tarihinden itibaren bir sene kadar maaşsız olarak Maliye Nezaret-i Celilesi Beytü'l-mâl Kalemi'ne stajyer olarak girmiş ve 9 Cemaziyelevvel 1305 (23 Ocak 1888) tarihinde 1 250 kuruş maaşla Basra Vilayeti Ammâre Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir.

29 Zilkade 1306 (27 Temmuz 1889) tarihinde görevinin bitişiyle Bağdad'a gönderilmiş ve 9 Zilkade 1307 (27 Haziran 1890) tarihinde 1 400 kuruş maaş ve yer değiştirme usulüyle Basra Vilayeti Hille Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne nakledilmiştir.

25 Zilkade 1307 (13 Temmuz 1890) tarihinde memur olarak Şamara kazasına

tain olunarak 1 193 kuruş harcırah almış ve 10 Receb 1308 (19 Şubat 1891) tarihinde Hille Sancağı Umur-ı Maliye ve Hesabiye'sinin incelenmesi için oluşturulan komisyonun fahri başkanlığı görevi ilave memuriyet olarak verilmiştir.

15 Receb 1308 (24 Şubat 1891) tarihinden 17 Zilkade 1308 (24 Haziran 1891) tarihine kadar Şâmiye Kazası İhale-i Aşar Memuriyeti'nde görevlendirilip yevmiye ve harcırah olarak 3 252 kuruş almış ve 27 Zilkade 1308 (4 Temmuz 1891) tarihinde yine aynı maaşla Kerbela Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne atanarak 1 Muharrem 1309 (7 Ağustos 1891) tarihinden itibaren 40 gün kadar fahri olarak Kerbela Sancağı Mutasarrıflığı vekâletinde bulunmuştur.

24 Rebiülevvel 1309 (28 Ekim 1891) tarihinde yine aynı miktar maaşla Cezayir-i Bahr-i Sefid Vilayeti Kalemî Mümeyyizliği'ne nakledilmiş ve 25 Cemaziyelahir 1309 (26 Ocak 1892) tarihinde görevine başlamıştır.

Mehmed Tahir Efendi, 26 Şaban 1310 (15 Mart 1893) tarihinde Rabia, 17 Zilkade 1311 (22 Mayıs 1894) tarihinde Salise ve 13 Cemaziyelahir 1312 (12 Aralık 1894) tarihinde Saniye Sınıf-ı Sanisi rütbeleri ile ödüllendirilmiştir.

Mehmed Tahir Efendi, 25 Cemaziyelahir 1309 (26 Ocak 1892) tarihinde Mektûbî Mümeyyizliği'nde işe başlamış ve maaşı 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde vergi alacağı ertelemesiyle 1 260 kuruşa düşürülmüştür. 1 Zilhicce 1315 (23 Nisan 1898) tarihinde maaşının tekrar artırılarak 1 350 kuruşa yükseltildiği Cezayir-i Bahr-i Sefid Vilayeti İdare Meclisi'nin 22 Haziran 1315 (4 Temmuz 1899) tarihli

belgesinde gösterilmiştir.

Mehmed Tahir Efendi, memuriyet görevini başarıyla yapmasından dolayı 1 Zilhicce 1316 (12 Nisan 1899) tarihinde terfi edilerek Rütbe-i Saniye Sınıf-ı Mütemayizi ile ödüllendirilmiştir.

Mehmed Tahir Efendi, sağlık sorunlarından dolayı etibba tarafından görülen lüzum üzerine tedavi edilmesi için Dersaâdet'e gönderilerek izinli sayılmak istendiğini söylemesine rağmen geri dönmemesinden dolayı 12 Safer 1317 (22 Haziran 1899) tarihinde görevden alınmıştır.

Mehmed Tahir Efendi, Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nden gelen istek üzerine Padişah hazretlerinin emriyle 18 Cemaziyelahir 1317 (24 Ekim 1899) tarihinde 3 000 kuruş maaşla Bitlis Vilayeti Mektubçuluğu'na tayin edilmiştir.

(DH. SAİD.00072.00223, s. 443 - 444)

5. 121. Mehmed Tevfik Efendi

Hasan Efendi'nin oğludur. H. 1272 (1855 – 1856) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya'da mebâdî-i ulûmu tederrüs ve medresede Arapça eğitimi almış, Farsça'dan Kavâ'id, Tuhfe-i Vehbi, Bend-i Attar, Gülistan, Baharistan, Divan-ı Hafız ve Mesnevi-i Şerif okumuştur. 3 sene kadar Ayasofya Cami-i Şerifi'nde eğitim aldığı, Arapça, Farsça ve Türkçe konuşup ve yazabildiği tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

1301 Cemaziyelevvel (Mart 1884) tarihli Arapça ilimi icazetnamesiyle 25 Şaban 1303 (29 Mayıs 1886) tarihli ve a'lâ derecede Mekteb-i Hukuk-ı Şahane'den mezuniyet belgesi almıştır.

24 Zilkade 1304 (14 Ağustos 1887) tarihinde kendisine 95 kuruş maaş bağlanmış, 17 Rebiülevvel 1306 (21 Kasım 1888) tarihinde 1 400 kuruş maaşla Edirne Vilayeti Gelibolu Sancağı Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi Başkanlığı'na tayin kılınmış ise de 26 Rebiülahir 1306 (20 Aralık 1889) tarihinde istifa ederek görevinden ayrılmıştır.

26 Zilkade 1307 (14 Temmuz 1890) tarihinde 2 000 kuruş maaşla Lülebergos Kazası Bidayet Mahkemesi Başkanlığı'na memur olmuş ve 9 Safer 1308 (24 Eylül 1890) tarihinde buradan da istifa ederek ayrılmış olup 7 Rebiülevvel 1308 (21 Ekim 1890) tarihinde kendisine İbtida-i Hâriç tevcih buyrulmuştur.

29 Şevval 1308 (7 Haziran 1891) tarihinde 2 800 kuruş maaşla Dedeagaç Bidayet Mahkemesi Başkanlığı'na tayin edilmiş ve 6 Zilhicce 1308 (13 Temmuz 1891) tarihinde maaşı 133 kuruşa yükseltilmiş fakat 13 Rebiülevvel 1312 (14 Eylül 1894) tarihinde 129,5 kuruşa düşürülmüştür. 4 Rebiülevvel 1314 (13 Ağustos 1896) tarihinde ref olunmuş ve 9 Şevval 1314 (13 Mart 1897) tarihinde yapılan düzenlemede başkanlık maaşı 2 520 kuruşa düşürülmüş ve buradaki görevi sona erince Dersaâdet'e gelip memuriyete devam etmeyeceğini bildirerek af talebinde bulunmasından dolayı 11 Receb 1315 (6 Aralık 1897) tarihinde Dedeagaç Bidayet Mahkemesi Başkanlığı'ndan ayrılmıştır,

Mehmed Tevfik Efendi, Encümen-i İntihab-ı Memurin-i Adliyece verilen karar üzerine ve Padişah hazretlerinin emriyle 9 Cemaziyelahir 1316 (25 Ekim 1898) tarihinde 2 500 kuruş maaşla Manastır Vilayeti Merkez Bidayet Mahkemesi Hukuk Dairesi Başkanlığı'na tayin edilmiştir.

Mehmed Tevfik Efendi, memuriyet sıfatıyla bağdaşmayan bazı hâl ve davranışlarından dolayı Encümen-i İntihâb-ı Memurin-i Adliyece verilen karar üzerine ve Padişah hazretlerinin emriyle 24 Muharrem 1318 (24 Mayıs 1900) tarihinde azledilmiştir.

Mehmed Tevfik Efendi'nin rütbe-i ilmiyesinin 1 Rebiülahir 1317 (9 Ağustos 1899) tarihinde İbtida-i dâhil raddesine yükseltildiği komisyonca görülüp iade edilen ru'ûs-ı hümâyûnda gösterilmiştir.

Mehmed Tevfik Efendi, 1 Mart 1317 (14 Mart 1901) tarihinde 2 750 kuruş maaşla Van Vilayeti Merkez Bidayet Mahkemesi Hukuk Dairesi Başkanlığı'na tayin edilip eski görevinden istifa etmesi nedeniyle 30 Mart 1317 (12 Nisan 1901) tarihinde yerine başkası tayin edilmiştir.

5 Teşrinisani 1318 (18 Kasım 1902) tarihinde 2 500 kuruş maaşla Diyarbakır Vilayeti Merkez Bidayet Mahkemesi Hukuk Dairesi'ne tayin edilmiş ve liyakatinden dolayı 30 Ağustos 1324 (13 Eylül 1908) tarihinde 2 700 kuruş maaşla Trabzon Vilayeti İstinaf Mahkemesi Müddei-i Umumiliği'ne nakledilmiş ve Malatya Sancağınca Meclis-i Mebusan Azalığı'na atanmıştır.

Trabzon'da bulunduğu müddetçe üstün hizmet ve dürüstlkle görevini yaptığı Mahalli Encümen-i Adliyesinin 25 Mart 1326 (7 Nisan 1910) tarihli belgesinde belirtilmiş ve kendisine 21 Şaban 1329 (17 Ağustos 1911) tarihinde mahreç Kuds-i Şerif Payesi verildiği de ru'ûs-ı hümâyûndan anlaşıldığı Adliye Sicill-i Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 26 Teşrinisani 1328 (9 Aralık 1912) tarihli cevap yazısında beyan edilmiş ve Mehmed Tevfik Efendi Meclis-i Mebusan'ın kapanmasıyla 23 Temmuz 1328 (5 Ağustos 1912) tarihinde azalıktan ayrılmıştır.

(DH. SAİD.00076.00021, s. 39 - 40)

5. 122. Mehmed Tevfik Efendi

Malatya Rüşdiyesi Muallim-i Evveli Bekir Efendi'nin oğludur. H. 1298 (1881 – 1882) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve Malatya Rüşdiyesi'nde müfredattaki dersleri okuyup aliyy-ül-a'lâ derecede diploma almıştır. Türkçe okur yazar.

11 Cemaziyelahir 1320 (15 Eylül 1902) tarihinden 21 Zilkade 1320 (19 Şubat 1903) tarihine kadar 50 kuruş maaşla Malatya Mekteb-i İdadi İlm-i Eşya Muallimliği Vekâleti'nde görev almış, 5 Muharrem 1321 (3 Nisan 1903) tarihinde 100 kuruş maaşla Malatya Maarif Kâtipliği ve Sandık Eminliği'ne tayin edilmiş ve 17 Cemaziyelahir 1321 (10 Eylül 1903) tarihinden 25 Safer 1322 (11 Mayıs 1904) tarihine kadar 100 kuruş maaşla Mekteb-i İdadi Malûmat-ı Zirâiyye ve Sıhhiye Muallimliği Vekâleti'nde bulunmuştur.

18 Muharrem 1324 (14 Mart 1906) tarihinde 100 kuruş maaşı 150 kuruşa yükseltilmiş ve 5 Şaban 1325 (13 Eylül 1907) tarihinde 50 kuruşa düşürülmüştür. 10 Zilhicce 1325 (14 Ocak 1908) tarihinde maaşı tekrar 100 kuruşa çıkarılmış ve 2 Cemaziyelevvel 1326 (2 Haziran 1908) tarihinde istifa ederek görevinden ayrılmıştır.

4 Cemaziyelevvel 1326 (4 Haziran 1908) tarihinde 300 kuruş maaşla Elazığ Vilayeti Posta ve Telgraf Merkezi Muhabere memuriyetine tayin edilmiştir.

Memuriyetleri, Telgraf ve Posta Hizmeti Muhasebe ve Sicil Kalemleri kayıtlarına uygun olup nüfus tezkiresi ve okul diploması suretleri Malatya Maarif Kâtipliği ve Sandık Eminliği ve bazı vekâletle yaptığı hizmetinin kayıtlı olduğu Diyarbakır Vilayeti'nin 21 Nisan 1325 (6 Mayıs 1909) tarihli cevap yazısı tercüme-i hâliyle beraber Telgraf ve Posta Nezareti Sicil şubesinde kayıtlıdır. 2 Receb 1327 (20 Temmuz 1909)

(DH. SAİD.00153.00236, s. 465)

5. 123. Mehmed Tevfik Efendi

Malatya'da Hoca Cami-i- Şerifi müderrislerinden Hüseyin Efendi'nin oğludur. Cennetzade denilmekle bilinmektedir. H. 1295 (1878 – 1879) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Dini ilimlere giriş derslerini Malatya'da gördükten sonra Dersaâdet'e gelerek Fatih dersiamlarından Halis Efendi'den Arapça'yı öğrenerek 23 Cemaziyelahir 1318 (18 Ekim 1900) tarihli icazetnameyi ve Mekteb-i Hukuk-ı Şahane'den ilim ve fen derslerini öğrenerek a'lâ dereceden 21 Kanunuevvel

1320 (3 Ocak 1905) tarihli mezuniyet belgesini almıştır. Özel olarak Tarih, Coğrafya, Hesap ve Farsça eğitimi almıştır. Arapça ve Farsça konuşup yazabildiği tercüme-i hâl evrakında kayıtlıdır.

14 Safer 1325 (29 Mart 1907) tarihinde 100 kuruş maaşla ve Encümen-i İntihâb-ı Memurîn-i Adliye kararıyla Edirne Vilayeti Ahtapoli Kazası Bidayet Müdde-i Umumi Muavinliği'ne tayin edilmiştir.

Tayin tarihi ve maaş miktarı Adliye Nezaret-i Celilesi Sicill-i Memurin Müdüriyeti'nin tercüme-i hâl evrakına kayıtlı olduğu, icazetnamesiyle Mekteb-i Hukuk diploması ve nüfus tezkiresi suretleri tercüme-i hâliyle birlikte kaydedilmiştir. 23 Şevval 1326 (18 Kasım 1908)
(DH. SAİD.00157.00029, s. 55)

5. 124. Mehmed Zekâi Efendi

Malatyalı Ahmed Ağa'nın oğludur. H. 1285 (1868 – 1869) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Mekteb-i İbtidaisiyle Malatya'nın Söğütlü Cami-i Şerifi'nde yedi sene tahsil eylemiş ise de icazetname alamadığı ve Türkçe yazıp Kürtçe bildiği tercüme-i hâlinde kayıtlıdır.

15 Cemaziyelahir 1312 (14 Aralık 1894) tarihinde 300 kuruş maaşla Atik Zabtiye Birinci Bölüğü Beşinci Çavuşluğu Beşinci Neferliği'ne tayin olunarak 1 Zilkade 1316 (13 Mart 1899) tarihinde Tertîb-i Cedîd Onyedinci Devâir Bölüğü'nün ikinci

neferliğine nakledilmiş ve 19 Şevval 1317 (20 Şubat 1900) tarihinde açıktan Üçüncü Sınıf Polis Komiserliği'ne seçilmiştir.

26 Cemaziyelevvel 1318 (21 Eylül 1900) tarihinde 350 kuruş maaşla Birinci Bölüğün İkinci Çavuşluğu'na yükselmiş ve 22 Zilhicce 1319 (1 Nisan 1902) tarihinde maaşla Yirminci Bölük İkinci Çavuşluğu'na nakledilmiştir. 23 Ramazan 1324 (10 Kasım 1906) tarihinde açıktan İkinci ve 22 Receb 1325 (31 Ağustos 1907) tarihinde Birinci Komiserliğe atanmıştır. 18 Rebiülevvel 1326 (20 Nisan 1908) tarihinde 500 kuruş maaşla Yedinci Bölük Üçüncü Komiserliği 'ne asaleten memuriyeti kabul edilmiş ve ilave memuriyet olarak 6 Kanunusani 1323 (19 Ocak 1908) tarihinden 30 Temmuz 1325 (12 Ağustos 1909) tarihine kadar 87 kuruş maaşla Zabtiye Nezareti Kapu Çuhadarlığı'nda görev almış fakat yeterli olmadığı gerekçesiyle Dahiliye Tensik Komisyonu'nca 28 Şaban 1327 (14 Eylül 1909) tarihinde Tensikat Kanunnamesi'nin onyedinci maddesine göre hakkında işlem yapılmasına karar verilmesiyle 10 162 kuruş tazminat alarak memuriyet hizmetini bırakmıştır.

25 Safer 1316 (15 Temmuz 1898) tarihinde Beşinci Rütbeden Mecidi Nişanı, 13 Rebiülevvel 1316 (1 Ağustos 1898) tarihinde Yunan Muharebe Madalyası, 15 Receb 1318 (8 Kasım 1900) tarihinde Dördüncü Rütbeden Nişan-ı Osmani, 9 Receb 1323 (9 Eylül 1905) tarihinde Gümüş Liyakat ve 23 Muharrem 1324 (19 Mart 1906) tarihinde Tahlisiye Madalyaları ile ödüllendirilmiştir.

Mehmed Zekâi Efendi tarafından Tedkîk-i Tensikat Komisyonu'na yapılan müracaat üzerine yapılan araştırmada çalışmasına dair bir engel olmadığı ve okuma

yazması olması dolayısıyla 23 Teşrinievvel 1326 (5 Kasım 1910) tarihinde görev verilmesine karar verildiği Emniyet-i Umumiye Memuriyet Kalemi Müdüriyeti'nin 9 Temmuz 1327 (22 Temmuz 1911) tarihli durum belgesinde kayıtlıdır.

(DH. SAİD.00173.00186, s. 369)

5. 125. Mehmed Zeki Efendi

Kavukçuzade Hacı Hüseyin Efendi'nin oğludur. H. 1292 (1875 – 1876) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekteb-i Rüşdisinde müfredattaki dersleri alarak 19 Temmuz 1306 (31 Temmuz 1890) tarihinde aliyy-ül-âlâ derecede diploma almıştır.

19 Safer 1315 (20 Temmuz 1897) tarihinde 400 kuruş maaş ile Akçadağ Kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kâtipliği'ne tayin edilerek görevine başlamıştır.

Akçadağ Kazası Kaymakamlığı tarafından gönderilen yazıda tercüme-i hâl evrakının içeriğinin doğru olduğu tasdik edilmiş ve Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nden gönderilen yazıda da Mehmed Zeki Efendi'nin görevini yaptığı bildirilmiştir.

Mekteb-i Rüşdi diplomasıyla nüfus tezkiresi asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla şubece kaydedilmiş olup göreve başlama tarihi ve maaş miktarı gelen belgelerden anlaşılmıştır. 17 Cemaziyelevvel 1324 (9 Temmuz 1906)

(DH. SAİD.00137.00205, s. 409)

5. 126. Mehmed Zeki Efendi

İlmiyeden İbrahim Tahir Efendi'nin oğludur. Kazancızade denilmekle tanınmaktadır. H. 1278 (1861 – 1862) senesinde Malatya kasabasında doğmuştur. Malatya Mekteb-i Rüşdisinden aliyy-ül-a'lâ dereceden 27 Haziran 1290 (9 Temmuz 1874) tarihli diplomayı almıştır. Türkçe yazabildiği tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

18 Kanunusani 1301 (30 Ocak 1886) tarihinde 300 kuruş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi Varidat Kâtipliği'ne tayin olmuş ve maaşı 1 Haziran 1304 (13 Haziran 1888) tarihinde 310 kuruşa yükseltilmiştir. Maaşı 23 Haziran 1306 (5 Temmuz 1890) tarihinde 300 kuruşa düşürülmüş ve 7 Haziran 1317 (20 Haziran 1901) tarihinde 400 kuruş maaşla Muhasebe Kalemi Başkâtipliği'ne terfi edilmiştir.

25 Teşrinievvel 1321 (7 Kasım 1905) tarihinde 540 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin edilmişse de haliye emvalini sabıka düyununa vermek ve koyun vergisinden kendi ihtiyacı için harcama yapması gibi nedenlerden dolayı işten çıkarılarak 30 Temmuz 1322 (12 Ağustos 1906) tarihinde görevinden ayrılmıştır. 27 Teşrinievvel 1324 (9 Kasım 1908) tarihinden 10 Mayıs 1325 (23 Mayıs 1909) tarihine kadar 562,5 kuruş maaşla Kâhta Kazası Kaymakam Vekâleti'nde görev yapmıştır.

Mehmed Zeki Efendi'ye 11 Kanunuevvel 1329 (24 Aralık 1913) tarihinden itibaren 187 kuruş Ma'zuliyyet maaşı bağlandığı Muhassest-ı Zatiye Müdüriyeti'nin 19 Şubat 1329 (1 Mart 1913) tarihli belgesinde bildirilmiştir. Mart 1330 (Mart 1914)

(DH. SAİD.00193.00082, s. 163)

5. 127. Muhammed Nazif Efendi

Abdullah Efendi'nin oğludur. H. 1309 (1891 - 1892) yılında Malatya kazasında doğmuştur. İlk eğitimini Hamidiye Medresesinde aldığı tercüme-i hâlinde yazılı olup Malatya İdadi-i Mülkiye Mektebi'nden 23 Haziran 1323 ( ) tarihinde aliyyül a'la derecede diploma almıştır. Arapça, Farsça ve Fransızca bildiği tercüme-i hâl evrakında kayıtlıdır. Türkçe okur yazar.

18 Receb 1326 (16 Ağustos 1908) tarihinde 20 kuruş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi Masarîf Kâtipliği refakatine tayin edilmiş, 19 Şevval 1326 (14 Kasım 1908) tarihinde 15 kuruş zamlı maaşı 35 kuruşa çıkarılmış ve 25 Şevval 1327 (9 Kasım 1909) tarihinde 100 kuruş maaş ile Muhasebe Mülazımlığı'na ve 10 Zilhicce 1327 (23 Aralık 1909) tarihinde aynı maaş miktarı ile Vergi Kalemi Mülazımlığı'na tayin edilmiştir.

4 Cemaziyelevvel 1328 (14 Mayıs 1910) tarihinde 200 kuruş maaşla Malatya Sancağı Evkaf İdaresi Sandık Eminliği'ne nakledilmiş, 7 Receb 1328 (15 Temmuz 1910) tarihinde 50 kuruş zam ile maaş miktarı 250 kuruşa yükseltilmiştir. 26 Zilkade 1328 (29 Kasım 1910) tarihinde 300 kuruş maaşla refakaten Evkaf İdaresi Kâtipliği'ne tayin olunarak 13 Rebiülevvel 1329 (14 Mart 1911) tarihinde 100 kuruş zam ile maaş

miktarı 400 kuruşa çıkarılmış ve Evkaf-ı Hümayun Nezareti'nce 20 Haziran 1328 (3 Temmuz 1912) tarihinde memuriyeti tasdik edilmiştir.

Tercüme-i hâl evrakı zeyli Malatya Sancağı Evkaf memurluğu tarafından usullere uygun olarak tasdik edilmiştir.

Muhammed Nazif Efendi, yukarıda adı geçen refakat ve mülazımlıkları ile Sandık Eminliği'nden memurluk hizmeti, Evkaf Kâtipliği'ne tayin tarihi ve aldığı zam miktarı Malatya Sancağı İdare Meclisinin 18 Kanunuevvel 1326 (31 Aralık 1910) tarihli belgelerinin asıl suretleri Muhasebat Umumiyesinin 17 Mayıs 1327 (30 Mayıs 1911) tarihli teşkilat defterinden anlaşılmıştır.

Zikredilen belgeler nüfus tezkeresi ile okul diplomasının asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla birlikte dosyasına kaydedilmiştir. 16 Kanunusani 1328 (29 Ocak 1913)

(DH. SAİD.00192.00049, s. 49)

5. 128. Mustafa Fazlı Efendi

Malatyalı Timur Ağa'nın oğludur. 25 Cemaziyelevvel 1268 (17 Mart 1852) tarihinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini görmüş ve Arapça'dan Sarf ve Nahv ile Farsça'dan Gülistan

ve Hâfiz'a kadar okumuştur. Türkçe okur yazar.

22 Receb 1299 (9 Haziran 1882) tarihinde 22 yaşında iken Malatya Sancağı Muhasebe ve Tahrirat Kalemlerine stajyer olarak girmiş, 25 Zilkade 1301 (16 Eylül 1884) tarihinde 160 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne tayin edilmiştir. 27 Rebiülevvel 1311 (8 Ekim 1893) tarihinde 200 kuruş maaşla Kâhta Kazası Mal Müdürlüğü refakatine ve 18 Safer 1314 (29 Temmuz 1896) tarihinde 600 kuruş maaşla Besni Kazası Mal Müdürlüğü'ne atanmıştır.

Malatya Sancağı Muhasebeciliği Vekâletiyle Mutasarrıflığı ve Elazığ Vilayeti Defterdarlığıyla Valiliği'nden gönderilen yazılara atfen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden Mustafa Fazlı Efendi'nin liyakat sahibi olduğu ifade edilmiştir.

Mustafa Fazlı Efendi'nin memuriyet hizmetinde görülen idaresizliğinden dolayı 13 Şaban 1316 (27 Aralık 1898) tarihinde azledildiği Mamüretülaziz Vilayeti Defterdarlığı Vekâleti'nin belgesine atfen Maliye Sicil Şubesi'nin 12 Eylül 1316 (25 Eylül 1900) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Mustafa Fazlı Efendi'nin Besni Kazası Mal Müdüriyetindeki görevinden dolayı hiçbir kusurunun olmadığı Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nin 3 Nisan 1317 (16 Nisan 1901) tarih ve 29 numaralı belgesinde ve 15 Zilhicce 1317 (16 Nisan 1900) tarihinde 540 kuruş maaşla Çarsacak Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin olunarak yerine başkasını bıraktığının Elazığ Vilayeti Defterdarlığı'na bildirildiği Maliye Sicil Şubesi'nin 3 Ağustos 1318 (16 Ağustos 1902) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00090.00181, s. 359)

5. 129. Mustafa Fehmi Efendi

Akçadağ Kazası Mal Müdürü Hafız Mehmed Emin Efendi'nin oğludur. H. 1299 (1882 – 1883) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdisinde müfredattaki dersleri okuduğu, Farsça ve Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâl evrakında yazılıdır.

Bir süre Malatya Sancağı Muhasebe Kalemî'ne devam edip 29 Cemaziyelahir 1318 (24 Ekim 1900) tarihinde 25 kuruş maaş verilmeye başlanmış ve 28 Safer 1319 (16 Haziran 1901) tarihinde maaşı 20 kuruş zamlı 40 kuruşa yükseltilmiştir.

20 Safer 1322 (6 Mayıs 1904) tarihinde 340 kuruş maaşla Merdis Vergi Kâtipliği'ne ve 23 Safer 1327 (16 Mart 1909) tarihinde 500 kuruş maaşla Tizkebir Kazası Mal Müdürlüğü Muavinliği'ne ve 28 Şaban 1327 (14 Eylül 1909) tarihinde aynı maaş miktarıyla Pütürge Kazası Mal Müdürlüğü'ne nakledilmiş, 26 Şevval 1327 (10 Kasım 1909) tarihinde yapılan düzenlemeyle maaşı 800 kuruşa yükseltilmiştir.

Pütürge Kazası Kaymakamlığıyla Elazığ Vilayeti Defterdarlığı'ndan gönderilen yazılara atfen Maliye Nazırı Vekili adına müsteşarlıktan gönderilen yazıda görevini yapmaya uygun olduğu, evraklarının gerçekliği beyan edilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle çalıştığı görevlerdeki hizmet süresi ve maaş miktarı, görevinden ayrılma sebebi ve bu görevlerde hiçbir suç işlemediği Elazığ Vilayeti İdare Meclisi'nden musaddak Malatya Sancağı ile Kâhta ve Arapkir Kazaları İdare Meclislerinin 3 Mayıs 1320 (16 Mayıs 1904), 20 Nisan 1325 (5 Mayıs 1909) ve 1 Eylül 1325 (14 Eylül 1909) tarihli begelerinin asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla beraber kaydedilmiştir. 26 Muharrem 1328 (7 Şubat 1910)
(DH. SAİD.00168.00139, s. 275)

5. 130. Mustafa Hayri Efendi

Ergani Madeni Sancağı Nafia Kâtibi Vaizzade Mehmed Münir Efendi' nin oğludur. 9 Şevval 1283 (14 Şubat 1867) tarihinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde dini ilimlere giriş derslerini almış ve özel hocalardan Arapça ve Farsça eğitimi almıştır. Türkçe okur yazar.

H. 1299 (1882 – 1883) senesinde 16 yaşında iken Malatya Sancağı Muhasebe Kalemî'ne girmiş, 17 Zilhicce 1304 (6 Eylül 1887) tarihinde 50 kuruş maaş almaya başlamış ve 19 Rebiülahir 1306 (23 Aralık 1888) tarihinde maaşı 80 kuruşa yükseltilmiştir. 6 Cemaziyelevvel 1307 (29 Aralık 1889) tarihinde 300 kuruş maaş ile Muhasebe Kalemî Mesâlih-i Cârîye Kâtipliği'ne tayin edilmiştir.

Malatya Sancağı Muhasebeciliğiyle Mutasarrıflığı'ndan ve Elazığ Vilayeti Vekâleti'nden gönderilen yazılara atfen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden Mustafa Hayri Efendi'nin memuriyet görevine layık olduğu ifade edilmiştir. 17 Şevval 1309 (15

Mayıs 1892)

(DH. SAİD.00039.00053, s. 103)

5. 131. Mustafa Kâmil Efendi

Şahinbeyzade Ali Efendi'nin oğludur. H. 1270 (1853 – 1854) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Sıbyan ve Rüşdiye mekteplerinde ilimlere giriş derslerini almış ve Basra Heyet-i Mümeyyize Komisyonu'nda yapılan sınavda başarılı olmuş ve 14 Ağustos 1305 (26 Ağustos 1889) tarihli a'lâ dereceden diplomayı almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

10 Şaban 1289 (13 Ekim 1872) tarihinden 17 Şevval 1290 (8 Aralık 1873) tarihine kadar 190 kuruş maaş ile Akçadağ Kazası Meclis-i Deâvi Kâtipliği'nde bulunmuş ve 18 Şevval 1290 (9 Aralık 1873) tarihinde 470 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir. 10 Muharrem 1293 (6 Şubat 1876) tarihinde maaş hesaplarını zamanında düzenlemediği için azledilmiştir.

8 Zilkade 1293 (25 Kasım 1876) tarihinde yine 475 kuruş maaşla Kâhta Kazası Mal Müdürlüğü'ne tayin edilmiş ve 23 Muharrem 1295 (27 Ocak 1878) tarihinde aynı miktar maaşla Adıyaman Kazası Mal Müdürlüğü'ne, 20 Şevval 1298 (15 Eylül 1881) tarihinde 300 kuruş maaşla Malatya Bidayet Mahkemesi Zabıt Kâtipliği'ne atanmıştır.

4 Muharrem 1302 (24 Ekim 1884) tarihinde aynı miktar maaşla Bidayet Mahkemesi Aza Mülazımlığı'na tayin edilmesi nedeniyle 6 Zilhicce 1302 (16 Eylül

1885) tarihinde görevinden ayrılmıştır. 13 Rebiülevvel 1308 (27 Ekim 1890) tarihinde 1 000 kuruş maaş ile Diyarbakır Vilayeti Bidayet Mahkemesi Sermüstantikliği'ne ve 14 Receb 1310 (1 Şubat 1893) tarihinde 1 400 kuruş maaş ile terfi edilerek Kerbela Sancağı Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi Başkanlığı'na nakledilmiştir.

(DH. SAİD.00071.00086, s. 169)

5. 132. Mustafa Kâmil Efendi

Sarıbeyzade Hüseyin Bey'in oğludur. H. 1259 (1843 – 1844) senesinde Malatya'da doğmuştur. Sıbyan mektebinde ilimlere giriş derslerini almış ve medresede Arapça ve Farsça eğitimi almıştır. Türkçe yazabilmektedir.

H. 1280 (1863 – 1864) senesinde 21 yaşında iken Malatya Kazası Tahrirat ve Muhasebe Kalemlerine devam ederek daha sonra Malatya'nın sancak statüsüne kavuşmasıyla yani 1 Muharrem 1287 (3 Nisan 1870) tarihinde 200 kuruş maaşla Tahrirat İdaresi'ne girmiş ve 1 Ramazan 1292 (1 Ekim 1875) tarihinde 235 kuruş maaşla Defter-i Hakani Kalemi İkinci Kâtipliği'ne tayin edilmiştir. 2 Rebiülahir 1297 (14 Mart 1880) tarihinde maaşının 188 kuruşa düşürülmesiyle Defter-i Hakani Kalemi İkinci Kâtiplik vazifesine geçmiştir.

Hakkında hiç bir şikâyet olmaması nedeniyle mahkemeye çıkarılmamıştır.

Malatya Sancağı Defter-i Hakani Memuriyeti'nden gönderilen yazıda Mustafa Kâmil Efendi'nin tercüme-i hâl bilgilerinin doğru olduğu ve Vergi Emâneti'nin 20

Rebiülahir 1301 (18 Şubat 1884) tarihli zeylinde de mezkûr belgeye göre "İş bu tercüme-i hâl varakası tasdik olunur" denilmiştir. 13 Cemaziyelahir 1302 (30 Mart 1885)

Mustafa Kamil Efendi, 16 Zilhicce 1301 (7 Ekim 1884) tarihinde Malatya Defter-i Hakani İkinci Kâtipliği'nden azledilmiştir.

(DH. SAİD.00008.00341, s. 675)

5. 133. Mustafa Sabri Efendi

Delilbaşı Hacı Mustafa Ağa'nın oğludur. 25 Zilkade 1262 (14 Kasım 1846) tarihinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Sıbyan mektebinde Kur'ân-ı Kerim'i hatmetmiş, Ulu Cami-i Şerif Medresesi'nde Sarf ve Nahv, Molla Cami ve Halebi okumuştur. Arapça ve Türkçe okur yazar.

34 yaşında iken 1 Zilhicce 1288 (11 Şubat 1872) tarihinden 1296 Muharrem'i (Aralık 1878) başlarına kadar Mısır'da bölükbaşılık hizmetinde bulunup 1296 Zilkade'sinde (Ekim 1879) 220 kuruş maaş ve yevmi iki çift nân aziz tayini ile Yedinci Ordu-yı Hümayun Merkez Hastahanesi Cenazeciliği'ne tayin edilmiştir.

1297 Şaban'ı (Temmuz 1880) başlarına kadar orada görev yapmış ve 1297 Şaban'ı (Temmuz 1880) başlarından 1299 Şevval'i (Ağustos 1882) başlarına kadar Hudeyde Zabtiye Taburu'nun Üçüncü Bölüğü Başçavuşluğu'nda çalışmıştır.

1300 Zilkade'si (Eylül 1883) başlarında 25 kuruş ücret ile Solhan Nahiyesi Aşarının Muvakkat Kol Müşirliği'ne gönderilip 2 ay görev yapmış, 1302 Muharrem'i (Ekim 1884) başlarında yine 25 kuruş ücret ile Lahye Kazası Kol Müşirliği'ne tayin edilip 7 ay da burada çalışmıştır. 16 Safer 1303 (24 Kasım 1885) tarihinde 250 kuruş maaşla Beriyyetü'l-Kamame Nahiyesi Müdüriyeti Vekâleti'ne memur tayin edilmiş ve 5 ay sonra görevinden ayrılarak 4 Şevval 1303 (6 Temmuz 1886) tarihinde 750 kuruş maaşla Maktara Nahiyesi Müdüriyeti'ne tayin edilmiştir.

Memuriyetinden dolayı mahkemeye çıkarılmamıştır.

Mustafa Sabri Efendi'ye ait olan evraklardan Mısır Bölükbaşılığı'na ve Melhân Kol Müşirliği'ne ait olanları (Hudeyde'ye ait olanlar yanmıştır) ve diğer tüm görev yaptığı yerlere ait olanların belgeleri kayıt altına alınmıştır.

Yemen Vali Vekili Saâdetlü Ali Rıza Efendi ile Hacıye Kaymakamı Ömer Lütfi Efendi tarafından gönderilen yazılarda Mustafa Sabri Efendi'nin Türkçe ve Arapça yazabildiği ve şimdiki görevinde çalışır olduğu ve önceki memuriyetlerinde de görev yapmış dile getirilmiştir. 27 Receb 1307 (19 Mart 1890)

(DH. SAİD.00027.00166, s. 329)

5. 134. Mustafa Sabri Efendi

Kazancızade Mehmed Efendi'nin oğludur. H. 1289 (1872 – 1873) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekâtibinde

Arapça, Farsça ve hesap okumuş olduğu fakat diploması olmadığı tercüme-i hâlinde yazılıdır.

Malatya Ziraat Bankası Şubesi'ne bir süre stajyer olarak devam ettikten sonra 20 Safer 1310 (13 Eylül 1892) tarihinden 12 Şevval 1310 (29 Nisan 1893) tarihine kadar 200 kuruş maaşla Akçadağ Kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kâtipliği Vekâleti'nde görev yapmış, 20 Rebiülahir 1314 (28 Eylül 1896) tarihinde başkasını kendi yerine bırakarak 400 kuruş maaşla Besni Kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kâtipliği'ne tayin olmuştur.

Besni Kazası Kaymakamlığı'ndan Mustafa Sabri Efendi'nin tercüme-i hâl evrakının doğru olduğu ve Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nde görev yapmış olduğu tasdik edilmiştir.

Çalıştığı görevlerdeki süresi, aldığı maaşı ve hiçbir suçu olmadığı Akçadağ Kazası Ziraat Bank Sandığı İdare Meclisi'nin 27 Mayıs 1309 (8 Haziran 1893) tarihli belgesi ve nüfus tezkirelerinin asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla beraber şubece kaydedilmiştir. 28 Rebiülahir 1324 (21 Haziran 1906)

(DH. SAİD.00127.00097, s. 191)

5. 135. Osman Efendi

Mehmed Efendi'nin oğludur. H. 1268 (1851 – 1852) senesinde Malatya'da doğmuştur. Malatya Sıbyan Mektebi'nde dini ilimlere giriş derslerini almış, Arapça'dan

Sarf ve Nahv ile Farsça'dan Bend-i Attar okumuştur. Türkçe okur ve yazar.

H. 1289 (1872 – 1873) senesinde 21 yaşında stajyer olarak Telgraf Nezareti Mektebi'ne girmiş, 23 Şevval 1290 (11 Aralık 1873) tarihinde kendisine 30 kuruş maaş bağlanmış ve 11 Zilkade 1291 (20 Aralık 1874) tarihinde 400 kuruş maaşla Mardin, 26 Zilkade 1293 (13 Aralık 1876) tarihinde aynı maaşla Malatya ve 9 Rebiülevvel 1295 (13 Mart 1878) tarihinde yine aynı miktar maaşla Diyarbakır Merkezleri Muhabere Memuriyetlerine tayin edilmiştir.

2 Rebiülahir 1297 (14 Mart 1880) tarihinde maaşı 380 kuruşa düşürülmüş, 27 Şaban 1299 (14 Temmuz 1882) tarihinde ise maaşı 450 kuruşa yükseltip 3 Şevval 1300 (7 Ağustos 1883) tarihinde 500 kuruş maaşla Elazığ Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne terfi olmuştur.

Osman Efendi, 20 Zilhicce 1312 (14 Haziran 1895) tarihinde 600 kuruş maaş ve yer değişikliği usulüyle Musul Vilayeti Köysancak Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyeti'ne nakledilmiştir.

Osman Efendi, 6 Safer 1314 (17 Temmuz 1896) tarihinde vefat etmiştir.
(DH. SAİD.00062.00035, s. 67)

5. 136. Osman Nuri Efendi

Malatya'da Çiftlikât-ı Hümayun Dava Vekâleti'nde memur Battalzade fütuvvetlû

Ahmed Efendi'nin oğludur. H. 1296 (1879 – 1880) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde yazılıdır. Malatya Mekteb-i İbtidai ve Rüşdisi'nde eğitimini tamamlayarak aliyy-ül-a'lâ derecede diploma almıştır. Arapça ve Fransızca eğitimi almıştır. Türkçe ve Fransızca konuşup yazabildiği tercüme-i hâlinde yazılıdır.

11 Safer 1312 (14 Ağustos 1894) tarihinde Malatya Sancağı Tahrirat Kalemi'ne girmiş, 13 Rebiülevvel 1312 (14 Eylül 1894) tarihinde kendisine 30 kuruş maaş bağlanmış ve 6 Cemaziyelevvel 1314 (13 Ekim 1896) tarihinde sınavla 400 kuruş maaşla Malatya Sancağı mülhakatından Akçadağ Kazası Ziraat Bankası Muhasebe Kâtipliği'ne atanmışsa da bu tarihte 20 yaşını doldurmadığından dolayı Ziraat Bankası İdare-i Umumiyesince asil memuriyeti onaylanmadığı için 18 Safer 1315 (19 Temmuz 1897) tarihinde görevinden ayrılmıştır.

21 Safer 1315 (22 Temmuz 1897) tarihinde 90 kuruş maaşla Malatya Sancağı Muhasebe Kalemi ve Varidat Kâtipliği refakatine tayin olunup 15 Safer 1316 (5 Temmuz 1898) tarihinden 13 Receb 1316 (27 Kasım 1898) tarihine kadar ilave memuriyet olarak Hazine-i Celîle Dava Vekâletliği görevini yapmıştır.

9 Şaban 1317 (13 Aralık 1899) tarihinde Muhasebe Kalemi ve Varidat Kâtipliği'nden istifa edip Dersaâdet'e gelerek 16 Ramazan 1317 (18 Ocak 1900) tarihinde stajyer olarak Hariciye Nezaret-i Celilesi Muhasebe Kalemi'ne girmiş, 15 Safer 1318 (14 Haziran 1900) tarihinde kendisine 100 kuruş maaş bağlanmış ve maaşı 24 Şevval 1318 (14 Şubat 1901) tarihinde 200 kuruşa, 28 Safer 1319 (16 Haziran 1901) tarihinde 250 kuruşa ve 6 Safer 1320 (15 Mayıs 1902) tarihinde 400 kuruşa

yükseltilmiştir.

Osman Nuri Efendi, 15 Şaban 1320 (17 Kasım 1902) tarihinde Rütbe-i Rabia ile ödüllendirilmiştir.

Osman Nuri Efendi'nin 19 Rebiülahir 1323 (23 Haziran 1905) tarihinde terfi edilerek Rütbe-i Salise ile ödüllendirildiği ve maaşının 10 Muharrem 1324 (6 Mart 1906) tarihinde 440 kuruşa yükseltildiği ve daha sonra Mekteb-i Hukuk-ı Şahane'den eğitimini tamamlayarak 4 Kanunuevvel 1321 (17 Aralık 1905) tarihli a'lâ dereceden mezun olduğu, üçer ay Dersaâdet Bidayet Mahkemesi İkinci Ceza Dairesiyle Mahkeme-i İstinaf Ceza Kısmı'na stajyer olarak devam ettiği Hariciye Nezaret-i Celilesi Sicil Şubesi'nin 29 Kanunusani 1322 (12 Şubat 1907) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

Osman Nuri Efendi'nin maaşının 22 Safer 1325 (6 Nisan 1907) tarihinde 490 kuruşa yükseltilip İntihâb-ı Memurin-i Hariciye Komisyonu kararıyla toplam 15 lira harcırah ile 11 Muharrem 1325 (24 Şubat 1907) tarihinde Niş'e gittiği ve 21 Muharrem 1325 (6 Mart 1907) tarihinde görevine başladığı Sicil şubesinin 5 Haziran 1323 (18 Haziran 1907) ve 4 Ağustos 1324 (17 Ağustos 1908) tarihli durum belgelerinde bildirilmiştir.

Osman Nuri Efendi, 17 Şaban 1325 (25 Eylül 1907) tarihinde yapılan düzenlemeyle 1 200 kuruş maaşla Muhasebe Kalemi Birinci Sınıf hulefâlığına terfi ettiği ve Sivastopol Şehbenderhanesi muamelat ve hesabının teftiş ve Şehbenderhane

heyeti hakkındaki şikâyetinin tahkiki sonrasında 22 Muharrem 1327 (13 Şubat 1909) tarihinde günlük bir liradan 9 lira ücret ve 775 kuruş harcırah ile Sivastopol'a gitmiş ve 3 Safer 1327 (24 Şubat 1909) tarihinde görevine başladığı Sicil şubesinin 1 Haziran 1325 (14 Haziran 1909) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00116.00005, s. 7)

5. 137. Osman Remzi Efendi

Kazancızade Ali'nin oğludur. R. 1267 Nisan'ında (Nisan 1851) Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekteb-i ibtidaide ve Malatya Rüşdiyesi'nde okuyup diploma aldıktan sonra Dersâadet'e gelerek medreseye kaydolmuş, Bâyezid Cami-i Şerifi dersiamlarından Hulusi Efendi'den icazetname almış ve daha sonra Mekteb-i Mülkiye-i Tıbbiye'de ve Menşâ'i- Muallimin İdadisi'nde okumuştur.

4 Muharrem 1303 (13 Ekim 1885) tarihinde 36 yaşında iken 320 kuruş maaşla Gülhâne Rüşdiye-i Askeriyesi Kavâid-i Osmânî ve İlmihâl hocalığına tayin olunarak 25 Cemaziyevvel 1309 (27 Aralık 1891) tarihinde kendisine Rütbe-i Rabia verilmiştir.

Osman Remzi Efendi'nin 26 Rebiülevvel 1314 (4 Eylül 1896) tarihinde 480 kuruş maaşla Beşiktaş Rüşdiye-i Askeriyesi Arabi Muallimliği'ne nakledildiği Harbiye Nezareti Sicil Şubesi'nin 17 Cemaziyelahir 1327 (8 Mayıs 1909) tarihli durum belgesiyle bildirilmiştir.

Osman Remzi Efendi'nin 27 Receb 1327 (14 Ağustos 1909) tarihinde yapılan düzenlemeyle 1 000 kuruş maaşla İstanbul Polis Müdüriyeti Tâbipliği'ne tayin edildiği Emniyet-i Umumiye Sicil Şubesi'nin 20 Teşrinisani 1326 (3 Aralık 1910) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

(DH. SAİD.00075.00136, s. 269)

5. 138. Ömer Sabri Efendi

Malatya Sancağı Nüfus Memuru Malatyalı Vaizzade Halil Efendi'nin oğludur. H. 1292 (1875 – 1876) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya Mekteb-i İbtidaisi'nde dini ilimlere giriş derslerini almış, Dersim Mekteb-i Rüşdiyesi'nde fen ilimi derslerini bitirerek diploma almıştır. Türkçe yazar, Arapça ve Ermenice konuşur.

16 yaşında iken 7 Zilhicce 1308 (14 Temmuz 1891) tarihinde Dersim Sancağı Tahrirat Kalemi Mübeyyizliği'ne 40 kuruş maaşla tayin edilmiş ve 19 Safer 1309 (24 Eylül 1891) tarihinde maaşı 50 kuruşa yükseltilmiş, 19 Muharrem 1310 (13 Ağustos 1892) tarihinde Tahrirat Kalemi Mübeyyizliği'nden istifa etmiştir.

22 Rebiülahir 1312 (23 Ekim 1894) tarihinde Bitlis Sancağı Tahrirat Kalemi'ne girmiş ve 17 Receb 1312 (14 Ocak 1895) tarihinde 250 kuruş maaşla Bitlis Nafia Komisyonu Kâtipliği'ne tayin edilerek 24 Rebiülevvel 1313 (14 Eylül 1895) tarihinde Nafia Komisyonu Kâtipliği'nden istifa etmiştir. 14 Ramazan 1313 (28 Şubat 1896) tarihinde Aclun Kazası Ağnam Başkâtipliği'ne 1 500 kuruş ücret ile tayin edilmiş ve 21

Zilkade 1313 (4 Mayıs 1896) tarihinde görevine başlamıştır.

21 Zilhicce 1313 (3 Haziran 1896) tarihinde 300 kuruş maaşla Basrülharir Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne tayin olunmuştur. El-yevm Tahrirat Kâtipliği'nde görevine devam etmektedir.

Basrülharir Kazası Kaymakamlığıyla Havran Mutasarrıflığı Vekâleti'ne ve Suriye Vilayeti Valiliği'ne gönderilen yazılarda Ömer Sabri Efendi'nin görevini başarıyla yerine getirdiği tasdik edilmiştir.

Ömer Sabri Efendi'nin Dersim Tahrirat Kalemi'nde, Nablus Nafia Komisyonu Kâtipliği'nde ve Aclun Ağnam Başkâtipliği görevlerinde hesabına para geçirmediğine dair Dersim, Bitlis ve Havran Sancaklarıyla İdare Meclislerinin aldığı 31 Ağustos 1308 (13 Eylül 1892), 1 Eylül 1311 (13 Eylül 1895) ve 6 Mayıs 1312 (18 Mayıs 1896) tarihli üç adet belge ile nüfus tezkiresi ve Mekteb-i Rüşdi diplomasının asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla beraber kaydedilmiştir. 16 Rebiülahir 1324 (9 Haziran 1906)

Ömer Sabri Efendi, maaşla Der'a Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne nakledilmesi üzerine 5 Cemaziyelevvel 1314 (12 Ekim 1896) tarihinde Basrülharir'den ayrılmış ve 17 Cemaziyelevvel 1314 (24 Ekim 1896) tarihinde Der'a'da ve 26 Safer 1315 (27 Temmuz 1897) tarihinde maaşla Seld Kazası Tahrirat Kâtipliği'ne nakledilmiş ise de Askeriye'ye girmek isteği nedeniyle 1 Rebiülahir 1315 (30 Ağustos 1897) tarihinde buradan ayrılmıştır.

Askeriye'de iken 7 Safer 1316 (27 Haziran 1898) tarihinden 12 Cemaziyelevvel 1316 (28 Eylül 1898) tarihine kadar 265 kuruş maaşla Ankara Vilayeti Bâlâ Kazası Tahrirat Kâtipliği'nde ve 6 Ramazan 1316 (18 Ocak 1899) tarihinden 6 Muharrem 1323 (13 Mart 1905) tarihine kadar 96,5 kuruş maaşla Tabaklı Nahiyesi Müdür Vekâleti'nde bulunarak 22 Ramazan 1325 (29 Ekim 1907) tarihinde harcırah dışında ayrıca 100 kuruş da masraf gideri olmak üzere toplam 400 kuruş maaşla Konya Vilayeti Beyşehir Kazası Tahsil Memurluğu'na tayin edilmiş ve daha sonra memuriyet süresinin sona ermesinden dolayı 9 Zilhicce 1326 (2 Ocak 1909) tarihinde buradan ayrılmıştır.

Görevlerinde iken hiçbir suç işlememiş olduğu görev yapmış olduğu yerlerden gelen belgelere atfen Maliye Sicil Şubesi'nin 13 Eylül 1325 (26 Eylül 1909) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Ömer Sabri Efendi'nin 7 Şubat 1324 (20 Şubat 1909) tarihinde 450 kuruş maaşla Giresun Kazası Fındık Aşarı Ruhsatiyye Kâtipliği'ne tayin edildiği ve 8 Eylül 1325 (21 Eylül 1909) tarihinde 600 kuruş maaşla Trabzon Jandarma Tensik Dairesi Kâtipliği'ne nakledilerek maaşının 1 Teşrinisani 1325 (14 Kasım 1909) tarihinde 800 kuruşa yükseltildiği ve Trabzon Vilayeti Tensik komisyonunca 900 kuruş maaşla Canik Sancağı Muhasebe Kalemi Başkâtipliği'ne nakledilmesiyle 2 Şubat 1325 (15 Şubat 1910) tarihinde Jandarma Tensik Kâtipliği'nden ayrıldığı ve her iki hizmeti boyunca yapılan soruşturmalarda hesabına para geçirmediği Giresun Kazası İdare Meclisi'nin Trabzon Vilayeti İdare Meclisi'nden bildirilen 14 Eylül 1325 (27 Eylül 1909) tarihli belgeyle Trabzon Vilayeti İdare Meclisi'nin 3 Şubat 1325 (16 Şubat 1909) tarihli diğer

belgesine atfen 13 Kanunusani 1328 (26 Ocak 1913) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir. 30 Kanunusani 1328 (13 Şubat 1913)

Ömer Sabri Efendi'nin 13 Şubat 1325 (26 Şubat 1910) tarihinde Canik'de görevine başladığı 21 Nisan 1329 (6 Mayıs 1913) tarihli durum belgesiyle bildirilmiştir. 15 Mayıs 1329 (28 Mayıs 1913)

(DH. SAİD.00125.00081, s. 159)

5. 139. Sun'ullah Galib Efendi

Abdülbaki Efendi'nin oğludur. H. 1252 (1836 – 1837) senesinde Malatya'da doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Malatya sıbyan mektebinde ve daha sonra medresede Nahv'a kadar ders gördüğü, Türkçe yazabildiği tercüme-i hâlinde yazılıdır.

Bir süre Ticaret ve Ziraat ve Sanayi Odası Azalığıyla Başkanlığı'nda fahri olarak bulunduktan sonra 6 Şevval 1300 (10 Ağustos 1883) tarihinde 1 500 kuruş maaşla Emniyet Sandığı Fürûht Memuriyeti'ne, 2 Rebiülahir 1307 (26 Kasım 1889) tarihinde ilave memuriyet olarak 2 000 kuruş maaşla Sandık Müdür Muavinliği'ne ve 3 Receb 1309 (2 Şubat 1892) tarihinde 3 000 kuruş maaşla Sandık Eminliği'ne tayin edilmiştir.

Sun'ullah Galib Efendi'nin maaşı 18 Receb 1311 (25 Ocak 1894) tarihinde 4 000 kuruşa yükseltilmiş ve 22 Receb 1306 (24 Mart 1889) tarihinde Rütbe-i Salise ve 30 Rebiülahir 1312 (31 Ekim 1894) tarihinde terfi edilerek Rütbe-i Saniye Sınıf-ı Sanisi ile ödüllendirilmiştir.

22 Muharrem 1312 (26 Temmuz 1894) tarihinde 5 400 kuruş maaşla Sandık Eminliği Müdüriyetine tayin edilmiş, 6 Cemaziyelahir 1312 (5 Aralık 1894) tarihinde rütbesi Mütamayize terfi edilmiş ve 22 Şevval 1312 (18 Nisan 1895) tarihinde Dördüncü Rütbeden Osmani Nişan-ı Âlisi verilmiştir.

Emniyet Sandığı Sandık Emaneti'nde bulunduğu sırada tercüme-i hâlini i'ta etmekle Müdüriyetten gönderilen yazıda evrak içeriğinin doğru olduğu ve Sun'ullah Galib Efendi'nin görevini başarıyla yerine getirdiği tasdik edilmiştir.

Sun'ullah Galib Efendi'nin hizmet bölgesine tayin olduğu tarihle aldığı maaş, Saniye ve Üla Sınıf-ı Sanisi rütbeleriyle Dördüncü Rütbe-i Osmani Nişan-ı Âlisinin verildiği tarih ve Sandık Eminliği Müdüriyeti'nin ihsanıyla 13 Eylül 1310 (25 Eylül 1894) tarihli belgesi ile Daireye gönderilmiş olan Padişah hazretlerinin emriyle anlaşılması ve nüfus tezkiresi asıl suretleri onaylanarak kaydedilmiştir. 14 Safer 1317 (24 Haziran 1899)

(DH. SAİD.00081.00061, s. 119)

5. 140. Yusuf Cemil Efendi

Asakir-i Şahane yüzbaşlarından Mehmed Ali Efendi'nin oğludur. H. 1296 (1879 – 1880) senesinde Malatya Sancağında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Sıbyan mektebinde iklimlere giriş derslerini almış ve Erzincan Mekteb-i Rüşdiyesi'nde müfredattaki dersleri okumuştur. Türkçe okur yazar.

H. 1317 (1899 – 1900) senesinde Malatya Telgrafhanesi'ne stajyer olarak girip 19 Zilhicce 1319 (29 Mart 1902) tarihinde 200 kuruş geçici maaşla Selanik Vilayeti Pirlepe Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memuriyetine tayin edilmiştir.

Malatya Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyetiyle Telgraf ve Posta Nezareti'nde vazifesine devam etmesi tasdik olunmuştur.

Memuriyeti, Telgraf ve Posta Nezareti Sicil ve Muhasebe Kalemleri kayıtlarına uygundur. Okul diplomasıyla nüfus tezkiresinin asıl suretleri tercüme-i hâliyle beraber şubece kayıt altına alınmıştır. 26 Rebiülevvel 1324 (20 Mayıs 1906)

Yusuf Cemil Efendi'nin 16 Cemaziyelevvel 1320 (21 Ağustos 1902) tarihinde geçici maaşla ve yer değiştirme usulüyle Selanik Vilayeti Kırçova Kazası Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memuriyeti'ne nakledildiği Telgraf ve Posta Sicil Şubesi'nin 18 Safer 1322 (4 Mayıs 1904) tarihli durum belgesinde gösterilmiştir.

Yusuf Cemil Efendi'nin 12 Receb 1321 (4 Ekim 1903) tarihinde 250 kuruş geçici maaşla Selanik Vilayeti Kırçova Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memurluğu'na nakledilmiş iken 28 Şaban 1321 (19 Kasım 1903) tarihinde maaşının yetersiz olduğunu söyleyerek istifa etmiş ve 26 Zilhicce 1321 (14 Mart 1904) tarihinde 250 kuruş maaşla Trabzon Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere Memurluğu'na tayin edilerek maaşı 19 Safer 1324 (14 Nisan 1906) tarihinde 300 kuruşa yükseltilmiştir.

6 Muharrem 1325 (19 Şubat 1907) tarihinde 400 kuruş maaşla ve yer değiştirme usulüyle Sivas Vilayeti Telgraf ve Posta Merkezi Muhabere memurluğuna atandığı 24 Temmuz 1323 (6 Ağustos 1907) tarihli durum belgesinde bildirilmiştir.

(DH. SAİD.00120.00153, s. 303)

5. 141. Yusuf Ziyaeddin Efendi

Hacı Mustafa Ağa'nın oğludur. H. 1273 (1856 – 1857) senesinde Elazığ Vilayeti Malatya Sancağı'nda Amrun karyesinde doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Fatih Sıbyan Mektebi'nde ilimlere giriş derslerini almış ve Mekteb-i Rüşdiye-i Askerisi'nde bir süre okumuş fakat hastalığından dolayı diploma alamamıştır. Arapça ve Türkçe okuyup yazdığı tercüme-i hâlinde yazılıdır.

Bir müddet Trabzon Vilayeti Aşar Kalemi'nde stajyer olarak görev almış, 4 Şevval 1299 (19 Ağustos 1882) tarihinde 250 kuruş maaşla Aşar Kalemi Fındık Kâtib-i Salisliği'ne tayin edilmiş ve 2 Zilkade 1302 (13 Ağustos 1885) tarihinde maaşı 300 kuruşa yükseltilmiştir.

10 Şevval 1303 (12 Temmuz 1886) tarihinde görev yerinin kapatılmasıyla burada ayrılmış ve 2 Muharrem 1306 (8 Eylül 1888) tarihinde 200 kuruş maaşla Haleb Vilayeti Cısır-i Şugur Kazası Vergi Kâtipliği Refikliği'ne tayin edilmiş, memurluk süresinin dolmasına iki ay kala memleketine gidip görev süresinin bitmesiyle istifa etmiş ve 17 Şevval 1308 (26 Mayıs 1891) tarihinde buradan ayrılmıştır.

10 Safer 1309 (15 Eylül 1891) tarihinde 250 kuruş maaşla Trabzon Vilayeti Karakuş Nahiyesi Vergi Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve 8 Zilhicce 1310 (23 Haziran 1893) tarihinde yine 250 kuruş maaşla Sürmene Kazası Mal Müdürü Muavinliği Vekâleti'ne nakledilmiştir.

2 Rebiülahir 1311 (13 Ekim 1893) tarihinden 7 Cemaziyelevvel 1311 (16 Kasım 1893) tarihine kadar 500 kuruş maaşla Giresun Kazası Mal Müdürü Muavinliği'ne nakledilmiş ve 21 Ramazan 1312 (18 Mart 1895) tarihinde selefinin tekrar eski görevine dönmesinden dolayı görevinden ayrılmış, 30 Zilhicce 1312 (24 Haziran 1895) tarihinde 500 kuruş maaşla Kelkit Kazası Mal Müdürü Muavinliği'ne tayin olunmuş ise de buradan da 6 Rebiülevvel 1313 (27 Ağustos 1895) tarihinde selefinin tekrar görevine dönüşü nedeniyle bu görevinden ayrılmıştır.

23 Rebiülevvel 1313 (13 Eylül 1895) tarihinde 250 kuruş maaşla ikinci kez Karakuş Nahiyesi Tahrir-i Vergi Kâtipliği'ne tayin edilmiş ve 2 Zilhicce 1317 (3 Nisan 1900) tarihinde 500 kuruş maaşla Ünye Kazası Mal Müdürü Muavinliği'ne nakledilmiştir.

Ünye Kazası Mal Müdürlüğü ile Kaymakamlığından, Canik Sancağı Muhasebeciliği ile Mutasarrıflığı'ndan ve Trabzon Vilayeti Defterdarlığı'ndan gönderilen yazılara atfen Maliye Nezaret-i Celilesi'nden görevini yapmaya uygun olduğu bildirilmiştir.

Nüfus tezkiresiyle hizmet kaydında çalıştığı süre ve aldığı maaş miktarı,

görevinden ayrılma nedenini açıklayan Trabzon Vilayeti İdare Meclisi'nin 14 Haziran 1312 (26 Haziran 1896), 11 Temmuz 1317 (24 Temmuz 1901) ve 9 Mayıs 1318 (22 Mayıs 1902) tarihli belgelerinin ve 11 Ağustos 1302 (23 Ağustos 1886) tarihli Vilayet Muhasebe kaydının, Haleb Vilayeti İdare Meclisi'nin 8 Şubat 1317 (21 Şubat 1902) tarihli belgesinin ve Haleb Vilayeti Defterdarlığım'nın 19 Haziran 1318 (2 Temmuz 1902) ve 5 Şubat 1318 (18 Şubat 1903) tarihli kayıtlarının asıl suretleri ve Muhasebe-i Umumiyye-i Maliye'nin 15 Nisan 1319 (28 Nisan 1903) tarihli ilmühaberinin asıl sureti tercüme-i hâl evrakıyla beraber şube tarafından kaydedilmiştir. 21 Rebiülahir 1324 (14 Haziran 1906)

(DH. SAİD.00134.00125, s. 247)

5. 142. Zülkifl Agâh Efendi

Jandarma Tabur Kâtibliği'nden mütekaid Hasan Tahsin Efendi'nin oğludur. Fındıklızade namıyla bilinmektedir. H. 1290 (1873 – 1874) senesinde Malatya kasabasında doğduğu nüfus tezkiresinde kayıtlıdır. Elazığ Mekteb-i Rüşdiye-i Askerisi'nde bir sene ve İdadi-yi Mülkisi'nin dördüncü senesinde altı ay kadar ders gördüğü ve Malatya kasabasında bazı müderrislerden Arapça eğitimi aldığı ve Türkçe yazabildiği tercüme-i hâlinde yazılıdır. Malatya Mekteb-i Rüşdisi'nden aliyy-ül-a'lâ dereceden 12 Mayıs 1302 (24 Mayıs 1886) tarihli diplomayı almıştır.

9 Rebiülahir 1306 (13 Aralık 1888) tarihinde 110 kuruş maaşla Malatya Sancağı Jandarma Taburu'nun Birinci Süvari Bölüğü Eminliği'ne tayin edilmiş, 22 Cemaziyelahir 1307 (13 Şubat 1890) tarihinde 130 kuruş maaşla Birinci Süvari

Bölüğü'nün İkinci Çavuşluğu'na ve daha sonra 110 kuruş maaşla Jandarma Taburu'nun Piyade Bölüğü'nün İkinci Çavuşluğu'na nakledilip maaşı 28 Şaban 1327 (14 Eylül 1909) tarihinde yapılan genel düzenlemeyle 190 kuruşa artırılmıştır.

17 Zilhicce 1327 (30 Aralık 1909) istifa ederek buradan ayrılmış ve 26 Zilhicce 1327 (8 Ocak 1910) tarihinde 400 kuruş maaşla Celikan Nahiyesi Müdürlüğü'ne tayin edilerek aynı tarihte göreve başlamıştır.

Adıyaman Kazası Kaymakamlığıyla Malatya Sancağı Mutasarrıf Vekâleti'nden gönderilen yazılarda Zülkifl Agâh Efendi'nin başarıyla görevini yaptığı, ahlaklı ve dürüst biri olduğu beyan edilmiştir.

Jandarma silkinde görev yaptığı süre ile aldığı maaş miktarları, Tabur Sandığı'nca hiçbir suç işlemediğini belirten yazı, Malatya Sancağı İdare Meclisi'nin 30 Kanunuevvel 1325 (12 Ocak 1910) tarihli belgesinin asıl sureti ve Harbiye Nezareti Umum Jandarma Kumandanlığı'nın 4 Mayıs 1326 (17 Mayıs 1910) tarihli cevap yazısı, şimdi görev yaptığı memuriyete başlama tarihi ve aldığı maaş miktarını belirten Sicill-i Memurin Kalemi Müdüriyeti'nin 22 Mart 1326 (4 Nisan 1910) tarihli belgesi, Dahiliye Muhasebesi'den kayıt belgesi ve Reji Şahadetnamesi ve nüfus tezkiresinin asıl suretleri tercüme-i hâl evrakıyla beraber Genel Müdürlük tarafından kaydedilmiştir.

15 Cemaziyelahir 1328 (24 Haziran 1910)

(DH. SAİD.00174.00151, s. 299)

SONUÇ

Sicill-i Ahvâl Defterleri ana kaynak esas alınarak yapılan bu çalışmada Osmanlı Devleti'nde görev almış 92 000'i aşkın memurdan 142'sinin Malatya merkez doğumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Malatya doğumlu memurların sadece 4'ü gayrimüslimdir. Gayrimüslim memurlardan 3'ünün (Agop Efendi, Bağdasar Efendi, Kiyork Efendi) Ermeni milletinden olduğu belirtilmiş, sadece Bogos Gündibegyan Efendi'nin hangi millete tâbi olduğu hakkında bilgi yer almamıştır. Fakat şahsın Bogos adını taşıması onun da Ermeni milletine mensup olduğunu göstermektedir.

142 Malatyalı memurun doğum tarihleri H. 1238 – 1309 yılları arasındadır. En erken doğumlu memur H. 1238 (1822 – 1823) yılında doğmuş olan Hacı Mehmed Emin Efendi (BOA. DH. SAİD., 007/079, s. 155) iken, en geç doğumlu memurlar H. 1309 (1891 – 1892) yılında doğmuş olan Mehmed Arif Efendi (BOA. DH. SAİD., 195/005, s. 9) ile Muhammed Nazif Efendi' (BOA. DH. SAİD., 192/049, s. 49) dir.

Memurların isimlerine yapılan değerlendirmede dini isimlerin ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir. En çok kullanılan isimler 39 kişi ile Mehmed, 15 kişi ile Ahmed ve 13 kişi ile İbrahim olmuştur. Bazı memurların (Cemil Efendi, Hasan Ağa, Mehmed Şevki Efendi) babalarının isimleri kayıtlarda bulunmazken, bazılarının (Mehmed Nuri Efendi, Osman Remzi Efendi) babalarının isimlerinin yanında hiçbir sıfat ve unvan yazmadığı görülmüştür ve kayıtlarda “‘Mustafa nam adlı şahsın oğludur” şeklinde yazılmıştır. Malatya doğumlu memurların 136'sı Efendi, 3'ü Bey, 1'i ise Ağa sıfatını

kullanmıştır. Gayrimüslim memurların tamamının ise Efendi sıfatı kullandığı kayıtlarda geçmektedir. Memurların tercüme-i hâl evraklarında 11'nin unvanı, 43'ünün ise babalarının unvanı belirtilmiştir.

Tercüme-i hâl kâğıdında hangi öğretim kurumlarında eğitim gördüğünü belirten Malatyalı memurlardan 87'si sıbyan mektebinde, 20'si ise yeni tarz eğitim veren ibtidai mektebinde ilk eğitimlerini almışlardır. İncelenen kayıtlarda sadece Hasan Ağa'nın (BOA. DH. SAİD., 196/034, s. 67) tahsili olmadığı görülmüştür. Ayrıca memurların genelinin Türkçe okur-yazar olduğu, bunun yanında Arapça ve Farsça başta olmak üzere birçok lisan (Fransızca, Ermenice, Kürtçe, Bulgarca, Arnavutça, İngilizce) konuşup yazabildikleri veya anladıkları ortaya çıkmaktadır. Ahmed Naim Efendi'nin Farsça tercüme yapabildiği de kayıtlar da yer almaktadır.

Malatya doğumlu memurlar, Osmanlı Devleti sınırları içerisinde birçok bölgede çeşitli memuriyetlerde görev almışlardır. Memurlar, atandıkları birimde kadrolu olarak veya stajyer olarak göreve başlamışlardır. Sicill-i Ahvâl kayıtlarına göre yapılan incelemeler sonucunda 142 memurdan 67'si göreve stajyer olarak, 69'u ise tayin edilerek maaşla görevlerine başlamışlardır. Bunun yanında fahri olarak da görev yapan memurlar mevcuttur (Sun'ullah Galib Efendi, BOA. DH. SAİD., 081/061, s. 119). Malatyalı memurlar birçok farklı alanda görev almışlardır. 6 memur eğitim alanında, 19 memur hukuk alanında çalışmışlardır. İdare alanında görev almış memurlar 58 Kaymakamlık, 15 Kaymakamlık Vekâleti, 23 Nahiye Müdürlüğü, 1 Mutasarrıflık

görevi ifa etmişlerdir. Malatya doğumlu tek tabip Osman Remzi Efendi' (BOA. DH. SAİD., 075/136, s. 269) dir.

Ali Rıza Efendi, Malatya Belediye Başkanlığı; Mehmed Tevfik Efendi, Meclis-i Mebusan Azalığı; Mehmed Said Bey, Mardin Sancağı Mebusluğu; Abdülbaki Efendi ise Mardin Sancağı Mutasarrıflığı görevlerinde en üst seviyede görev almışlardır.

Malatyalı devlet adamları aldıkları rütbe, nişan ve madalyalar bakımından da dikkat çekerler. Görevlerindeki başarılı hizmetleri nedeniyle toplam 22 rütbe, 8 nişan ve 11 madalya almışlardır. Ödül almış memurlardan en çok dikkat çekenler 4 madalya ve 1 nişan ile Cemil Efendi; 3 madalya ve 2 nişan ile Mehmed Zekâi Efendi olmuştur.

Mehmed Tevfik Efendi (BOA. DH. SAİD., 076/021, s. 39 – 40), Trabzon Vilayeti İstinaf Mahkemesi Müdde-i Umumiliği görevindeki üstün hizmetleri nedeniyle mahreç Kuds-i Şerif payesi ile ödüllendirilmiştir.

Sicil kayıtlarında ortaya çıkan istisnai durumlardan birisi memurların vefat tarihleridir. 142 memurdan yalnızca Osman Efendi'nin vefat tarihi kayıtlarda yer almıştır (6 Safer 1314 -17 Temmuz 1896). Bir diğer farklı durum ise Ahmed Cemal Efendi' (BOA. DH. SAİD., 188/216, s. 216) nin babasının Nakşibendi tarikatına mensup olduğunun gösterilmesidir.

Sicill-i Ahvâl Defterleri sadece memurların biyografi kaynakları olmayıp, diğer pek çok alanla ilgili önemli bilgiler veren birincil kaynaklardır. Bu defterler aracılığıyla bir idari bölgenin yaşamış olduğu statü değişikliğini veya o tarihlerde kaza, nahiye veya karye ise nereye bağlı olduğunu da öğrenmemiz mümkündür. Ayrıca memurların aldığı ücretlere bakarak, bulunduğu bölgenin ve ya Osmanlı Devleti'nin o dönemdeki ekonomik durumu hakkında da gerekli malumatlara ulaşabiliriz.

EKLER

Ek: 1. Hicaz – Demiryolu Madalyası Örneği

(<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/16/Hicaz-demiryolu-maan-mevkii.gif> Erişim Tarihi: 13.06.2014)

Ek: 2. Tahlisiye Madalyası Örneği

(<http://www.bing.com/images/search?q=tahlisiye+madalyas%c4%b1&qvpt=tahlisiye+madalyas%c4%b1&FORM=IGRE#view=detail&id=F685DCD48305EA5142FE5588BCAE15ED101C31C6&selectedIndex=0> Erişim Tarihi: 13.06.2014)

Ek: 3. Liyakat Madalyası Örneği ([http://www.benerkoleksiyon.com/images/1002007%20\(1\).jpg](http://www.benerkoleksiyon.com/images/1002007%20(1).jpg) Erişim Tarihi: 13.06.2014)

Ek: 4. İftihar Madalyası Örneği (http://2.bp.blogspot.com/-KA-jTzi0aqo/Uf2N6e0Hb5I/AAAAAAAAAORQ/FvNkRF04wGU/s1600/osmanli_iftihar_madalyasi.jpg

Erişim Tarihi: 13.06.2014)

Ek: 5. Yunan Muharebe Madalyası Örneği

(http://mcdn01.gittigidiyor.net/7617/tn70/76174532_tn70_0.jpg?_=1362612805 Erişim Tarihi:

13.06.2014)

Ek: 6. Beşinci Rütbeden Mecid-i Nişanı Örneği

(<http://koleksiyonerim.blogspot.com.tr/2013/01/osmanli-donemi-nisan-ve-madalyalari-1.html> Erişim

Tarihi: 13.06.2014)

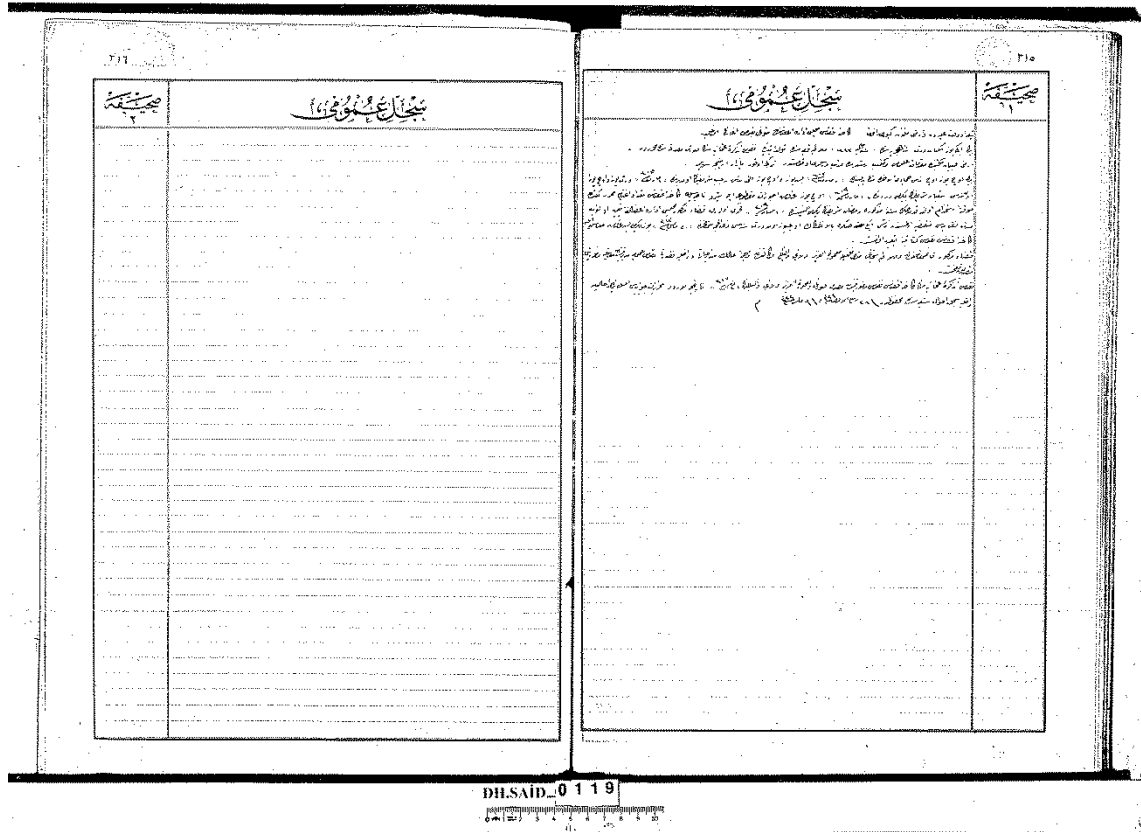

Ek: 7. Dördüncü Dereceden Osmanlı Nişanı Örneği

(<http://koleksiyonerim.blogspot.com.tr/2013/01/osmanli-donemi-nisan-ve-madalyalari-1.html> Erişim

Tarihi: 13.06.2014)

Ek: 9. Kiyork Efendi'ye Ait Sicil Kaydı Örneği

KAYNAKÇA

ARŞİV KAYNAKLARI

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Dahiliye Nezareti Sicill-i Ahvâl Defterleri (BOA.
DH. SAİD.

DİĞER KAYNAKLAR

ADAK, Engin, **Sicill-i Ahvâl Kayıtlarına Göre Erzincanlı Memurlar**, Yüksek Lisans

Tezi, Manisa, 2008.

AKDAĞ, Hasan, **Osmanlı Bürokrasisinde Yazı**, Doktora Tezi, Erzurum, 2004.

AKYILDIZ, Ali, **Osmanlı Bürokrasisi ve Modernleşme**, İletişim Yayınları, İstanbul,

2004.

ARAS, Numan, **Ondokuzuncu Yüzyılda Malatya Sancağı Besni Kazası'nın Tarihi**,

Sosyo – Kültürel ve Ekonomik Yapısı, Yüksek Lisans Tezi, K.Maraş, Haziran

2006.

ARTUK, İbrahim, ‘‘**Madalya**’’, TDVİA, C. 27, Ankara, 2003, s. 301-302.

ARTUK, İbrahim, ‘‘**Nişan**’’, TDVİA, C. 33, İstanbul, 2007, s. 154-156.

ASLAN, Ahmet, **Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Döneminde**

Afyonkarahisarlı Devlet Memurları (1879 – 1909)”, Yüksek Lisans Tezi,
Muğla, Ekim 2006.

AYTAÇ, İsmail, “**Malatya – Mimari**”, TDVİA, C. 27, Ankara, 2003, s. 474-477.

Battalgazi Belediyesi, **Battalgazi Kültür Envanteri**, Malatya, 2008.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Yayın No. 108, İstanbul, 2010.

BOZKURT, Nurgül, “**Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Simavlı Memurlar**”,

Akademik Bakış Dergisi, S. 27, Kırgızistan, Kasım – Aralık 2011, s. 1-12.

ÇOĞ, Mehmet, “**Biyografi Çalışmaları İçin Önemli Bir Kaynak ‘Emekli Sandığı**

Arşivi’ ”, Fırat Üniversitesi İlahiyat Dergisi, 9-2, 2004, s. 69-74.

ÇULCU, Sami, “**Ön Tarihte Malatya ve Çevresi**”, İnönü Üniversitesi I. Battalgazi ve

Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu – Tebliğiler, Malatya, 22-24 Ekim
1986.

DAŞÇIOĞLU, Kemal, “**Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Buldanlı Memurlar**”,

Buldan Sempozyumu, Denizli, 23 – 24 Kasım 2006, s. 561-570.

DEMİRBAĞ, Hasan – FIRAD, Fahreddin, **Medeniyetin Beşiği Malatya**, Malatya

Valiliği Malatya Kitaplığı Kültür – Sanat Dizisi 2, Malatya, 2013.

DEVELLİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Aydın Kitabevi

Yayımları, 11. Baskı, Ankara, 1993.

ERKARTAL, Ahmet, **Sicill-i Ahvâl Defterlerindeki Safranbolulu (Zağfiranbolulu)**

Memurlar (1879 – 1909), Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, Ekim 2007.

FINDLEY, Carter V., **Kalemîyeden Mülkiyeye Osmanlı Memurlarının Toplumsal**

Tarihi, (Çev: Gül Çağalı Güven), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, Ekim 1996.

GÖĞEBAKAN, Gökür, “**Malatya**”, TDVİA, C. 27, Ankara, 2003, s. 468-473.

GÖĞEBAKAN, Gökür, “**XVI. Yüzyılda Malatya Kazası**”, Malatya Belediyesi

Kültür Yayınları, No. 6, Malatya, 2002.

GÖĞEBAKAN, Gökür, **Fotoğraflarla Geçmişte Malatya**, Malatya Belediyesi Kültür

Yayınları No. 11, Malatya, 2004.

GÖYÜNÇ, Nejat, **Malatya'dan Görüş**, İstanbul, 1985.

GÜLTEPE, Necati, **Mührün Gücü İlk Türk - İslam Devletlerinde ve Osmanlılarda**

Bürokrasi, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2009.

GÜLTEPE, Necati, “**Osmanlılarda Bürokrasi: Merkezin Yöntemi**”, Osmanlı –

Teşkilat, S. 6, Ankara, 1999, s. 241-255.

GÜNDÜZ, Ahmet, “**Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Kayserili Memurların**

İşledikleri Disiplin Suçları (1879 – 1909)”, History Studies, Volume 4/1, 2012.

GÜNDÜZ, Ahmet, “**Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Kayserili Müslim ve**

Gayrimüslim Memurların Aldıkları Madalya, Rütbe ve Nişanlar (M. 1879 – 1909)'', History Studies, Volume 3/3, 2011, s. 123-145.

KARAGÖZ, Mehmet, **‘‘Cumhuriyet’in Modernleşme Sürecinde Malatya (1930 – 1938) Bir Seyyahın Notları Vesilesiyle’’**, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 18, S. 1, Elazığ, 2008, s. 291-324.

KARAGÜLLE, Ender, **Seyahatnamelerde Malatya**, Yüksek Lisans Tezi, Niğde, 2007.

KIRICI, Ahmet Önder – YİĞİT, İrfan, **Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı İmparatorluğu’nda Çorumlu Devlet Adamları (1839 – 1909 Yılları Arası)**, Çorum Belediyesi Kültür Yayınları, Çorum, 2011.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., **‘‘Sicill-i Ahvâl Defterlerini Tamamlayan Arşiv Kayıtları’’**, Güney – Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi, S. 12, İstanbul, 1998, s. 141-157.

Malatya Valiliği Web Sayfası, **Cumhuriyet Öncesi ve Sonrası Eğitim**.

Malatya Valiliği, **Tarihi Gelişim İçinde Malatya**, Ekim 2000.

MERT, Talip, **‘‘Sicill-i Ahvâl Defterleri ve Buna Dair Yayınlanan Nizamnameler-I’’**, Arşiv Araştırmaları Dergisi, S. 2, 2000, s. 97-111.

ÖZDEMİR, Hüseyin, **Osmanlı Devleti’nde Bürokrasi**, Okumuş Adam Yayıncılık, İstanbul, Ekim 2001.

ÖZGER, Yunus, **‘‘Osmanlı’da Kadınların Memuriyette İstihdam Meselesi ve Sicill-**

i Ahvâlde Kayıtlı Memurelerin Resmi Hâl Tercümelere”, History Studies, Volume 4/1, 2012, s. 419-417.

ÖZGER, Yunus, “**Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Bazı Yahudi Memurların Sosyo – Kültürel Durumları**”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 4, S.16, Kış 2011, s. 381-401.

ÖZGER, Yunus, **Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Bürokrasisinde Yozgath Devlet Adamları**, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, Mayıs 2010.

ÖZTUNA, Yılmaz, “**Nişanlar**”, Büyük Osmanlı Tarihi, Ötüken Neşriyat, C. 7, İstanbul, 1994, s. 97-98.

ÖZTUNA, Yılmaz, “**Osmanlı Madalyaları**”, Büyük Osmanlı Tarihi, Ötüken Neşriyat, C. 7, İstanbul, 1994, s. 98-99.

PAKALIN, M. Zeki, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, MEB, İstanbul, 1983.

SARIYILDIZ, Gülten, “**Sicill-i Ahvâl Defterleri**”, TDVİA, C. 37, İstanbul, 2009, s. 134-136.

SARIYILDIZ, Gülten, “**Tanzimat ve Osmanlı Bürokrasisinde Yemin Müessesesi**”, Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları Dergisi, S. 1, İstanbul, 2002, s. 251-268.

SARIYILDIZ, Gülten, **Sicill-i Ahvâl Komisyonu’nun Kuruluşu ve İşlevi (1879 – 1909)**, Der Yayınları, İstanbul, 2004.

SEZEN, Tahir, **Osmanlı Yer Adları (Alfabetik Sırayla)**, Başbakanlık Devlet

Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No. 21, Ankara, 2006.

SOYLUER, Serdal, **Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Döneminde Muğlalı**

Devlet Adamları (1879 – 1909), Yüksek Lisans Tezi, Muğla, 2006.

SUNAY, Serap, **II. Abdülhamid Döneminde Balıkesirli Mülki Görevliler Hakkında**

Bir İnceleme (Sicill-i Ahvâl Kayıtlarına Göre 1879 – 1909), Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar, Mayıs 2007.

SÜRME, Ahmet, **Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Bürokrasisinde**

İstanbul Doğumlu Yahudi ve Rum Devlet Adamları, Yüksek Lisans Tezi, Yozgat, 2011.

ŞENTÜRK, Ahmet, **Malatya**, Akça Yayınları, Eylül 1984.

TATAROĞLU, Muhittin, “**Cumhuriyetten Günümüze Türk Bürokrasisi**”, Düden

Bugüne Türkiye'nin Toplumsal Yapısı, Bursa, 2011, s. 221-227.

TERZİ, Mehmet Akif, **Türk Devlet Geleneğinde Bürokrasi ve Memur**, Sistem Ofset,

Ağustos 2012.

TUNCER, Metin, “**Malatya – Bugünkü Malatya**”, TDVİA, C. 27, Ankara, 2003, s.

473-474.

UĞURLU, Ümmühan, **Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Döneminde Tokatlı**

Devlet Memurları, Yüksek Lisans Tezi, Tokat, 2013.

YADİ, Ahmet – YILMAZ, Harun, “**Tercüme-i Hâl Varakası ve Sicill-i Ahvâl**

Kayıtları ile İlgili Yapılmış Çalışmalar”, Gelecek Geçmiş Tarihi Tartışıyor

Ulusal Tarih Öğrenci Sempozyumu Bildirileri, Isparta, 2-4 Mayıs 2013

YAKAR, Özgür Yücel, **Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yönleri ile Malatya**, Malatya

Valiliği, Aralık 2004.

YILMAZ, Hasan, **Malatya Sancağı ve Çevresinde Ermeni Olayları (1890 – 1895)**,

Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, Mayıs 2007.

YİĞİT, Yunus, Osmanlı Dönemi Malatyalı Devlet Adamları, Malatya Valiliği Malatya

Kitaplığı Yayınları, İstanbul, 2013.

ÖZGEÇMİŞ

1984 yılında Malatya'da doğmuştur. Malatya Lisesi'ni bitirdikten sonra 2004 - 2008 yılları arasında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde Lisans eğitimini tamamlamıştır. Pedagojik Formasyon Eğitimini Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde 2011 yılında almıştır. Aynı yıl Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bölümler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans eğitimi almaya başlamıştır. 2013 yılında Kilis 7 Aralık Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'ne Araştırma Görevlisi olarak atanmıştır. Evlidir.